

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพรซึ่งการผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ต้องได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้งรายละเอียดหรือใบรับจดแจ้ง และชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไขของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอจดแจ้ง (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๖๙

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบัญชี ๑ บัญชี ๒ และบัญชี ๓ ท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วย ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งการผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ต้องได้รับ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้งรายละเอียดหรือใบรับจดแจ้ง และชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไขของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอจดแจ้ง เพื่ออำนวยความสะดวกในการจดแจ้งผลิตภัณฑ์สมุนไพร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖ (๒) (๓) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพร ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๘ ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพรซึ่งการผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ต้องได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้งรายละเอียดหรือใบรับจดแจ้ง และชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไขของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอจดแจ้ง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๙”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของข้อ ๔ แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งการผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ต้องได้รับ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้งรายละเอียดหรือใบรับจดแจ้ง และชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไขของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอจดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๖๔

“ขนาดบรรจุ สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามบัญชี ๑ บัญชี ๒ และบัญชี ๓ ท้ายประกาศนี้ ให้เป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยากำหนด”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกบัญชี ๑ บัญชี ๒ และบัญชี ๓ ท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งการผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ต้องได้รับ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้งรายละเอียดหรือใบรับจดแจ้ง และชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไขของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอจดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งการผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ต้องได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้งรายละเอียดหรือใบรับจดแจ้ง

และชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไขของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร
ที่ขอจดแจ้ง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๖ และให้ใช้บัญชี ๑ บัญชี ๒ และบัญชี ๓ ท้ายประกาศนี้แทน

ข้อ ๕ ให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับใบรับจดแจ้งหรือใบรับแจ้งรายละเอียดก่อนวันที่ประกาศนี้
ใช้บังคับ ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๙

พัฒนา พร้อมพัฒน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

บัญชี ๑ ท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพรซึ่งการผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย
ต้องได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้งรายละเอียดหรือใบรับจดแจ้ง และชื่อ ปริมาณ
และเงื่อนไขของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอจดแจ้ง
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๙

ยาจากสมุนไพร ประเภทตำรับยาแผนไทย

๑. ยาประสะไพล

๑. ชื่อยา ยาประสะไพล ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๖๒ กรัม
๑	ไพล	เหง้า	๘๑ กรัม
๒	กระเทียม	หัว	๘ กรัม
๓	เกลือสินเธาว์*	-	๘ กรัม
๔	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๘ กรัม
๕	ขิง	เหง้า	๘ กรัม
๖	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๘ กรัม
๗	เทียนดำ	เมล็ด	๘ กรัม
๘	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๘ กรัม
๙	มะกรูด	ผิว**	๘ กรัม
๑๐	ว่านน้ำ	เหง้า	๘ กรัม
๑๑	หอม	หัว	๘ กรัม
๑๒	การบูร	-	๑ กรัม

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

** ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

๓.๑ ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๓.๒ ตำราอายุรเวชศึกษา ขุนนิทเทศสุขกิจ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรทุกชนิด ยกเว้นเกลือสินเธาว์และการบูร ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลือสินเธาว์และการบูร ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดประจำเดือน

แก้ระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ

ขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร

แก้จุกเสียด

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ กรณีปวดประจำเดือน

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

ในกรณีที่มียาอาการปวดประจำเดือนเป็นประจำ ให้รับประทานยาก่อนมีประจำเดือน ๒-๓ วันไปจนถึงวันแรก และวันที่สองที่มีประจำเดือน

๗.๒ กรณีระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น เป็นเวลา ๓-๕ วัน เมื่อระดูมา ให้หยุดรับประทาน

๗.๓ กรณีขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น ให้รับประทานจนกว่า น้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน

๗.๔ กรณีแก้จุกเสียด รับประทานครั้งละ ๒ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

๘.๑ ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงตั้งครรภ์ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๘.๒ ห้ามรับประทานในหญิงที่มีระดูมากกว่าปกติ เพราะจะทำให้มีการขับระดูออกมามากขึ้น

๙. คำเตือน

๙.๑ กรณีระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑ เดือน

๙.๒ กรณีขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑๕ วัน

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไตเนื่องจาก อาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒. ยาประสะไพล

๑. ชื่อยา ยาประสะไพล ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๖๒ กรัม
๑	ไพล	เหง้า	๘๑ กรัม
๒	กระเทียม	หัว	๘ กรัม
๓	เกลือสินเธาว์*	-	๘ กรัม
๔	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๘ กรัม
๕	ขิง	เหง้า	๘ กรัม
๖	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๘ กรัม
๗	เทียนดำ	เมล็ด	๘ กรัม
๘	พริกไทยอ่อน	เมล็ดจากผลสุก	๘ กรัม
๙	มะกรูด	ผิว**	๘ กรัม
๑๐	ว่านน้ำ	เหง้า	๘ กรัม
๑๑	หอม	หัว	๘ กรัม
๑๒	การบูร	-	๑ กรัม

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

** ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Liquid glucose หรือน้ำผึ้ง
- Croscarmellose sodium
- Citric acid
- Sodium chloride
- Sodium benzoate
- น้ำกลั่นหรือน้ำต้มสุกที่เย็นแล้ว

๓. ที่มาของตำรับยา

๓.๑ ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๓.๒ ตำราอายุรเวชศึกษา ขุนนิเทศสุขกิจ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาประสะไพล ชนิดลูกกลอน ความแรง ๒๐๐ มิลลิกรัม

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาประสะไพล	๒๐๐ มิลลิกรัม
Liquid glucose หรือ น้ำผึ้ง	๒๐-๔๐% w/w ๓๘-๔๓% w/w
น้ำกลั่นหรือน้ำต้มสุกที่เย็นแล้ว	๔-๒๐% w/w
Croscarmellose sodium	๐-๕% w/w
Citric acid	๐-๐.๒% w/w
Sodium chloride	๐-๐.๒% w/w
Sodium benzoate	๐.๐๒-๐.๑% w/w

๑) นำตัวยาสมุนไพรมานำมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรมุขชนิด ยกเว้นเกลือสินเธาว์และการบุง ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรมุขที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลือสินเธาว์และการบุง และส่วนประกอบ ซึ่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรมุขที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลือสินเธาว์และการบุง มารวมกันจากนั้นบดให้ละเอียด ร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Croscarmellose sodium (ถ้ามี) และ/หรือ Citric acid (ถ้ามี) และ/หรือ Sodium chloride (ถ้ามี) และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐

๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Citric acid (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๐.๒ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Sodium chloride (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๐.๒ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Croscarmellose sodium (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๕ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๐๒ - ๐.๑ โดยน้ำหนัก จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยาในข้อ ๖ มาผสมกับ Liquid glucose ปริมาณร้อยละ ๒๐-๔๐ โดยน้ำหนัก หรือ น้ำผึ้ง ปริมาณร้อยละ ๓๘-๔๓ โดยน้ำหนัก ให้เข้ากันแล้ว เติมน้ำกลั่นหรือน้ำต้มสุกที่เย็นแล้วปริมาณร้อยละ ๔-๒๐ โดยน้ำหนัก นวดผสมจนได้ตัวยาสมุนไพรมุขที่สม่ำเสมอ

๘) นำตัวยาสมุนไพรมุขที่ได้นี้เป็นเม็ดลูกกลอน

๙) นำยาลูกกลอนที่ได้ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๖ ชั่วโมง จนแห้ง

๖. สรรพคุณ

แก้ระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ

บรรเทาอาการปวดประจำเดือน

ขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร

แก้จุกเสียด

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ กรณีปวดประจำเดือน

รับประทานครั้งละ ๕ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

ในกรณีที่มียาอาการปวดประจำเดือนเป็นประจำ ให้รับประทานยาก่อนมีประจำเดือน ๒-๓ วันไปจนถึงวันแรก และวันที่สองที่มีประจำเดือน

๗.๒ กรณีระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ

รับประทานครั้งละ ๕ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น เป็นเวลา ๓-๕ วัน เมื่อระดูมาให้หยุดรับประทาน

๗.๓ กรณีขี้ขี้คาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร

รับประทานครั้งละ ๕ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น ให้รับประทานจนกว่าน้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน

๗.๔ กรณีแก้จุกเสียด รับประทานครั้งละ ๕ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

๘.๑ ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงตั้งครรภ์ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๘.๒ ห้ามรับประทานในหญิงที่มีระดูมากกว่าปกติ เพราะจะทำให้มีการขับระดูออกมามากขึ้น

๙. คำเตือน

๙.๑ กรณีระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑ เดือน

๙.๒ กรณีขี้ขี้คาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑๕ วัน

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไตเนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓. ยาประสะไพล

๑. ชื่อยา ยาประสะไพล ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๖๒ กรัม
๑	ไพล	เหง้า	๘๑ กรัม
๒	กระเทียม	หัว	๘ กรัม
๓	เกลือสินเธาว์*	-	๘ กรัม
๔	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๘ กรัม
๕	ขิง	เหง้า	๘ กรัม
๖	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๘ กรัม
๗	เทียนดำ	เมล็ด	๘ กรัม
๘	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๘ กรัม
๙	มะกรูด	ผิว**	๘ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๖๒ กรัม
๑๐	ว่านน้ำ	เหง้า	๘ กรัม
๑๑	หอม	หัว	๘ กรัม
๑๒	การบูร	-	๑ กรัม

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

** ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดตาม้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)
- Dicalcium phosphate
- Talcum
- Magnesium stearate
- Microcrystalline cellulose

๓. ที่มาของตำรับยา

- ๓.๑ ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗
 ๓.๒ ตำราอายุรเวทศึกษา ชุนนิตเทศสุขกิจ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาประสะไพล ชนิดเม็ด ความแรง ๒๐๐ มิลลิกรัม

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาประสะไพล	๒๐๐ มิลลิกรัม
Microcrystalline cellulose	๒๘๐-๓๐๐ มิลลิกรัม
Dicalcium phosphate	๐-๑๐ มิลลิกรัม
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๕-๕.๗% w/w
Talcum	๑% w/w
Magnesium stearate	๒% w/w

๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรทุกชนิด ยกเว้นเกลือสินเธาว์และการบูร ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลือสินเธาว์และการบูร และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลือสินเธาว์และการบูรมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐ จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Microcrystalline cellulose, Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30), Talcum, Magnesium stearate, Dicalcium phosphate (ถ้ามี) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐

๖) ซึ่่งผงยา ผสมกับ Microcrystalline cellulose และ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ปริมาณ ร้อยละ ๕-๕.๗ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Dicalcium phosphate (ถ้ามี) จนได้ผงยาที่ สม่่าเสมอ เป็นเวลานาน ประมาณ ๕ นาที

๗) นำผงยาในข้อ ๖ นำผงยาไปตอกอัด (slug) กำหนดความแข็ง ๓๐-๔๐ นิวตัน (N) แล้วผ่านแรง เบอร์ ๑๒-๑๖

๘) นำแกรนูลจากข้อ ๗ ผสมกับ Talcum ปริมาณร้อยละ ๑ โดยน้ำหนัก และ Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๒ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่่าเสมอ

๙) นำตัวยวาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

แก้ระดูมาไม่สม่่าเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ

บรรเทาอาการปวดประจำเดือน

ขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร

แก้จุกเสียด

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ กรณีระดูมาไม่สม่่าเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ

รับประทานครั้งละ ๕ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น เป็นเวลา ๓-๕ วัน เมื่อระดูมา ให้หยุดรับประทาน

๗.๒ กรณีปวดประจำเดือน

รับประทานครั้งละ ๕ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

ในกรณีที่มีอาการปวดประจำเดือนเป็นประจำ ให้รับประทานยาก่อนมีประจำเดือน ๒-๓ วันไปจนถึง วันแรกและวันที่สองที่มีประจำเดือน

๗.๓ กรณีขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร

รับประทานครั้งละ ๕ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น ให้รับประทานจนกว่า น้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน

๗.๔ กรณีแก้จุกเสียด รับประทานครั้งละ ๕ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

๘.๑ ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงตั้งครรภ์ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๘.๒ ห้ามรับประทานในหญิงที่มีระดูมากกว่าปกติ เพราะจะทำให้มีการขับระดูออกมามากขึ้น

๙. คำเตือน

๙.๑ กรณีระดูมาไม่สม่่าเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑ เดือน

๙.๒ กรณีขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑๕ วัน

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไตเนื่องจาก อาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔. ยาประสะไพล

๑. ชื่อยา ยาประสะไพล ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำรายาลำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๖๒ กรัม
๑	ไพล	เหง้า	๘๑ กรัม
๒	กระเทียม	หัว	๘ กรัม
๓	เกลือสินเธาว์*	-	๘ กรัม
๔	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๘ กรัม
๕	ขิง	เหง้า	๘ กรัม
๖	ดีปลี	ช่อผลที่โตเต็มที่	๘ กรัม
๗	เทียนดำ	เมล็ด	๘ กรัม
๘	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๘ กรัม
๙	มะกรูด	ผิว**	๘ กรัม
๑๐	ว่านน้ำ	เหง้า	๘ กรัม
๑๑	หอม	หัว	๘ กรัม
๑๒	การบูร	-	๑ กรัม

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอป่าสัก จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

** ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

๓.๑ ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๓.๒ ตำราอายุรเวชศึกษา ชุนนิตเทศสุขกิจ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรมุทุกชนิด ยกเว้นเกลือสินเธาว์และการบูร ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรมุที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลือสินเธาว์และการบูร ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

- ๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ
 บรรเทาอาการปวดประจำเดือน
 ชับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร
 แก้จุกเสียด

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ กรณีระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น เป็นเวลา ๓ - ๕ วัน เมื่อระดูมา ให้หยุดรับประทาน

๗.๒ กรณีปวดประจำเดือน

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน เย็น ในกรณีที่มมีอาการปวดประจำเดือนเป็นประจำ ให้รับประทานยาก่อนมีประจำเดือน ๒-๓ วันไปจนถึงวันแรก และวันที่สองที่มีประจำเดือน

๗.๓ กรณีชันน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น ให้รับประทานจนกว่าน้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน

๗.๔ กรณีแก้จุกเสียด รับประทานครั้งละ ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

- ๘.๑ ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงตั้งครรภ์ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด
- ๘.๒ ห้ามรับประทานในหญิงที่มีระดูมากกว่าปกติ เพราะจะทำให้มีการขับระดูออกมามากขึ้น

๙. คำเตือน

- ๙.๑ กรณีระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑ เดือน
- ๙.๒ กรณีชันน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑๕ วัน

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไตเนื่องจาก อาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕. ยาจันทลีลา

๑. ชื่อยา ยาจันทลีลา ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๙ กรัม
๑	กระดอม	ผล*	๑๒ กรัม
๒	โกฐเขมา	เหง้า	๑๒ กรัม
๓	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๑๒ กรัม
๔	โกฐสอ	ราก	๑๒ กรัม
๕	จันทน์ขาว	แก่น	๑๒ กรัม
๖	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๑๒ กรัม
๗	บอระเพ็ด	เถา	๑๒ กรัม
๘	ปลาไหลเผือก	ราก	๑๒ กรัม
๙	พิมเสน	-	๓ กรัม

* ผลกระดอมไม่ใช้ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นพิมเสน ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งพิมเสน ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม หรือ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไข้ตัวร้อน ไข้เปลี่ยนฤดู

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ขนาดบรรจุซองละ ๑ กรัม

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ ทุก ๓-๔ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๗.๒ ขนาดบรรจุซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ ทุก ๓-๔ ชั่วโมง
เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

แนะนำให้ใช้ยาจนทลีลาได้ในหญิงที่มีไข้ต่ำๆ หรือใช้ระหว่างมีประจำเดือน

๖. ยาจันทลีลา

๑. ชื่อยา ยาจันทลีลา ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๙ กรัม
๑	กระดอม	ผล*	๑๒ กรัม
๒	โกฐเขมา	เหง้า	๑๒ กรัม
๓	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๑๒ กรัม
๔	โกฐสอ	ราก	๑๒ กรัม
๕	จันทน์ขาว	แก่น	๑๒ กรัม
๖	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๑๒ กรัม
๗	บอระเพ็ด	เถา	๑๒ กรัม
๘	ปลาไหลเผือก	ราก	๑๒ กรัม
๙	พิมเสน	-	๓ กรัม

* ผลกระดอมไม่ใช่ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสุนไพรมานำมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

- ๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นพืชมเสน ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
 ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งพืชมเสน ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
 ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
 ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
 ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๐๐-๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไข้ตัวร้อน ไข้เปลี่ยนฤดู

๗. ขนาดและวิธีใช้

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม ทุก ๓-๔ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม-๑ กรัม ทุก ๓-๔ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

แนะนำให้ใช้ยาจนทลีลาได้ในหญิงที่มีไข้ที่ประทุ หรือไข้ระหว่างมีประจำเดือน

๗. ยาจันทลีลา

๑. ชื่อยา ยาจันทลีลา ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๙ กรัม
๑	กระดอม	ผล*	๑๒ กรัม
๒	โกฐเขมา	เหง้า	๑๒ กรัม
๓	โกฐจุฬาฬัมพา	ส่วนเหนือดิน	๑๒ กรัม
๔	โกฐสอ	ราก	๑๒ กรัม
๕	จันทน์ขาว	แก่น	๑๒ กรัม
๖	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๑๒ กรัม
๗	บอระเพ็ด	เถา	๑๒ กรัม
๘	ปลาไหลเผือก	ราก	๑๒ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๙ กรัม
๙	พิมเสน	-	๓ กรัม

* ผลกระทวมไม่ใช้ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Corn starch
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)
- Croscarmellose sodium
- Magnesium stearate
- Silicon dioxide

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาจันทลีลา ชนิดเม็ด ความแรง ๕๐๐ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาจันทลีลา	๕๐๐ มิลลิกรัม
Corn starch	๒๐-๖๕ มิลลิกรัม
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๒.๕๐% w/w
Croscarmellose sodium	๒.๕๐% w/w
Magnesium stearate	๐.๕๐% w/w
Silicon dioxide	๐.๒๕% w/w

๕.๑ การเตรียม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) solution ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๑) ชั่งน้ำหนักของ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) และน้ำต้มสุกที่เย็นแล้ว ตามสัดส่วนของความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๒) นำ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) มาโปรยในน้ำ คนจนละลาย จะได้สารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๕.๒ การเตรียมยาเม็ด

๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นพิมเสน ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งพิมเสน และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งพิมเสนมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Croscarmellose sodium, Corn starch, Magnesium stearate และ Silicon dioxide ร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐

๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Corn starch จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

- ๗) นำสารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ที่เตรียมไว้ (ตามข้อ ๕.๑) ปริมาณร้อยละ ๒.๕ โดยน้ำหนัก มาผสมกับผงยาในข้อ ๖ ที่ละน้อยจนได้ลักษณะผงยาที่มีความเปียก พอเหมาะ (damp mass)
- ๘) นำส่วนผสมข้อ ๗ มาผ่านแรงเบอร์ ๑๐ จนได้แกรนูล นำไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส หรือจนแห้ง
- ๙) นำแกรนูลที่ได้อบแล้วผ่านแรงเบอร์ ๑๔ ผสมกับ Croscarmellose sodium ปริมาณร้อยละ ๒.๕ โดยน้ำหนัก Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๐.๕๐ โดยน้ำหนัก และ Silicon dioxide ปริมาณร้อยละ ๐.๒๕ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ
- ๑๐) นำตัวยามาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไข้ตัวร้อน ไข้เปลี่ยนฤดู

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๒-๔ เม็ด ทุก ๓-๔ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๑-๒ เม็ด ทุก ๓-๔ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑) ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก
- ๒) หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

แนะนำให้ใช้ยาจนทลีลาได้ในหญิงที่มีไข้ทุกระดู หรือไข้ระหว่างมีประจำเดือน

๘. ยาประสะเปราะใหญ่

๑. ชื่อยา ยาประสะเปราะใหญ่ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๐ กรัม
๑	เปราะหอม	เหง้า	๔๐ กรัม
๒	กระวาน	ผล	๒ กรัม
๓	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๔	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๕	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๒ กรัม
๖	โกฐเชียง	รากแขนง	๒ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๐ กรัม
๗	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม
๘	โกฐหัวบัว	เหง้า	๒ กรัม
๙	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๒ กรัม
๑๐	จันทน์เทศ	แก่น	๒ กรัม
๑๑	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๒ กรัม
๑๒	เทียนขาว	ผล	๒ กรัม
๑๓	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๒ กรัม
๑๔	เทียนดำ	เมล็ด	๒ กรัม
๑๕	เทียนแดง	เมล็ด	๒ กรัม
๑๖	เทียนตาตั๊กแตน	ผล	๒ กรัม
๑๗	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๒ กรัม
๑๘	บุรณาค	ดอก	๒ กรัม
๑๙	พิภูล	ดอก	๒ กรัม
๒๐	ลูกจันทน์	เมล็ด	๒ กรัม
๒๑	สารภี	ดอก	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ เล่ม ๒ พ.ศ. ๒๕๐๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่ร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

ถอนพิษตานซางสำหรับเด็ก ซึ่งมีอาการ ปวดท้อง ท้องอืดท้องเฟ้อ ถ่ายเหลวกะปริบกะปรอย เบื่ออาหาร เป็นต้น

๗. ขนาดและวิธีใช้

เด็ก อายุ ๑-๕ ขวบ รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม ละลายน้ำกระสายยา วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น

กระสายยาที่ใช้ น้ำดอกไม้เทศ (rose water) หรือน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่)

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในเด็กที่มีไข้สูง ที่มีไข้ ≥ 38.0 องศาเซลเซียส ขึ้นไป

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๐.๓ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๙. ยาประสะเปราะใหญ่

๑. ชื่อยา ยาประสะเปราะใหญ่ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๐ กรัม
๑	เปราะหอม	เหง้า	๔๐ กรัม
๒	กระวาน	ผล	๒ กรัม
๓	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๔	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๕	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๒ กรัม
๖	โกฐเชียง	รากแขนง	๒ กรัม
๗	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม
๘	โกฐหัวบัว	เหง้า	๒ กรัม
๙	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๒ กรัม
๑๐	จันทน์เทศ	แก่น	๒ กรัม
๑๑	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๒ กรัม
๑๒	เทียนขาว	ผล	๒ กรัม
๑๓	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๒ กรัม
๑๔	เทียนดำ	เมล็ด	๒ กรัม
๑๕	เทียนแดง	เมล็ด	๒ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๐ กรัม
๑๖	เทียนตาตึกแตน	ผล	๒ กรัม
๑๗	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๒ กรัม
๑๘	บุนนาค	ดอก	๒ กรัม
๑๙	พิกุล	ดอก	๒ กรัม
๒๐	ลูกจันทน์	เมล็ด	๒ กรัม
๒๑	สารภี	ดอก	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ เล่ม ๒ พ.ศ. ๒๕๐๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านรแรงเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

ถอนพิษตานซางสำหรับเด็ก ซึ่งมีอาการ ปวดท้อง ท้องอืดท้องเฟ้อ ถ่ายเหลวกะปริดกะปรอย เบื่ออาหาร เป็นต้น

๗. ขนาดและวิธีใช้

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในเด็กที่มีไข้สูง ที่มีไข้ ๓๘.๐ องศาเซลเซียส ขึ้นไป

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๐.๓ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๐. ยาประสะเปราะใหญ่

๑. ชื่อยา ยาประสะเปราะใหญ่ ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๐ กรัม
๑	เปราะหอม	เหง้า	๔๐ กรัม
๒	กระวาน	ผล	๒ กรัม
๓	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๔	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๕	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๒ กรัม
๖	โกฐเชียง	รากแขนง	๒ กรัม
๗	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม
๘	โกฐหัวบัว	เหง้า	๒ กรัม
๙	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๒ กรัม
๑๐	จันทน์เทศ	แก่น	๒ กรัม
๑๑	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๒ กรัม
๑๒	เทียนขาว	ผล	๒ กรัม
๑๓	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๒ กรัม
๑๔	เทียนดำ	เมล็ด	๒ กรัม
๑๕	เทียนแดง	เมล็ด	๒ กรัม
๑๖	เทียนตาตั๊กแตน	ผล	๒ กรัม
๑๗	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๒ กรัม
๑๘	บุนนาค	ดอก	๒ กรัม
๑๙	พิกุล	ดอก	๒ กรัม
๒๐	ลูกจันทน์	เมล็ด	๒ กรัม
๒๑	สารภี	ดอก	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Lactose
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)
- 95% Ethanol
- Talcum

- Magnesium stearate

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ เล่ม ๒ พ.ศ. ๒๕๐๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาประสะเปราะใหญ่ ชนิดเม็ด ความแรง ๒๕๐ มิลลิกรัม

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาประสะเปราะใหญ่	๒๕๐ มิลลิกรัม
Lactose	๒๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) in 95% ethanol	๓-๕ %w/w
Talcum	๓ %w/w
Magnesium stearate	๑ %w/w

๕.๑ การเตรียม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) solution ความเข้มข้นร้อยละ ๑๕ ในเอทานอล โดยน้ำหนัก

๑) ชั่งน้ำหนักของ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) และ 95% Ethanol ตามสัดส่วนของความเข้มข้นร้อยละ ๑๕ โดยน้ำหนัก

๒) นำ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) มาละลายใน 95% Ethanol คนจนละลาย จะได้สารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๕ โดยน้ำหนัก

๕.๒ การเตรียมยาเม็ด

๑) นำตัวยาสมุนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนัก ตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว จากนั้นบดให้ละเอียด ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Lactose, Talcum, และ Magnesium stearate ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ นำผงยาร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Lactose จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำสารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ที่เตรียมไว้ (ตามข้อ ๕.๑) ปริมาณ ร้อยละ ๓-๕ โดยน้ำหนัก มาผสมกับผงยาในข้อ ๖ ทีละน้อยจนได้ลักษณะผงยาที่มีความเปียก พอเหมาะ (damp mass)

๘) นำส่วนผสมในข้อ ๗ มาผ่านร่อนเบอร์ ๑๔ จนได้แกรนูล แล้วนำไปทำให้แห้งที่อุณหภูมิห้อง หรืออบที่อุณหภูมิ ๔๐-๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๑๒ ชั่วโมง จนแห้งแล้ว ผ่านร่อนเบอร์ ๑๘

๙) นำแกรนูลในข้อ ๘ ผสมกับ Talcum ปริมาณร้อยละ ๓ โดยน้ำหนัก และ Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๑ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ

๑๐) นำตัวยาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

ถอนพิษตานซางสำหรับเด็ก ซึ่งมีอาการ ปวดท้อง ท้องอืดท้องเฟ้อ ถ่ายเหลวกะปริดกะปรอย เบื่ออาหาร เป็นต้น

๗. ขนาดและวิธีใช้

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๔ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในเด็กที่มีไข้

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๐.๓ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑. ยาหอมอินทจักร์

๑. ชื่อยา ยาหอมอินทจักร์ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๘ กรัม
๑	กระดอม	ผล*	๒ กรัม
๒	กระดังงา	ดอก	๒ กรัม
๓	กระลำพัก	แก่นที่มีราลง	๒ กรัม
๔	กระวาน	ผล	๒ กรัม
๕	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๒ กรัม
๖	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๗	กำยาน	ยางจากต้น	๒ กรัม
๘	โกฐกระดุก	ราก	๒ กรัม
๙	โกฐกักรา	ปุ่มหู	๒ กรัม
๑๐	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๒ กรัม
๑๑	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๑๒	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๒ กรัม
๑๓	โกฐเชียง	รากแขนง	๒ กรัม
๑๔	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๒ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๘ กรัม
๑๕	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๒ กรัม
๑๖	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม
๑๗	ขอนดอก	แก่นที่มีราลง	๒ กรัม
๑๘	ชิง	เหง้า	๒ กรัม
๑๙	คำไทย	ดอก	๒ กรัม
๒๐	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๒ กรัม
๒๑	จันทน์เทศ	แก่น	๒ กรัม
๒๒	จำปา	ดอก	๒ กรัม
๒๓	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒ กรัม
๒๔	ข้าพลุ	ราก	๒ กรัม
๒๕	ชะลูด	เปลือกเถา	๒ กรัม
๒๖	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๒ กรัม
๒๗	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๒ กรัม
๒๘	เทียนขาว	ผล	๒ กรัม
๒๙	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๒ กรัม
๓๐	เทียนดำ	เมล็ด	๒ กรัม
๓๑	เทียนแดง	เมล็ด	๒ กรัม
๓๒	เทียนยาวพาดณี	ผล	๒ กรัม
๓๓	บอระเพ็ด	เถา	๒ กรัม
๓๔	บุนนาค	ดอก	๒ กรัม
๓๕	ฝางเสน	แก่น	๒ กรัม
๓๖	พิกุล	ดอก	๒ กรัม
๓๗	พิมเสน	-	๒ กรัม
๓๘	มวกขาว	เถา	๒ กรัม
๓๙	มวกแดง	เถา	๒ กรัม
๔๐	มะลิ	ดอก	๒ กรัม
๔๑	ย่านาง	ราก	๒ กรัม
๔๒	ลำพันแดง	เหง้า	๒ กรัม
๔๓	ลูกจันทน์	เมล็ด	๒ กรัม
๔๔	ลูกผักชีลา	ผล	๒ กรัม
๔๕	ดีวัว	ถุ่น้ำดี	๒ กรัม
๔๖	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๒ กรัม
๔๗	สะค้าน	เถา	๒ กรัม
๔๘	สารภี	ดอก	๒ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๘ กรัม
๔๙	อบเชย	เปลือกต้น	๒ กรัม

* ผลกระดอมไม่ใช้ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นกำยานและพิมเสน ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งกำยานและพิมเสน ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกันจากนั้น บดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ลมบาดทะจิต แก้คลื่นเหียนอาเจียน แก้ลมจุกเสียด

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม ละลายน้ำกระสายยา ทุก ๓-๔ ชั่วโมง ไม่ควรเกินวันละ ๓ ครั้ง

กระสายยาที่ใช้

- แก้ลมบาดทะจิต ใช้ น้ำดอกมะลิ

- แก้คลื่นเหียนอาเจียน ใช้ น้ำลูกผักชีลา เทียนดำต้ม ถ้าไม่มีใช้น้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่)

- แก้ลมจุกเสียด ใช้ น้ำขิงต้ม

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

โดยปกติโกฐน้ำเต้าที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งแล้ว

๑๒. ยาหอมอินทจักร์

๑. ชื่อยา ยาหอมอินทจักร์ ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๘ กรัม
๑	กระดอม	ผล*	๒ กรัม
๒	กระดังงา	ดอก	๒ กรัม
๓	กระลำพัก	แก่นที่มีราลง	๒ กรัม
๔	กระวาน	ผล	๒ กรัม
๕	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๒ กรัม
๖	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๗	กำยาน	ยางจากต้น	๒ กรัม
๘	โกฐกระดุก	ราก	๒ กรัม
๙	โกฐกั๊กกรา	ปุ่มหูต	๒ กรัม
๑๐	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๒ กรัม
๑๑	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๑๒	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๒ กรัม
๑๓	โกฐเชียง	รากแขนง	๒ กรัม
๑๔	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๒ กรัม
๑๕	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูต	๒ กรัม
๑๖	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม
๑๗	ขอนดอก	แก่นที่มีราลง	๒ กรัม
๑๘	ขิง	เหง้า	๒ กรัม
๑๙	คำไทย	ดอก	๒ กรัม
๒๐	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๒ กรัม
๒๑	จันทน์เทศ	แก่น	๒ กรัม
๒๒	จำปา	ดอก	๒ กรัม
๒๓	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒ กรัม
๒๔	ข้าพลุ	ราก	๒ กรัม
๒๕	ชะลูด	เปลือกเถา	๒ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๘ กรัม
๒๖	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๒ กรัม
๒๗	ดีป्ली	ข้อผลที่โตเต็มที่	๒ กรัม
๒๘	เทียนขาว	ผล	๒ กรัม
๒๙	เทียนขาวเปลือก	ผล	๒ กรัม
๓๐	เทียนดำ	เมล็ด	๒ กรัม
๓๑	เทียนแดง	เมล็ด	๒ กรัม
๓๒	เทียนยาวพาดณี	ผล	๒ กรัม
๓๓	บอระเพ็ด	เถา	๒ กรัม
๓๔	บุนนาค	ดอก	๒ กรัม
๓๕	ฝางเสน	แก่น	๒ กรัม
๓๖	พิกุล	ดอก	๒ กรัม
๓๗	พิมเสน	-	๒ กรัม
๓๘	มวกขาว	เถา	๒ กรัม
๓๙	มวกแดง	เถา	๒ กรัม
๔๐	มะลิ	ดอก	๒ กรัม
๔๑	ย่านาง	ราก	๒ กรัม
๔๒	ลำพันแดง	เหง้า	๒ กรัม
๔๓	ลูกจันทน์	เมล็ด	๒ กรัม
๔๔	ลูกผักชีลา	ผล	๒ กรัม
๔๕	ดีวัว	ถุ่นน้ำดี	๒ กรัม
๔๖	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๒ กรัม
๔๗	สะค้าน	เถา	๒ กรัม
๔๘	สารภี	ดอก	๒ กรัม
๔๙	อบเชย	เปลือกต้น	๒ กรัม

* ผลกระดอมไม่ใช้ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Microcrystalline cellulose
- Silicon dioxide
- Talcum
- Magnesium stearate
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บด ยาหอมอินทจักร์ ชนิดเม็ด ความแรง ๒๐๐ มิลลิกรัม

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาหอมอินทจักร์	๒๐๐ มิลลิกรัม
Microcrystalline cellulose	๓๐๐ มิลลิกรัม
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๗-๑๕ %w/w
Silicon dioxide	๒ %w/w
Talcum	๓ %w/w
Magnesium stearate	๑ %w/w

๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมนไพรทุกชนิด ยกเว้นกำยานและพิมเสน ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งกำยานและพิมเสน และส่วนประกอบซึ่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บด

๔) นำสมนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งกำยานและพิมเสนนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Microcrystalline cellulose, Silicon dioxide, Magnesium stearate, Talcum และ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐

๖) ชั่งผงยา ผสม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ปริมาณร้อยละ ๓.๕-๗.๕ โดยน้ำหนัก และ Microcrystalline cellulose และ Silicon dioxide ปริมาณร้อยละ ๒ โดยน้ำหนัก จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยาในข้อ ๖ นำผงยาไปตอกอัด (slug) โดยกำหนดความแข็ง ๓๐-๔๐ นิวตัน (N) แล้วบดผ่านร่อนเบอร์ ๒๐

๘) นำแกรนูลจากข้อ ๗ ผสมกับ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-๓๐) ปริมาณร้อยละ ๓.๕-๗.๕ โดยน้ำหนัก, Talcum ปริมาณร้อยละ ๓ โดยน้ำหนัก และ Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๑ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ

๙) นำตัวยาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

แก้ลมบาดทะจิต แก้คลื่นเหียนอาเจียน แก้ลมจุกเสียด

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๕-๑๐ เม็ด ทุก ๓-๔ ชั่วโมง ไม่ควรเกินวันละ ๓ ครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

โดยปกติโกลูนาเต้ที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งแล้ว

๑๓. ยาไฟประลัยกัลป์

๑. ชื่อยา ยาไฟประลัยกัลป์ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสําคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๑ กรัม
๑	การบูร	-	๖ กรัม
๒	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๖ กรัม
๓	มะกรูด	ผิว*	๖ กรัม
๔	สารส้มสะตุ	-	๖ กรัม**
๕	แสมทะเล	แก่น	๖ กรัม
๖	กะทือ	เหง้า	๕ กรัม
๗	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๕ กรัม
๘	ข่า	เหง้า	๕ กรัม
๙	ไพล	เหง้า	๕ กรัม
๑๐	มะรุม	เปลือกต้น	๕ กรัม
๑๑	กระเทียม	หัว	๔ กรัม
๑๒	ขิง	เหง้า	๔ กรัม
๑๓	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๔ กรัม
๑๔	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๔ กรัม

* ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราอายุรเวทศึกษา (ขุนนิเทศสุขกิจ) เล่ม ๒ (ใกล้เคียงกับตำรับในตำราอายุรเวทศึกษา)

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกลงจากไฟ ทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นสารส้มสะตุและการบุง ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มสะตุและการบุง ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

ชั่งน้ำหนักปลาในเรือไฟ ช่วยให้มีดลูกเข้าอู่

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น ให้รับประทานจนกว่าน้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่ควรเกิน ๑๕ วัน

๘. ข้อห้ามใช้

- ๘.๑ ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด
- ๘.๒ ห้ามใช้ในหญิงที่ผ่าคลอด เนื่องจากทำให้แผลหายช้า

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบุงและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๔. ยาไฟประลัยกัลป์

๑. ชื่อยา ยาไฟประลัยกัลป์ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๑ กรัม
๑	การบุง	-	๖ กรัม
๒	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๖ กรัม
๓	มะกรูด	ผิว*	๖ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๑ กรัม
๔	สารส้มสะอาด	-	๖ กรัม**
๕	แสมทะเล	แก่น	๖ กรัม
๖	กะทือ	เหง้า	๕ กรัม
๗	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๕ กรัม
๘	ข่า	เหง้า	๕ กรัม
๙	ไพล	เหง้า	๕ กรัม
๑๐	มะรุม	เปลือกต้น	๕ กรัม
๑๑	กระเทียม	หัว	๔ กรัม
๑๒	ขิง	เหง้า	๔ กรัม
๑๓	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๔ กรัม
๑๔	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๔ กรัม

* ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดตามข้าง

** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราอายุรเวทศึกษา (ขุนนิทเทศสุขกิจ) เล่ม ๒ (ใกล้เคียงกับตำรับในตำราอายุรเวทศึกษา)

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะอาดสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกกลงจากไฟทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรมานำมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรมานาน ๓ ชั่วโมง ยกเว้นสารส้มสะอาดและการบด ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มสะอาดและการบด ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาบดรวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงในแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

ขับน้ำคาวปลาในเรื้อนไฟ ช่วยให้มีตลูกเข้าอุ้ง

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น รับประทานจนกว่า น้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่ควรเกิน ๑๕ วัน

๘. ข้อห้ามใช้

๘.๑ ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงผัดคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๘.๒ ห้ามใช้ในหญิงที่ผ่าคลอด เนื่องจากทำให้แผลหายช้า

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๕. ยาไฟโพลีอะลัม

๑. ชื่อยา ยาไฟโพลีอะลัม ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๑ กรัม
๑	การบูร	-	๖ กรัม
๒	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๖ กรัม
๓	มะกรูด	ผิว*	๖ กรัม
๔	สารส้มสะตุ	-	๖ กรัม**
๕	แสมทะเล	แก่น	๖ กรัม
๖	กะทือ	เหง้า	๕ กรัม
๗	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๕ กรัม
๘	ข่า	เหง้า	๕ กรัม
๙	ไพล	เหง้า	๕ กรัม
๑๐	มะรุม	เปลือกต้น	๕ กรัม
๑๑	กระเทียม	หัว	๔ กรัม
๑๒	ขิง	เหง้า	๔ กรัม
๑๓	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๔ กรัม
๑๔	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๔ กรัม

* ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ตัดมาบ้าง

** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Microcrystalline cellulose
- Magnesium stearate

- Silicon dioxide
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราอายุรเวทศึกษา (ขุนนิทเทศสุขกิจ) เล่ม ๒ (ใกล้เคียงกับตำรับในตำราอายุรเวทศึกษา)

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกลงจากไฟทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาไฟประลัยกัลป์ (ชนิดเม็ด) ความแรง ๒๕๐ มิลลิกรัม

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาไฟประลัยกัลป์	๒๕๐ มิลลิกรัม
Microcrystalline cellulose	๓๑-๔๗% w/w
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๐-๑๖% w/w
Magnesium stearate	๐.๒๕-๒% w/w
Silicon dioxide	๐.๒๕-๑% w/w

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรมทุกชนิด ยกเว้นสารส้มสะตุและการบุง ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มสะตุและการบุง และส่วนประกอบ ซึ่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มสะตุและการบุง นำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด และร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Microcrystalline cellulose, Silicon dioxide, Magnesium stearate และ/หรือ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) (ถ้ามี) ร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐

๖) ชั่งผงยา ผสม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๑๖ โดยน้ำหนัก และ Microcrystalline cellulose ปริมาณร้อยละ ๓๑-๔๗ โดยน้ำหนัก จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยาในข้อ ๖ ไปตอกอัด (slug) โดยกำหนดความแข็ง ๓๐-๔๐ นิวตัน (N) แล้วบดผ่านร่งเบอร์ ๑๖ จะได้แกรนูล

๘) นำแกรนูลจากข้อ ๗ ผสมกับ Silicon dioxide ปริมาณร้อยละ ๐.๒๕-๑ โดยน้ำหนัก และ Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๐.๒๕-๒ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ

๙) นำตัวยาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

ขับน้ำคาวปลาในเรือนไฟ ช่วยให้มีดลูกเข้าอู่

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๔ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น ให้รับประทานจนกว่า น้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่ควรเกิน ๑๕ วัน

๘. ข้อห้ามใช้

๘.๑ ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๘.๒ ห้ามใช้ในหญิงที่ผ่าคลอด เนื่องจากทำให้แผลหายช้า

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๖. ยาเหลืองปิดสมุทร

๑. ชื่อยา ยาเหลืองปิดสมุทร ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๑	ขมิ้นชัน	เหง้า	๓๐ กรัม
๒	กระเทียม	หัว	๕ กรัม
๓	กล้วยดิบ	ราก	๕ กรัม
๔	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๕ กรัม
๕	ครั่ง	สารคัดหลั่งจากครั่งตัวผู้	๕ กรัม
๖	ชันย้อย	ยางไม้	๕ กรัม
๗	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๕ กรัม
๘	ทับทิม	ใบ	๕ กรัม
๙	เทียนกิ่ง	ใบ	๕ กรัม
๑๐	เพกา	เปลือกต้น	๕ กรัม
๑๑	สีเสียดเทศ	สิ่งสกัดจากใบ และกิ่ง	๕ กรัม
๑๒	สีเสียดไทย	สิ่งสกัดจากแก่น	๕ กรัม
๑๓	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสุมไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นสีเสียดเทศ สีเสียดไทย และครั่ง ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสีเสียดเทศ สีเสียดไทย และครั่ง ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑๐๐ มิลลิกรัม หรือ ๒๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ

บรรเทาอาการท้องเสียที่อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน

ท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่

๑) ขนาดบรรจุซองละ ๒๐๐ มิลลิกรัม

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำกระสายยา ทุก ๓-๕ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๗.๒ เด็ก

๑) ขนาดบรรจุซองละ ๑๐๐ มิลลิกรัม

อายุ ๓-๕ เดือน รับประทานครั้งละ ๒๐๐ มิลลิกรัม

อายุ ๖-๑๒ เดือน รับประทานครั้งละ ๓๐๐-๔๐๐ มิลลิกรัม

อายุ ๑-๕ ปี รับประทานครั้งละ ๕๐๐-๗๐๐ มิลลิกรัม

๒) ขนาดบรรจุซองละ ๒๐๐ มิลลิกรัม

อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๘๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม

ละลายน้ำกระสายยา รับประทานทุก ๓-๕ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

กระสายยาที่ใช้

- ใช้น้ำเปลือกผลทับทิมหรือเปลือกแคตมัม แทรกกับน้ำปูนใสเป็นน้ำกระสายยา

- สำหรับเด็กเล็กให้บดผสมกับน้ำกระสายยา ใช้รับประทานหรือกวาดก็ได้ ถ้าหาน้ำกระสายยาไม่ได้

ให้ใช้น้ำต้มสุกแทน (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่)

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ใช้ได้ไม่เกิน ๑ วัน หากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๗. ยาเหลืองปิดสมุทร

๑. ชื่อยา ยาเหลืองปิดสมุทร ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๑	ขมิ้นชัน	เหง้า	๓๐ กรัม
๒	กระเทียม	หัว	๕ กรัม
๓	กล้วยดิบ	ราก	๕ กรัม
๔	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๕ กรัม
๕	ครั่ง	สารคัดหลั่งจากครั่งตัวผู้	๕ กรัม
๖	ชันย้อย	ยางไม้	๕ กรัม
๗	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๕ กรัม
๘	ทับทิม	ใบ	๕ กรัม
๙	เทียนกิ่ง	ใบ	๕ กรัม
๑๐	เพกา	เปลือกต้น	๕ กรัม
๑๑	สีเสียดเทศ	สิ่งสกัดจากใบ และกิ่ง	๕ กรัม
๑๒	สีเสียดไทย	สิ่งสกัดจากแก่น	๕ กรัม
๑๓	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสุมไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ออบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นสีเสียดเทศ สีเสียดไทย และครั้ง ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสีเสียดเทศ สีเสียดไทย และครั้ง ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๐๐-๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๔๐๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ

บรรเทาอาการท้องเสียที่อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน

ท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้

๗. ขนาดและวิธีใช้

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ทุก ๓-๕ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๘๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ใช้ได้ไม่เกิน ๑ วัน หากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๘. ยาเหลืองปิดสมุทร

๑. ชื่อยา ยาเหลืองปิดสมุทร ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๑	ขมิ้นชัน	เหง้า	๓๐ กรัม
๒	กระเทียม	หัว	๕ กรัม
๓	กล้วยดิบ	ราก	๕ กรัม
๔	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๕ กรัม
๕	ครั้ง	สารคัดหลั่งจากครั้งตัวผู้	๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๖	ชั้นย่อย	ยางไม้	๕ กรัม
๗	ดีปัสตี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๕ กรัม
๘	ทับทิม	ใบ	๕ กรัม
๙	เทียนกิ่ง	ใบ	๕ กรัม
๑๐	เพกา	เปลือกต้น	๕ กรัม
๑๑	สีเสียดเทศ	สิ่งสกัดจากใบ และกิ่ง	๕ กรัม
๑๒	สีเสียดไทย	สิ่งสกัดจากแก่น	๕ กรัม
๑๓	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Dibasic calcium phosphate dihydrate
- Lactose monohydrate
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)
- Corn starch
- Magnesium stearate

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาเหลืองปิดสมุทร ชนิดเม็ด ความแรง ๒๐๐ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาเหลืองปิดสมุทร	๒๐๐ มิลลิกรัม
Dibasic calcium phosphate dihydrate	๔๔-๑๔๔ มิลลิกรัม
Lactose monohydrate	๔๐-๑๓๒ มิลลิกรัม
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๕-๖ %w/w
Corn starch	๒.๘-๔.๘ %w/w
Magnesium stearate	๐.๗ %w/w

๕.๑ การเตรียม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) solution ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๑) ชั่งน้ำหนักของ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) และน้ำ ตามสัดส่วนของความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๒) นำ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-๓๐) มาโปรยในน้ำ คนจนละลาย จะได้สารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๕.๒ การเตรียมยาเม็ด

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตาม ความเหมาะสม

๒) ออบสมุนไพรรทุกชนิด ยกเว้นสีเสียดเทศ สีเสียดไทย และครั้ง ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรอบแห้งแล้ว รวมทั้งสีเสียดเทศ สีเสียดไทย และครั้ง และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนัก ตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรรอบแห้งแล้ว รวมทั้งสีเสียดเทศ สีเสียดไทย และครั้งมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด และร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Dibasic calcium phosphate dihydrate, Lactose monohydrate, Corn starch และ Magnesium stearate ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐

๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Dibasic calcium phosphate dihydrate, Lactose monohydrate, Corn starch ปริมาณร้อยละ ๒.๘-๔.๘ โดยน้ำหนัก เป็นเวลานานประมาณ ๕ นาที จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำสารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ที่เตรียมไว้ (ตามข้อ ๕.๑) ปริมาณร้อยละ ๕-๖ โดยน้ำหนัก (น้ำหนักของผงแห้ง) มาผสมกับผงยาในข้อ ๖ จนได้ลักษณะผงยา ที่มีความเปียกพอเหมาะ (damp mass)

๘) นำส่วนผสมข้อ ๗ มาผ่านร่อนเบอร์ ๑๖ จนได้แกรนูล นำไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน ๓ ชั่วโมง จนแห้ง

๙) นำแกรนูลที่ได้อบแล้วผ่านร่อนเบอร์ ๑๘ ผสมกับ Corn starch ปริมาณร้อยละ ๒.๘-๔.๘ โดยน้ำหนัก จนเข้ากันเป็นเวลานานประมาณ ๕ นาที

๑๐) เติม Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๐.๗ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที

๑๑) นำตัวยาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน ท้องเสีย ชนิดที่ไม่มีไข้ เป็นต้น

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๕ เม็ด ทุก ๓-๕ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๗.๒ เด็กอายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๔-๕ เม็ด ทุก ๓-๕ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ใช้ได้ไม่เกิน ๑ วัน หากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๙. ยาปราบชมพูทวีป

๑. ชื่อยา ยาปราบชมพูทวีป ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔๖๕ กรัม
๑	กัญชาเทศ	ใบ	๑๒๐ กรัม
๒	พริกไทยดำ	ผลแก่	๑๒๐ กรัม
๓	เหงือกปลาหมอ	ทั้งต้น	๑๒๐ กรัม
๔	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑๐ กรัม
๕	หัสศคุณเทศ	เนื้อไม้	๑๐ กรัม*
๖	ขิง	เหง้า	๘ กรัม
๗	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๘ กรัม
๘	บุงรอก	หัว	๘ กรัม
๙	สมอเทศ	เนื้อผล	๘ กรัม
๑๐	สมอไทย	เนื้อผล	๘ กรัม
๑๑	เทียนแกลบ	ผล	๖ กรัม
๑๒	เทียนแดง	เมล็ด	๖ กรัม
๑๓	เทียนตาตุ๊กแตน	ผล	๖ กรัม
๑๔	โกฐเขมา	เหง้า	๔ กรัม
๑๕	โกฐสอ	ราก	๔ กรัม
๑๖	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๑๗	พิลังกาสา	ผลแก่	๔ กรัม
๑๘	ลำพันทางหมู	เหง้า	๔ กรัม
๑๙	การบูร	-	๒ กรัม
๒๐	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๒ กรัม
๒๑	กระวาน	ผล	๑ กรัม
๒๒	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑ กรัม
๒๓	ลูกจันทน์	เมล็ด	๑ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

เภสัชตำรับโรงพยาบาล โรงพยาบาลสูงเนิน การศึกษาวิจัยในโครงการศึกษาประสิทธิภาพยาไทย
ในโรงพยาบาล พ.ศ. ๒๕๓๘

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การคั่วหัตถ์คุณเทศ : เอาหัตถ์คุณเทศไปคั่ว จึงนำไปใช้ปรุงยาได้ หรือหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ คลุกเคล้าด้วยสุราให้ชุ่ม แล้วตั้งไฟคั่วให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยาได้

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรมุขชนิด ยกเว้นการบูร ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรอบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการหวัดในระยะแรก และอาการที่เกิดจากการแพ้อากาศ

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานวันละ ๓-๔ กรัม แบ่งให้วันละ ๓ ครั้ง หลังอาหาร เข้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

๘.๑ ห้ามใช้เมื่อพบภาวะแทรกซ้อนจากการแพ้อากาศ เช่น ไซนัสอักเสบ การติดเชื้อแบคทีเรียที่มีอาการเจ็บบริเวณไซนัส ไข้สูง น้ำมูก เสมหะเขียว

๘.๒ ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ เด็ก และหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการบริโภคกับผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคแผลเปื่อยเพปติก และโรคกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นตำรับยารสร้อน

๑๐.๒ ควรระวังการใช้เกินขนาดในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไตหรือทางเดินปัสสาวะ เนื่องจากอาจเกิดพิษจากการบูร

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ยานี้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

แสบร้อนยอดอก

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๐. ยาปราบชมพูทวีป

๑. ชื่อยา ยาปราบชมพูทวีป ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔๖๕ กรัม
๑	กัญชาเทศ	ใบ	๑๒๐ กรัม
๒	พริกไทยดำ	ผลแก่	๑๒๐ กรัม
๓	เหงือกปลาหมอ	ทั้งต้น	๑๒๐ กรัม
๔	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑๐ กรัม
๕	หัสศคุณเทศ	เนื้อไม้	๑๐ กรัม*
๖	ขิง	เหง้า	๘ กรัม
๗	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๘ กรัม
๘	บุงรอก	หัว	๘ กรัม
๙	สมอเทศ	เนื้อผล	๘ กรัม
๑๐	สมอไทย	เนื้อผล	๘ กรัม
๑๑	เทียนแกลบ	ผล	๖ กรัม
๑๒	เทียนแดง	เมล็ด	๖ กรัม
๑๓	เทียนตาตุ๊กแตน	ผล	๖ กรัม
๑๔	โกฐเขมา	เหง้า	๔ กรัม
๑๕	โกฐสอ	ราก	๔ กรัม
๑๖	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๑๗	พิลังกาสา	ผลแก่	๔ กรัม
๑๘	ลำพันทางหมู	เหง้า	๔ กรัม
๑๙	การบูร	-	๒ กรัม
๒๐	ดีปสี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๒ กรัม
๒๑	กระวาน	ผล	๑ กรัม
๒๒	ดอกจันทร์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑ กรัม
๒๓	ลูกจันทร์	เมล็ด	๑ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

- น้ำผึ้ง
- Citric acid
- Sodium chloride
- Sodium benzoate
- Sodium starch glycolate

๓. ที่มาของตำรับยา

เภสัชตำรับโรงพยาบาล โรงพยาบาลสูงเนิน การศึกษาวิจัยในโครงการศึกษาประสิทธิภาพยาไทย ในโรงพยาบาล พ.ศ. ๒๕๓๘

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การคั่วหัตถ์คุณเทศ : เอาหัตถ์คุณเทศไปคั่ว จึงนำไปใช้ปรุงยาได้ หรือหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ คลุกเคล้าด้วยสุราให้ชุ่ม แล้วตั้งไฟคั่วให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยาได้

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาปราบชมพูทวีป ชนิดลูกกลอน ความแรง ๒๕๐ มิลลิกรัม

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาปราบชมพูทวีป	๒๕๐ มิลลิกรัม
น้ำผึ้ง	๒๕๐ มิลลิกรัม
Citric acid	๐-๐.๑% w/w
Sodium chloride	๐-๐.๑% w/w
Sodium benzoate	๐.๐๒-๐.๑% w/w
Sodium starch glycolate	๐-๑% w/w

๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นการบูร ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูรมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Sodium starch glycolate (ถ้ามี) และ/หรือ Citric acid (ถ้ามี) และ/หรือ Sodium chloride (ถ้ามี) และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐

๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Sodium starch glycolate (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๑ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Citric acid (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๐๑-๐.๑ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Sodium chloride (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๐๑-๐.๑ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๐๒ - ๐.๑ โดยน้ำหนัก จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยาในข้อ ๖ มาผสมกับ น้ำผึ้ง นวดผสมจนได้ตัวยาสมนไพรที่สม่ำเสมอ

๘) นำตัวยาสมนไพรที่ได้ปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน

๙) นำยาลูกกลอนที่ได้ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔๘ ชั่วโมง จนแห้ง

๖.สรรพคุณ

บรรเทาอาการหวัดในระยะแรก และอาการที่เกิดจากการแพ้อากาศ

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑๒-๑๖ เม็ด แบ่งให้วันละ ๓ ครั้ง หลังอาหาร เข้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

๘.๑ ห้ามใช้เมื่อพบภาวะแทรกซ้อนจากการแพ้อากาศ เช่น ไซนัสอักเสบ การติดเชื้อแบคทีเรียที่มีอาการเจ็บบริเวณไซนัส ไข้สูง น้ำมูก เสมหะเขียว

๘.๒ ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ เด็ก และหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการบริโภคกับผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคแผลเปื่อยเพปติก และโรคกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นตำรับยารสร้อน

๑๐.๒ ควรระวังการใช้เกินขนาดในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไตหรือทางเดินปัสสาวะ เนื่องจากอาจเกิดพิษจากการบูร

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ยานี้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

แสบร้อนยอดอก

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๑. ยาประสะจันทน์แดง

๑. ชื่อยา ยาประสะจันทน์แดง ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๖๔ กรัม
๑	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๓๒ กรัม
๒	โกฐหัวบัว	เหง้า	๔ กรัม
๓	จันทน์เทศ	แก่น	๔ กรัม
๔	เปราะหอม	เหง้า	๔ กรัม
๕	ฝางเสน	แก่น	๔ กรัม
๖	มะนาว	ราก	๔ กรัม
๗	มะปรางหวาน	ราก	๔ กรัม
๘	เหมือดคน	ราก	๔ กรัม
๙	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๑ กรัม
๑๐	บุนนาค	ดอก	๑ กรัม
๑๑	มะลิ	ดอก	๑ กรัม
๑๒	สารภี	ดอก	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสุมไพร่ทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม หรือ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไข้ตัวร้อน (ไข้พิษ) แก้อ่อนในกระหายน้ำ

๗. ขนาดและวิธีใช้

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำกระสายยา ทุก ๓-๔ ชั่วโมง
เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม ละลายน้ำกระสายยาทุก ๓-๔ ชั่วโมง
กระสายยาที่ใช้ ใช้น้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) หรือน้ำดอกมะลิ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระวังการช้ำในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้
- ๑๐.๒ กรณีบรรเทาอาการไข้ ร้อนในกระหายน้ำ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๒. ยาประสะจันทน์แดง

๑. ชื่อยา ยาประสะจันทน์แดง ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๖๔ กรัม
๑	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๓๒ กรัม
๒	โกฐหัวบัว	เหง้า	๔ กรัม
๓	จันทน์เทศ	แก่น	๔ กรัม
๔	เปราะหอม	เหง้า	๔ กรัม
๕	ฝางเสน	แก่น	๔ กรัม
๖	มะนาว	ราก	๔ กรัม
๗	มะปรางหวาน	ราก	๔ กรัม
๘	เหมือดคน	ราก	๔ กรัม
๙	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๑ กรัม
๑๐	บุณฑาค	ดอก	๑ กรัม
๑๑	มะลิ	ดอก	๑ กรัม
๑๒	สารภี	ดอก	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมานำมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาบดรวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไข้ตัวร้อน (ไข้พิษ) แก้อ่อนในกระหายน้ำ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ทุก ๓-๔ ชั่วโมง

๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม ทุก ๓-๔ ชั่วโมง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๐.๒ กรณีบรรเทาอาการไข้ ร้อนในกระหายน้ำ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๓. ยาประสะจันทน์แดง

๑. ชื่อยา ยาประสะจันทน์แดง ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๖๔ กรัม
๑	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๓๒ กรัม
๒	โกฐหัวบัว	แห้ง	๔ กรัม
๓	จันทน์เทศ	แก่น	๔ กรัม
๔	เปราะหอม	แห้ง	๔ กรัม
๕	ฝางเสน	แก่น	๔ กรัม
๖	มะนาว	ราก	๔ กรัม
๗	มะปร่างหวาน	ราก	๔ กรัม
๘	เหมือดคน	ราก	๔ กรัม
๙	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๑ กรัม
๑๐	บุนนาค	ดอก	๑ กรัม
๑๑	มะลิ	ดอก	๑ กรัม
๑๒	สารภี	ดอก	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Microcrystalline cellulose
- Magnesium stearate
- Silicon dioxide

- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาประสะจันทน์แดง (ชนิดเม็ด) ความแรง ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาประสะจันทน์แดง	๒๕๐ มิลลิกรัม
Microcrystalline cellulose	๓๑-๔๗% w/w
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๐-๑๖% w/w
Magnesium stearate	๐.๒๕-๒% w/w
Silicon dioxide	๐.๒๕-๑% w/w

๑) นำตัวยาสมุนไพรมุขนิท มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรมุขนิท ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรมุขนิทที่อบแห้งแล้ว และส่วนประกอบ ซึ่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรมุขนิทที่อบแห้งแล้ว มารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด และร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Microcrystalline cellulose, Magnesium stearate, Silicon dioxide, และ/หรือ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) (ถ้ามี) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐

๖) ชั่งผงยา ผสม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๑๖ โดยน้ำหนัก และ Microcrystalline cellulose ปริมาณร้อยละ ๓๑-๔๗ โดยน้ำหนัก จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยาในข้อ ๖ ไปตอกอัด (slug) กำหนดความแข็ง ๓๐-๔๐ นิวตัน (N) แล้วผ่านร่อนเบอร์ ๑๖

๘) นำแกรนูลจากข้อ ๗ ผสมกับ Silicon dioxide ปริมาณร้อยละ ๐.๒๕-๑ โดยน้ำหนัก และ Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๐.๒๕-๒ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ

๙) นำตัวยาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไข้ตัวร้อน (ไข้พิษ) แก้อ่อนในกระหายน้ำ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๔ เม็ด ทุก ๓-๔ ชั่วโมง

๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๒ เม็ด ทุก ๓-๔ ชั่วโมง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๐.๒ กรณีบรรเทาอาการไข้ ร้อนในกระหายน้ำ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๔. ยาประสะมะแว้ง

๑. ชื่อยา ยาประสะมะแว้ง ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๖ กรัม
๑	มะแว้งเครือ	ผล	๒๔ กรัม
๒	มะแว้งต้น	ผล	๒๔ กรัม
๓	กะเพรา	ใบ	๑๒ กรัม
๔	ตานหม่อน	ใบ	๑๒ กรัม
๕	สวาด	ใบ	๑๒ กรัม
๖	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๙ กรัม
๗	สารส้มสะตุ	-	๓ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราประมวลหลักเภสัช โรงเรียนแพทย์แผนโบราณ วัดเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร ๒๕๒๘

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกออกจากไฟทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสุมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสุมุนไพรมุทุกชนิด ยกเว้นสารส้มสะตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสุมุนไพรมุที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มสะตุ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

- ๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๑๐๐
 ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
 ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๒๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไอ มีเสมหะ ทำให้ชุ่มคอ ช่วยขับเสมหะ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๑-๑.๔ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ

๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๒๐๐-๔๐๐ มิลลิกรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ

ละลายน้ำมะนาวแทรกเกลือรับประทาน

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑๕ วัน หากอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาแพทย์

๑๐.๒ ไม่ควรใช้น้ำมะนาวแทรกเกลือ กับผู้ป่วยที่ต้องจำกัดการใช้เกลือ

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๕. ยาประสะมะแว้ง

๑. ชื่อยา ยาประสะมะแว้ง ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๖ กรัม
๑	มะแว้งเครือ	ผล	๒๔ กรัม
๒	มะแว้งต้น	ผล	๒๔ กรัม
๓	กะเพรา	ใบ	๑๒ กรัม
๔	ตานหม่อน	ใบ	๑๒ กรัม
๕	สวาด	ใบ	๑๒ กรัม
๖	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๙ กรัม
๗	สารส้มสะตุ	-	๓ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Liquid glucose หรือ น้ำผึ้ง
- Citric acid
- Sodium chloride
- Sodium benzoate

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราประมวลหลักเภสัช โรงเรียนแพทย์แผนโบราณ วัดเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร ๒๕๒๘

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกออกจากไฟทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาประสะมะแว้ง (ชนิดลูกกลอน) ความแรง ๕๐๐ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาประสะมะแว้ง	๕๐๐ มิลลิกรัม
Liquid glucose หรือ น้ำผึ้ง	๒๕๐-๔๕๐ มิลลิกรัม
Citric acid	๐-๒% w/w
Sodium chloride	๐-๒% w/w
Sodium benzoate	๐.๐๒-๐.๑% w/w

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรมานาน ๕-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรมานึ่งแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มสะตุ และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรมานึ่งแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มสะตุมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด และร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Citric acid (ถ้ามี) และ/หรือ Sodium chloride (ถ้ามี) และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐

๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Citric acid (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๒ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Sodium chloride (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๒ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๐๒-๐.๑ โดยน้ำหนัก จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยาในข้อ ๖ มาผสมกับ Liquid glucose หรือน้ำผึ้ง ให้เข้ากันแล้ว เติมน้ำกลั่นหรือน้ำต้มสุก ที่เย็นแล้วปริมาณตามความเหมาะสม นวดผสมจนได้ตัวยาสมุนไพรมานึ่งแห้ง

๘) นำตัวยาสมุนไพรมานึ่งแห้งเป็นเม็ดลูกกลอน

๙) นำยาลูกกลอนที่ได้ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๖ ชั่วโมง จนแห้ง

๖.สรรพคุณ

บรรเทาอาการไอ มีเสมหะ ทำให้ชุ่มคอ ช่วยขับเสมหะ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๒-๓ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ

- ๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี อดครั้งละ ๑ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ
๘. ข้อห้ามใช้
ไม่มี
๙. คำเตือน
ไม่มี
๑๐. ข้อควรระวัง
ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑๕ วัน หากอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาแพทย์
๑๑. อาการไม่พึงประสงค์
ยังไม่มีรายงาน
๑๒. การเก็บรักษา
เก็บในที่แห้ง
๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม
ไม่มี

๒๖. ยาประสะมะแว้ง

๑. ชื่อยา ยาประสะมะแว้ง ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๖ กรัม
๑	มะแว้งเครือ	ผล	๒๔ กรัม
๒	มะแว้งต้น	ผล	๒๔ กรัม
๓	กะเพรา	ใบ	๑๒ กรัม
๔	ตานหม่อน	ใบ	๑๒ กรัม
๕	สวาด	ใบ	๑๒ กรัม
๖	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๙ กรัม
๗	สารส้มสะตุ	-	๓ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Lactose
- Sucrose
- Citric acid
- Sodium chloride
- Corn starch หรือ เจลาติน (Gelatin) หรือ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)
- Silicon dioxide
- Magnesium stearate
- Sodium benzoate

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราประมวลหลักเภสัช โรงเรียนแพทย์แผนโบราณ วัดเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรีวิหาร ๒๕๒๘

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกลงจากไฟทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาประสะมะแว้ง (ชนิดเม็ด) ความแรง ๒๐๐ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาประสะมะแว้ง	๒๐๐ มิลลิกรัม
Lactose	๑๐๐-๒๐๐ มิลลิกรัม
Sucrose	๐-๒๐๐ มิลลิกรัม
Citric acid	๐-๒% w/w
Sodium chloride	๐-๒% w/w
Corn Starch หรือเจลาติน หรือ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๑-๓% w/w
Silicon dioxide	๒% w/w
Magnesium stearate	๐.๕% w/w
Sodium benzoate	๐.๐๒-๐.๑% w/w

๕.๑ การเตรียม Corn starch paste ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

- ๑) ชั่งน้ำหนักของ Corn starch ตามสัดส่วนของความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก
- ๒) นำ Corn starch ไปกระจายตัวในน้ำต้มสุกที่เย็นแล้วปริมาณเล็กน้อยพอให้แป้งกระจายตัวได้
- ๓) ปรับน้ำหนักให้ได้ตามต้องการด้วยน้ำร้อน คนจนกระทั่งแป้งพองตัวเป็น Corn starch paste
- ๔) หากน้ำหนักของ Corn starch paste ที่เตรียมได้ลดลงเนื่องจากการระเหยของน้ำ ปรับน้ำหนักด้วยน้ำร้อนให้ได้ตามต้องการ

๕.๒ สารละลายเจลาติน (Gelatin) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๕ โดยน้ำหนัก

- ๑) ชั่งน้ำหนักของเจลาตินและน้ำร้อนตามสัดส่วนของความเข้มข้นร้อยละ ๑๕ โดยน้ำหนัก
- ๒) นำเจลาตินไปโปรยลงในน้ำร้อน คนจนกระทั่งเจลาตินละลายหมด
- ๓) ปรับน้ำหนักให้ได้ตามต้องการด้วยน้ำร้อน

๕.๓ การเตรียม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) solution ความเข้มข้นร้อยละ ๑๕ โดยน้ำหนัก

- ๑) ชั่งน้ำหนักของ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) และน้ำต้มสุกที่เย็นแล้ว ตามสัดส่วนของความเข้มข้นร้อยละ ๑๕ โดยน้ำหนัก
- ๒) นำ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-๓๐) มาโปรยในน้ำ คนจนละลาย จะได้สารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-๓๐) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๕ โดยน้ำหนัก

๕.๔ การเตรียมยาเม็ด

- ๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพร่ทุกชนิด ยกเว้นสารส้มสะตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสารสัมผัส และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสารสัมผัสมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด และร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Lactose และ/หรือ Sucrose (ถ้ามี) และ/หรือ Citric acid (ถ้ามี) และ/หรือ Sodium chloride (ถ้ามี) และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) มาร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐

๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Lactose และ/หรือ Sucrose (ถ้ามี) และ/หรือ Citric acid (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๒ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Sodium chloride (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๒ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๐๒-๐.๑ โดยน้ำหนัก จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำ Corn starch paste ที่เตรียมไว้ (ตามข้อ ๕.๑) หรือ สารละลายเจลาติน ที่เตรียมไว้ (ตาม ข้อ ๕.๒) หรือ สารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ที่เตรียมไว้ (ตามข้อ ๕.๓) ปริมาณร้อยละ ๑-๓ โดยน้ำหนัก มาผสมกับผงยาในข้อ ๖ ที่ละน้อยจนได้ลักษณะผงยาที่มีความเปียกพอเหมาะ (damp mass)

๘) นำส่วนผสมในข้อ ๗ มาผ่านร่อนเบอร์ ๑๔ จนได้แกรนูล แล้วนำไปอบที่อุณหภูมิ ๖๐ องศาเซลเซียส จนแห้ง แล้วผ่านร่อนเบอร์ ๑๘

๙) นำแกรนูลในข้อ ๘ ผสมกับ Silicon dioxide ปริมาณร้อยละ ๒ โดยน้ำหนัก และ Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๐.๕ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ

๑๐) นำตัวยาลงไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไอ มีเสมหะ ทำให้ชุ่มคอ ช่วยขับเสมหะ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ รับประทาน ๕-๗ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ

๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทาน ๑-๒ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑๕ วัน หากอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๗. ยาปลูกไพธาดู

๑. ชื่อยา ยาปลูกไพธาดู ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๕๐ กรัม
๒	ขิงแห้ง	เหง้า	๕ กรัม
๓	ข้าพลุ	ราก	๕ กรัม
๔	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๕ กรัม
๕	ผักแพวแดง	ทั้งต้น	๕ กรัม
๖	พิลังกาสา	ผลแก่	๕ กรัม
๗	มะกรูด	ผิว*	๕ กรัม
๘	ลูกผักชีล้อม	ผล	๕ กรัม
๙	ว่านน้ำ	เหง้า	๕ กรัม
๑๐	สะค้าน	เถา	๕ กรัม
๑๑	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๕ กรัม

* ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไฟรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

ปลูกไพธาดูให้โลหิตงาม ถ้าไม่มีระดูให้มีระดูมา ถ้าแม่ลูกอ่อนรับประทานมีน้ำนมมาก

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม - ๑.๕ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงตั้งครรภ์ หญิงที่ผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

แสบร้อนยอดอก

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

๑๓.๑ หากต้องการให้ยาออกฤทธิ์เร็ว ให้รับประทานยาผง ละลายน้ำผึ้ง หรือน้ำส้มซ่า หรือน้ำร้อน หรือสุรา

๑๓.๒ ปลูกไฟธาตุให้โลหิตงาม ถ้าไม่มีระดูให้มีระดูมา ถ้าแม่ลูกอ่อนรับประทานมีน้ำนมมาก เป็นสรรพคุณดั้งเดิมของตำรับยาปลูกไฟธาตุจากคัมภีร์มหาโชตรัต

๒๘. ยาปลูกไฟธาตุ

๑. ชื่อยา ยาปลูกไฟธาตุ ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๕๐ กรัม
๒	ขิงแห้ง	เหง้า	๕ กรัม
๓	ข้าพลุ	ราก	๕ กรัม
๔	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๕ กรัม
๕	ผักแพวแดง	ทั้งต้น	๕ กรัม
๖	พิลังกาสา	ผลแก่	๕ กรัม
๗	มะกรูด	ผิว*	๕ กรัม
๘	ลูกผักชีล้อม	ผล	๕ กรัม
๙	ว่านน้ำ	เหง้า	๕ กรัม
๑๐	สะค้าน	เถา	๕ กรัม
๑๑	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๕ กรัม

* ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

- น้ำผึ้ง

- Sodium benzoate

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาปลูกไฟธาตุ ชนิดลูกกลอน ความแรง ๕๐๐ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาปลูกไฟธาตุ	๕๐๐ มิลลิกรัม
น้ำผึ้ง	๔๐๐ มิลลิกรัม
Sodium benzoate	๐.๐๒-๐.๑% w/w

๑) นำตัวยาสมุนไพรมทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้วมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Sodium benzoate (ถ้ามี) ร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐

๖) ชั่งผงยา ผสมกับน้ำผึ้ง และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๐๒-๐.๑ โดยน้ำหนัก ผสมจนได้ตัวยาสที่สม่ำเสมอ

๗) นำตัวยาสที่ได้ปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน

๘) นำยาลูกกลอนที่ได้ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๓ ชั่วโมง จนแห้ง

๖. สรรพคุณ

ปลูกไฟธาตุให้โลหิตงาม ถ้าไม่มีระดูให้มีระดูมา ถ้าแม่ลูกอ่อนรับประทานมีน้ำนมมาก

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๓ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ หญิงตั้งครรภ์ หญิงที่ผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

แสบร้อนยอดอก

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ปลูกไฟธาตุให้โลहितงาม ถ้าไม่มีระดูให้มีระดูมา ถ้าแม่ลูกอ่อนรับประทานมีน้ำนมมาก เป็นสรรพคุณ
ตั้งเดิมของตำรับยาปลูกไฟธาตุจากคัมภีร์มหาโชตรัต

๒๙. ยาหอมเทพจิตร

๑. ชื่อยา ยาหอมเทพจิตร ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๓๖๖ กรัม
๑	มะลิ	ดอก	๑๘๓ กรัม
๒	ส้มซ่า	ผิว*	๒๘ กรัม
๓	โกฐกระดุก	ราก	๔ กรัม
๔	โกฐเขมา	เหง้า	๔ กรัม
๕	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๔ กรัม
๖	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๔ กรัม
๗	โกฐขลุ่ยม้งสี	รากและเหง้า	๔ กรัม
๘	โกฐเชียง	รากแขนง	๔ กรัม
๙	โกฐพุงปลา	ปุ่มหู	๔ กรัม
๑๐	โกฐสอ	ราก	๔ กรัม
๑๑	โกฐหัวบัว	เหง้า	๔ กรัม
๑๒	เทียนเกล็ดหอย	เม็ล็ด	๔ กรัม
๑๓	เทียนขาว	ผล	๔ กรัม
๑๔	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๔ กรัม
๑๕	เทียนดำ	เม็ล็ด	๔ กรัม
๑๖	เทียนแดง	เม็ล็ด	๔ กรัม
๑๗	เทียนตากบ	ผล	๔ กรัม
๑๘	เทียนตาตั๊กแตน	ผล	๔ กรัม
๑๙	เทียนยาวพาดณี	ผล	๔ กรัม
๒๐	เทียนสัตตบุษย์	ผล	๔ กรัม
๒๑	บัวขม	ดอก	๔ กรัม
๒๒	บัวเผื่อน	ดอก	๔ กรัม
๒๓	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๔ กรัม
๒๔	บุณฑาค	ดอก	๔ กรัม
๒๕	พิกุล	ดอก	๔ กรัม
๒๖	พิมเสน	-	๔ กรัม
๒๗	มะกรูด	ผิว*	๔ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๓๖๖ กรัม
๒๘	มะงั่ว	ผิว*	๔ กรัม
๒๙	มะนาว	ผิว*	๔ กรัม
๓๐	ส้มเขียวหวาน	ผิว*	๔ กรัม
๓๑	ส้มจีน	ผิว*	๔ กรัม
๓๒	ส้มตรังกานู	ผิว*	๔ กรัม
๓๓	ส้มโอ	ผิว*	๔ กรัม
๓๔	สารภี	ดอก	๔ กรัม
๓๕	กระลำพัก	แก่นที่มีราลง	๒ กรัม
๓๖	กระวาน	ผล	๒ กรัม
๓๗	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๒ กรัม
๓๘	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๓๙	ขอนดอก	แก่นที่มีราลง	๒ กรัม
๔๐	จันทน์ขาว	แก่น	๒ กรัม
๔๑	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๒ กรัม
๔๒	ชะลูด	เปลือกเถา	๒ กรัม
๔๓	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๒ กรัม
๔๔	เปราะหอม	เหง้า	๒ กรัม
๔๕	แฝกหอม	ราก	๒ กรัม
๔๖	ลูกจันทน์	เมล็ด	๒ กรัม
๔๗	อบเชย	เปลือกต้น	๒ กรัม
๔๘	การบูร	-	๑ กรัม

* ผิวของส้มซ่า มะกรูด มะงั่ว มะนาว ส้มเขียวหวาน ส้มจีน ส้มตรังกานู ส้มโอ อาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ตัดมาบ้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรมานาน ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งพืชมเสนและการบูร ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๒๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ลมกองละเอียด ที่ทำให้มีอาการวิงเวียน สวิงสวาย ใจสั่น เป็นต้น และบำรุงดวงจิตให้เข้มขึ้น

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๑.๔ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ เมื่อมีอาการทุก ๓-๔ ชั่วโมง ไม่เกินวันละ ๓ ครั้ง เข้า กลางวันและเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) ยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยาต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๐. ยาเขียวหอม

๑. ชื่อยา ยาเขียวหอม ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๑	จันทน์ขาว	แก่น	๕ กรัม
๒	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๕ กรัม
๓	เนระพูสี	เหง้า	๕ กรัม
๔	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๕	บุนนาค	ดอก	๕ กรัม
๖	เปราะหอม	เหง้า	๕ กรัม
๗	ผักกระฉอม	ใบ	๕ กรัม
๘	แฝกหอม	ราก	๕ กรัม
๙	พิทูล	ดอก	๕ กรัม
๑๐	พิมเสนต้น	ใบ	๕ กรัม
๑๑	พิษนาศน์	ราก	๕ กรัม
๑๒	มหาสดำ	เหง้า	๕ กรัม
๑๓	ว่านกีบแรด	เหง้าและโคนก้านใบ	๕ กรัม
๑๔	ว่านร้อนทอง	เหง้า	๕ กรัม
๑๕	สันพร้าวหอม	ใบ	๕ กรัม
๑๖	สารภี	ดอก	๕ กรัม
๑๗	หมากผู้	ใบ	๕ กรัม
๑๘	หมากเมีย	ใบ	๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรับยาสภาอุณาโลมแดง ร.ศ. ๑๑๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมุขชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุขที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมุขที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม หรือ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ตัวร้อน ร้อนใน กระจายน้ำ แก้ไข้หัด แก้ไข้ฮุกฮูไส

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำกระสายยา ทุก ๔-๖ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม ละลายน้ำกระสายยา ทุก ๔-๖ ชั่วโมง
เมื่อมีอาการ

กระสายยาที่ใช้

- แก้ตัวร้อน ร้อนในกระจายน้ำ ใช้น้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) หรือน้ำดอกมะลิ
- แก้ไข้หัด ไข้ฮุกฮูไส ละลายน้ำรากผักชีต้ม ทั้งรับประทาน และ/หรือ ซิลอม (กรณีไข้สูง)*

* การชโลมใช้ยาผงละลายน้ำ ๑ ต่อ ๓ แล้วชโลม (ประพรม) ทิ้งตามตัวบริเวณที่ตุ่มใสยังไม่แตก

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๐.๒ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ทางการแพทย์แผนไทย แนะนำให้ผู้ป่วยหัด อีสุกอีใส ห้ามรับประทานอาหารทะเล ไข่ และน้ำเย็น เนื่องจากผิดสำแดง

๓๑. ยาเขียวหอม

๑. ชื่อยา ยาเขียวหอม ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๑	จันทน์ขาว	แก่น	๕ กรัม
๒	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๕ กรัม
๓	เนระพูสี	เหง้า	๕ กรัม
๔	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๕ กรัม
๕	บุนนาค	ดอก	๕ กรัม
๖	เปราะหอม	เหง้า	๕ กรัม
๗	ผักกระโจม	ใบ	๕ กรัม
๘	แฝกหอม	ราก	๕ กรัม
๙	พิกุล	ดอก	๕ กรัม
๑๐	พิมเสนตัน	ใบ	๕ กรัม
๑๑	พิษนาศน์	ราก	๕ กรัม
๑๒	มหาสด้า	เหง้า	๕ กรัม
๑๓	ว่านกีบแรด	เหง้าและโคนก้านใบ	๕ กรัม
๑๔	ว่านร้อนทอง	เหง้า	๕ กรัม
๑๕	สันพร้าวหอม	ใบ	๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๑๖	สารสี	ดอก	๕ กรัม
๑๗	หมากผู้	ใบ	๕ กรัม
๑๘	หมากเมีย	ใบ	๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Corn starch
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)
- Croscarmellose sodium
- Magnesium stearate
- Silicon dioxide

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรับยาสภาอุณาโลมแดง ร.ศ. ๑๑๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาเขียวหอม ชนิดเม็ด ความแรง ๕๐๐ มิลลิกรัม

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาเขียวหอม	๕๐๐ มิลลิกรัม
Corn starch	๗.๒๙ %w/w
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๒.๕๐ %w/w
Croscarmellose sodium	๒.๕๐ %w/w
Magnesium stearate	๐.๕๐ %w/w
Silicon dioxide	๐.๒๕ %w/w

๕.๑ การเตรียม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) solution ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๑) ชั่งน้ำหนักของ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) และน้ำต้มสุกที่เย็นแล้ว ตามสัดส่วนของความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๒) นำ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-๓๐) มาโปรยในน้ำ คนจนละลาย จะได้สารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๕.๒ การเตรียมยาเม็ด

๑) นำตัวยาสมุนไพรรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้วมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ร่อนผ่านร่แรงเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Croscarmellose sodium, Corn starch, Magnesium stearate และ Silicon dioxide ร่อนผ่านร่แรงเบอร์ ๘๐

๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Corn starch ผสมจนได้ตัวยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำสารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ที่เตรียมไว้ (ตามข้อ ๕.๑) ปริมาณร้อยละ ๒.๕ โดยน้ำหนัก (น้ำหนักของผงแห้ง) มาผสมกับผงยาในข้อ ๖ ทีละน้อย จนได้ลักษณะผงยาที่มีความเปียกพอเหมาะ (damp mass)

๘) นำส่วนผสมข้อ ๗ มาผ่านร่อนเบอร์ ๑๐ จนได้แกรนูล นำไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส หรือจนแห้ง

๙) นำแกรนูลที่ได้อบแล้วผ่านร่อนเบอร์ ๑๔ ผสมกับ Croscarmellose sodium ปริมาณร้อยละ ๒.๕ โดยน้ำหนัก Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๐.๕๐ โดยน้ำหนัก และ Silicon dioxide ปริมาณร้อยละ ๐.๒๕ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ

๑๐) นำตัวยาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

แก้ตัวร้อน ร้อนใน ระบายน้ำ แก้พิษหัด พิษอีสุกอีใส

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๒ เม็ด ทุก ๔-๖ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๑ เม็ด ทุก ๔-๖ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๐.๒ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ทางการแพทย์แผนไทย แนะนำให้ผู้ป่วยหัด อีสุกอีใส ห้ามรับประทานอาหารทะเล ไข่ และน้ำเย็น เนื่องจากผิดสำแดง

๓๒. ยาประสะกะเพรา

๑. ชื่อยา ยาประสะกะเพรา ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๑	กะเพราแดง	ใบ	๔๕ กรัม
๒	มะกรูด	ผิว**	๒๐ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐กรัม
๓	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๘ กรัม
๔	มหาหิงค์์สะตุ	ยาง	๘ กรัม***
๕	กระเทียม	หัว	๒ กรัม
๖	ขิงแห้ง	เหง้า	๒ กรัม
๗	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๒ กรัม
๘	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒ กรัม
๙	เกลือสินเธาว์*	-	๑ กรัม

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย และอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

** ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดตามข้าง

*** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราอายุรเวทศึกษา (ขุนนิเทศสุขกิจ) เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุมหาหิงค์์: เอามหาหิงค์์ใส่ในภาชนะ ละลายด้วยน้ำต้มใบกะเพราแดง แล้วกรองให้สะอาด จึงนำไปใช้ปรุงยาได้

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นเกลือสินเธาว์และมหาหิงค์์สะตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลือสินเธาว์และมหาหิงค์์สะตุ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑๐๐ มิลลิกรัม หรือ ๒๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ จุกเสียด

๗. ขนาดและวิธีใช้

เด็ก อายุ ๑-๓ เดือน รับประทานครั้งละ ๑๐๐-๒๐๐ มิลลิกรัม

อายุ ๔-๖ เดือน รับประทานครั้งละ ๒๐๐-๓๐๐ มิลลิกรัม

อายุ ๗-๑๒ เดือน รับประทานครั้งละ ๔๐๐-๖๐๐ มิลลิกรัม

ละลายน้ำกระสายยา รับประทานวันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้าและเย็น เมื่อมีอาการกระสายยาที่ใช้

- แก้วท้องอืด ท้องเฟ้อ ใช้ น้ำต้มสุกหรือน้ำใบกะเพราต้ม (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่)

- แก้วกเสียด ใช้ไฟเผาไฟให้พอสุก ผนกับน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่)

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ และหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

สูตรตำรับยาประสะกะเพราตามประกาศยาสามัญประจำบ้าน พ.ศ. ๒๕๓๗ มีตัวยา “น้ำประสานทองสะอาด” เป็นส่วนประกอบ แต่ได้ตัดออกจากสูตรตำรับตามประกาศยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว

๓๓. ยาประสะกะเพรา

๑. ชื่อยา ยาประสะกะเพรา ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๑	กะเพราแดง	ใบ	๔๕ กรัม
๒	มะกรูด	ผิว**	๒๐ กรัม
๓	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๘ กรัม
๔	มหาหิงคุ์สะอาด	ยาง	๘ กรัม***
๕	กระเทียม	หัว	๒ กรัม
๖	ขิงแห้ง	เหง้า	๒ กรัม
๗	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๒ กรัม
๘	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒ กรัม
๙	เกลือสินเธาว์*	-	๑ กรัม

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย และอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

** ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

*** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราอายุรเวทศึกษา (ขุนนิทเทศสุขกิจ) เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุมหาหิงค์: เอามหาหิงค์ใส่ในภาชนะ ละลายด้วยน้ำต้มใบกะเพราแดง แล้วกรองให้สะอาด จึงนำไปใช้ปรุงยาได้

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสุมไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นเกลือสินเธาว์และมหาหิงค์สะตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลือสินเธาว์และมหาหิงค์สะตุ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ จุกเสียด

๗. ขนาดและวิธีใช้

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๑ กรัม วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้าและเย็น เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ และหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

สูตรตำรับยาประสะกะเพราตามประกาศยาสามัญประจำบ้าน พ.ศ. ๒๕๓๗ มีตัวยา “น้ำประสานทองสะตุ” เป็นส่วนประกอบ แต่ได้ตัดออกจากสูตรตำรับตามประกาศยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว

๓๔. ยาประสะกะเพรา

๑. ชื่อยา ยาประสะกะเพรา ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา
			๙๐ กรัม
๑	กะเพราแดง	ใบ	๔๕ กรัม
๒	มะกรูด	ผิว**	๒๐ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๓	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๘ กรัม
๔	มหาหิงคุ์สะตุ	ยาง	๘ กรัม***
๕	กระเทียม	หัว	๒ กรัม
๖	ขิงแห้ง	เหง้า	๒ กรัม
๗	ดีป्ली	ข้อผลที่โตเต็มที่	๒ กรัม
๘	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒ กรัม
๙	เกลือสินเธาว์*	-	๑ กรัม

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย และอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

** ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดตามข้าง

*** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Dibasic calcium phosphate dihydrate
- Lactose monohydrate
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)
- Corn starch
- Magnesium stearate

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราอายุรเวทศึกษา (ขุนนิทเทศสุขกิจ) เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะสมหาหิงคุ์: เอามหาหิงคุ์ใส่ในภาชนะ ละลายด้วยน้ำต้มใบกะเพราแดง แล้วกรองให้สะอาด จึงนำไปใช้ปรุงยาได้

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาประสะกะเพรา ชนิดเม็ด ความแรง ๒๐๐ มิลลิกรัม

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาประสะกะเพรา	๒๐๐ มิลลิกรัม
Dibasic calcium phosphate dihydrate	๔๔-๑๔๔ มิลลิกรัม
Lactose monohydrate	๔๔-๑๓๒ มิลลิกรัม
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๕-๖ %w/w
Corn starch	๒.๘-๔.๘ %w/w
Magnesium stearate	๐.๗ %w/w

๕.๑ การเตรียม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) solution ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๑) ชั่งน้ำหนักของ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) และ น้ำ ตามสัดส่วนของความเข้มข้น ร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๒) นำ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) มาโปรยในน้ำ คนจนละลาย จะได้สารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๕.๒ การเตรียมยาเม็ด

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาด ตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุทุกชนิด ยกเว้นเกลือสินเธาว์และมหาหิงค์สุระตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลือสินเธาว์และมหาหิงค์สุระตุ และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนัก ตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท
- ๔) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลือสินเธาว์และมหาหิงค์สุระตุมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด และร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๕) นำ Dibasic calcium phosphate dihydrate, Lactose monohydrate, Corn starch และ Magnesium stearate ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐
- ๖) ชั่งผงยาผสมกับ Dibasic calcium phosphate dihydrate และ Lactose monohydrate และ Corn starch ปริมาณร้อยละ ๒.๘-๔.๘ โดยน้ำหนัก เป็นเวลานานประมาณ ๕ นาที จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๗) นำสารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ที่เตรียมไว้ (ตามข้อ ๕.๑) ปริมาณร้อยละ ๕-๖ โดยน้ำหนัก (น้ำหนักของผงแห้ง) มาผสมกับผงยาในข้อ ๖ จนได้ลักษณะผงยาที่มีความเปียกพอเหมาะ (damp mass)
- ๘) นำส่วนผสมข้อ ๗ มาผ่านร่อนเบอร์ ๑๖ จนได้แกรนูล นำไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน ๓ ชั่วโมง จนแห้ง
- ๙) นำแกรนูลที่ได้อบแล้วผ่านร่อนเบอร์ ๑๘ ผสมกับ Corn starch ปริมาณร้อยละ ๒.๘-๔.๘ โดยน้ำหนัก จนเข้ากันเป็นเวลานานประมาณ ๕ นาที
- ๑๐) เติม Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๑ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ
- ๑๑) นำตัวยาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ จุกเสียด

๗. ขนาดและวิธีใช้

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๕ เม็ด รับประทานวันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ และหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

สูตรตำรับยาประสะกะเพราตามประกาศยาสามัญประจำบ้าน พ.ศ. ๒๕๓๗ มีตัวยา “น้ำประสานทองสะอาด” เป็นส่วนประกอบ แต่ได้ตัดออกจากสูตรตำรับตามประกาศยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว

๓๕. ยาหอมแก้ลมวิงเวียน

๑. ชื่อยา ยาหอมแก้ลมวิงเวียน ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๒๕ กรัม
๑	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๓๒ กรัม
๒	จันทน์เทศ	แก่น	๒๔ กรัม
๓	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑๒ กรัม
๔	โกฐเชียง	รากแขนง	๑๒ กรัม
๕	โกฐหัวบัว	เหง้า	๑๒ กรัม
๖	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๑๒ กรัม
๗	แฝกหอม	ราก	๑๒ กรัม
๘	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๑๐ กรัม
๙	กระลำพัก	แก่นที่มีราลง	๘ กรัม
๑๐	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๘ กรัม
๑๑	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๘ กรัม
๑๒	โกฐพุงปลา	ปุ่มหู	๘ กรัม
๑๓	ชะลูด	เปลือกเถา	๘ กรัม
๑๔	อบเชยญวน	เปลือกต้น	๘ กรัม
๑๕	อบเชยเทศ	เปลือกต้น	๘ กรัม
๑๖	ขอนดอก	แก่นที่มีราลง	๖ กรัม
๑๗	บุณฑริก	ดอก	๖ กรัม
๑๘	พิทูร	ดอก	๖ กรัม
๑๙	พิมเสน	-	๖ กรัม
๒๐	สารภี	ดอก	๖ กรัม
๒๑	มวกแดง	เถา	๕ กรัม
๒๒	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๔ กรัม
๒๓	น้ำประสานทองสะอาด	-	๔ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปฐยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

เภสัชตำรับโรงพยาบาลวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมน้ำประสานทอง: นำน้ำประสานทองมาบดให้ละเอียด แล้วโรยลงในกระทะตั้งไฟจนน้ำประสานทองฟูเป็นแผ่นขาว ลักษณะคล้ายแผ่นข้าวเกรียบ จึงยกลงจากไฟ ทิ้งให้แห้ง

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นน้ำประสานทองสดและพิมเสน ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งน้ำประสานทองสดและพิมเสน ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมา รวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาซองกันความชื้น ซองละ ๒๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ลมวิงเวียน อ่อนเพลีย นอนไม่หลับ

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๖๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม ละลายน้ำดื่มสุกที่ยังอุ่นอยู่ เมื่อมีอาการทุก ๓-๔ ชั่วโมง ไม่ควรเกินวันละ ๓ ครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และ ยาด้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ร่วมกับผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้เกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๖. ยาหอมแก้ลมวิงเวียน

๑. ชื่อยา ยาหอมแก้ลมวิงเวียน ชนิดเม็ด

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๒๕ กรัม
๑	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๓๒ กรัม
๒	จันทน์เทศ	แก่น	๒๔ กรัม
๓	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑๒ กรัม
๔	โกฐเชียง	รากแขนง	๑๒ กรัม
๕	โกฐหัวบัว	เหง้า	๑๒ กรัม
๖	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๑๒ กรัม
๗	แฝกหอม	ราก	๑๒ กรัม
๘	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๑๐ กรัม
๙	กระลำพัก	แก่นที่มีราลง	๘ กรัม
๑๐	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๘ กรัม
๑๑	โกฐจุฬาล้มพา	ส่วนเหนือดิน	๘ กรัม
๑๒	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๘ กรัม
๑๓	ชะลูด	เปลือกเถา	๘ กรัม
๑๔	อบเชยญวน	เปลือกต้น	๘ กรัม
๑๕	อบเชยเทศ	เปลือกต้น	๘ กรัม
๑๖	ขอนดอก	แก่นที่มีราลง	๖ กรัม
๑๗	บุนนาค	ดอก	๖ กรัม
๑๘	พิภูล	ดอก	๖ กรัม
๑๙	พิมเสน	-	๖ กรัม
๒๐	สารภี	ดอก	๖ กรัม
๒๑	มวกแดง	เถา	๕ กรัม
๒๒	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง)หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๔ กรัม
๒๓	น้ำประสานทองสะอาด	-	๔ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Microcrystalline cellulose
- Dicalcium phosphate
- Talcum
- Magnesium stearate
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)

๓. ที่มาของตำรับยา

เภสัชตำรับโรงพยาบาลวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะท้อนน้ำประสานทอง: นำน้ำประสานทองมาบดให้ละเอียด แล้วโรยลงในกระทะตั้งไฟจนน้ำประสานทองฟูเป็นแผ่นขาว ลักษณะคล้ายแผ่นข้าวเกรียบ จึงยกออกจากไฟ ทิ้งให้แห้ง

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บด ยาหอมแก้ลมวิงเวียน ชนิดเม็ด ความแรง ๒๐๐ มิลลิกรัม

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาหอมแก้ลมวิงเวียน	๒๐๐ มิลลิกรัม
Microcrystalline cellulose	๒๘๐-๓๐๐ มิลลิกรัม
Dicalcium phosphate	๐-๑๐ มิลลิกรัม
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๕-๑๐ %w/w
Talcum	๑ %w/w
Magnesium stearate	๒ %w/w

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรมทุกชนิด ยกเว้นน้ำประสานทองสะท้อนและพิมเสน ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งน้ำประสานทองสะท้อนและพิมเสน และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บด

๔) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งน้ำประสานทองสะท้อนและพิมเสนมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Microcrystalline cellulose, Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30), Talcum, Magnesium stearate, และ/หรือ Dicalcium phosphate (ถ้ามี) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐

๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Microcrystalline cellulose และ/หรือ Dicalcium phosphate (ถ้ามี) และ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ปริมาณร้อยละ ๕-๑๐ โดยน้ำหนัก ในเครื่องผสมจนเข้ากัน

๗) นำผงยาในข้อ ๕ นำผงยาไปตอกอัด (slug) กำหนดความแข็ง ๓๐-๔๐ นิวตัน (N) แล้วผ่านร่อนเบอร์ ๑๒-๑๖

๘) นำแกรนูลจากข้อ ๗ ผสมกับ Talcum ปริมาณร้อยละ ๑ โดยน้ำหนัก และ Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๒ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ

๙) นำตัวยาไปตอกด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

แก้ลมวิงเวียน อ่อนเพลีย นอนไม่หลับ

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๓-๕ เม็ด เมื่อมีอาการทุก ๓-๔ ชั่วโมง ไม่ควรเกินวันละ ๓ ครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และ ยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ร่วมกับผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้เกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๗. ยาแก้ยูไฟไม่ได้

๑. ชื่อยา ยาแก้ยูไฟไม่ได้ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๐ กรัม
๑	กระเทียม	หัว	๑๐ กรัม
๒	เกลือ	-	๑๐ กรัม*
๓	พริกไทย	ผลแก่	๑๐ กรัม
๔	ไพล	เหง้า	๑๐ กรัม
๕	เมล็ดพรมผัดกาด	เมล็ด	๑๐ กรัม
๖	ว่านน้ำ	เหง้า	๑๐ กรัม
๗	หอมแดง	หัว	๑๐ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรายาเกร็ด ที่ประกาศเป็นตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมเกลือ : นำเกลือมาบดให้ละเอียด แล้วเทใส่หม้อดิน ปิดฝาไว้ เมื่อเกลือสุกและแห้งดีแล้วยกลงจากเตา ตั้งทิ้งไว้ให้เย็น

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรมานำมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นเกลือ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งเกลือ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

ช่วยแก้ปวดกล้ามเนื้อ ช่วยให้อุณหภูมิร่างกายต่ำลง

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำดื่มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงผุ้คลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๘. ยานนทเสน

๑. ชื่อยา ยานนทเสน ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสําคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๕ กรัม
๑	ฝาง	แก่น	๕๒.๕ กรัม
๒	จันทน์ขาว	แก่น	๗.๕ กรัม
๓	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๗.๕ กรัม
๔	จันทนา	แก่น	๗.๕ กรัม
๕	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๗.๕ กรัม
๖	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๓.๗๕ กรัม
๗	คำไทย	ดอก	๓.๗๕ กรัม
๘	ชะลูด	เปลือกเถา	๓.๗๕ กรัม
๙	แฝกหอม	ราก	๓.๗๕ กรัม
๑๐	มะกรูด	ราก	๓.๗๕ กรัม
๑๑	มะตูม	ราก	๓.๗๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรายาเกร็ด ที่ประกาศเป็นตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บำรุงโลหิต

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๑ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงหลังคลอดบุตร เนื่องจากยามีฤทธิ์เย็น

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๙. ยากำล้างราชสีห์ สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยากำล้างราชสีห์ สูตร ๑ ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔๖๘ กรัม
๑	ฝางเสน	แก่น	๓๖ กรัม
๒	กระดังงา	ดอก	๑๖ กรัม
๓	กระลำพัก	แก่นที่มีราลง	๑๖ กรัม
๔	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๑๖ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔๖๘ กรัม
๕	ขอนดอก	แก่นที่มีราลง	๑๖ กรัม
๖	ขิงแห้ง	เหง้า	๑๖ กรัม
๗	คำไทย	ดอก	๑๖ กรัม
๘	จันทน์ขาว	แก่น	๑๖ กรัม
๙	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๑๖ กรัม
๑๐	จำปา	ดอก	๑๖ กรัม
๑๑	เจตมูลเพลิง	ราก	๑๖ กรัม
๑๒	ข้าวปลู	ราก	๑๖ กรัม
๑๓	ชะลูด	เปลือกเถา	๑๖ กรัม
๑๔	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๑๖ กรัม
๑๕	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๖ กรัม
๑๖	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๑๖ กรัม
๑๗	บุณฑาค	ดอก	๑๖ กรัม
๑๘	พิทูล	ดอก	๑๖ กรัม
๑๙	มะลิ	ดอก	๑๖ กรัม
๒๐	สะค้าน	เถา	๑๖ กรัม
๒๑	สารภี	ดอก	๑๖ กรัม
๒๒	อบเชยเทศ	เปลือกต้น	๑๖ กรัม
๒๓	โกฐเขมา	เหง้า	๘ กรัม
๒๔	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๘ กรัม
๒๕	โกฐเชียง	รากแขนง	๘ กรัม
๒๖	โกฐสอ	ราก	๘ กรัม
๒๗	โกฐหัวบัว	เหง้า	๘ กรัม
๒๘	เทียนขาว	ผล	๘ กรัม
๒๙	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๘ กรัม
๓๐	เทียนดำ	เมล็ด	๘ กรัม
๓๑	เทียนแดง	เมล็ด	๘ กรัม
๓๒	เทียนตาตั๊กแตน	ผล	๘ กรัม
๓๓	กระวาน	ผล	๔ กรัม
๓๔	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๔ กรัม
๓๕	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๔ กรัม
๓๖	ลูกจันทน์	เมล็ด	๔ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ศิลาจารึกตำรายาวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรมัดให้เล็กลง
- ๓) อบสมุนไพรมัดทุกชนิดที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๔) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรมัดทุกชนิดตามสูตรยา
- ๕) นำตัวยาทั้งหมดมาผสมรวมกัน และบดหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๖) บรรจุสมุนไพรมัดทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง จากนั้นนำไปบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

บำรุงโลหิต

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม

- ๑) นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสมุนไพรมัดใส่ในหม้อต้ม
- ๒) เติมน้ำพอท่วม (โดยใช้มีกอกดบนยาเบา ๆ ให้ตัวยาจมนอยู่ใต้น้ำ และให้น้ำท่วมหลังมี) นำไปตั้งบนเตาต้มจนเดือด แล้วหรี่ไฟลง ต้มต่ออีก ๑๐-๑๕ นาที แล้วยกลงจากเตา

๗.๒ วิธีรับประทาน

รินเอาน้ำดื่มครั้งละ ๑๐๐-๒๐๐ มิลลิลิตร วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้าและเย็น โดยควรดื่มขณะยายังอุ่นอยู่ ยา ๑ ห่อ ใช้ติดต่อกันได้ประมาณ ๗ วัน โดยเติมน้ำ แล้วนำมาต้มทุกวัน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ และหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้กับผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้เกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ในสูตรตำรับนี้เดิมมีตัวยา “เลือดแรด” ซึ่งเป็นสัตว์วัตถุ แต่ได้ตัดออกจากสูตรตำรับ เนื่องจากแรดเป็นสัตว์ป่าสงวนใกล้สูญพันธุ์ และเป็นสัตว์ที่อยู่ใน “อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดพันธุ์สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์ (CITES)”

๔๐. ยากำล้างราชสีห์ สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยากำล้างราชสีห์ สูตร ๒ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๒๕ กรัม
๑	คำไทย	ดอก	๓๐๐ กรัม
๒	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๑๕ กรัม
๓	กระลำพัก	แก่นที่มีราลง	๑๕ กรัม
๔	กระดังงา	ดอก	๑๕ กรัม
๕	กำลั้วเถลิง	แก่น	๑๕ กรัม
๖	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๑๕ กรัม
๗	โกฐเชียง	รากแขนง	๑๕ กรัม
๘	โกฐหัวบัว	เหง้า	๑๕ กรัม
๙	โกฐพุงปลา	ปุ่มหู	๑๕ กรัม
๑๐	โกฐสอเทศ	ราก	๑๕ กรัม
๑๑	ขอนดอก	แก่นที่มีราลง	๑๕ กรัม
๑๒	ชิง	เหง้า	๑๕ กรัม
๑๓	จำปา	ดอก	๑๕ กรัม
๑๔	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๕ กรัม
๑๕	เถาว์ลย์เปรียง	เถา	๑๕ กรัม
๑๖	เทียนขาว	ผล	๑๕ กรัม
๑๗	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๑๕ กรัม
๑๘	เทียนดำ	เมล็ด	๑๕ กรัม
๑๙	เทียนแดง	เมล็ด	๑๕ กรัม
๒๐	เทียนยาวพาดณี	ผล	๑๕ กรัม
๒๑	บัวขม	ดอก	๑๕ กรัม
๒๒	บัวขาว	ดอก	๑๕ กรัม
๒๓	บัวแดง	ดอก	๑๕ กรัม
๒๔	บัวเผื่อน	ดอก	๑๕ กรัม
๒๕	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๑๕ กรัม
๒๖	บุณฑาค	ดอก	๑๕ กรัม
๒๗	ฝางเสน	แก่น	๑๕ กรัม
๒๘	พริกไทย	ผลแก่	๑๕ กรัม
๒๙	มวกขาว	เถา	๑๕ กรัม
๓๐	มวกแดง	เถา	๑๕ กรัม
๓๑	ย่านาง	ราก	๑๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๒๕ กรัม
๓๒	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๓๓	บัวสัตตบงกช	ดอก	๑๕ กรัม
๓๔	อบเชย	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๓๕	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๗.๕ กรัม
๓๖	การบูร	-	๗.๕ กรัม
๓๗	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๗.๕ กรัม
๓๘	ลูกจันทน์	เมล็ด	๗.๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสุมไพร่ทุกชนิด ยกเว้นการบูร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ชั่งน้ำหนักตามสูตรยาแล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บำรุงโลหิต บำรุงร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑.๕-๒ กรัม วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น

กระสายยาที่ใช้

- ถ้าจะใช้เพื่อบำรุงร่างกาย น้ำตาลกรวด ผสมพิมเสน เล็กน้อย
- ถ้าจะใช้บำรุงโลหิต ละลายน้ำผึ้งผสมพิมเสน เล็กน้อย

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ และหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

สูตรตำรับนี้เดิมมีตัวยา “เลือดแรด” ซึ่งเป็นสัตว์วัตถุ แต่ได้ตัดออกจากสูตรตำรับ เนื่องจากแรดเป็นสัตว์ป่าสงวนใกล้สูญพันธุ์ และเป็นสัตว์ที่อยู่ใน “อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดพันธุ์สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์ (CITES)”

๔๑. ยาแก้ตานซาง**๑. ชื่อยา ยาแก้ตานซาง ชนิดผง****๒. สูตรตำรับยา****๒.๑ ตัวยาสำคัญ**

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๔๐ กรัม
๑	กระเทียม	หัว	๑๐ กรัม
๒	กะทือ	เหง้า	๑๐ กรัม
๓	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๑๐ กรัม
๔	ขอบชะนางขาว	ใบ	๑๐ กรัม
๕	ขอบชะนางแดง	ใบ	๑๐ กรัม
๖	ขิงแห้ง	เหง้า	๑๐ กรัม
๗	ขี้กาแดง	ใบ	๑๐ กรัม
๘	ชุมเห็ด	ใบ	๑๐ กรัม
๙	ตานหม่อน	ใบ	๑๐ กรัม
๑๐	น้ำเต้า	ใบ	๑๐ กรัม
๑๑	พริกไทย	ผลแก่	๑๐ กรัม
๑๒	ไพล	เหง้า	๑๐ กรัม
๑๓	ระงับ	ใบ	๑๐ กรัม
๑๔	หอมแดง	หัว	๑๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวง รัชกาลที่ ๕ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมุทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมุที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑๐๐ มิลลิกรัม หรือ ๒๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้อาการท้องเสีย ถ่ายเป็นมูกเลือด อันเนื่องจากซางฝ้าย และตานซาง

๗. ขนาดและวิธีใช้

เด็ก แรกเกิด-๖ เดือน รับประทานครั้งละ ๑๐๐ มิลลิกรัม

อายุ ๖ เดือน-๑ ปี รับประทานครั้งละ ๒๐๐ มิลลิกรัม

อายุ ๑-๓ ปี รับประทานครั้งละ ๓๐๐ มิลลิกรัม

อายุ ๓-๖ ปี รับประทานครั้งละ ๔๐๐ มิลลิกรัม

วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้าและเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ห้ามใช้ในเด็กที่มีไข้

๑๐.๒ หากใช้ยาเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๒. ยาสตรีหลังคลอด

๑. ชื่อยา ยาสตรีหลังคลอด ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๓๐ กรัม
๑	กำแพงเจ็ดชั้น	ลำต้น	๑๐ กรัม
๒	แกแล	แก่น	๑๐ กรัม
๓	โกฐเชียง	รากแขนง	๑๐ กรัม
๔	ขนุน	แก่น	๑๐ กรัม
๕	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑๐ กรัม
๖	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๐ กรัม
๗	ฝางเสน	แก่น	๑๐ กรัม
๘	ว่านชักมดลูก	เหง้า	๑๐ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๓๐ กรัม
๙	สะค้าน	เถา	๑๐ กรัม
๑๐	คำฝอย	ดอก	๕ กรัม
๑๑	ข้าพลุ	ราก	๕ กรัม
๑๒	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๕ กรัม
๑๓	บุนนาค	ดอก	๕ กรัม
๑๔	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๕ กรัม
๑๕	พิทูล	ดอก	๕ กรัม
๑๖	มะลิ	ดอก	๕ กรัม
๑๗	สารภี	ดอก	๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

เภสัชตำรับโรงพยาบาลกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรมัดให้เล็กลง
- ๓) อบสมุนไพรมัดทุกชนิดที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๔) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรมัดทุกชนิดตามสูตรยา
- ๕) นำตัวยาทั้งหมดมาผสมรวมกัน และบดหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๖) บรรจุสมุนไพรมัดทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง จากนั้นนำไปบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

ขับน้ำคาวปลา ช่วยให้มีดลูกเข้าอู่เร็วในหญิงหลังคลอด

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม

- ๑) นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสมุนไพรมัดใส่ในหม้อต้ม
- ๒) เติมน้ำพอท่วม (โดยใช้มือกดบนยาเบา ๆ ให้ตัวยางมอยู่ใต้น้ำ และให้น้ำท่วมหลังมือ) นำไปตั้งบนเตาต้มจนเดือด แล้วหรี่ไฟลง ต้มต่ออีก ๑๐-๑๕ นาที แล้วยกลงจากเตา

๗.๒ วิธีรับประทาน

รินเอาน้ำดื่มครั้งละ ๒๕๐ มิลลิลิตร วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น รับประทานติดต่อกัน

- ๑) สัปดาห์ หรือจนกว่าน้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่ควรเกิน ๑๕ วัน โดยควรดื่มขณะยังอุ่นอยู่
- ยา ๑ ห่อ ใช้ติดต่อกันได้ ๕-๗ วัน โดยเติมน้ำ แล้วนำมาต้มรับประทานทุกวัน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยากับผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

แพทย์แผนไทยดั้งเดิมใช้เป็นยาแทนการอยู่ไฟของหญิงหลังคลอด

๔๓. ยาบำรุงเลือด

๑. ชื่อยา ยาบำรุงเลือด ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๗๐ กรัม
๑	ขนน	แก่น	๓๐ กรัม
๒	คำไทย	ดอก	๓๐ กรัม
๓	เทียนต้น	ทั้งต้น	๓๐ กรัม
๔	บัวหลวง	ดอก	๓๐ กรัม
๕	บุนนาค	ดอก	๓๐ กรัม
๖	ประดู่	แก่น	๓๐ กรัม
๗	ฝาง	แก่น	๓๐ กรัม
๘	พิкуль	ดอก	๓๐ กรัม
๙	มะลิ	ดอก	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรายาเกร็ด ที่ประกาศเป็นตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ

ชื่อตำรับยาบำรุงเลือด สูตร ๒ ในรายการตำรับแผนไทยแห่งชาติ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรรให้เล็กลง

- ก) อบสมุนไพรทุกชนิดที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
 ข) ซึ่งน้ำหนักสมุนไพรทุกชนิดตามสูตรยา
 ค) นำตัวยาทั้งหมดมาผสมรวมกัน และบดหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรมีขนาดสม่ำเสมอ
 ง) บรรจุสมุนไพรทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง จากนั้นนำไปบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

บำรุงโลหิต

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม

- ๑) นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม
 ๒) เติมน้ำพอท่วม (โดยใช้มือกดบนยาเบา ๆ ให้ตัวยางมออยู่ใต้น้ำ และให้น้ำท่วมหลังมือ) นำไปตั้งบนเตาต้มจนเดือด แล้วหรี่ไฟลง ต้มต่ออีก ๑๐-๑๕ นาที แล้วยกลงจากเตา

๗.๒ วิธีรับประทาน

รินเอาน้ำดื่มครั้งละ ๑๐๐-๒๐๐ มิลลิลิตร วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า และเย็น โดยควรดื่มขณะยังอุ่นอยู่
 ยา ๑ ห่อ ใช้ติดต่อกันได้ ๕-๗ วัน โดยเติมน้ำ แล้วนำมาต้มทุกวัน

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๔. ยาธาตุบรรจบ

๑. ชื่อยา ยาธาตุบรรจบ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๔ กรัม
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๑๖ กรัม
๒	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๘ กรัม
๓	กระวาน	ผล	๔ กรัม
๔	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๔ กรัม
๕	การบูร	-	๔ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๔ กรัม
๖	โกฐเขมา	เหง้า	๔ กรัม
๗	โกฐเชียง	รากแขนง	๔ กรัม
๘	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๔ กรัม
๙	โกฐสอ	ราก	๔ กรัม
๑๐	ชิง	เหง้า	๔ กรัม
๑๑	ดอกจันทร์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๔ กรัม
๑๒	ดีปลี	ช่อผลที่โตเต็มที่	๔ กรัม
๑๓	เทียนขาว	ผล	๔ กรัม
๑๔	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๑๕	เทียนแดง	เมล็ด	๔ กรัม
๑๖	เทียนยาวพาดิ	ผล	๔ กรัม
๑๗	เทียนสัตตบุษย์	ผล	๔ กรัม
๑๘	เปราะหอม	เหง้า	๔ กรัม
๑๙	พิมเสนต้น	ใบ	๔ กรัม
๒๐	ลูกจันทร์	เมล็ด	๔ กรัม
๒๑	ลูกผักชีลา	ผล	๔ กรัม
๒๒	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๔ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรรทุกชนิด ยกเว้นการบูร ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านแร้งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ บรรเทาอาการอุจจาระธาตุพิการ ท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน และท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้

๗. ขนาดและวิธีใช้

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำกระสายยาหรือน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม ละลายน้ำกระสายยาหรือน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน เย็น เมื่อมีอาการ

กระสายยาที่ใช้

- กรณีแก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ ใช้กระเทียม ๓ กลีบ ทูบซงน้ำร้อนหรือใช้ใบกะเพรา ต้มเป็นน้ำกระสายยา
- กรณีบรรเทาอาการอุจจาระธาตุพิการ ท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน และท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้ ใช้เปลือกแคหรือเปลือกสะเดา หรือเปลือกลูกทับทิมต้ม แทรกกับน้ำปูนใสเป็นน้ำกระสายยา

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีไข้

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)
- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้
- ในกรณีท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ ใช้ไม่เกิน ๑ วัน หากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ตำรับยาที่มีชื่อว่า “ยาธาตุบรรจบ” พบปรากฏในหลายตำราแผนโบราณ แต่มีสูตรยาและสรรพคุณที่ใช้แตกต่างกัน เช่น ตำราอายุรเวทศึกษาของขุนนิเทศสุขกิจ ตำราของหมอทัฬหี ต้นสุภาพ ตำราแพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ ตำราเวชศึกษาของพระยาพิศณุประสาทเวช

๔๕. ยาธาตุบรรจบ

๑. ชื่อยา ยาธาตุบรรจบ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๔ กรัม
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๑๖ กรัม
๒	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๘ กรัม
๓	กระวาน	ผล	๔ กรัม
๔	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๔ กรัม
๕	การบูร	-	๔ กรัม
๖	โกฐเขมา	เหง้า	๔ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๔ กรัม
๗	โกฐเชียง	รากแขนง	๔ กรัม
๘	โกฐพุงปลา	ปุ่มหู	๔ กรัม
๙	โกฐสอ	ราก	๔ กรัม
๑๐	ขิง	เหง้า	๔ กรัม
๑๑	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๔ กรัม
๑๒	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๔ กรัม
๑๓	เทียนขาว	ผล	๔ กรัม
๑๔	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๑๕	เทียนแดง	เมล็ด	๔ กรัม
๑๖	เทียนยาวพาดณี	ผล	๔ กรัม
๑๗	เทียนสัตตบุษย์	ผล	๔ กรัม
๑๘	เปราะหอม	เหง้า	๔ กรัม
๑๙	พิมเสนต้น	ใบ	๔ กรัม
๒๐	ลูกจันทน์	เมล็ด	๔ กรัม
๒๑	ลูกผักชีลา	ผล	๔ กรัม
๒๒	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๔ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุทุกชนิด ยกเว้นการบูร ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ บรรเทาอาการอุจจาระธาตุพิการ ท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน และท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้

๗. ขนาดและวิธีใช้

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

- ในกรณีท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ ใช้ไม่เกิน ๑ วัน หากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ตำรับยาที่มีชื่อว่า “ยาธาตุบรรจบ” พบปรากฏในหลายตำราแผนโบราณ แต่มีสูตรยาและสรรพคุณที่ใช้แตกต่างกัน เช่น ตำราอายุรเวทศึกษาของขุนนิเทศสุขกิจ ตำราของหมอทัฬหี ต้นสุภาพ ตำราแพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ ตำราเวชศึกษาของพระยาพิศณุประสาทเวช

๔๖. ยาธาตุบรรจบ

๑. ชื่อยา ยาธาตุบรรจบ ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๔ กรัม
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๑๖ กรัม
๒	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๘ กรัม
๓	กระวาน	ผล	๔ กรัม
๔	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๔ กรัม
๕	การบูร	-	๔ กรัม
๖	โกฐเขมา	เหง้า	๔ กรัม
๗	โกฐเชียง	รากแขนง	๔ กรัม
๘	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๔ กรัม
๙	โกฐสอ	ราก	๔ กรัม
๑๐	ขิง	เหง้า	๔ กรัม
๑๑	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๔ กรัม
๑๒	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๔ กรัม
๑๓	เทียนขาว	ผล	๔ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๔ กรัม
๑๔	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๑๕	เทียนแดง	เมล็ด	๔ กรัม
๑๖	เทียนยาวพาดนี้	ผล	๔ กรัม
๑๗	เทียนสัตตบุษย์	ผล	๔ กรัม
๑๘	เปราะหอม	เหง้า	๔ กรัม
๑๙	พิมเสนต้น	ใบ	๔ กรัม
๒๐	ลูกจันทน์	เมล็ด	๔ กรัม
๒๑	ลูกผักชีลา	ผล	๔ กรัม
๒๒	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๔ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Liquid glucose หรือ น้ำผึ้ง
- Croscarmellose sodium
- Microcrystalline cellulose
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)
- Sodium benzoate

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาธาตุบรรจบ ชนิดลูกกลอน ความแรง ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาธาตุบรรจบ	๒๕๐ มิลลิกรัม
Liquid glucose หรือน้ำผึ้ง	๕๐% w/w
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๐-๕% w/w
Microcrystalline cellulose	๐-๕% w/w
Croscarmellose sodium	๐-๕% w/w

๕.๑ การเตรียม Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) solution ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๑) ชั่งน้ำหนักของ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) และน้ำ ตามสัดส่วนของความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๒) นำ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-๓๐) มาโปรยในน้ำ คนจนละลาย จะได้สารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๕.๒ การเตรียมยาลูกกลอน

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรมุทุกชนิด ยกเว้นการบูร ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร และสารประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรมารวมกัน บดให้ละเอียด และร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐ ผสมในเครื่องผสม จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Croscarmellose sodium (ถ้ามี) และ/หรือ Microcrystalline cellulose (ถ้ามี) และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐

๖) ชั่งผงยา ผสมกับ Croscarmellose sodium (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๕ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Microcrystalline cellulose (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๕ โดยน้ำหนัก และ/หรือ Sodium benzoate (ถ้ามี) ร้อยละ ๐.๐๒-๐.๑ โดยน้ำหนัก จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำสารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ที่เตรียมไว้ (ตามข้อ ๕.๑) (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๔ โดยน้ำหนัก (น้ำหนักของผงแห้ง) มาผสมกับผงยาในข้อ ๖ ที่ละน้อย จนได้ลักษณะผงยาที่มีความเปียกพอเหมาะ (damp mass)

๘) นำ Liquid glucose หรือ น้ำผึ้ง ปริมาณร้อยละ ๕๐ โดยน้ำหนัก มาผสมกับส่วนผสมข้อ ๗ จนได้ตัวยาที่สม่ำเสมอ

๙) นำตัวยาที่ได้ปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน

๑๐) นำยาลูกกลอนที่ได้ไปอบที่อุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนแห้ง

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ บรรเทาอาการอุจจาระธาตุพิการ ท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน และท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๔ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น เมื่อมีอาการ

๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๒ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

- ในกรณีท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ ใช้ไม่เกิน ๑ วัน หากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ตำรับยาที่มีชื่อยาว่า “ยาธาตุบรรจบ” พบปรากฏในหลายตำราแผนโบราณ แต่มีสูตรยาและสรรพคุณที่ใช้แตกต่างกัน เช่น ตำราอายุรเวทศึกษาของขุนนิเทศสุขกิจ ตำราของหมอทัฬหี ต้นสุภาพ ตำราแพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ ตำราเวชศึกษาของพระยาพิศณุประสาทเวช

๔๗. ยาหอมนวโกฐ

๑. ชื่อยา ยาหอมนวโกฐ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๑๒ กรัม
๑	กระดอม	ผล*	๔ กรัม
๒	กระลำพัก	แก่นที่มีราลง	๔ กรัม
๓	กระวาน	ผล	๔ กรัม
๔	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๔ กรัม
๕	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๔ กรัม
๖	โกฐกระดุก	ราก	๔ กรัม
๗	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๔ กรัม
๘	โกฐเขมา	เหง้า	๔ กรัม
๙	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๔ กรัม
๑๐	โกฐขุขามังสี	รากและเหง้า	๔ กรัม
๑๑	โกฐเชียง	รากแขนง	๔ กรัม
๑๒	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๔ กรัม
๑๓	โกฐสอ	ราก	๔ กรัม
๑๔	โกฐหัวบัว	เหง้า	๔ กรัม
๑๕	ขอนดอก	แก่นที่มีราลง	๔ กรัม
๑๖	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๔ กรัม
๑๗	จันทน์เทศ	แก่น	๔ กรัม
๑๘	ชะลูด	เปลือกเถา	๔ กรัม
๑๙	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๔ กรัม
๒๐	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๔ กรัม
๒๑	เทียนเกล็ดหอย	เมล็ด	๔ กรัม
๒๒	เทียนขาว	ผล	๔ กรัม
๒๓	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๔ กรัม
๒๔	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๒๕	เทียนแดง	เมล็ด	๔ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๑๒ กรัม
๒๖	เทียนตากบ	ผล	๔ กรัม
๒๗	เทียนตาตุ๊กแตน	ผล	๔ กรัม
๒๘	เทียนยาวพาณี	ผล	๔ กรัม
๒๙	เทียนสัตตบุษย์	ผล	๔ กรัม
๓๐	บอระเพ็ด	เถา	๔ กรัม
๓๑	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๔ กรัม
๓๒	บุนนาค	ดอก	๔ กรัม
๓๓	เปราะหอม	เหง้า	๔ กรัม
๓๔	แฝกหอม	ราก	๔ กรัม
๓๕	พิภูล	ดอก	๔ กรัม
๓๖	มะขามป้อม	เนื้อผล	๔ กรัม
๓๗	มะลิ	ดอก	๔ กรัม
๓๘	ราชดัด	ผล	๔ กรัม
๓๙	ลูกจันทน์	เมล็ด	๔ กรัม
๔๐	ลูกผักชีลา	ผล	๔ กรัม
๔๑	สน	แก่น	๔ กรัม
๔๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๔ กรัม
๔๓	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๔ กรัม
๔๔	สักชี	แก่น	๔ กรัม
๔๕	สารพัดพิษ	ผล	๔ กรัม
๔๖	สารภี	ดอก	๔ กรัม
๔๗	หญ้าตีนนก	ทั้งต้น	๔ กรัม
๔๘	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๔ กรัม
๔๙	อบเชยญวน	เปลือกต้น	๔ กรัม
๕๐	ขิง	เหง้า	๓ กรัม
๕๑	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๓ กรัม
๕๒	ข้าพลุ	ราก	๓ กรัม
๕๓	ดีป्ली	ข้อผลที่โตเต็มที่	๓ กรัม
๕๔	สะค้าน	เถา	๓ กรัม
๕๕	พิมเสน	-	๑ กรัม

* ผลกระดอมไม่ใช้ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสุมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นพิมเสน ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งพิมเสน ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ลมวิงเวียน คลื่นเหียน อาเจียน (ลมจุกแน่นในอก) ในผู้สูงอายุ แก้ลมปลายไข้ (หลังจากฟื้นไข้แล้วยังมีอาการ เช่น คลื่นเหียน วิงเวียน เบื่ออาหาร ท้องอืด และอ่อนเพลีย)

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม ละลายน้ำกระสายยาหรือน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ เมื่อมีอาการ ทุก ๓-๔ ชั่วโมง ไม่ควรเกินวันละ ๓ ครั้ง

กระสายยาที่ใช้

- แก้ลมวิงเวียน คลื่นเหียน อาเจียน (ลมจุกแน่นในอก) ในผู้สูงอายุ ใช้น้ำลูกผักชี (๑๕ กรัม) หรือเทียนดำ (๑๕ กรัม) ต้มเป็นน้ำกระสายยา
- แก้ลมปลายไข้ ใช้ก้านสะเดา (๓๓ ก้าน หรือ ๑๕ กรัม) ลูกกระดอม (๗ ลูก หรือ ๑๕ กรัม) และเถาบอระเพ็ด (๗ องคุลี หรือ ๑๕ กรัม) ต้มเป็นน้ำกระสายยา

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้มีไข้

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)
- ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๘. ยาวิสัมพยาใหญ่

๑. ชื่อยา ยาวิสัมพยาใหญ่ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๘ กรัม
๑	ดีปลี	ช่อผลที่โตเต็มที่	๕๔ กรัม
๒	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๘ กรัม
๓	ลูกจันทน์	เมล็ด	๘ กรัม
๔	ลูกผักชีลา	ผล	๘ กรัม
๕	กระวาน	ผล	๒ กรัม
๖	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๗	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๘	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๒ กรัม
๙	โกฐเชียง	รากแขนง	๒ กรัม
๑๐	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม
๑๑	โกฐหัวบัว	เหง้า	๒ กรัม
๑๒	ขิงแห้ง	เหง้า	๒ กรัม
๑๓	บอระเพ็ด	เถา	๒ กรัม
๑๔	พญารากขาว	ราก	๒ กรัม
๑๕	ว่านน้ำ	เหง้า	๒ กรัม
๑๖	สมอเทศ	เนื้อผล	๒ กรัม
๑๗	สมอไทย	เนื้อผล	๒ กรัม
๑๘	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๒ กรัม
๑๙	อบเชย	เปลือกต้น	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงของกันความชื้น ของละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ จุกเสียด

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ หรือผสมน้ำผึ้ง ทุก ๔ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้หญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

- ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีข้อผลดีปัส (ดอกดีปัส) ในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๙. ยาวิสมพยาใหญ่

๑. ชื่อยา ยาวิสมพยาใหญ่ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๘ กรัม
๑	ดีปัส	ข้อผลดีโตเต็มที่	๕๔ กรัม
๒	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๘ กรัม
๓	ลูกจันทน์	เมล็ด	๘ กรัม
๔	ลูกผักชีลา	ผล	๘ กรัม
๕	กระวาน	ผล	๒ กรัม
๖	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๗	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๘	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๒ กรัม
๙	โกฐเชียง	รากแขนง	๒ กรัม
๑๐	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๘ กรัม
๑๑	โกฐหัวบัว	แห้ง	๒ กรัม
๑๒	ขิงแห้ง	แห้ง	๒ กรัม
๑๓	บอระเพ็ด	เถา	๒ กรัม
๑๔	พญารากขาว	ราก	๒ กรัม
๑๕	ว่านน้ำ	แห้ง	๒ กรัม
๑๖	สมอเทศ	เนื้อผล	๒ กรัม
๑๗	สมอไทย	เนื้อผล	๒ กรัม
๑๘	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๒ กรัม
๑๙	อบเชย	เปลือกต้น	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมุขนิค มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ จุกเสียด

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ทุก ๔ ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้หญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)
- ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีข้อผลดีปัส (ดอกดีปัส) ในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๐. ยามันทธาตุ

๑. ชื่อยา ยามันทธาตุ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๓ กรัม
๑	ชิงแห้ง	เหง้า	๙ กรัม
๒	เบญจกานี	ปุ่มหูด	๙ กรัม
๓	กระเทียม	หัว	๓ กรัม
๔	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๓ กรัม
๕	การบูร	-	๓ กรัม
๖	โกฐเขมา	เหง้า	๓ กรัม
๗	โกฐจุฬาล้มพา	ส่วนเหนือดิน	๓ กรัม
๘	โกฐเชียง	รากแขนง	๓ กรัม
๙	โกฐสอ	ราก	๓ กรัม
๑๐	โกฐหัวบัว	เหง้า	๓ กรัม
๑๑	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๓ กรัม
๑๒	จันทน์เทศ	แก่น	๓ กรัม
๑๓	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๓ กรัม
๑๔	ข้าพลุ	ราก	๓ กรัม
๑๕	ดีปลี	ช่อผลที่โตเต็มที่	๓ กรัม
๑๖	เทียนขาว	ผล	๓ กรัม
๑๗	เทียนขาวเปลือก	ผล	๓ กรัม
๑๘	เทียนดำ	เมล็ด	๓ กรัม
๑๙	เทียนแดง	เมล็ด	๓ กรัม
๒๐	เทียนตาตั๊กแตน	ผล	๓ กรัม
๒๑	พริกไทยอ่อน	เมล็ดจากผลสุก	๓ กรัม
๒๒	โมกมัน	เปลือกต้น	๓ กรัม
๒๓	ลูกจันทน์	เมล็ด	๓ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๓ กรัม
๒๔	ลูกผักชีล้อม	ผล	๓ กรัม
๒๕	ลูกผักชีลา	ผล	๓ กรัม
๒๖	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๓ กรัม
๒๗	สะค้าน	เถา	๓ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- สูตรตำรับที่ใกล้เคียงตำรับนี้ พบในตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช
ร.ศ. ๑๒๗

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสამัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นการบูร ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ แก้อาตุไม่ปกติ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร
เช้า กลางวัน เย็น

๗.๒ เด็ก ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง
ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

- ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า ๑ ปี เนื่องจากเป็นยารสร้อน ทำให้ลิ้น ปากแสบร้อนได้

- ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๑. ยามันทธาตุ

๑. ชื่อยา ยามันทธาตุ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๓ กรัม
๑	ขิงแห้ง	เหง้า	๙ กรัม
๒	เบญจกานี	ปุ่มหูด	๙ กรัม
๓	กระเทียม	หัว	๓ กรัม
๔	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๓ กรัม
๕	การบูร	-	๓ กรัม
๖	โกฐเขมา	เหง้า	๓ กรัม
๗	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๓ กรัม
๘	โกฐเชียง	รากแขนง	๓ กรัม
๙	โกฐสอ	ราก	๓ กรัม
๑๐	โกฐหัวบัว	เหง้า	๓ กรัม
๑๑	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๓ กรัม
๑๒	จันทน์เทศ	แก่น	๓ กรัม
๑๓	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๓ กรัม
๑๔	ข้าพลุ	ราก	๓ กรัม
๑๕	ติปลี	ช่อผลที่โตเต็มที่	๓ กรัม
๑๖	เทียนขาว	ผล	๓ กรัม
๑๗	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๓ กรัม
๑๘	เทียนดำ	เมล็ด	๓ กรัม
๑๙	เทียนแดง	เมล็ด	๓ กรัม
๒๐	เทียนตาตั๊กแตน	ผล	๓ กรัม
๒๑	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๓ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๓ กรัม
๒๒	โมกมัน	เปลือกต้น	๓ กรัม
๒๓	ลูกจันทน์	เมล็ด	๓ กรัม
๒๔	ลูกผักชีล้อม	ผล	๓ กรัม
๒๕	ลูกผักชีลา	ผล	๓ กรัม
๒๖	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๓ กรัม
๒๗	สะค้าน	เถา	๓ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- สูตรตำรับที่ใกล้เคียงตำรับนี้ พบในตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช
ร.ศ. ๑๒๗

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นการบูร ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ แก้อาตุไม่ปกติ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น

๗.๒ เด็ก ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

- ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า ๑ ปี เนื่องจากเป็นยาร้อน ทำให้ลิ้น ปากแสบร้อนได้
- ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๒. ยาประสะเจตพังคี่

๑. ชื่อยา ยาประสะเจตพังคี่ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๖๖ กรัม
๑	เจตพังคี่	ราก	๓๓ กรัม
๒	ซ่า	เหง้า	๑๖ กรัม
๓	บอระเพ็ด	เถา	๒ กรัม
๔	พริกไทยอ่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒ กรัม
๕	ระย่อม	ราก	๒ กรัม
๖	กระวาน	ผล	๑ กรัม
๗	กรูงเขมา	ราก	๑ กรัม
๘	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑ กรัม
๙	การบูร	-	๑ กรัม
๑๐	เกลือสินเธาว์*	-	๑ กรัม
๑๑	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑ กรัม
๑๒	ใบกระวาน	ใบ	๑ กรัม
๑๓	พญารากขาว	ราก	๑ กรัม
๑๔	ลูกจันทน์	เมล็ด	๑ กรัม
๑๕	สมอทะเล	ผล	๑ กรัม
๑๖	หว่า	เปลือกต้น	๑ กรัม

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย และอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- สูตรตำรับที่ใกล้เคียงตำรับนี้ พบในตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช
ร.ศ. ๑๒๗

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นการบูรและเกลือสินเธาว์ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูรและเกลือสินเธาว์ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ช้ำยักเสียด ขับผายลม

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีไข้

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๓. ยาประสะเจตพังคี่

๑. ชื่อยา ยาประสะเจตพังคี่ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสสำคัญ

ลำดับ	ตัวยาส	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๖๖ กรัม
๑	เจตพังคี่	ราก	๓๓ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๖๖ กรัม
๒	ข่า	เหง้า	๑๖ กรัม
๓	บอระเพ็ด	เถา	๒ กรัม
๔	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒ กรัม
๕	ระย่อม	ราก	๒ กรัม
๖	กระวาน	ผล	๑ กรัม
๗	กรูเซมา	ราก	๑ กรัม
๘	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑ กรัม
๙	การบูร	-	๑ กรัม
๑๐	เกลือสินเธาว์*	-	๑ กรัม
๑๑	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑ กรัม
๑๒	ใบกระวาน	ใบ	๑ กรัม
๑๓	พลูรอกขาว	ราก	๑ กรัม
๑๔	ลูกจันทน์	เมล็ด	๑ กรัม
๑๕	สมอทะเล	ผล	๑ กรัม
๑๖	หว่า	เปลือกต้น	๑ กรัม

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย และอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- สูตรตำรับที่ใกล้เคียงตำรับนี้ พบในตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรมุ่ทุกชนิด ยกเว้นการบูรและเกลือสินเธาว์ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรอบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูรและเกลือสินเธาว์ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้กษัยจุกเสียด ขับผายลม

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้าและเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๔. ยามหาจักรใหญ่**๑. ชื่อยา ยามหาจักรใหญ่ ชนิดผง****๒. สูตรตำรับ****๒.๑ ตัวยาสำคัญ**

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๑๔ กรัม
๑	กระพังโหม	ใบ	๖๐ กรัม
๒	ยาดำสะตุ	ยางจากใบ	๘ กรัม*
๓	กระเทียม	หัว	๒ กรัม
๔	กระวาน	ผล	๒ กรัม
๕	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๖	โกฐกระดูก	ราก	๒ กรัม
๗	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๒ กรัม
๘	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๙	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๒ กรัม
๑๐	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม
๑๑	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๒ กรัม
๑๒	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๒ กรัม
๑๓	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๒ กรัม
๑๔	เทียนขาว	ผล	๒ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๑๔ กรัม
๑๕	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๒ กรัม
๑๖	เทียนดำ	เมล็ด	๒ กรัม
๑๗	เทียนแดง	เมล็ด	๒ กรัม
๑๘	เทียนยาวพาดณี	ผล	๒ กรัม
๑๙	มะขามป้อม	เนื้อผล	๒ กรัม
๒๐	ลูกจันทน์	เมล็ด	๒ กรัม
๒๑	ลูกผักชีลา	ผล	๒ กรัม
๒๒	สมอไทย	เนื้อผล	๒ กรัม
๒๓	สมอพิเภก	เนื้อผล	๒ กรัม
๒๔	สารส้มสะอาด	-	๒ กรัม*
๒๕	โหระพา	ใบ	๒ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- สูตรตำรับที่ใกล้เคียงตำรับนี้ พบในตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิชฌัญญาเสนาฯ เวช ร.ศ.๑๒๗
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะอาดยา: นำยาดำใส่กระทะที่สะอาด คั่วจนกรอบ หรือ นำยาดำใส่หม้อดินที่สะอาด เติมน้ำเล็กน้อย ยกขึ้นตั้งไฟ จนยาดำกรอบดีแล้ว

การสะอาดสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกลงจากไฟทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสุมุนไพรมานำมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นยาดำสะอาดและสารส้มสะอาด ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งยาดำสะอาดและสารส้มสะอาด ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ลมซาง แก้อาการท้องอืด ท้องเฟ้อ

๗. ขนาดและวิธีใช้

กรณีแก่ลมซาง

เด็กอายุ ๑-๖ ปี รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า เย็น

กรณีแก้อาการท้องอืด ท้องเฟ้อ

เด็กอายุ ๑-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม - ๑.๕ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

- หากรับประทานแล้วมีอาการท้องเสีย ควรหยุดรับประทานยา

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๕. ยามหาจักรใหญ่

๑. ชื่อยา ยามหาจักรใหญ่ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๑๔ กรัม
๑	กระพังโหม	ใบ	๖๐ กรัม
๒	ยาดำสะตุ	ยางจากใบ	๘ กรัม*
๓	กระเทียม	หัว	๒ กรัม
๔	กระวาน	ผล	๒ กรัม
๕	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๖	โกฐกระดุก	ราก	๒ กรัม
๗	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๒ กรัม
๘	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๙	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๒ กรัม
๑๐	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๑๔ กรัม
๑๑	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๒ กรัม
๑๒	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๒ กรัม
๑๓	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๒ กรัม
๑๔	เทียนขาว	ผล	๒ กรัม
๑๕	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๒ กรัม
๑๖	เทียนดำ	เมล็ด	๒ กรัม
๑๗	เทียนแดง	เมล็ด	๒ กรัม
๑๘	เทียนยาวพาดณี	ผล	๒ กรัม
๑๙	มะขามป้อม	เนื้อผล	๒ กรัม
๒๐	ลูกจันทน์	เมล็ด	๒ กรัม
๒๑	ลูกผักชีลา	ผล	๒ กรัม
๒๒	สมอไทย	เนื้อผล	๒ กรัม
๒๓	สมอพิเภก	เนื้อผล	๒ กรัม
๒๔	สารส้มสะตุ	-	๒ กรัม*
๒๕	โหระพา	ใบ	๒ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- สูตรตำรับที่ใกล้เคียงตำรับนี้ พบในตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสამัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะดุดตา: นำยาค่าใส่กระทะที่สะอาด คั่วจนกรอบ หรือ นำยาค่าใส่หม้อดินที่สะอาด เติมน้ำเล็กน้อย ยกขึ้นตั้งไฟ จนยาค่ากรอบดีแล้ว

การสะดุดสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกลงจากไฟทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุขชนิด ยกเว้นยาค่าสะตุและสารส้มสะตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมุขที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งยาค่าสะตุและสารส้มสะตุ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ลมชาง แก้อาการท้องอืด ท้องเฟ้อ

๗. ขนาดและวิธีใช้

เด็กอายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม - ๑.๕ กรัม วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

- หากรับประทานแล้วมีอาการท้องเสีย ควรหยุดรับประทานยา

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๖. ยาธรณีสันตะฆาต

๑. ชื่อยา ยาธรณีสันตะฆาต ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๖๐ กรัม
๑	พริกไทยอ่อน	เมล็ดจากผลสุก	๙๖ กรัม
๒	ยาดำสะตุ	ยางจากใบ	๒๐ กรัม*
๓	การบูร	-	๖ กรัม
๔	มหาหิงค์สะตุ	ยาง	๖ กรัม*
๕	สมอไทย	เนื้อผล	๖ กรัม
๖	รงทอง	ยางจากต้น	๔ กรัม*
๗	ผักแพวแดง	ทั้งต้น	๒ กรัม
๘	มะขามป้อม	เนื้อผล	๒ กรัม
๙	กระดาดขาว	หัว	๑ กรัม
๑๐	กระดาดแดง	หัว	๑ กรัม
๑๑	กลอย	หัว	๑ กรัม
๑๒	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๖๐ กรัม
๑๓	โกฐกระดุก	ราก	๑ กรัม
๑๔	โกฐเขมา	เหง้า	๑ กรัม
๑๕	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๑ กรัม
๑๖	ขิงแห้ง	เหง้า	๑ กรัม
๑๗	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑ กรัม
๑๘	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๑ กรัม
๑๙	ดอกจันทร์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑ กรัม
๒๐	ดองดึง	ราก	๑ กรัม
๒๑	เทียนขาว	ผล	๑ กรัม
๒๒	เทียนดำ	เมล็ด	๑ กรัม
๒๓	บุก	หัว	๑ กรัม
๒๔	เร่ว	ผล	๑ กรัม
๒๕	กระวาน	ผล	๑ กรัม
๒๖	ลูกจันทร์	เมล็ด	๑ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะอาดยา: นำยาดำใส่กระทะที่สะอาด คั่วจนกรอบ หรือนำยาดำใส่หม้อดินที่สะอาด เติมน้ำเล็กน้อย ยกขึ้นตั้งไฟ จนยาดำกรอบดีแล้ว

การสะดุมหาหิงค์: นำมหาหิงค์ใส่หม้อดิน เอาใบกะเพราแดง ใส่ น้ำต้มจนเดือด เทน้ำใบกะเพราแดง ขณะร้อนๆ ลงในหม้อดินละลายมหาหิงค์ แล้วกรองให้สะอาด แล้วผึ่งหรืออบจนมหาหิงค์แห้ง

การประสรงทอง: นำรงทองมาบดเป็นผง ท่อใบบัวหลวงหรือใบชา ๗ ชั้น อ่างบีบน้ำมะกรูดใส่ลงจนปั่นได้ แล้วท่อให้มิดชิด นำไปปิ้งไฟอ่อน ๆ จนรงทองละลาย ใบบัวหลวงหรือใบชาสุกเกรียม

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้น การบูร ยาตำสะดุม มหาหิงค์สะดุม และรงทอง ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ยาตำสะดุม มหาหิงค์สะดุม และรงทอง ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ของละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้กษัยเส้น เถาดาน ท้องผูก

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๑ ครั้ง ก่อนอาหารเช้าหรือก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ควรระวังการใช้ในผู้สูงอายุ

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

- ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

- โดยปกติกลอยและบุกตามท้องตลาดจำหน่ายผ่านกระบวนการคั่วด้วยไฟอ่อน ๆ พอสุกแล้ว

- โดยปกติต้องดั่งและโกรฐน้ำเต้าที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งแล้ว

๕๗. ยาธรณีสันตะฆาต

๑. ชื่อยา ยาธรณีสันตะฆาต ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำยาสําคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๖๐ กรัม
๑	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๙๖ กรัม
๒	ยาดำสะตุ	ยางจากใบ	๒๐ กรัม*
๓	การบูร	-	๖ กรัม
๔	มหาหิงคุ์สะตุ	ยาง	๖ กรัม*
๕	สมอไทย	เนื้อผล	๖ กรัม
๖	รงทอง	ยางจากต้น	๔ กรัม*
๗	ผักแพวแดง	ทั้งต้น	๒ กรัม
๘	มะขามป้อม	เนื้อผล	๒ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๖๐ กรัม
๙	กระดาดขาว	หัว	๑ กรัม
๑๐	กระดาดแดง	หัว	๑ กรัม
๑๑	กลอย	หัว	๑ กรัม
๑๒	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑ กรัม
๑๓	โกฐกระดุก	ราก	๑ กรัม
๑๔	โกฐเขมา	เหง้า	๑ กรัม
๑๕	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๑ กรัม
๑๖	ขิง	เหง้า	๑ กรัม
๑๗	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑ กรัม
๑๘	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๑ กรัม
๑๙	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑ กรัม
๒๐	ดองดึง	ราก	๑ กรัม
๒๑	เทียนขาว	ผล	๑ กรัม
๒๒	เทียนดำ	เมล็ด	๑ กรัม
๒๓	บุก	หัว	๑ กรัม
๒๔	เร่ว	ผล	๑ กรัม
๒๕	กระวาน	ผล	๑ กรัม
๒๖	ลูกจันทน์	เมล็ด	๑ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะอาดยา: นำยาคำใส่กระโถที่สะอาด คั่วจนกรอบ หรือนำยาคำใส่หม้อดินที่สะอาด เติมน้ำเล็กน้อย ยกขึ้นตั้งไฟ จนยาคำกรอบดีแล้ว

การสะดุมหาหิงค์: นำมหาหิงค์ใส่หม้อดิน เอาใบกะเพราแดง ใส่น้ำต้มจนเดือด เทน้ำใบกะเพราแดง ขณะร้อนๆ ลงในหม้อดินละลายมหาหิงค์ แล้วกรองให้สะอาด แล้วผึ่งหรืออบจนมหาหิงค์แห้ง

การประสรงทอง: นำรังทองมาบดเป็นผง ห่อใบบัวหลวงหรือใบชา ๗ ชั้น ออจบีบน้ำมะกรูดใส่ลงจนขึ้นได้ แล้วห่อให้มิดชิด นำไปปิ้งไฟอ่อน ๆ จนรังทองละลาย ใบบัวหลวงหรือใบชาสุกเกรียม

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นการบูร ยาคำสะดุม มหาหิงค์สะดุม และรังทอง ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ยาตำสะตุ มหาหิงค์สะตุ และรงทอง ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้กษัยเส้น เถาดาน ท้องผูก

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม วันละ ๑ ครั้ง ก่อนอาหารเช้าหรือก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ควรระวังการใช้ในผู้สูงอายุ

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

- ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

- โดยปกติกลอยและบุกตามท้องตลาดจำหน่ายผ่านกระบวนการคั่วด้วยไฟอ่อน ๆ พอสุกเรียบร้อยแล้ว

- โดยปกติต้องดั่งและโกธุน้ำเต้าที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งเรียบร้อยแล้ว

๕๘. ยามหานิลแห่งทอง

๑. ชื่อยา ยามหานิลแห่งทอง ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑. ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๓ กรัม
๑	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๑๐ กรัม
๒	จันทน์เทศ	แก่น	๑๐ กรัม
๓	พิมเสนต้น	ใบ	๑๐ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๓ กรัม
๔	มะกอก	เมล็ด	๑๐ กรัม*
๕	มะค้ำตีควาย	ผล	๑๐ กรัม*
๖	ย่านาง	ใบ	๑๐ กรัม
๗	สะบ้ามอญ	เนื้อในเมล็ด	๑๐ กรัม*
๘	สีก	แก่น	๑๐ กรัม*
๙	หมึกหอม	-	๑๐ กรัม
๑๐	หวายตะค้ำ	เถา	๑๐ กรัม*
๑๑	เบี้ยจั่น	-	๓ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเผาเบี้ยจั่น: นำตัวยาไปเผาจนสุก แล้วนำไปบดจนกลายเป็นผงสีขาว

การสุ่มมะกอก มะค้ำตีควาย สะบ้ามอญ สีก หวายตะค้ำ: เอาตัวยาไปสุ่มไฟก่อนนำมาใช้เป็นยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้น เบี้ยจั่น มะกอก มะค้ำตีควาย สะบ้ามอญ สีก และหวายตะค้ำ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักตัวยาทั้งหมด รวมทั้งเบี้ยจั่น มะกอก มะค้ำตีควาย สะบ้ามอญ สีก และหวายตะค้ำ ตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงชองกันความชื้น ชองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไข้จากไข้กาฬ หัด และอีสุกอีใส แก้อ่อนในกระหายน้ำ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๑.๕-๒ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า และเย็น

๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า และเย็น

*กรณีแก้หัด และอีสุกอีใส ให้ละลายน้ำรากลักซัดัม เป็นกระสาย

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๙. ยามหานิลแห่งชาติ

๑. ชื่อยา ยามหานิลแห่งชาติ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๓ กรัม
๑	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๑๐ กรัม
๒	จันทน์เทศ	แก่น	๑๐ กรัม
๓	พิมเสนต้น	ใบ	๑๐ กรัม
๔	มะกอก	เมล็ด	๑๐ กรัม*
๕	มะคำดีควาย	ผล	๑๐ กรัม*
๖	ย่านาง	ใบ	๑๐ กรัม
๗	สะบ้ามอญ	เนื้อในเมล็ด	๑๐ กรัม*
๘	สัก	แก่น	๑๐ กรัม*
๙	หมึกหอม	-	๑๐ กรัม
๑๐	หวายตะค้า	เถา	๑๐ กรัม*
๑๑	เปี้ยจั่น	-	๓ กรัม*

* น้ำหนักยาที่ผ่านการสุ่มหรือเตรียมตัวยาก่อนนำมาใช้เรียบร้อยแล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

เปี้ยจั่น: นำตัวยามาไปเผาจนสุก แล้วนำไปบดจนกลายเป็นผงสีขาว

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุขชนิด ยกเว้นมะกอก มะค้ำดีควาย สะบ้ามอญ สัก และหวายตะค้ำ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำมะกอก มะค้ำดีควาย สะบ้ามอญ สัก และหวายตะค้ำ ไปสุกกับไฟจนเป็นถ่าน
- ๔) นำสมุนไพรมุขที่อบแห้งและสุกไฟแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๕) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๖) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๗) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๐๐-๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไข้จากไข้กาฬ หัด และอีสุกอีใส แก้อ่อนในกระหายน้ำ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๑.๕-๒ กรัม วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า เย็น

๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๐. ยาอำมฤควาที

๑. ชื่อยา ยาอำมฤควาที ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๐ กรัม
๑	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๓๕ กรัม
๒	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๗ กรัม
๓	เทียนขาว	ผล	๗ กรัม
๔	มะขามป้อม	เนื้อผล	๗ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๐ กรัม
๕	ลูกผักชีลา	ผล	๗ กรัม
๖	สมอพิเภก	เนื้อผล	๗ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรมานำมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ไอ ขับเสมหะ

๗. ขนาดและวิธีใช้

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำกระสายยา ควรดื่มขณะที่ยังอุ่นอยู่ เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม ละลายน้ำกระสายยา ควรดื่มขณะที่ยังอุ่นอยู่

เมื่อมีอาการ

กระสายยาที่ใช้ ละลายน้ำมะนาวแทรกเกลือ ใช้จิบหรือกวาดคอ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่ควรใช้น้ำมะนาวแทรกเกลือกับผู้ป่วยที่ต้องจำกัดการใช้เกลือ

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๑. ยาอำมฤควาที

๑. ชื่อยา ยาอำมฤควาที ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๐ กรัม
๑	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๓๕ กรัม
๒	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๗ กรัม
๓	เทียนขาว	ผล	๗ กรัม
๔	มะขามป้อม	เนื้อผล	๗ กรัม
๕	ลูกผักชีลา	ผล	๗ กรัม
๖	สมอพิเภก	เนื้อผล	๗ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

- น้ำผึ้ง

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเคี่ยวน้ำผึ้ง: นำน้ำผึ้งเคี่ยวด้วยไฟแรง จนเดือดเป็นฟองใหญ่ เคี่ยวจนกระทั่งฟองมีขนาดเล็ก และละเอียด ยกออกจากเตา ได้น้ำผึ้งสีน้ำตาลเข้มขึ้น

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาอำมฤควาที ชนิดลูกกลอน ความแรง ๒๗๕ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ (น้ำหนัก ๖๓๓ มิลลิกรัม/เม็ด)
ผงยาอำมฤควาที	๒๗๕ มิลลิกรัม
น้ำผึ้ง	๓๕๘ มิลลิกรัม

การเตรียมยาลูกกลอน

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมุทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรมุที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรมุที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งน้ำผึ้งที่เคี่ยวแล้ว ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต

ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรมุที่อบแห้งแล้วมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) ชั่งผงยา ผสมกับน้ำผึ้ง ผสมจนได้ตัวยาที่สม่ำเสมอ

๖) นำตัวยาที่ได้ปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน

๗) นำยาลูกกลอนที่ได้ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๒ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไอ ขับเสมหะ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๓-๔ เม็ด เมื่อมีอาการ

๗.๒ เด็กอายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๑-๒ เม็ด เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่ควรใช้น้ำมะนาวแทรกเกลือกับผู้ป่วยที่ต้องจำกัดการใช้เกลือ

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๒. ยาถ่ายดีเกลือฝรั่ง

๑. ชื่อยา ยาถ่ายดีเกลือฝรั่ง ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๑๗ กรัม
๑	ดีเกลือฝรั่ง	-	๖๐ กรัม
๒	ยาคำสะตุ	ยางจากใบ	๑๒ กรัม *
๓	ขี้เหล็ก	ทั้ง ๕	๓ กรัม
๔	มะกา	ใบ	๓ กรัม
๕	มะขาม	ใบ	๓ กรัม
๖	ส้มป่อย	ใบ	๓ กรัม
๗	หญ้าไทร	ทั้งต้น	๓ กรัม
๘	ไผ่ป่า	ใบ	๓ กรัม
๙	คูน	เนื้อในฝัก	๓ กรัม
๑๐	ขี้กาแดง	ราก	๓ กรัม
๑๑	ขี้กาขาว	ราก	๓ กรัม
๑๒	ตองแตก	ราก	๓ กรัม
๑๓	เถาว์ลย์เปรี๊ยะ	เถา	๓ กรัม
๑๔	หอม	หัว	๓ กรัม
๑๕	ส้มป่อย	ฝัก	๓ กรัม
๑๖	สมอไทย	เนื้อผล	๓ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๑๗ กรัม
๑๗	สมอติ่ง	เนื้อผล	๓ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะอาดยา: นำยาคำใส่กระโถที่สะอาด คั่วจนกรอบ หรือ นำยาคำใส่หม้อดินที่สะอาด เติมน้ำเล็กน้อย ยกขึ้นตั้งไฟ จนยาคำกรอบดีแล้ว

การคั่วทองแตก: นำตัวยาไปคั่ว จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมานำมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุทุกชนิด ยกเว้นยาคำสะอาดและดีเกลือฝรั่ง ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งยาคำสะอาดและดีเกลือฝรั่ง ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยาแล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ท้องผูก

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งแรก รับประทาน ๑ กรัม วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

ถ้าไม่ถ่าย วันต่อไป รับประทานเพิ่มเป็น ๑.๕ กรัม แต่ไม่เกิน ๒.๕ กรัมต่อวัน (ตามกำลังธาตุหนักเบา)

๘. ข้อห้ามใช้

- ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์และเด็ก
- ห้ามใช้ในภาวะทางเดินอาหารอุดตัน (gastrointestinal obstruction/ileus)
- ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีภาวะผิดปกติเฉียบพลันที่ทางเดินอาหาร (acute gastro-intestinal conditions)

เช่น คลื่นไส้ อาเจียน

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- เนื่องจากเป็นยาถ่ายอย่างแรง ไม่ควรใช้ยานี้ในผู้ป่วยอ่อนเพลียมากหรือมีภาวะขาดน้ำ
- เมื่อถ่ายแล้วให้วันอย่างน้อย ๒ วันแล้วจึงใช้ยานี้อีกครั้ง

- ควรระวังการใช้ยาในผู้สูงอายุ และผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของไตหรือตับ (renal/hepatic impairment) เนื่องจากยามีส่วนประกอบของแมกนีเซียม

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ปวดเสียดท้อง

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๓. ยาหอมทิพโอสถ

๑. ชื่อยา ยาหอมทิพโอสถ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๔๒ กรัม
๑	กระจับ	เมล็ด	๔ กรัม
๒	กระชาย	รากและเหง้า	๔ กรัม
๓	กระดังงา	ดอก	๔ กรัม
๔	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๔ กรัม
๕	ชำตัน	แก่น	๔ กรัม
๖	คำไทย	ดอก	๔ กรัม
๗	จันทน์ขาว	แก่น	๔ กรัม
๘	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๔ กรัม
๙	จันทน์เทศ	แก่น	๔ กรัม
๑๐	จำปา	ดอก	๔ กรัม
๑๑	ชะลูด	เปลือกเถา	๔ กรัม
๑๒	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๔ กรัม
๑๓	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๔ กรัม
๑๔	บัวจงกลนี้	ดอก	๔ กรัม
๑๕	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๔ กรัม
๑๖	บุณฑาค	ดอก	๔ กรัม
๑๗	เปราะหอม	เหง้า	๔ กรัม
๑๘	ฝาง	แก่น	๔ กรัม
๑๙	พิกุล	ดอก	๔ กรัม
๒๐	มะลิ	ดอก	๔ กรัม
๒๑	ลูกจันทน์	เมล็ด	๔ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๔๒ กรัม
๒๒	ว่านน้ำ	เหง้า	๔ กรัม
๒๓	สนเทศ	แก่น	๔ กรัม
๒๔	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๔ กรัม
๒๕	สารภี	ดอก	๔ กรัม
๒๖	สุรามฤต	เถา	๔ กรัม
๒๗	แห้วไทย	หัว	๔ กรัม
๒๘	อบเชย	เปลือกต้น	๔ กรัม
๒๙	โกฐกระดูก	ราก	๒ กรัม
๓๐	โกฐก้านพร้าว	เหง้าและราก	๒ กรัม
๓๑	โกฐเขมา	เหง้า	๒ กรัม
๓๒	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๒ กรัม
๓๓	โกฐขุหม่ามั่งสี	รากและเหง้า	๒ กรัม
๓๔	โกฐเชียง	รากแขนง	๒ กรัม
๓๕	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูต	๒ กรัม
๓๖	โกฐสอ	ราก	๒ กรัม
๓๗	โกฐหัวบัว	เหง้า	๒ กรัม
๓๘	การบูร	-	๑ กรัม
๓๙	เทียนเกล็ดหอย	เมล็ด	๑ กรัม
๔๐	เทียนขาว	ผล	๑ กรัม
๔๑	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๑ กรัม
๔๒	เทียนดำ	เมล็ด	๑ กรัม
๔๓	เทียนแดง	เมล็ด	๑ กรัม
๔๔	เทียนตากบ	ผล	๑ กรัม
๔๕	เทียนตาดักแตน	ผล	๑ กรัม
๔๖	เทียนยาวพาดณี	ผล	๑ กรัม
๔๗	เทียนสัตตบุษย์	ผล	๑ กรัม
๔๘	พิมเสน	-	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นการบูรและพิมเสน ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ยกเว้นการบูรและพิมเสน ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ลมวิงเวียน

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๑.๔ กรัม ละลายน้ำกระสายยา เมื่อมีอาการ ทุก ๓-๔ ชั่วโมง ไม่เกินวันละ ๓ ครั้ง
กระสายยาที่ใช้ น้ำดอกไม้หรือน้ำต้มสุก

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

- ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๔. ยาประสะกานพลู

๑. ชื่อยา ยาประสะกานพลู ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๕๐ กรัม
๑	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑๒๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๕๐ กรัม
๒	ซิง	เปลือกต้น	๑๐ กรัม
๓	ขมิ้นชัน	เหง้า	๘ กรัม
๔	ข้าวสาร	ราก	๘ กรัม
๕	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๘ กรัม
๖	ลูกจันทน์	เมล็ด	๘ กรัม
๗	กระชาย	รากและเหง้า	๔ กรัม
๘	กระวาน	ผล	๔ กรัม
๙	กรงเข็ม	ราก	๔ กรัม
๑๐	การบูร	-	๔ กรัม
๑๑	กำมะถันเหลือง	-	๔ กรัม
๑๒	โกฐกระดูก	ราก	๔ กรัม
๑๓	โกฐสอ	ราก	๔ กรัม
๑๔	ขี้ไต้	เปลือกต้น	๔ กรัม
๑๕	แจง	ราก	๔ กรัม
๑๖	เทียนขาว	ผล	๔ กรัม
๑๗	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๑๘	ใบกระวาน	ใบ	๔ กรัม
๑๙	เปราะหอม	เหง้า	๔ กรัม
๒๐	แฝกหอม	ราก	๔ กรัม
๒๑	เพกา	เปลือกต้น	๔ กรัม
๒๒	ลูกผักชีลา	ผล	๔ กรัม
๒๓	ว่านน้ำ	เหง้า	๔ กรัม
๒๔	ขิง	เหง้า	๓ กรัม
๒๕	ดีปลี	ช่อผลที่โตเต็มที่	๓ กรัม
๒๖	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒ กรัม
๒๗	ข้าพลุ	ราก	๒ กรัม
๒๘	ไพล	เหง้า	๒ กรัม
๒๙	สะค้าน	เถา	๒ กรัม
๓๐	พริกไทยอ่อน	เมล็ดจากผลสุก	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- สูตรตำรับที่ใกล้เคียงตำรับนี้ พบในตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช
ร.ศ. ๑๒๗

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นการบุงและกำมะถันเหลือง ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบุงและกำมะถันเหลือง ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดท้อง จุกเสียด แน่นเฟ้อจากอาหารไม่ย่อย เนื่องจากธาตุไม่ปกติ

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง หลังอาหาร เมื่อมีอาการ

กระสายยาที่ใช้

- ใช้โพลีเอทาไฟให้พอสุก ผนกับน้ำปูนใสเป็นน้ำกระสาย

- หากหาน้ำกระสายไม่ได้ให้ใช้น้ำต้มสุกแทน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีไข้

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบุงและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๕. ยาประสะกานพลู

๑. ชื่อยา ยาประสะกานพลู ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๕๐ กรัม
๑	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑๒๕ กรัม
๒	ชิก	เปลือกต้น	๑๐ กรัม
๓	ขมิ้นชัน	เหง้า	๘ กรัม
๔	ข้าวสาร	ราก	๘ กรัม
๕	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๘ กรัม
๖	ลูกจันทน์	เมล็ด	๘ กรัม
๗	กระชาย	รากและเหง้า	๔ กรัม
๘	กระวาน	ผล	๔ กรัม
๙	กรูงเขมา	ราก	๔ กรัม
๑๐	การบูร	-	๔ กรัม
๑๑	กำมะถันเหลือง	-	๔ กรัม
๑๒	โกฐกระตุก	ราก	๔ กรัม
๑๓	โกฐสอ	ราก	๔ กรัม
๑๔	ขี้ไต้	เปลือกต้น	๔ กรัม
๑๕	แจง	ราก	๔ กรัม
๑๖	เทียนขาว	ผล	๔ กรัม
๑๗	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๑๘	ใบกระวาน	ใบ	๔ กรัม
๑๙	เปราะหอม	เหง้า	๔ กรัม
๒๐	แฝกหอม	ราก	๔ กรัม
๒๑	เพกา	เปลือกต้น	๔ กรัม
๒๒	ลูกผักชีลา	ผล	๔ กรัม
๒๓	ว่านน้ำ	เหง้า	๔ กรัม
๒๔	ชิง	เหง้า	๓ กรัม
๒๕	ตีป्ली	ช่อผลที่โตเต็มที่	๓ กรัม
๒๖	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒ กรัม
๒๗	ข้าพลุ	ราก	๒ กรัม
๒๘	ไพล	เหง้า	๒ กรัม
๒๙	สะค้าน	เถา	๒ กรัม
๓๐	พริกไทยอ่อน	เมล็ดจากผลสุก	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- สูตรตำรับที่ใกล้เคียงตำรับนี้ พบในตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช
ร.ศ. ๑๒๗

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นการบูรและกำมะถันเหลือง ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูรและกำมะถันเหลือง ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดท้อง จุกเสียด แน่นเฟ้อจากอาหารไม่ย่อย เนื่องจากธาตุไม่ปกติ

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง หลังอาหาร เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๖. ยาตรีหอม

๑. ชื่อยา ยาตรีหอม ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๖๓ กรัม
๑	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๒๒ กรัม
๒	สมอไทย	เนื้อผล	๒๒ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๔ กรัม
๔	ลูกผักชีลา	ผล	๔ กรัม
๕	สมอเทศ	เนื้อผล	๔ กรัม
๖	สมอพิเภก	เนื้อผล	๔ กรัม
๗	โกฐสอ	ราก	๑ กรัม
๘	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๑ กรัม
๙	ลูกชั้ด	เมล็ด	๑ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

สูตรตำรับนี้ใกล้เคียงกับ ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๗
ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การคั่วลูกชั้ด: นำตัวยาไปคั่ว จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านแร้งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้เด็กท้องผูก ระบายพิษไข้

๗. ขนาดและวิธีใช้

เด็กอายุ ๖-๑๒ เดือน รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่
ก่อนอาหารเช้า

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

โดยปกติโกรรน้ำเต้าที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งแล้ว

๖๗. ยาแสงหมึก

๑. ชื่อยา ยาแสงหมึก ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔๕ กรัม
๑	กระวาน	ผล	๔ กรัม
๒	กะเพรา	ใบ	๔ กรัม
๓	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๔ กรัม
๔	จันทน์ชะมด	แก่น	๔ กรัม
๕	จันทน์เทศ	แก่น	๔ กรัม
๖	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๔ กรัม
๗	พิมเสนต้น	ใบ	๔ กรัม
๘	ลูกจันทน์	เมล็ด	๔ กรัม
๙	สันพร้าวหอม	ใบ	๔ กรัม
๑๐	หมึกหอม	-	๔ กรัม*
๑๑	หอม	หัว	๔ กรัม
๑๒	พิมเสน	-	๑ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

- สูตรตำรับนี้ใกล้เคียงกับที่พบในคัมภีร์แพทย์แผนโบราณ ชุนโสภาติบรรณลักษณะ เล่ม ๒
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นหมักหอม ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งหมักหอม ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๒๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ตัวร้อน แก้ท้องขึ้น ปวดท้อง แก้ไอ ขับเสมหะ แก้แผลในปาก แก้ละออง

๗. ขนาดและวิธีใช้**๗.๑ กรณีแก้ตัวร้อน**

ใช้กวาดคอ วันละ ๑ ครั้ง หลังจากนั้นรับประทานทุก ๓ ชั่วโมง
 เด็กอายุ ๑-๖ เดือน รับประทานครั้งละ ๔๐๐ มิลลิกรัม ละลายน้ำดอกไม้มเทศ
 เด็กอายุ ๗-๑๒ เดือน รับประทานครั้งละ ๖๐๐ มิลลิกรัม ละลายน้ำดอกไม้มเทศ

๗.๒ กรณีแก้ท้องขึ้น ปวดท้อง

ใช้กวาดคอ วันละ ๑ ครั้ง หลังจากนั้นรับประทานทุก ๓ ชั่วโมง
 เด็กอายุ ๑-๖ เดือน รับประทานครั้งละ ๔๐๐ มิลลิกรัม ละลายน้ำใบกะเพราต้ม
 เด็กอายุ ๗-๑๒ เดือน รับประทานครั้งละ ๖๐๐ มิลลิกรัม ละลายน้ำใบกะเพราต้ม

๗.๓ กรณีแก้ไอ ขับเสมหะ

ใช้กวาดคอ วันละ ๑ ครั้ง หลังจากนั้นรับประทาน ทุก ๓ ชั่วโมง
 เด็กอายุ ๑-๖ เดือน รับประทานครั้งละ ๔๐๐ มิลลิกรัม ละลายน้ำลูกมะแว้งเครือหรือลูกมะแว้งต้น
 เด็กอายุ ๗-๑๒ เดือน รับประทานครั้งละ ๖๐๐ มิลลิกรัม ละลายน้ำลูกมะแว้งเครือหรือลูกมะแว้งต้น

๗.๔ กรณีแก้แผลในปาก แก้ละออง

ละลายน้ำลูกเบญจกานีฝนทาในปาก วันละ ๑ ครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ในกระบวนการปรุงยาจะมีขั้นตอนการเตรียมเครื่องยาหมึกหอมให้นิ่มก่อนที่จะนำไปใช้ เช่น ปีบน้ำมะนาวใส่หมึกหอม ทิ้งไว้จนหมึกหอมนิ่ม หรือนำหมึกหอมไปแช่น้ำพอเปียก แล้วนำไปย่างไฟพอแห้งแล้วจึงค่อยนำตัวยาหมึกหอมดังกล่าวไปปรุงยาต่อไป

๖๘. ยาธาตุดอบเชย

๑. ชื่อยา ยาธาตุดอบเชย ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔,๑๐๐ มิลลิกรัม
๑	กระวาน	ผล	๘๐๐ มิลลิกรัม
๒	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๘๐๐ มิลลิกรัม
๓	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๘๐๐ มิลลิกรัม
๔	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๘๐๐ มิลลิกรัม
๕	อบเชยเทศ	เปลือกต้น	๘๐๐ มิลลิกรัม
๖	การบูร	-	๕๐ มิลลิกรัม
๗	เกล็ดสะระแห่น	-	๕๐ มิลลิกรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

เภสัชตำรับโรงพยาบาลอุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยปรับสูตรตำรับจากยาธาตุน้ำเปลือกอบเชยของหมอจันดี เข้มเฉลิม แพทย์ประจำตำบลเกาะขนุน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมานึ่งทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรมีขนาดเล็กกลง
- ๓) อบสมุนไพรรอบวงวนการบูรและเกล็ดสะระแห่น ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมงหรือจนแห้ง
- ๔) นำสมุนไพรรอบวงวนแห้งแล้ว มาบดหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๕) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรรอบวงวนตามสูตรยา และบรรจุสมุนไพรรอบวงวนทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง
- ๖) ชั่งน้ำหนักตัวยาการบูรและเกล็ดสะระแห่นตามสูตร แล้วแยกบรรจุใส่ในถุงพลาสติกปิดให้สนิท
- ๗) จากนั้นนำถุงผ้าขาวบางและถุงพลาสติกไปบรรจุลงบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

ขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม

- ๑) นำสมุนไพรในถุงผ้าขาวบาง ใส่ในหม้อต้ม
- ๒) เติมน้ำพอท่วม (โดยใช้มือกดบนยาเบา ๆ ให้ตัวยาจมอยู่ใต้น้ำ และให้น้ำท่วมหลังมือ) นำไปตั้งบนเตาต้มจนเดือดด้วยไฟแรงแล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟอ่อน ๆ ใช้เวลาในการต้มประมาณ ๑๐-๑๕ นาที ยกออกจากเตา
- ๓) นำถุงผ้าขาวบางออก แล้วเติมการบูรและเกลือตกระแห่น คนให้เข้ากัน ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุกจนได้ ๑๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีรับประทาน

รับประทานครั้งละ ๑-๒ ช้อนโต๊ะ (๑๕-๓๐ มิลลิลิตร) วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๙. ยาผายโลหิต

๑. ชื่อยา ยาผายโลหิต ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๒๐ กรัม
๑	ขี้กาแดง	ราก	๑๕ กรัม
๒	ขี้เหล็ก	ทั้ง ๕	๑๕ กรัม
๓	คัตเค้า	ผล	๑๕ กรัม
๔	มะกา	ใบ	๑๕ กรัม
๕	มะขาม	ใบ	๑๕ กรัม
๖	ส้มป่อย	ใบ	๑๕ กรัม
๗	หญ้าไทร	ทั้งต้น	๑๕ กรัม
๘	ดีเกลือ	-	๗.๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๒๐ กรัม
๔	ยาดำสะอาด	ยางจากใบ	๗.๕ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะอาดยาตำ: นำยาตำใส่กระโถที่สะอาด คั่วจนกรอบ หรือ นำยาตำใส่หม้อดินที่สะอาด เติมน้ำเล็กน้อย ยกขึ้นตั้งไฟ จนยาตำกรอบดีแล้ว

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสุมุนไพรมานำทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลง

๓) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นดีเกลือและยาดำสะอาด ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) นำสมุนไพรที่อบจนแห้งแล้ว ยกเว้นดีเกลือและยาดำสะอาด มาบดหยาบให้ขึ้นส่วนสมุนไพรมีขนาดสม่ำเสมอ

๕) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรตามสูตรยา และบรรจุสมุนไพรทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง

๖) ชั่งน้ำหนักตัวยาดีเกลือและยาดำสะอาดตามสูตร แล้วแยกบรรจุใส่ในถุงพลาสติกปิดให้สนิท

๗) จากนั้นนำถุงผ้าขาวบางและถุงพลาสติกไปบรรจุลงบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

๖.๑ แก้ประจำเดือนมาน้อยกว่าปกติ มีลิ่ม มีก้อน (ชายเฉพาะสถานที่ที่มีใบอนุญาต)

๖.๒ กรณีที่ใช้ในสรรพคุณ “ประจุโลหิต” ให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรชายเฉพาะให้กับสถานพยาบาล

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม

๑) นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสมุนไพรและตัวยาในถุงยาพลาสติกใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำประมาณ ๓ ลิตร นำไปต้มเคี่ยวไฟกลาง ต้มให้เหลือน้ำประมาณ ๑ ลิตร ยกออกจากเตา

๗.๒ วิธีรับประทาน

รับประทานครั้งละ ๒-๔ ช้อนโต๊ะ (๓๐-๖๐ มิลลิลิตร) ตามกำลังธาตุหนักเบา วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหารเช้าและเย็น โดยควรดื่มขณะยังอุ่นอยู่

ยา ๑ ห่อ ใช้ติดต่อกันได้ ๕-๗ วัน โดยเติมน้ำแล้วนำมาอุ่นรับประทานทุกวัน

๘. ข้อห้ามใช้

๘.๑ ห้ามใช้ในสตรีมีครรภ์ หญิงให้นมบุตร

๘.๒ ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของหัวใจ และผู้ป่วยโรคความดันโลหิตต่ำ

๘.๓ ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีภาวะทางเดินอาหารอุดตัน (gastrointestinal obstruction/ileus)

๘.๔ ห้ามใช้ในผู้ป่วยโรคกรดสีดวงทวารหนัก ที่มีอาการถ่ายเป็นเลือด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ไม่ควรรับประทานยานี้ติดต่อกันเกิน ๗ วัน

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของไตหรือตับ (renal/hepatic impairment)

๑๐.๓ ยามีฤทธิ์ระคาย อาจทำให้เกิดอาการท้องเสียได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๐. ยาไฟห้ากอง

๑. ชื่อยา ยาไฟห้ากอง ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	ชิง	เหง้า	๒๐ กรัม
๒	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒๐ กรัม
๓	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒๐ กรัม
๔	ส้มป่อย	ฝัก	๒๐ กรัม
๕	สารส้มสะตุ	-	๒๐ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกออกจากไฟ ทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นสารส้มสะตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มสะตุ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงในซองกันความชื้น ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

ช้บ่น้ำคาวปลาในเรื้อนไฟ ช่วยเห้มดลูกเข้าอู่

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๑.๕ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน เย็น ให้รับประทานจนกว่าน้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่ควรเกิน ๑๕ วัน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีใช้ หญิงตั้งครรภ์ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๑. ยาไฟห้ากอง

๑. ชื่อยา ยาไฟห้ากอง ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสําคัญ

ลำดับ	ตัวยยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	ขิง	เหง้า	๒๐ กรัม
๒	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒๐ กรัม
๓	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒๐ กรัม
๔	ส้มป่อย	ฝัก	๒๐ กรัม
๕	สารส้มสะตุ	-	๒๐ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรงยา

การสะตุสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกกลงจากไฟ ทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นสารส้มสะตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มสะตุ ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

ช่วยแก้ปวดในเรือนไฟ ช่วยให้มีดลูกเข้าอู่

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๑.๕ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น ให้รับประทานจนกว่า น้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่ควรเกิน ๑๕ วัน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ หญิงตั้งครรภ์ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๒. ยาไฟห้ำกอง**๑. ชื่อยา ยาไฟห้ำกอง ชนิดเม็ด****๒. สูตรตำรับยา****๒.๑. ตัวยาสำคัญ**

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	ขิง	เหง้า	๒๐ กรัม
๒	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒๐ กรัม
๓	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒๐ กรัม
๔	ส้มป่อย	ฝัก	๒๐ กรัม
๕	สารส้มสะตุ	-	๒๐ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

- Microcrystalline cellulose
- Talcum
- Magnesium stearate
- Croscarmellose sodium หรือ Crospovidone หรือ Sodium starch glycolate
- Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกลงจากไฟ ทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาไฟห่ากอง ชนิดเม็ด ความแรง ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ
ผงยาไฟห่ากอง	๒๕๐ มิลลิกรัม
Microcrystalline cellulose	๒๐๐ มิลลิกรัม
Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30)	๑-๓ %w/w
Croscarmellose sodium หรือ Crospovidone หรือ Sodium starch glycolate	๐-๕ %w/w
Talcum	๑ %w/w
Magnesium stearate	๑ %w/w

๕.๑ การเตรียมสารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๑) ชั่งน้ำหนักของ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) และ น้ำ ตามสัดส่วนของความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๒) นำ Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) มาโปรยในน้ำ คนจนละลาย จะได้สารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ความเข้มข้นร้อยละ ๑๐ โดยน้ำหนัก

๕.๒ การเตรียมยาเม็ด

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรมทุกชนิด ยกเว้นสารส้มสะตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรมที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มสะตุ และส่วนประกอบ ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท

๔) นำสมุนไพรมที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มสะตุ มารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด และร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) นำ Croscarmellose sodium (ถ้ามี) หรือ Crospovidone (ถ้ามี) หรือ Sodium starch glycolate (ถ้ามี) และ Microcrystalline cellulose ,Talcum และ Magnesium stearate ร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐

๖) ชั่งผงยา และ Microcrystalline cellulose ผสมกันจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำสารละลาย Polyvinylpyrrolidone (PVP K-30) ที่เตรียมไว้ (ตามข้อ ๕.๑) ปริมาณร้อยละ ๑-๓ โดยน้ำหนัก (น้ำหนักของผงแห้ง) ผสมกับผงยาในข้อ ๖ ที่ละน้อยจนได้ลักษณะผงยาที่มีความเปียกพอเหมาะ (damp mass)

๘) นำส่วนผสมข้อ ๗ มาผ่านแรงเบอร์ ๑๖ จนได้แกรนูล นำไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส จนแห้ง

๙) นำแกรนูลที่ได้อบแล้ว มาผสมกับ Croscarmellose sodium (ถ้ามี) หรือ Crospovidone (ถ้ามี) หรือ Sodium starch glycolate (ถ้ามี) ปริมาณร้อยละ ๐.๑-๕ โดยน้ำหนัก ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ เป็นเวลานานประมาณ ๒ นาที

๑๐) เติม Talcum ปริมาณร้อยละ ๑ โดยน้ำหนัก และ Magnesium stearate ปริมาณร้อยละ ๑ โดยน้ำหนัก ผสมให้เข้ากันเป็นเวลานาน ๑-๕ นาที จนได้ส่วนผสมที่สม่ำเสมอ

๑๑) นำตัวยามาปัดด้วยเครื่องตอกยาเม็ด

๖. สรรพคุณ

ช่วยน้ำคาวปลาในเรือนไฟ ช่วยให้มีดลูกเข้าอู่

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๔-๖ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน เย็น ให้รับประทานจนกว่า น้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่ควรเกิน ๑๕ วัน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ หญิงตั้งครรภ์ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๓. ยาขับน้ำคาวปลาหลังคลอด

๑. ชื่อยา ยาขับน้ำคาวปลาหลังคลอด ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๖๐ กรัม
๑	ชิง	เหง้า	๑๕ กรัม
๒	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๕ กรัม
๓	พริกไทย	ผลแก่	๑๕ กรัม

๔	คนที่สูด	ใบ	๓.๗๕ กรัม
๕	จำปา	ใบ	๓.๗๕ กรัม
๖	ทองหลางใบมน	ใบ	๓.๗๕ กรัม
๗	ไผ่ป่า	ใบ	๓.๗๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรายาเกร็ด ตำรับยารับประทานเมื่อคลอดลูก

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสุมไฟทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

ขับน้ำคาวปลาช่วยให้มดลูกเข้าอู่

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม ละลายน้ำผึ้ง หรือน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น รับประทานติดต่อกันไม่เกิน ๑ เดือน หลังคลอด

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงตั้งครรภ์ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๔. ยาริดสีดวงมหากาฬ

๑. ชื่อยา ยาริดสีดวงมหากาฬ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๑๐ กรัม
๑	โกฐกักรา	ปุ่มหุด	๕ กรัม
๒	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๕ กรัม
๓	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๕ กรัม
๔	โกฐพุงปลา	ปุ่มหุด	๕ กรัม
๕	โกฐสอ	ราก	๕ กรัม
๖	ขอบชะนางขาว	ทั้งต้น	๕ กรัม
๗	ขอบชะนางแดง	ทั้งต้น	๕ กรัม
๘	ชิง	เหง้า	๕ กรัม
๙	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๕ กรัม
๑๐	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๕ กรัม
๑๑	เทียนขาว	ผล	๕ กรัม
๑๒	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๕ กรัม
๑๓	เทียนดำ	เมล็ด	๕ กรัม
๑๔	เทียนแดง	เมล็ด	๕ กรัม
๑๕	เทียนตาดักแตน	ผล	๕ กรัม
๑๖	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๕ กรัม
๑๗	มดยอบคั่ว	ยางไม้	๕ กรัม
๑๘	ลูกจันทน์	เมล็ด	๕ กรัม
๑๙	สนเทศ	แก่น	๕ กรัม
๒๐	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๕ กรัม
๒๑	สะค้าน	เถา	๕ กรัม
๒๒	อบเชยเทศ	เปลือกต้น	๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นมดยอบคั่ว ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งมดยอบคั่ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๐๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการริดสีดวงทวารหนัก

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๘๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และ ยาต้านการจับตัวกันของเกล็ดเลือด (antiplatelet)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยาในหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

โดยทั่วไปมดยอบตามท้องตลาดจำหน่ายแบบคั่วแล้ว

๗๕. ยาเลือดงาม

๑. ชื่อยา ยาเลือดงาม ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๒ กรัม
๑	กระชาย	รากและเหง้า	๕ กรัม
๒	กะทือ	เหง้า	๕ กรัม
๓	กระเทียม	หัว	๕ กรัม
๔	กะเพรา	ใบ	๕ กรัม
๕	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๕ กรัม
๖	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๒ กรัม
๗	ชิง	เหง้า	๕ กรัม
๘	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๕ กรัม
๙	ข้าพลุ	ทั้งต้น	๕ กรัม
๑๐	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๕ กรัม
๑๑	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๕ กรัม
๑๒	ตะไคร้	ลำต้น	๕ กรัม
๑๓	พริกไทยอ่อน	เมล็ดจากผลสุก	๕ กรัม
๑๔	เพกา	เปลือกต้น	๕ กรัม
๑๕	ไพล	เหง้า	๕ กรัม
๑๖	มะกรูด	ผิว*	๕ กรัม
๑๗	มะนาว	ใบ	๕ กรัม
๑๘	เร่วหอม	เมล็ด	๕ กรัม
๑๙	ลูกจันทน์	เมล็ด	๕ กรัม
๒๐	สระระแห่น	ทั้งต้น	๕ กรัม
๒๑	การบูร	-	๑ กรัม
๒๒	พิมเสน	-	๑ กรัม

* ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

๓.๑ เกสซ์ตำรับโรงพยาบาล โรงพยาบาลกุดชุม จังหวัดยโสธร

๓.๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นการบูรและพิมเสน ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูรและพิมเสน มาชั่งน้ำหนักตามสูตรตำรับ และบดละเอียดรวมกัน

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดประจำเดือน ช่วยให้ประจำเดือนมาปกติ แก้มตุ๋น

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม ละลายน้ำดื่มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงตั้งครรภ์ และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๖. ยาเลือดงาม

๑. ชื่อยา ยาเลือดงาม ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๒ กรัม
๑	กระชาย	รากและเหง้า	๕ กรัม
๒	กะทือ	เหง้า	๕ กรัม
๓	กระเทียม	หัว	๕ กรัม
๔	กะเพรา	ใบ	๕ กรัม
๕	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๕ กรัม
๖	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๕ กรัม
๗	ขิง	เหง้า	๕ กรัม
๘	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๕ กรัม
๙	ข้าพลุ	ทั้งต้น	๕ กรัม
๑๐	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๕ กรัม
๑๑	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๕ กรัม
๑๒	ตะไคร้	ลำต้น	๕ กรัม
๑๓	พริกไทยอ่อน	เมล็ดจากผลสุก	๕ กรัม
๑๔	เพกา	เปลือกต้น	๕ กรัม
๑๕	ไพล	เหง้า	๕ กรัม
๑๖	มะกรูด	ผิว*	๕ กรัม
๑๗	มะนาว	ใบ	๕ กรัม
๑๘	เร่วหอม	เมล็ด	๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๒ กรัม
๑๙	ลูกจันทน์	เมล็ด	๕ กรัม
๒๐	สระระแห่น	ทั้งต้น	๕ กรัม
๒๑	การบูร	-	๑ กรัม
๒๒	พิมเสน	-	๑ กรัม

* ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

๓.๑ เกสซ์ตำรับโรงพยาบาล โรงพยาบาลกุดชุม จังหวัดยโสธร

๓.๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นการบูรและพิมเสนที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูรและพิมเสน ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดประจำเดือน ช่วยให้ประจำเดือนมาปกติ แก้มตุ๋น

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงตั้งครรภ์ และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๗. ยาห้าราก

๑. ชื่อยา ยาห้าราก ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	คนทา	ราก	๒๐ กรัม
๒	ชิงชี	ราก	๒๐ กรัม
๓	มะเดื่ออุทุมพร	ราก	๒๐ กรัม
๔	ไม้เท้ายายม่อม	ราก	๒๐ กรัม
๕	ย่านาง	ราก	๒๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

๓.๑ ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวง รัชกาลที่ ๕ เล่ม ๑

๓.๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไข้ กระทุ้งพิษไข้

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๑-๑.๕ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ

๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ไม่ควรใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐.๒ ไม่แนะนำให้ใช้ในหญิงที่มีไข้หวัดหรือไข้ระหว่างมีประจำเดือน

๑๐.๓ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๘. ยาห้าราก

๑. ชื่อยา ยาห้าราก ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	คนทา	ราก	๒๐ กรัม
๒	ชิงชี	ราก	๒๐ กรัม
๓	มะเดื่ออุทุมพร	ราก	๒๐ กรัม
๔	ไม้เท้ายายม่อม	ราก	๒๐ กรัม
๕	ย่านาง	ราก	๒๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

๓.๑ ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวง รัชกาลที่ ๕ เล่ม ๑

๓.๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมานำมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาบดรวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๐๐-๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไข้ กระทุ้งพิษไข้

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ ๑ - ๑.๕ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ

๗.๒ เด็ก อายุ ๖-๑๒ ปี รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ไม่ควรใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐.๒ ไม่แนะนำให้ใช้ในหญิงที่มีไข้หวัดหรือไข้ระหว่างมีประจำเดือน

๑๐.๓ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๙. ยาสัหัชธารา

๑. ชื่อยา ยาสัหัชธารา ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐๐ กรัม
๑	พริกไทยอ่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒๔๐ กรัม
๒	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒๒๔ กรัม
๓	สมอไทย	เนื้อผล	๑๐๔ กรัม
๔	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๙๖ กรัม
๕	ว่านน้ำ	เหง้า	๘๘ กรัม
๖	ทนต์	ราก	๘๐ กรัม
๗	หัสศคุณเทศ	เนื้อไม้	๔๘ กรัม*
๘	การบูร	-	๑๔ กรัม
๙	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑๓ กรัม
๑๐	ลูกจันทน์	เมล็ด	๑๒ กรัม
๑๑	เทียนแดง	เมล็ด	๑๑ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐๐ กรัม
๑๒	เทียนตาตุ๊กแตน	ผล	๑๐ กรัม
๑๓	มหาหิงคุ์สะตุ	ยาง	๑๐ กรัม*
๑๔	เทียนสัตตบุษย์	ผล	๙ กรัม
๑๕	จิงจ้อ	ราก	๘ กรัม
๑๖	เทียนขาว	ผล	๘ กรัม
๑๗	เทียนดำ	เมล็ด	๗ กรัม
๑๘	โกฐกักรา	ปุ่มหูด	๖ กรัม
๑๙	โกฐเขมา	เหง้า	๕ กรัม
๒๐	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๔ กรัม
๒๑	โกฐพุงปลา	ปุ่มหูด	๓ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

๓.๑ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ เล่ม ๒ ชุนโสภิตบรรณลักษณะ

๓.๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

๔.๑ การคั่วหัตถ์คณฑี: เอาเนื้อไม้หัตถ์คณฑีไปคั่วหรือเผา จึงนำไปใช้ปรุงยาได้

๔.๒ การสะตุมหาหิงคุ์: นำมหาหิงคุ์ใส่หม้อดิน เอาใบกะเพราแดง ใส่น้ำต้มจนเดือด เทน้ำใบกะเพราแดง ขณะร้อน ๆ ลงในหม้อดินละลายมหาหิงคุ์ แล้วกรองให้สะอาด แล้วผึ่งหรืออบจนมหาหิงคุ์แห้ง

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นการบูรและมหาหิงคุ์สะตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูรและมหาหิงคุ์สะตุ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

ขับลมในเส้น แก้อาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๑.๕ กรัม วันละ ๓ ครั้ง หลังอาหาร เข้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่องในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคแผลเปื่อยเพปติก และโรคกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นยารสร้อน

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูร และเกิดพิษได้

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ร้อนท้อง แสบท้อง คลื่นไส้ คอแห้ง ผื่นคัน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

สูตรตำรับยาสหศาสตร์ตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ ด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖ ใช้ตัวยา “ตองแตก” เป็นส่วนประกอบ

๘๐. ยาผสมเพชรสังฆาต สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยาผสมเพชรสังฆาต สูตร ๑ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑.	เพชรสังฆาต	เถา	๗๐ กรัม
๒.	อัคคีทวาร	ราก	๒๐ กรัม
๓.	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๑๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรมุทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมุที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

- ๖) บรรจุผงยาผงแคปซูล แคปซูลละ ๔๐๐ มิลลิกรัม
๖. สรรพคุณ
บรรเทาอาการริดสีดวงทวารหนัก
๗. ขนาดและวิธีใช้
รับประทานครั้งละ ๑.๒ กรัม วันละ ๓ ครั้ง หลังอาหารทันที เช้า กลางวัน และเย็น
๘. ข้อห้ามใช้
ไม่มี
๙. คำเตือน
ไม่มี
๑๐. ข้อควรระวัง
- ควรระวังการใช้ยาในหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร
 - ควรระวังในผู้ป่วยที่มีภาวะไตบกพร่อง
 - ไม่ควรรับประทานติดต่อกันเป็นเวลานาน เนื่องจากอาจเกิดพิษต่อไตจาก oxalate ในเภสัชภัณฑ์
๑๑. อาการไม่พึงประสงค์
ท้องเสีย
๑๒. การเก็บรักษา
เก็บในที่แห้ง
๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม
โดยปกติโกฐน้ำเต้าที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งแล้ว

๘๑. ยาผสมเพชรสังฆาต สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาผสมเพชรสังฆาต สูตร ๒ ชนิดแคปซูล
๒. สูตรตำรับยา
- ๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๕ กรัม
๑	เพชรสังฆาต	เถา	๕๐ กรัม
๒	กะเม็ง	ส่วนเหนือดิน	๑๕ กรัม
๓	กระชาย	รากและเหง้า	๑๐ กรัม
๔	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๑๐ กรัม

- ๒.๒ ส่วนประกอบ
ไม่มี
๓. ที่มาของตำรับยา
ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖
เภสัชตำรับโรงพยาบาลพล จังหวัดขอนแก่น
๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา
ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนแรงเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการริดสีดวงทวารหนัก

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง หลังอาหารทันที เข้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระวังการใช้ยาในหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร
- ๑๐.๒ ควรระวังในผู้ป่วยที่มีภาวะไตบกพร่อง
- ๑๐.๓ ไม่ควรรับประทานติดต่อกันเป็นเวลานาน เนื่องจากอาจเกิดพิษต่อไตจาก oxalate ในเภชรสังฆาต

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย มวนท้อง

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

โดยปกติโกฐน้ำเต้าที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งแล้ว

๘๒. ยาแก้กษัยदान

๑. ชื่อยา ยาแก้กษัยदान ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๑๐ กรัม
๑	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๖๐ กรัม
๒	เทียนดำ	เมล็ด	๔๐ กรัม
๓	สมอเทศ	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๔	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๑๐ กรัม
๕	ชิงแห้ง	เหง้า	๑๐ กรัม
๖	เจตพังคี	ราก	๑๐ กรัม
๗	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๐ กรัม
๘	พริกไทย	ผลแก่	๑๐ กรัม
๙	มหาหิงค์สะตุ	ยาง	๑๐ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุมหาหิงค์: นำมหาหิงค์ใส่หม้อดิน เอาใบกะเพราแดง ใส่น้ำต้มจนเดือด เทน้ำใบกะเพราแดง
ขณะร้อน ๆ ลงในหม้อดินละลายมหาหิงค์ แล้วกรองให้สะอาด แล้วผึ่งหรืออบจนมหาหิงค์แห้ง

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นมหาหิงค์สะตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง
หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งมหาหิงค์สะตุ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบด
ให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องผูก ช่วยขับลม สำหรับผู้ป่วยที่มีอาการท้องผูกเรื้อรัง ท้องแข็งเป็นดาน จุกเสียดแน่น

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม ละลายน้ำมะขามเปียก หรือน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน
อาจเพิ่มหรือลดขนาดยาตามธาตุหนักเบา

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในสตรีมีครรภ์ สตรีให้นมบุตร เด็กอายุต่ำกว่า ๑๐ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ไม่ควรใช้ในผู้ป่วยโรคลำไส้อุดตัน คอติบ ขาดความตึงตัว หรือลำไส้อักเสบ หรือผู้ป่วยที่มีอาการ
ปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน ที่ไม่ทราบสาเหตุ

๑๐.๒ ไม่ควรใช้ต่อเนื่องเป็นเวลานานเกิน ๑-๒ สัปดาห์ เพราะการใช้ต่อเนื่องเป็นเวลานานจะทำให้
ลำไส้เกิดความเคยชินต่อยา ต้องใช้ขนาดมากขึ้นจึงจะได้ผล และทำให้ถ่ายลำบากเมื่อหยุดใช้ยา

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการปวดมวน ไม่สบายท้อง ท้องเสียในผู้ป่วยบางราย หากมีอาการควรลดขนาดยาลง

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

โดยปกติโกฐน้ำเต้าที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งแล้ว

๘๓. ยาแก้กษัยदान**๑. ชื่อยา ยาแก้กษัยदान ชนิดแคปซูล****๒. สูตรตำรับยา****๒.๑ ตัวยาสำคัญ**

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๑๐ กรัม
๑	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๖๐ กรัม
๒	เทียนดำ	เมล็ด	๔๐ กรัม
๓	สมอเทศ	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๔	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๕	ขิงแห้ง	เหง้า	๑๐ กรัม
๖	เจตพังคี	ราก	๑๐ กรัม
๗	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๐ กรัม
๘	พริกไทย	ผลแก่	๑๐ กรัม
๙	มหาหิงค์สัตต	ยาง	๑๐ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะสมหาหิงค์: นำมหาหิงค์ใส่หม้อดิน เอาใบกะเพราแดง ใส่น้ำต้มจนเดือด เทน้ำใบกะเพราแดง
จนระร้อน ๆ ลงในหม้อดินละลายมหาหิงค์ แล้วกรองให้สะอาด แล้วผึ่งหรืออบจนมหาหิงค์แห้ง

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นมหาหิงค์สัตต ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง
หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งมหาหิงค์สัตต ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบด
ให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องผูก ช่วยขับลม สำหรับผู้ป่วยที่มีอาการท้องผูกเรื้อรัง ท้องแข็งเป็นดาน จุกเสียดแน่น

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน อาจเพิ่มหรือลดขนาดยาตามธาตุหนักเบา

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในสตรีมีครรภ์ สตรีให้นมบุตร เด็กอายุต่ำกว่า ๑๐ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ไม่ควรใช้ในผู้ป่วยโรคลำไส้อุดตัน คอติบ ขาดความตึงตัว หรือลำไส้อักเสบ หรือผู้ป่วยที่มีอาการปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน ที่ไม่ทราบสาเหตุ

๑๐.๒ ไม่ควรใช้ต่อเนื่องเป็นเวลานานเกิน ๑-๒ สัปดาห์ เพราะการใช้ต่อเนื่องเป็นเวลานานจะทำให้ลำไส้เกิดความเคยชินต่อยา ต้องใช้ขนาดมากขึ้นจึงจะได้ผล และทำให้ถ่ายลำบากเมื่อหยุดใช้ยา

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการปวดมวน ไม่สบายท้อง ท้องเสียในผู้ป่วยบางราย หากมีอาการควรลดขนาดยาลง

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

โดยปกติโกลูทินั้เต้าที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งแล้ว

๘๔. ยาฝนแสนห่าสังคาคทิจร

๑. ชื่อยา ยาฝนแสนห่าสังคาคทิจร ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๕๐ กรัม
๑	กะทือ	เหง้า	๑๐ กรัม
๒	ข่า	เหง้า	๑๐ กรัม
๓	ขิง	ราก	๑๐ กรัม
๔	เมล็ดพรวณผักกาด	เมล็ด	๑๐ กรัม
๕	ลูกผักชี	ผล	๑๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนุไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมันที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมันที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

ลดน้ำมูกในผู้ป่วยที่เป็นหวัด ซึ่งไม่มีอาการไข้

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ ร้อนใน เจ็บคอ

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘๕. ยาแผนสแนห์ทำสังคาคทิจร

๑. ชื่อยา ยาแผนสแนห์ทำสังคาคทิจร ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๕๐ กรัม
๑	กะทือ	เหง้า	๑๐ กรัม
๒	ข่า	เหง้า	๑๐ กรัม
๓	ขิง	ราก	๑๐ กรัม
๔	เมล็ดพรรณผักกาด	เมล็ด	๑๐ กรัม
๕	ลูกผักชี	ผล	๑๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนุไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมันที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมันที่อบแห้งแล้ว ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาบดรวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

ลดน้ำมูกในผู้ป่วยที่เป็นหวัด ซึ่งไม่มีอาการไข้

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ ร้อนใน เจ็บคอ

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘๖. ยาแก้ไอ ขับเสมหะ

๑. ชื่อยา ยาแก้ไอ ขับเสมหะ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๘๐ กรัม
๑	ส้มป่อยสะตุ	ฝัก	๑๔๐ กรัม*
๒	กระเทียม	หัว	๑๐ กรัม
๓	กระวาน	ผล	๑๐ กรัม
๔	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑๐ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๘๐ กรัม
๕	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๑๐ กรัม
๖	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑๐ กรัม
๗	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๐ กรัม
๘	พริกไทย	ผลแก่	๑๐ กรัม
๙	มะกล่ำเครือ	ราก	๑๐ กรัม
๑๐	มะกล่ำต้น	เปลือกต้น	๑๐ กรัม
๑๑	มะเขือขื่น	ราก	๑๐ กรัม
๑๒	มะแว้งเครือ	ราก	๑๐ กรัม
๑๓	ลูกจันทน์	เมล็ด	๑๐ กรัม
๑๔	ส้มกุ่มน้อย	ราก	๑๐ กรัม
๑๕	หอม	หัว	๑๐ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ ชุนโสภิตบรรณลักษณะ เล่ม ๓

ชื่อตำรับยาแก้ไอ ขับเสมหะ สูตร ๒ ในรายการตำรับแผนไทยแห่งชาติ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุฝักส้มป่อย : นำฝักส้มป่อยนำมาปิ้งไฟหรือคั่ว ก่อนนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนุไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นส้มป่อยสะตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งส้มป่อยสะตุ ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ไอ ขับเสมหะ

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๓ กรัม ละลายน้ำมะนาวหรือน้ำมะขามเปียกแทรกเกลือ หรือละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ รับประทานหรือกวาดคอ วันละ ๑-๓ ครั้ง เมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘๗. ยาแก้ไข้ที่ประดูและระดูทับไข้

๑. ชื่อยา ยาแก้ไข้ที่ประดูและระดูทับไข้ ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวอย่างสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๔๐ กรัม
๑	ข้าวเย็นใต้	หั่ว	๖๐ กรัม
๒	ข้าวเย็นเหนือ	หั่ว	๖๐ กรัม
๓	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๖๐ กรัม
๔	หญ้าไต้ใบ (ชนิดเขียว)	ทั้งต้น	๖๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ ชุนโสภิตบรรณลักษณะ เล่ม ๑

ชื่อตำรับยาแก้ไข้ที่ประดูและระดูทับไข้ สูตร ๓ ในรายการตำรับแผนไทยแห่งชาติ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบสมุนไพรรทุกชนิดที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรรทุกชนิดตามสูตรยา

๕) นำตัวยาทั้งหมดมาผสมรวมกัน และบดหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรรมีขนาดสม่ำเสมอ

๖) บรรจุสมุนไพรรทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง จากนั้นนำไปบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

แก้ไข้ที่ประดูและระดูทับไข้

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม

- ๑) นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม
- ๒) เติมน้ำพอท่วม (โดยใช้มือกดบนยาเบา ๆ ให้ตัวยาจมอยู่ใต้น้ำ และให้น้ำท่วมหลังมือ) นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือด แล้วหรี่ไฟลง ต้มต่ออีก ๑๐-๑๕ นาที แล้วยกลงจากเตา

๗.๒ วิธีรับประทาน

รินเอาน้ำดื่มครั้งละ ๑๕๐ มิลลิลิตร วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น โดยควรดื่มขณะยังอุ่นอยู่

ยา ๑ ห่อ ใช้ติดต่อกันได้ ๓ วัน โดยเติมน้ำ แล้วนำมาต้มรับประทานทุกวัน

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘๘. ยาบำรุงธาตุหลังฟื้นไข้

๑. ชื่อยา ยาบำรุงธาตุหลังฟื้นไข้ ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๘๐ กรัม
๑	กระดอม	ผล*	๑๕ กรัม
๒	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๑๕ กรัม
๓	ขิง	เหง้า	๑๕ กรัม
๔	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑๕ กรัม
๕	ข้าพลุ	ราก	๑๕ กรัม
๖	ตีป्ली	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๕ กรัม
๗	บอระเพ็ด	เถา	๑๕ กรัม
๘	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๑๕ กรัม
๙	พิกุล	ดอก	๑๕ กรัม
๑๐	มะตูม	ผลอ่อน	๑๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๘๐ กรัม
๑๑	สะค้าน	เถา	๑๕ กรัม
๑๒	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๑๕ กรัม

* ผลกระดอมไม่ใช้ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์แผนโบราณ ชุนโสภิตบรรณลักษณะ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสุมุนไพรมุทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) ย่อยขนาดของสุมุนไพรมุให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๓) ออบสุมุนไพรมุทุกชนิดที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๔) ชั่งน้ำหนักสุมุนไพรมุทุกชนิดตามสูตรยา
- ๕) นำตัวยาทั้งหมดมาผสมรวมกัน และบดหยาบให้ชิ้นส่วนสุมุนไพรมุมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๖) บรรจุสุมุนไพรมุทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง จากนั้นนำไปบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

บำรุงธาตุหลังฟื้นจากไข้ บำรุงไฟธาตุ เจริญอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม

- ๑) นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสุมุนไพรมุใส่ในหม้อต้ม
 - ๒) เติมน้ำพอท่วม (โดยใช้มือกดบนยาเบา ๆ ให้ตัวยาจมอยู่ใต้น้ำ และให้น้ำท่วมหลังมือ)
- นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือด แล้วหรี่ไฟลง ต้มต่ออีก ๑๐-๑๕ นาที แล้วยกออกจากเตา

๗.๒ วิธีรับประทาน

รินเอาน้ำต้มครั้งละ ๑๕๐ มิลลิลิตร วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น โดยควรดื่มขณะยังอุ่นอยู่
ยา ๑ ห่อ ใช้ติดต่อกัน ๕ วัน โดยให้อุ่นน้ำสุมุนไพรมุทุกครั้งก่อนใช้ยา

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีไข้

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

- ยาขนานนี้ใช้บำรุงไฟธาตุสำหรับย่อยอาหาร ในผู้ป่วยหลังฟื้นจากไข้ ทำให้ผู้ป่วยรู้สึกอยากอาหาร และรับประทานอาหารได้มากขึ้น
- ยาขนานนี้ใช้ในกรณีเมื่อใช้หายแล้ว

๘๙. ยาบำรุงธาตุหลังฟื้นไข้

๑. ชื่อยา ยาบำรุงธาตุหลังฟื้นไข้ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวอย่างสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๘๐ กรัม
๑	กระดอม	ผล*	๑๕ กรัม
๒	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๑๕ กรัม
๓	ขิง	เหง้า	๑๕ กรัม
๔	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑๕ กรัม
๕	ข้าพลุ	ราก	๑๕ กรัม
๖	ตีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๕ กรัม
๗	บอระเพ็ด	เถา	๑๕ กรัม
๘	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๑๕ กรัม
๙	พิกุล	ดอก	๑๕ กรัม
๑๐	มะตูม	ผลอ่อน	๑๕ กรัม
๑๑	สะค้าน	เถา	๑๕ กรัม
๑๒	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๑๕ กรัม

* ผลกระดอมไม่ใช่ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์แผนโบราณ ชุนโสภิตบรรณลักษณะ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมานำมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงชองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บำรุงธาตุหลังฟื้นจากไข้ บำรุงไฟธาตุ เจริญอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีไข้

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

- ยาขนานนี้ใช้บำรุงไฟธาตุสำหรับย่อยอาหาร ในผู้ป่วยหลังฟื้นจากไข้ ทำให้ผู้ป่วยรู้สึกอยากอาหาร และรับประทานอาหารได้มากขึ้น
- ยาขนานนี้ใช้ในกรณีเมื่อใช้หายแล้ว

๙๐. ยาบำรุงธาตุหลังฟื้นไข้

๑. ชื่อยา ยาบำรุงธาตุหลังฟื้นไข้ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๘๐ กรัม
๑	กระดอม	ผล*	๑๕ กรัม
๒	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๑๕ กรัม
๓	ขิง	เหง้า	๑๕ กรัม
๔	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑๕ กรัม
๕	ข้าพลุ	ราก	๑๕ กรัม
๖	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๕ กรัม
๗	บอระเพ็ด	เถา	๑๕ กรัม
๘	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๑๕ กรัม
๙	พิบูล	ดอก	๑๕ กรัม
๑๐	มะตูม	ผลอ่อน	๑๕ กรัม
๑๑	สะค้าน	เถา	๑๕ กรัม
๑๒	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๑๕ กรัม

* ผลกระดอมไม่ใช่ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์แผนโบราณ ชุนโสภิตบรรณลักษณะ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรรอบอุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรอบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บำรุงธาตุหลังฟื้นจากไข้ บำรุงไฟธาตุ เจริญอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้าและเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีไข้

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

- ยาขนานนี้ใช้บำรุงไฟธาตุสำหรับย่อยอาหาร ในผู้ป่วยหลังฟื้นจากไข้ ทำให้ผู้ป่วยรู้สึกอยากอาหาร และรับประทานอาหารได้มากขึ้น
- ยาขนานนี้ใช้ในกรณีเมื่อใช้หายแล้ว

๙๑. ยาผสมโคคลาน สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยาผสมโคคลาน สูตร ๑ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	โคคลาน	เถา	๒๕ กรัม
๒	โตไม้รูลัม	หึ่งต้น	๒๕ กรัม
๓	มะตูม	ผลอ่อน	๒๕ กรัม
๔	ทองพันชั่ง	ส่วนเหนือดิน	๒๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำดื่มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

โคคลานในที่นี้ คือ โปกทาน ซึ่งเป็นสมุนไพรที่มีชื่อพฤกษศาสตร์ว่า *Mallotus repandus* (Willd.) Müll. Arg. วงศ์ Euphorbiaceae

๙๒. ยาผสมโคคลาน สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยาผสมโคคลาน สูตร ๑ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑.	โคคลาน	เถา	๒๕ กรัม
๒.	โตไม้รูลัม	ทั้งต้น	๒๕ กรัม
๓.	มะตูม	ผลอ่อน	๒๕ กรัม
๔.	ทองพันชั่ง	ส่วนเหนือดิน	๒๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

โคคลานในที่นี้ คือ โปกทาน ซึ่งเป็นสมุนไพรที่มีชื่อพฤกษศาสตร์ว่า *Mallotus repandus* (Willd.) Müll. Arg. วงศ์ Euphorbiaceae

๙๓. ยาผสมโคคลาน สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาผสมโคคลาน สูตร ๒ ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๕ กรัม
๑	โคคลาน	เถา	๕๐ กรัม
๒	ทองพันชั่ง	ส่วนเหนือดิน	๒๕ กรัม
๓	โตไม้รูลัม	ทั้งต้น	๑๕ กรัม
๔	มะตูม	ผลอ่อน	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖
เภสัชตำรับโรงพยาบาลกุดชุม จังหวัดยโสธร

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๓) อบสมุนไพรทุกชนิดที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๔) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรทุกชนิดตามสูตรยา
- ๕) นำตัวยาทั้งหมดมาผสมรวมกัน และบดหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๖) บรรจุสมุนไพรทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง จากนั้นนำไปบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑. วิธีการเตรียมยาต้ม

- ๑) นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำประมาณ ๓ ลิตร นำไปเคี่ยวไฟกลาง ต้มให้เหลือน้ำประมาณ ๑ ลิตร ยกออกจากเตา

๗.๒. วิธีรับประทาน

รินเอาน้ำดื่มครั้งละ ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น โดยควรดื่มขณะยังอุ่นอยู่

ยา ๑ ห่อ ใช้ติดต่อกันได้ ๕-๗ วัน โดยเติมน้ำ แล้วนำมาดื่มรับประทานทุกวัน

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. ค่าเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ตัวยาโศคนที่มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Mallotus repandus* (Willd.) Müll. Arg. วงศ์ Euphorbiaceae คือ “โคคลาน” ตามสูตรตำรับในประกาศบัญญัติยาหลักแห่งชาติ

๙๔. ยาผสมโคคลาน สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาผสมโคคลาน สูตร ๒ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๕ กรัม
๑	โคคลาน	เถา	๕๐ กรัม
๒	ทองพันชั่ง	ส่วนเหนือดิน	๒๕ กรัม
๓	โตไม้รูล้ม	ทั้งต้น	๑๕ กรัม
๔	มะตูม	ผลอ่อน	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖
เภสัชตำรับโรงพยาบาลกุดชุม จังหวัดยโสธร

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม
๖. สรรพคุณ
บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย
๗. ขนาดและวิธีใช้
รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น
๘. ข้อห้ามใช้
ไม่มี
๙. คำเตือน
ไม่มี
๑๐. ข้อควรระวัง
ไม่มี
๑๑. อาการไม่พึงประสงค์
ยังไม่มีรายงาน
๑๒. การเก็บรักษา
เก็บในที่แห้ง
๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม
ตัวยาโพคานที่มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Mallotus repandus* (Willd.) Müll. Arg. วงศ์ Euphorbiaceae คือ “โคคลาน” ตามสูตรตำรับในประกาศบัญญัติยาหลักแห่งชาติ

๙๕. ยาผสมโคคลาน สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาผสมโคคลาน สูตร ๒ ชนิดแคปซูล
๒. สูตรตำรับยา
- ๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๕ กรัม
๑	โคคลาน	เถา	๕๐ กรัม
๒	ทองพันชั่ง	ส่วนเหนือดิน	๒๕ กรัม
๓	โตไม้รัฐล้ม	ทั้งต้น	๑๕ กรัม
๔	มะตูม	ผลอ่อน	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

- ไม่มี
๓. ที่มาของตำรับยา
ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญญัติยาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖
เภสัชตำรับโรงพยาบาลกุดชุม จังหวัดยโสธร

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ตัวยาโพคานที่มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Mallotus repandus* (Willd.) Müll. Arg. วงศ์ Euphorbiaceae คือ “โคคลาน” ตามสูตรตำรับในประกาศบัญญัติยาหลักแห่งชาติ

๙๖. ยาผสมโคคลาน สูตร ๓

๑. ชื่อยา ยาผสมโคคลาน สูตร ๓ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	โคคลาน	เถา	๒๐ กรัม
๒	เถาเอ็นอ่อน	เถา	๒๐ กรัม
๓	ฝางเสน	แก่น	๒๐ กรัม
๔	สะค้าน	เถา	๒๐ กรัม
๕	โตไม้รูลัม	ทั้งต้น	๑๐ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๖	ทองพันชั่ง	ทั้งต้น	๑๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรมุทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำดื่มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

โคคคานในที่นี้ คือ โปคาน ซึ่งเป็นสมุนไพรที่มีชื่อพฤกษศาสตร์ว่า *Mallotus repandus* (Willd.) Müll. Arg. วงศ์ Euphorbiaceae

๙๗. ยาผสมโคคลาน สูตร ๓

๑. ชื่อยา ยาผสมโคคลาน สูตร ๓ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	โคคลาน	เถา	๒๐ กรัม
๒	เถาเอ็นอ่อน	เถา	๒๐ กรัม
๓	ฝางเสน	แก่น	๒๐ กรัม
๔	สะค้าน	เถา	๒๐ กรัม
๕	โตไม้รัฐล้ม	ทั้งต้น	๑๐ กรัม
๖	ทองพันชั่ง	ทั้งต้น	๑๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

โคคลานในที่นี้ คือ โปกาน ซึ่งเป็นสมุนไพรที่มีชื่อพฤกษศาสตร์ว่า *Mallotus repandus* (Willd.) Müll. Arg. วงศ์ Euphorbiaceae

๙๘. ยาคุชไสยาศน์

๑. ชื่อยา ยาคุชไสยาศน์ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๘ กรัม
๑	กัญชา	ใบ	๑๒ กรัม
๒	ดีป्ली	ช่อดอก	๑๑ กรัม
๓	ชิงแห้ง	เหง้า	๑๐ กรัม
๔	พริกไทย	ผลแก่	๙ กรัม
๕	บุนนาค	ดอก	๘ กรัม
๖	ลูกจันทน์	เมล็ด	๗ กรัม
๗	โกฐกระดูก	ราก	๖ กรัม
๘	เทียนดำ	เมล็ด	๕ กรัม
๙	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๔ กรัม
๑๐	หัสศคุณเทศ	ลำต้น หรือ ราก	๓ กรัม
๑๑	สะเดา	ใบ	๒ กรัม
๑๒	การบูร	-	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์ธาตุนารายณ์

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

๔.๑ การเตรียมใบกัญชา (การสะตุใบกัญชา)

- นำใบกัญชาไปล้างด้วยน้ำสะอาด ๓ น้ำ แล้วผึ่งบนตะแกรงให้สะเด็ดน้ำ
- นำใบกัญชาไปคั่วไฟอ่อนเป็นเวลาประมาณ ๓-๕ นาที หรือจนกว่าใบกัญชาจะแห้งกรอบ
- นำใบกัญชาที่ผ่านการสะตุไปเทใส่ถาด รอจนกว่าจะเย็น ก่อนนำบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๔.๒ การเตรียมหัสศคุณเทศ

นำหัสศคุณเทศไปคั่วหรือเผาไฟ จึงนำไปใช้ปรุงยาได้

๕. กรรมวิธีการผลิต

- นำตัวยาสมุนไพร (ยกเว้น การบูร) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบตัวยาสมนไพร (ยกเว้น การบูร กัญชา สะตุ หัสคุณเทศที่คั่วหรือเผาไฟแล้ว) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรมานึ่งให้แห้งแล้วหั่นตามยาวตามยาว

๔) นำไปทอดให้ละเอียด นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุยาผงในแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม แล้วนำไปบรรจุในภาชนะบรรจุ

๖. สรรพคุณ

ช่วยให้นอนหลับ เจริญอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

- ช่วยให้นอนหลับ รับประทานครั้งละ ๑-๔ แคปซูล (๐.๕-๒ กรัม) วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

- เจริญอาหาร รับประทานครั้งละ ๑-๔ แคปซูล (๐.๕-๒ กรัม) วันละ ๑-๒ ครั้ง ก่อนอาหาร

๘. ข้อห้ามใช้

๑) ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร ผู้ที่มีไข้ และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี

๒) ห้ามใช้ร่วมกับยาที่มีฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง เช่น ยานอนหลับ ยาต้านการชัก รวมทั้ง แอลกอฮอล์หรือสิ่งที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑) ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคแผลเปื่อยเพปติก โรคกระเพาะอาหาร และกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นตำรับยาร้อน

๒) ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการแข็งตัวของเลือด (antiplatelet)

๓) ควรระวังการใช้ร่วมกับยาเฟนิโทอิน (phenytoin), โพรพรานอลอล (propranolol), ทีออฟิลีน (theophylline) และไรแฟมพิซิน (rifampicin) เนื่องจากมีพริกไทยผสมในตำรับ

๔) ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๕) ควรหลีกเลี่ยงการขับขี่ยานพาหนะ หรือทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรกล เนื่องจากยานี้อาจทำให้ง่วงซึมได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการปากแห้ง คอแห้ง หน้าแดง

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

๑) ควรจ่ายยาให้ผู้ป่วยโดยเริ่มจากขนาดยาน้อย ๆ แล้วจึงค่อย ๆ ปรับเพิ่มขนาดยา

๒) หากมีอาการแสบร้อนท้องให้รับประทานกล้วยน้ำว้าสุก ก่อนการรับประทานยา

๙๙. ยาคุชไสยาศน์

๑. ชื่อยา ยาคุชไสยาศน์ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๘ กรัม
๑	กัญชา	ใบ	๑๒ กรัม
๒	ดีปลี	ช่อผล	๑๑ กรัม
๓	ชิงแห้ง	แห้ง	๑๐ กรัม
๔	พริกไทย	ผลแก่	๙ กรัม
๕	บุนนาค	ดอก	๘ กรัม
๖	ลูกจันทน์	เมล็ด	๗ กรัม
๗	โกฐกระดุก	ราก	๖ กรัม
๘	เทียนดำ	เมล็ด	๕ กรัม
๙	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๔ กรัม
๑๐	หัสศคุณเทศ	ลำต้น หรือ ราก	๓ กรัม
๑๑	สะเดา	ใบ	๒ กรัม
๑๒	การบูร	-	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์ธาตุพระนารายณ์

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

๔.๑ การเตรียมใบกัญชา (การสะตุใบกัญชา)

๑. นำใบกัญชาไปล้างด้วยน้ำสะอาด ๓ น้ำ แล้วผึ่งบนตะแกรงให้สะเด็ดน้ำ
๒. นำใบกัญชาไปคั่วไฟอ่อนเป็นเวลาประมาณ ๓-๕ นาที หรือจนกว่าใบกัญชาจะแห้งกรอบ
๓. นำใบกัญชาที่ผ่านการสะตุไปเทใส่ถาด รอจนกว่าจะเย็น ก่อนนำบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๔.๒ การเตรียมหัสศคุณเทศ

นำหัสศคุณเทศไปคั่วหรือเผาไฟ จึงนำไปใช้ปรุงยาได้

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสุมไพโร (ยกเว้น การบูร) มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบตัวยาสุมไพโร (ยกเว้น การบูร กัญชาสะตุ หัสศคุณเทศที่คั่วหรือเผาไฟแล้ว) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสุมไพโรที่เตรียมไว้แล้วทั้งหมดมาชั่งน้ำหนักตามสูตร
- ๔) นำไปบดให้ละเอียด นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุยามผงในภาชนะบรรจุ

๖. สรรพคุณ

ช่วยให้นอนหลับ เจริญอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

- ช่วยให้นอนหลับ รับประทานครั้งละ ๐.๕-๒ กรัม วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน
- เจริญอาหาร รับประทานครั้งละ ๐.๕-๒ กรัม วันละ ๑-๒ ครั้ง ก่อนอาหาร

น้ำกระสายยาที่ใช้ น้ำผึ้งรวง ๑ ช้อนชา (๕ ซีซี) หากหาน้ำกระสายยาไม่ได้ หรือผู้ป่วยเบาหวาน ให้ใช้น้ำสุก
ครึ่งแก้ว (๑๒๕ ซีซี) แทน

๘. ข้อห้ามใช้

- ๑) ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร ผู้ที่มีไข้ และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี
- ๒) ห้ามใช้ร่วมกับยาที่มีฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง เช่น ยานอนหลับ ยาต้านการชัก รวมทั้งแอลกอฮอล์หรือสิ่งที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑) ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคแผลเปื่อยเพปติก โรคกระเพาะอาหาร และกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นตำรับยารสร้อน
- ๒) ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการแข็งตัวของเลือด (antiplatelet)
- ๓) ควรระวังการใช้ร่วมกับยาเฟนิโทอิน (phenytoin), โพรพรานอลอล (propranolol), ทีออฟลีลีน (theophylline) และไรแฟมพิซิน (rifampicin) เนื่องจากมีพริกไทยผสมในตำรับ
- ๔) ควรระวังการใช้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้
- ๕) ควรหลีกเลี่ยงการขับชี่ยานพาหนะ หรือทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรกล เนื่องจากยานี้อาจทำให้่วงซึมได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการปากแห้ง คอแห้ง หน้าแดง

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

- ๑) ควรจ่ายยาให้ผู้ป่วยโดยเริ่มจากขนาดยาน้อย ๆ แล้วจึงค่อย ๆ ปรับเพิ่มขนาดยา
- ๒) การใช้ น้ำผึ้งรวงเป็นน้ำกระสายยา หรือรับประทานกล้วยน้ำว้าสุกก่อนการรับประทานยา จะช่วยลดอาการแสบร้อนท้องจากการใช้ยา

๑๐๐. ยาแก้ลมแก้เส้น

๑. ชื่อยา ยาแก้ลมแก้เส้น ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๕๐ กรัม
๑	พริกไทย	เมล็ด	๘๐ กรัม
๒	กัญชา	ใบ	๔๐ กรัม
๓	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑๐ กรัม
๔	ขิง	เหง้า	๘ กรัม
๕	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๖ กรัม
๖	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๗	เทียนขาว	ผล	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

เวชศาสตร์วิวัฒน์วิทยา ตำราแพทย์แบบเก่า เล่ม ๕

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมใบกัญชา (การสะตุใบกัญชา)

๑. นำใบกัญชาไปล้างด้วยน้ำสะอาด ๓ น้ำ แล้วผึ่งบนตะแกรงให้สะเด็ดน้ำ
๒. นำใบกัญชาไปคั่วไฟอ่อนเป็นเวลาประมาณ ๓-๕ นาที หรือจนกว่าใบกัญชาจะแห้งกรอบ
๓. นำใบกัญชาที่ผ่านการสะตุไปเทใส่ถาด รอจนกว่าจะเย็น ก่อนนำบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมารักษาตามความเหมาะสม
- ๒) อบตัวยาสมุนไพรร (ยกเว้น กัญชาสะตุ) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรที่เตรียมไว้แล้วทั้งหมดมาชั่งน้ำหนักตามสูตร
- ๔) นำไปบดให้ละเอียด นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุยาผงในแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม แล้วนำไปบรรจุในภาชนะบรรจุ

๖. สรรพคุณ

แก้ลมในเส้น บรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อที่มีอาการมือเท้าชา

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๒-๘ แคปซูล (๑-๔ กรัม) วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร ผู้ที่มีไข้ และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑) ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคแผลเปื่อยเพปติก โรคกระเพาะอาหาร และกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นตำรับยาสร้อน

๒) ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการแข็งตัวของเลือด (antiplatelet)

๓) ควรระวังการใช้ร่วมกับยาเฟนิโทอิน (phenytoin), โพรพรานอลอล (propranolol), ทีออฟฟิซีน (theophylline) และไรแฟมพิซิน (rifampicin) เนื่องจากมีพริกไทยผสมในตำรับ

๔) ควรระวังการใช้ยานี้ในผู้ป่วยสูงอายุ

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการเวียนศีรษะ มึนงง คอแห้ง แสบร้อนกลางอกได้

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

๑) ลมในเส้น เป็นลมที่พัดประจำอยู่ตามเส้นต่าง ๆ ในร่างกาย เช่น ลมจันทระลา พัดอยู่ในเส้นอิทาลมสุญทกลา พัดอยู่ในเส้นปิงคลา เมื่อลมเหล่านี้ผิดปกติจะทำให้ผู้ป่วยมีอาการปวดหรือชาตามแนวเส้นที่ลมนั้นพัดประจำหรือบริเวณใกล้เคียง เป็นต้น

๒) ควรจ่ายยาให้ผู้ป่วยโดยเริ่มจากขนาดยาน้อย ๆ แล้วจึงค่อย ๆ ปรับเพิ่มขนาดยา

๑๐๑. ยาแก้ลมแก้เส้น

๑. ชื่อยา ยาแก้ลมแก้เส้น ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๕๐ กรัม
๑	พริกไทย	เมล็ด	๘๐ กรัม
๒	กัญชา	ใบ	๔๐ กรัม
๓	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑๐ กรัม
๔	ขิง	เหง้า	๘ กรัม
๕	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๖ กรัม
๖	เทียนดำ	เมล็ด	๔ กรัม
๗	เทียนขาว	ผล	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

เวชศาสตร์วิวัฒน์ศาสตร์ ตำราแพทย์แบบเก่า เล่ม ๕

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมใบกัญชา (การสะตุใบกัญชา)

๑. นำใบกัญชาไปล้างด้วยน้ำสะอาด ๓ น้ำ แล้วผึ่งบนตะแกรงให้สะเด็ดน้ำ
๒. นำใบกัญชาไปคั่วไฟอ่อนเป็นเวลาประมาณ ๓-๕ นาที หรือจนกว่าใบกัญชาจะแห้งกรอบ
๓. นำใบกัญชาที่ผ่านการสะตุไปเทใส่ถาด รอจนกว่าจะเย็น ก่อนนำบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบตัวยาสมุนไพร (ยกเว้น กัญชาสะตุ) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่เตรียมไว้แล้วทั้งหมดมาชั่งน้ำหนักตามสูตร
- ๔) นำไปบดให้ละเอียด นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุยาผงในภาชนะบรรจุ

๖. สรรพคุณ

แก้ลมในเส้น บรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อที่มีอาการมือเท้าชา

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๔ กรัม วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น

น้ำกระสายยาที่ใช้ น้ำผึ้งรวงหรือน้ำส้มซ่า ๑ ซ้อนชา (๕ ซีซี) หากหาน้ำกระสายยาไม่ได้ หรือผู้ป่วยเบาหวาน ให้ใช้น้ำสุกครึ่งแก้ว (๑๒๕ ซีซี) แทน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร ผู้ที่มีไข้ และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑) ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคแผลเปื่อยเพปติก โรคกระเพาะอาหาร และกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นตำรับยารสร้อน
- ๒) ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการแข็งตัวของเลือด (antiplatelet)
- ๓) ควรระวังการใช้ร่วมกับยาเฟนิโทอิน (phenytoin), โพรปราโนลอล (propranolol), ทيوفิลีน (theophylline) และไรแฟมพิซิน (rifampicin) เนื่องจากมีพริกไทยผสมในตำรับ
- ๔) ควรระวังการใช้ยานี้ในผู้ป่วยสูงอายุ

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการเวียนศีรษะ มึนงง คอแห้ง แสบร้อนกลางอกได้

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

๑) ลมในเส้น เป็นลมที่พัดประจำอยู่ตามเส้นต่าง ๆ ในร่างกาย เช่น ลมจันทกระลา พัดอยู่ในเส้นอิทา ลมสุญทกลา พัดอยู่ในเส้นปิงคลา เมื่อลมเหล่านี้ผิดปกติจะทำให้ผู้ป่วยมีอาการปวดหรือชาตามแนวเส้นที่ลมนั้นพัดประจำหรือบริเวณใกล้เคียง เป็นต้น

๒) ควรจ่ายยาให้ผู้ป่วยโดยเริ่มจากขนาดยาน้อย ๆ แล้วจึงค่อย ๆ ปรับเพิ่มขนาดยา

๓) การใช้น้ำผึ้งรวงหรือน้ำส้มซ่าเป็นน้ำกระสายยา จะช่วยลดการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา

๑๐๒. ยาแก่นอนไม้หลับ

๑. ชื่อยา ยาแก่นอนไม้หลับ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำรับยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา๑๖ กรัม
๑	กัญชา	ใบ	๘ กรัม
๒	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒ กรัม
๓	ขิงแห้ง	เหง้า	๑ กรัม
๔	คนที่เขมา	ใบ	๑ กรัม
๕	จันทน์ขาว	แก่น	๑ กรัม
๖	จันทน์แดง หรือ ล็กจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ล็กจัน)	๑ กรัม
๗	ดีป्ली	ช่อผล	๑ กรัม
๘	สะเดา	ใบ	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๘

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมใบกัญชา (การสะตุใบกัญชา)

๑. นำใบกัญชาไปล้างด้วยน้ำสะอาด ๓ น้ำ แล้วผึ่งบนตะแกรงให้สะเด็ดน้ำ
๒. นำใบกัญชาไปคั่วไฟอ่อนเป็นเวลาประมาณ ๓-๕ นาที หรือจนกว่าใบกัญชาจะแห้งกรอบ
๓. นำใบกัญชาที่ผ่านการสะตุไปเทใส่ถาด รอจนกว่าจะเย็น ก่อนนำบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนุไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบตัวยาสมนุไพร (ยกเว้น ใบกัญชาสะตุ) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมานำที่เตรียมไว้แล้วทั้งหมดมาชั่งน้ำหนักตามสูตร
- ๔) นำไปบดให้ละเอียด นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุยาผงในแคปซูล แคปซูลละ ๕๐๐ มิลลิกรัม แล้วนำไปบรรจุในภาชนะบรรจุ

๖.สรรพคุณ

- แก่นอนไม้หลับ

๗. ขนาดและวิธีใช้

- แก่นอนไม้หลัก รับประทานครั้งละ ๒-๔ แคปซูล (๑-๒ กรัม) วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

- ๑) ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี
- ๒) ห้ามการใช้ร่วมกับยาที่มีฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง เช่น ยานอนหลับ ยาต้านการชัก รวมทั้ง แอลกอฮอล์หรือสิ่งที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑) ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการแข็งตัวของเลือด (antiplatelet)
- ๒) ควรระวังการใช้ร่วมกับยาเฟนิโทอิน (phenytoin), โพรปราโนลอล (propranolol), ทيوفิลลีน (theophylline) และไรแฟมพิซิน (rifampicin) เนื่องจากมีพริกไทยผสมในตำรับ
- ๓) ควรระวังการใช้ในผู้ที่ประกอบอาชีพทางน้ำ หรือผู้ที่ร่างกายจะต้องสัมผัสกับความเย็นเป็นเวลานาน เพราะอาจทำให้เป็นตะคริวตรงบริเวณท้องได้
- ๔) ควรหลีกเลี่ยงการขับขี่ยานพาหนะ หรือทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรกล เนื่องจากยานี้อาจทำให้ง่วงซึมได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการประสาทหลอนทางหู อาการอยู่ไม่นิ่ง

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

- ๑) ควรจ่ายยาให้ผู้ป่วยโดยเริ่มจากขนาดยาน้อย ๆ แล้วจึงค่อย ๆ ปรับเพิ่มขนาดยา

๑๐๓. ยาแก่นอนไม้หลัก

๑. ชื่อยา ยาแก่นอนไม้หลัก ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวอย่างสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๖ กรัม
๑	กัญชา	ใบ	๘ กรัม
๒	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒ กรัม
๓	ขิงแห้ง	เหง้า	๑ กรัม
๔	คนทีเขมา	ใบ	๑ กรัม
๕	จันทน์ขาว	แก่น	๑ กรัม
๖	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๑ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๖ กรัม
๗	ดีป्ली	ช่อผล	๑ กรัม
๘	สะเดา	ใบ	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช ร.ศ. ๑๒๘

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมใบกัญชา (การสะตุใบกัญชา)

๑. นำใบกัญชาไปล้างด้วยน้ำสะอาด ๓ น้ำ แล้วผึ่งบนตะแกรงให้สะเด็ดน้ำ
๒. นำใบกัญชาไปคั่วไฟอ่อนเป็นเวลาประมาณ ๓-๕ นาที หรือจนกว่าใบกัญชาจะแห้งกรอบ
๓. นำใบกัญชาที่ผ่านการสะตุไปเทใส่ถาด รอจนกว่าจะเย็น ก่อนนำบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบตัวยาสมนไพร (ยกเว้น ใบกัญชาสะตุ) ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมานึ่งแล้วทั้งหมดมาชั่งน้ำหนักตามสูตร
- ๔) นำไปบดให้ละเอียด นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุยาผงในภาชนะบรรจุ

๖. สรรพคุณ

- แก้นอนไม่หลับ

๗. ขนาดและวิธีใช้

- แก้นอนไม่หลับ รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

น้ำกระสายยาที่ใช้ เตรียมจากน้ำมะพร้าว น้ำผึ้งรวง น้ำส้มซ่า น้ำตาลทราย กะทือสด น้ำเบญจทับทิม เสมอภาค ต้มรวมกันเป็นน้ำกระสาย หรือ ถ้าหาน้ำกระสายยาไม่ได้ ให้ใช้น้ำสุกครึ่งแก้ว (๑๒๕ ซีซี) แทน

๘. ข้อห้ามใช้

- ๑) ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี
- ๒) ห้ามใช้ร่วมกับยาที่มีฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง เช่น ยานอนหลับ ยาต้านการชัก รวมทั้งแอลกอฮอล์หรือสิ่งที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑) ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการแข็งตัวของเลือด (antiplatelet)

๒) ควรระวังการใช้ร่วมกับยาเฟนิโทอิน (phenytoin), โพรปราโนลอล (propranolol), ทีโอฟีลลีน (theophylline) และ ริแฟมพิซิน (rifampicin) เนื่องจากมีพริกไทยผสมในตำรับ

๓) ควรระวังการใช้ในผู้ที่ประกอบอาชีพทางน้ำ หรือผู้ที่ร่างกายจะต้องสัมผัสกับความเย็นเป็นเวลานาน เพราะอาจทำให้เป็นตะคริวตรงบริเวณท้องได้

๔) ควรหลีกเลี่ยงการขับชี่ยานพาหนะ หรือทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรกล เนื่องจากยานี้อาจทำให้วงซึมได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการประสาทหลอนทางหู อาการอยู่ไม่นิ่ง

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

- ๑) ควรจ่ายยาให้ผู้ป่วยโดยเริ่มจากขนาดยาน้อย ๆ แล้วจึงค่อย ๆ ปรับเพิ่มขนาดยา
- ๒) วิธีการต้มน้ำกระสายยา โดยการต้มเดือดทุกสิ่งเสมอภาคต้มรวมกัน เริ่มจากต้มน้ำเบญจกัณฑ์ (ส่วนลำต้น ดอก ใบ ลูกและราก) ต้มจนเดือดเต็มกะทือสด (เห็นเป็นชั้นเล็ก ๆ) เมื่อเดือดแล้วเติมน้ำมะพร้าว น้ำผึ้งรวง น้ำส้มซ่า และน้ำตาลทราย

๑๐๔. ยาทรินดิสตวงทวารหนักและแก้โรคผิวหนังคัน

๑. ชื่อยา ยาทรินดิสตวงทวารหนักและแก้โรคผิวหนังคัน

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๖๐ กรัม
๑	กัญชา	ใบ	๑๕ กรัม
๒	ขมิ้นชัน	เหง้า	๑๕ กรัม
๓	ฝ้าย	น้ำมันในเมล็ด	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราอายุรเวทศึกษา (ขุนนิเทศสุขกิจ) เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

๔.๑ การเตรียมใบกัญชา (การสะตุใบกัญชา)

๑. นำใบกัญชาไปล้างด้วยน้ำสะอาด ๓ น้ำ แล้วผึ่งบนตะแกรงให้สะเด็ดน้ำ
๒. นำใบกัญชาไปคั่วไฟอ่อนเป็นเวลาประมาณ ๓-๕ นาที หรือจนกว่าใบกัญชาจะแห้งกรอบ
๓. นำใบกัญชาที่ผ่านการสะตุไปเทใส่ถาด รอจนกว่าจะเย็น ก่อนนำบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๔.๒ การเตรียมน้ำมันเมล็ดฝ้าย นำเมล็ดฝ้ายไปหีบด้วยเครื่องหีบน้ำมัน

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมารักษาตามความเหมาะสม
- ๒) นำเหง้าขมิ้นชัน มาหั่น แล้วนำไปอบให้แห้ง
- ๓) นำใบกัญชาสะตุ เหง้าขมิ้นชันที่อบแห้งแล้ว และน้ำมันเมล็ดฝ้าย มาชั่งน้ำหนักตามสูตร
- ๔) บดใบกัญชาสะตุและเหง้าขมิ้นชัน โดยบดแยกแต่ละชนิดให้ แล้วร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากันดี แล้วนำไปผสมกับน้ำมันเมล็ดฝ้าย

๖) นำมาใช้ในภาชนะบรรจุ

๖. สรรพคุณ

- แก่ริดสีดวงทวารหนัก
- แก่โรคผิวหนังผื่นคัน

๗. ขนาดและวิธีใช้

ก่อนการใช้จ่ายยาให้ทำความสะอาดบริเวณที่มีอาการ

- แก่ริดสีดวงทวารหนัก ทาวันละ ๒ ครั้ง ตอนเช้าและก่อนนอน
- แก่โรคผิวหนังผื่นคัน ทาวันละ ๑-๒ ครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้กับผู้ที่แพ้ส่วนประกอบของตำรับ

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้มีอาการระคายเคืองผิวหนัง ผื่นคัน แดงร้อน ได้

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๐๕. ยาประคบ

๑. ชื่อยา ยาประคบ ชนิดสมุนไพรแห้ง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา
๑	ไพล	เหง้า	๕๐ กรัม
๒	มะขาม	ใบ	๓๐ กรัม
๓	มะกรูด	ผิว*	๒๐ กรัม
๔	ขมิ้นชัน	เหง้า	๑๐ กรัม
๕	ตะไคร้	เหง้าและกาบใบ	๑๐ กรัม
๖	ส้มป่อย	ใบ	๑๐ กรัม
๗	เกลือเม็ด	-	๑ ช้อนโต๊ะ
๘	การบูร	-	๒ ช้อนโต๊ะ

* ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดตามข้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กลง แล้วผึ่งลมให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง (ยกเว้นเกลือเม็ดและการบุง) นำแต่ละชนิด มาบดเป็นผงหยาบ

๓) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรมตามสูตรยา

๔) นำสมุนไพรรวมผสมกับเกลือและการบุง ผสมให้เข้ากัน

๕) นำตัวยาสีผ้าดิบ ห่อเป็นลูกประคบน้ำหนักลูกละ ๒๐๐ กรัม รัดด้วยเชือกให้แน่น

๖) บรรจุในซองพลาสติกสุญญากาศ ซองละ ๑ ลูก

๖. สรรพคุณ

ประคบเพื่อลดอาการปวด ช่วยคลายกล้ามเนื้อ เอ็น และข้อ

๗. วิธีใช้

นำยาประคบไปนึ่ง แล้วใช้ประคบ ขณะยังอุ่น วันละ ๑-๒ ครั้ง

ลูกประคบ ๑ ลูกสามารถใช้ได้ ๓-๔ ครั้ง โดยหลังจากใช้แล้วผึ่งให้แห้ง ก่อนนำไปแช่ในตู้เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

๘.๑ ห้ามประคบบริเวณที่มีบาดแผล

๘.๒ ห้ามประคบเมื่อเกิดการอักเสบเฉียบพลัน เช่น ข้อเท้าแพลง หรือมีอาการอักเสบ บวม แดง ร้อน ในช่วง ๒๔ ชั่วโมงแรก เนื่องจากจะทำให้มีอาการอักเสบบวมมากขึ้น และอาจมีเลือดออกมากตามมาได้ โดยควรประคบหลังเกิดอาการดังกล่าว ๒๔ ชั่วโมง

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ไม่ควรใช้ลูกประคบที่ร้อนเกินไป โดยเฉพาะบริเวณผิวหนังที่เคยเป็นแผลมาก่อนหรือบริเวณที่มีกระดูกยื่น และต้องระวังเป็นพิเศษในผู้ป่วยโรคเบาหวาน อัมพาต เด็ก และผู้สูงอายุ เพราะมักมีความรู้สึกในการรับรู้และตอบสนองช้า อาจทำให้ผิวหนังไหม้พองได้ง่าย

๑๐.๒ หลังจากประคบสมุนไพรรเสร็จใหม่ ๆ ไม่ควรอาบน้ำทันที เพราะเป็นการล้างตัวยาออกจากผิวหนัง และร่างกายยังไม่สามารถปรับตัวได้ทัน (จากร้อนเป็นเย็นทันทีทันใด) ซึ่งอาจทำให้เป็นไข้ได้

๑๐.๓ ควรระวังการใช้กับผู้ที่มีแพ้ส่วนประกอบของยาประคบ

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ยาประคบชนิดสมุนไพรรแห้ง ผลิตจากสมุนไพรรแห้ง (เก็บได้ประมาณ ๒ ปี) น้ำหนักไม่น้อยกว่าลูกละ ๒๐๐ กรัม

๑๐๖. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไพลทอด*	เหง้า	๓๐ กรัม
๒	เกล็ดสะระแห่น	-	๕ กรัม
๓	พิมเสน	-	๕ กรัม
๔	การบูร	-	๕ กรัม
๕	น้ำมันมะพร้าว	-	๕๕ กรัม

* น้ำมันไพลทอด มีส่วนผสมของผลดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการหืน

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันไพลทอด

๑) นำเหง้าไพลสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นไพล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไพลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก เติมน้ำมันที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัมลงไป ในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก (อัตราส่วนไพลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมน้ำมันดอกกานพลู ๕ กรัม ทิ้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึกโดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม เก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็น เพื่อใช้เตรียมตำรับ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดสะระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย

๓) เติมน้ำมันไพลทอด และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายเข้ากันหมด

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๐๗. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๒

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไพลทอด*	เหง้า	๒๕ กรัม
๒	น้ำมันเขียว	-	๑๐ กรัม
๓	น้ำมันสะระแหน่	-	๑๐ กรัม
๔	น้ำมันมะพร้าว	-	๕๕ กรัม

* น้ำมันไพลทอด มีส่วนผสมของผลดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการขึ้น

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันไพลทอด

๑) นำเหง้าไพลสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นไพล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไพลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก เติมไพลที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัมลงไป น้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก (อัตราส่วนไพลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผลดอกกานพลู ๕ กรัม ที่งัวพออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึกโดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม เก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็น เพื่อใช้เตรียมตำรับ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมน้ำมันไพลทอด น้ำมันเขียว น้ำมันสะระแหน่ และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายเข้ากันหมด

๓) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา ขนาด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๐๘. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๓

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๓

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไพลทอด*	แห้ง	๒๕ กรัม
๒	เกล็ดสาระแหน่	-	๑๐ กรัม
๓	พิมเสน	-	๕ กรัม
๔	การบูร	-	๕ กรัม
๕	น้ำมันเขียว	-	๑๐ กรัม
๖	น้ำมันมะพร้าว	-	๔๕ กรัม

* น้ำมันไพลทอด มีส่วนผสมของผลดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการหืน

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันไพลทอด

๑) นำแห้งไพลสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นไพล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไพลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก เติมน้ำมันที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัมลงไปใต้น้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก (อัตราส่วนไพลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมน้ำมันดอกกานพลู ๕ กรัม ทิ้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึกโดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัมเก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็นเพื่อใช้เตรียมตำรับ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดสาระแหน่ การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย

๓) เติมน้ำมันไพลทอด น้ำมันเขียว และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายเข้ากันหมด

- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม
๕. สรรพคุณ
บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย
๖. วิธีใช้
ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย
๗. ข้อห้ามใช้
ไม่มี
๘. คำเตือน
ไม่มี
๙. ข้อควรระวัง
ไม่มี
๑๐. อาการไม่พึงประสงค์
ไม่มี
๑๑. การเก็บรักษา
เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส
๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม
ไม่มี

๑๐๙. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๔

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๔

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไพลทอด*	แห้ง	๓๐ กรัม
๒	เกล็ดสะระแห่น	-	๕ กรัม
๓	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๐ กรัม
๔	น้ำมันเขียว	-	๕ กรัม
๕	น้ำมันมะพร้าว	-	๕๐ กรัม

* น้ำมันไพลทอด มีส่วนผสมของผลดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการเหิน

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันไพลทอด

๑) นำเหง้าไพลสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นไพล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไพลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก เติมน้ำมันที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัม ลงไปในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก (อัตราส่วนไพลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผงดอกกานพลู ๕ กรัม ที่งัวพออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึก โดยมียปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม เก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็น เพื่อใช้เตรียมตำรับ

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกล็ดสระแห่น กับน้ำมันยูคาลิปตัส และน้ำมันเขียว คนจนละลายเข้ากันหมด
- ๓) เติมน้ำมันไพลทอด และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑๐. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๕

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๕

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไพลทอด*	แห้ง	๒๕ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	-	๑๐ กรัม
๓	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๐ กรัม
๔	น้ำมันมะพร้าว	-	๕๕ กรัม

* น้ำมันไพลทอด มีส่วนผสมของผงดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการหืน

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันไพลทอด

- ๑) นำแห้งไพลสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

- ๒) หั่นไพล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม
- ๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส
- ๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไพลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรง ตักเฉพาะเนื้อไพลออก เติมไพลที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัมลงไป ในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก (อัตราส่วนไพลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)
- ๕) ยกออกจากเตา และเติมผงดอกกานพลู ๕ กรัม ทั้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึก โดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม เก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็น เพื่อใช้เตรียมตำรับ

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมน้ำมันไพลทอด น้ำมันระกำ น้ำมันยูคาลิปตัส และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน
- ๓) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑๑. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๖

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๖

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไพลทอด*	แห้ง	๒๕ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	-	๑๐ กรัม
๓	เกล็ดศัสระแห่น	-	๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๔	พิมเสน	-	๕ กรัม
๕	การบูร	-	๕ กรัม
๖	น้ำมันมะพร้าว	-	๕๐ กรัม

* น้ำมันไพลทอด มีส่วนผสมของผลดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการเหี่ยว

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันไพลทอด

- ๑) นำเหง้าไพลสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ
- ๒) หั่นไพล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม
- ๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส
- ๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไพลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก เติมไพลที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัม ลงไปในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก (อัตราส่วนไพลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)
- ๕) ยกออกจากเตา และเติมผลดอกกานพลู ๕ กรัม ทิ้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึกโดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม เก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็น เพื่อใช้เตรียมตำรับ

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกล็ดสระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย เติมน้ำมันระกำ คนจนละลายหมด
- ๓) เติมน้ำมันไพลทอด และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. ค่าเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑๒. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๗

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๗

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไพลทอด*	แห้ง	๒๕ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	-	๑๐ กรัม
๓	เกล็ดสะระแห่น	-	๖ กรัม
๔	พิมเสน	-	๓ กรัม
๕	การบูร	-	๓ กรัม
๖	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๕ กรัม
๗	น้ำมันมะพร้าว	-	๔๘ กรัม

* น้ำมันไพลทอด มีส่วนผสมของผลดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการเหิน

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันไพลทอด

๑) นำแห้งไพลสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นไพล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไพลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก เติมไพลที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัมลงไป ในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก (อัตราส่วนไพลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผลดอกกานพลู ๕ กรัม ที่งั้วพออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึก โดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม เก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็น เพื่อใช้เตรียมตำรับ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดสะระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย เติมน้ำมันระกำ และน้ำมันยูคาลิปตัส คนจนละลายหมด

๓) เติมน้ำมันไพลทอด และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑๓. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๘

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๘

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไพลทอด*	แห้ง	๓๐ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	-	๑๐ กรัม
๓	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๐ กรัม

* น้ำมันไพลทอด มีส่วนผสมของผลดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการขึ้น

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันไพลทอด

๑) นำแห้งไพลสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นไพล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไพลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก เติมไพลที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัมลงไป ในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก (อัตราส่วนไพลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผลดอกกานพลู ๕ กรัม ทิ้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึกโดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัมเก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็น เพื่อใช้เตรียมตำรับ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมน้ำมันไพลทอด และน้ำมันระกำ คนจนเข้ากัน

๓) เติมน้ำมันมะพร้าว ตามสูตร คนจนเข้ากัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑๔. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๙

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๙

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันหอมระเหยไพล	แห้ง	๗ กรัม
๒	เกล็ดสระระแห่น	-	๕ กรัม
๓	พิมเสน	-	๓ กรัม
๔	การบูร	-	๒ กรัม
๕	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๐ กรัม
๖	น้ำมันเป็ยว	-	๓ กรัม
๗	น้ำมันสระระแห่น	-	๑๐ กรัม
๘	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันหอมระเหยไพล ที่เตรียมจากแห้งไพล และผ่านกรรมวิธีการกลั่นด้วยน้ำหรือไอน้ำ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดสระระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนละลายหมด

๓) เติมน้ำมันหอมระเหยไพล น้ำมันยูคาลิปตัส น้ำมันเป็ยว น้ำมันสระระแห่น และน้ำมันมะพร้าว ตามสูตร คนจนเข้ากัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑๕. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๐

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๐

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันหอมระเหยไพล	แห้ง	๑๔ กรัม
๒	เกลือดสะระแห่น	-	๕ กรัม
๓	พิมเสน	-	๓ กรัม
๔	การบูร	-	๒ กรัม
๕	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๕ กรัม
๖	น้ำมันเขียว	-	๕ กรัม
๗	น้ำมันสะระแห่น	-	๖ กรัม
๘	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันหอมระเหยไพล ที่เตรียมจากแห้งไพล และผ่านกรรมวิธีการกลั่นด้วยน้ำหรือไอน้ำ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกลือดสะระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนละลายหมด

๓) เติมน้ำมันหอมระเหยไพล น้ำมันยูคาลิปตัส น้ำมันเขียว น้ำมันสะระแห่น และน้ำมันมะพร้าว ตามสูตร คนจนเข้ากัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑๖. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๑

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๑

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันหอมระเหยไพล	เหง้า	๗ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	-	๑๕ กรัม
๓	เก็กคุดสระระแห่น	-	๕ กรัม
๔	พิมเสน	-	๓ กรัม
๕	การบูร	-	๒ กรัม
๖	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๕ กรัม
๗	น้ำมันเขียว	-	๓ กรัม
๘	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันหอมระเหยไพล ที่เตรียมจากเหง้าไพล และผ่านกรรมวิธีการกลั่นด้วยน้ำหรือไอน้ำ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเก็กคุดสระระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย เติมน้ำมันระกำ คนจนละลายหมด

๓) เติมน้ำมันหอมระเหยไพล น้ำมันยูคาลิปตัส น้ำมันเขียว และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑๗. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๒

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๒

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันหอมระเหยไพล	แห้ง	๑๔ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	-	๑๐ กรัม
๓	เกี๋ยดสระระแห่	-	๕ กรัม
๔	พิมเสน	-	๓ กรัม
๕	การบูร	-	๒ กรัม
๖	น้ำมันสระระแห่	-	๖ กรัม
๗	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันหอมระเหยไพล ที่เตรียมจากแห้งไพล และผ่านกรรมวิธีการกลั่นด้วยน้ำหรือไอน้ำ

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกี๋ยดสระระแห่ การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย เติมน้ำมันระกำ คนจนละลายหมด
- ๓) เติมน้ำมันหอมระเหยไพล น้ำมันสระระแห่ และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑๘. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๓

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๓

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันหอมระเหยไพล	เหง้า	๑๔ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	-	๑๐ กรัม
๓	น้ำมันมะพร้าว	-	๗๖ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันหอมระเหยไพล ที่เตรียมจากเหง้าไพล และผ่านกรรมวิธีการกลั่นด้วยน้ำหรือไอน้ำ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมน้ำมันหอมระเหยไพล และน้ำมันระกำ จากนั้นเติมน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน

๓) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑๙. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๔

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๔

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไพลทอด*	แห้ง	๕ กรัม
๒	น้ำมันหอมระเหยไพล	แห้ง	๗ กรัม
๓	น้ำมันว่านเอ็นเหลืองทอด*	แห้ง	๕ กรัม
๔	น้ำมันขมิ้นชันทอด*	แห้ง	๓ กรัม
๕	น้ำมันระกำ	-	๑๐ กรัม
๖	เกล็ดสะระแห่น	-	๑๐ กรัม
๗	พิมเสน	-	๕ กรัม
๘	การบูร	-	๕ กรัม
๙	น้ำมันมะพร้าว	-	๕๐ กรัม

* น้ำมันไพลทอด น้ำมันว่านเอ็นเหลืองทอด และน้ำมันขมิ้นชันทอด มีส่วนผสมของผงดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการหืน

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

๓.๑ น้ำมันไพลทอด

๑) นำเหง้าไพลสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นไพล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไพลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก เติมไพลที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัมลงไป ในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก (อัตราส่วนไพลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผงดอกกานพลู ๕ กรัม ทิ้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึกโดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัมเก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็น เพื่อใช้เตรียมตำรับ

๓.๒ น้ำมันขมิ้นชันทอด

๑) นำเหง้าขมิ้นชันสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นขมิ้นชัน เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ขมิ้นชันที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อขมิ้นชันแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อขมิ้นชันออก เติมขมิ้นชันที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัมลงไป ในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อ

ไขมันชั้นแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไขมันชั้นนอก (อัตราส่วนไขมันชั้นต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผงดอกกานพลู ๕ กรัม ทั้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้ และบันทึกเก็บไว้ โดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม

๓.๓ น้ำมันวุ้นเอ็นเหลืองทอด

๑) นำเหง้าวุ้นเอ็นเหลืองสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นวุ้นเอ็นเหลือง เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่วุ้นเอ็นเหลืองที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อวุ้นเอ็นเหลืองแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อวุ้นเอ็นเหลืองออก เติมน้ำมันที่เหลือน้ำอีก ๑ กิโลกรัม ลงไปในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อวุ้นเอ็นเหลืองแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อวุ้นเอ็นเหลืองออก (อัตราส่วนวุ้นเอ็นเหลืองต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผงดอกกานพลู ๕ กรัม ทั้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้ และบันทึกเก็บไว้ โดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม

๓.๔ น้ำมันหอมระเหยไพล ที่เตรียมจากเหง้าไพล และผ่านกรรมวิธีการกลั่นด้วยน้ำหรือไอน้ำ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดสระแห่ การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย แล้วเติมน้ำมันระกำ คนจนละลายหมด

๓) เติมน้ำมันไพลทอด น้ำมันหอมระเหยไพล น้ำมันวุ้นเอ็นเหลืองทอด น้ำมันไขมันชั้นทอด และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒๐. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๕

๑. รูปแบบยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๕

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันไพลทอด*	แห้ง	๑๕ กรัม
๒	น้ำมันขมิ้นชันทอด*	แห้ง	๕ กรัม
๓	น้ำมันระกำ	-	๑๐ กรัม
๔	เกลือดีสะระแห่	-	๕ กรัม
๕	พิมเสน	-	๓ กรัม
๖	การบูร	-	๒ กรัม
๗	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๐ กรัม

* น้ำมันไพลทอด และน้ำมันขมิ้นชันทอด มีส่วนผสมของผงดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการหืน

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

๓.๑ น้ำมันไพลทอด

๑) นำเหง้าไพลสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นไพล เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ไพลที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก เติมไพลที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัมลงไป ในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อไพลแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อไพลออก (อัตราส่วนไพลต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผงดอกกานพลู ๕ กรัม ที่งัวพออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้และบันทึก โดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม เก็บน้ำมันในภาชนะปิดสนิท แล้วนำไปเก็บในที่มืด เย็น เพื่อใช้เตรียมตำรับ

๓.๒ น้ำมันขมิ้นชันทอด

๑) นำเหง้าขมิ้นชันสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นขมิ้นชัน เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ขมิ้นชันที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อขมิ้นชันแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อขมิ้นชันออก เติมขมิ้นชันที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัม ลงไปในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อขมิ้นชันแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อขมิ้นชันออก (อัตราส่วนขมิ้นชันต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผงดอกกานพลู ๕ กรัม ที่งัวพออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้ และบันทึก เก็บไว้ โดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกลือดีสะระแห่ การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย เติมน้ำมันระกำ คนจนละลายหมด

๓) เติมน้ำมันไพลทอด น้ำมันขมิ้นชัน และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน

- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม
๕. สรรพคุณ
บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย
๖. วิธีใช้
ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย
๗. ข้อห้ามใช้
ไม่มี
๘. คำเตือน
ไม่มี
๙. ข้อควรระวัง
ไม่มี
๑๐. อาการไม่พึงประสงค์
ไม่มี
๑๑. การเก็บรักษา
เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส
๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม
ไม่มี

๑๒๑. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๖

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๖

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันระกำ	-	๑๕ กรัม
๒	เกล็ดสระระแห่น	-	๕ กรัม
๓	พิมเสน	-	๓ กรัม
๔	การบูร	-	๒ กรัม
๕	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๐ กรัม
๖	น้ำมันสระระแห่น	-	๑๐ กรัม
๗	น้ำมันมะพร้าว	-	๕๕ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกล็ดสระระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย เติมน้ำมันระกำ คนจนละลายหมด
- ๓) เติมน้ำมันยูคาลิปตัส น้ำมันสระระแห่น และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒๒. ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๗

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑๗

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกล็ดสะระแห่น	-	๒๐ กรัม
๒	พิมเสน	-	๕ กรัม
๓	การบูร	-	๑๐ กรัม
๔	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๕ กรัม
๕	น้ำมันระกำ	-	๕ กรัม
๖	น้ำมันสะระแห่น	-	๕ กรัม
๗	น้ำมันหอมระเหยจากผิวผลมะกรูด	-	๕ กรัม
๘	น้ำมันมะพร้าว	-	๔๕ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันหอมระเหยจากผิวผลมะกรูด ได้จากการกลั่นด้วยน้ำหรือไอน้ำ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดสะระแห่น พิมเสน และการบูร คนจนละลายบางส่วน แล้วเติมน้ำมันระกำ คนจนละลาย

๓) เติมน้ำมันสะระแห่น น้ำมันยูคาลิปตัส น้ำมันหอมระเหยจากผิวผลมะกรูด และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวดบริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒๓. ยาหม่อง บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยาหม่อง บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๑**๒. สูตรตำรับยา**

ลำดับ	ตัวยา	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันสะระแหน่	๒.๕ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	๑๕ กรัม
๓	น้ำมันอบเชย	๒.๕ กรัม
๔	น้ำมันเขียว	๒.๕ กรัม
๕	น้ำมันกานพลู	๒.๕ กรัม
๖	น้ำมันยูคาลิปตัส	๑๐ กรัม
๗	เกล็ดสะระแหน่	๕ กรัม
๘	พาราฟิน	๒๐ กรัม
๙	ปิโตรลาทัม	๔๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) นำพาราฟินใส่ภาชนะ อุ่นให้ร้อนที่อุณหภูมิ ๗๐-๘๐ องศาเซลเซียส
- ๓) เติมปิโตรลาทัม อุ่นต่อจนละลายเป็นเนื้อเดียวกัน
- ๔) ผสมเกล็ดสะระแหน่ คนจนละลายบางส่วน

๕) เติมน้ำมันสะระแหน่ น้ำมันระกำ น้ำมันอบเชย น้ำมันเจียว น้ำมันกานพลู และน้ำมันยูคาลิปตัส ตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน

๖) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒๔. ยาหม่อง บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาหม่อง บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๒

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันระกำ	๑๕ กรัม
๒	น้ำมันยูคาลิปตัส	๑๐ กรัม
๓	การบูร	๕ กรัม
๔	เกล็ดสะระแหน่	๕ กรัม
๕	ขี้ผึ้ง	๑๕ กรัม
๖	ปิโตรลาทัม	๕๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) นำขี้ผึ้งใส่ภาชนะ อุ่นให้ร้อนที่อุณหภูมิ ๗๐-๘๐ องศาเซลเซียส

๓) เติมน้ำมันระกำ และน้ำมันยูคาลิปตัสตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน

๔) ผสมการบูร เกล็ดสะระแหน่ คนจนละลายบางส่วน

๕) เติมน้ำมันระกำ และน้ำมันยูคาลิปตัสตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน

๖) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒๕. ยาหม่อง บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๓

๑. ชื่อยา ยาหม่อง บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๓

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันสะระแหน่	๒.๕ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	๑๐ กรัม
๓	น้ำมันเขียว	๕ กรัม
๔	น้ำมันกานพลู	๒.๕ กรัม
๕	น้ำมันยูคาลิปตัส	๑๐ กรัม
๖	การบูร	๕ กรัม
๗	เกลือดสะระแหน่	๕ กรัม
๘	ขี้ผึ้ง	๒๐ กรัม
๙	ปิโตรลาทัม	๔๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) นำขี้ผึ้งใส่ภาชนะ อุ่นให้ร้อนที่อุณหภูมิ ๗๐-๘๐ องศาเซลเซียส

๓) เติมปิโตรลาทัม อุ่นต่อจนละลายเป็นเนื้อเดียวกัน

๔) ผสมการบูร เกล็ดสะระแหน่ คนจนละลายบางส่วน

๕) เติมน้ำมันสะระแหน่ น้ำมันระกำ น้ำมันเขียว น้ำมันกานพลู และน้ำมันยูคาลิปตัสตามสูตร
คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน

๖) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒๖. ยาหม่อง บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๔

๑. ชื่อยา ยาหม่อง บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย สูตร ๔

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันสะระแหน่	๕ กรัม
๒	น้ำมันระกำ	๑๕ กรัม
๓	น้ำมันยูคาลิปตัส	๑๐ กรัม
๔	น้ำมันมะพร้าว	๒๐ กรัม
๕	การบูร	๕ กรัม
๖	พิมเสน	๕ กรัม
๗	เกลือดสะระแหน่	๑๐ กรัม
๘	พาราฟิน	๑๐ กรัม
๙	ปิโตรลาทัม	๒๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) นำพาราฟินใส่ภาชนะ อุ่นให้ร้อนที่อุณหภูมิ ๗๐-๘๐ องศาเซลเซียส

- ก) เติมน้ำมันมะพร้าว ควบคู่กับคนจนละลายเป็นเนื้อเดียวกัน
 ข) ผสมการบูร พิมเสน เกล็ดสาระแหน่ คนจนละลายบางส่วน
 ค) เติมน้ำมันมะพร้าว น้ำมันระกำ น้ำมันยูคาลิปตัส และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายและ
 เข้าเป็นเนื้อเดียวกัน

๖) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๖. วิธีใช้

ทา นวด บริเวณที่มีอาการปวดเมื่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒๗. ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๑

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกล็ดสาระแหน่	-	๒๐ กรัม
๒	พิมเสน	-	๑๐ กรัม
๓	การบูร	-	๑๐ กรัม
๔	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกล็ดสาระแหน่ การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย
- ๓) เติมน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการแผลงกัดต่อย

๖. วิธีใช้

ทาบริเวณที่แผลงกัดต่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒๘. ยาน้ำมันบรรเทาอาการแผลงกัดต่อย สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการแผลงกัดต่อย สูตร ๒

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกล็ดสะระแห่น	-	๑๐ กรัม
๒	พิมเสน	-	๕ กรัม
๓	การบูร	-	๕ กรัม
๔	น้ำมันเขียว	-	๑๐ กรัม
๕	น้ำมันมะพร้าว	-	๗๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกล็ดสะระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย
- ๓) เติมน้ำมันเขียว และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการแผลงกัดต่อย

๖. วิธีใช้

ทาบริเวณที่แผลงกัดต่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒๙. ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๓

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๓

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันสะระแหน่	-	๑๐ กรัม
๒	เกลิ็ดสะระแหน่	-	๑๐ กรัม
๓	พิมเสน	-	๕ กรัม
๔	การบูร	-	๕ กรัม
๕	น้ำมันมะพร้าว	-	๗๐ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกลิ็ดสะระแหน่ การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย เติมน้ำมันสะระแหน่ คนจนละลายหมด

๓) เติมน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการแมลงกัดต่อย

๖. วิธีใช้

ทาบริเวณที่แมลงกัดต่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๓๐. ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๔

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๔

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกล็ดสะระแหน่	-	๕ กรัม
๒	พิมเสน	-	๓ กรัม
๓	การบูร	-	๒ กรัม
๔	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๐ กรัม
๕	น้ำมันเขียว	-	๕ กรัม
๖	น้ำมันสะระแหน่	-	๑๐ กรัม
๗	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๕ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกล็ดสะระแหน่ การบูร และพิมเสน คนจนละลายหมด
- ๓) เติมน้ำมันยูคาลิปตัส น้ำมันเขียว น้ำมันสะระแหน่ และน้ำมันมะพร้าว ตามสูตร คนจนเข้ากัน
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการแมลงกัดต่อย

๖. วิธีใช้

ทาบริเวณที่แมลงกัดต่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๓๑. ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๕

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๕

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกล็ดสะระแห่น	-	๑๐ กรัม
๒	พิมเสน	-	๕ กรัม
๓	การบูร	-	๕ กรัม
๔	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๐ กรัม
๕	น้ำมันเขียว	-	๕ กรัม
๖	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๕ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดสะระแห่น การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย เติมน้ำมันยูคาลิปตัส และน้ำมันเขียว คนจนละลายหมด

๓) เติมน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการแมลงกัดต่อย

๖. วิธีใช้

ทาบริเวณที่แมลงกัดต่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๓๒. ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๖

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๖

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยาต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	น้ำมันขมิ้นชันทอด*	แห้ง	๕ กรัม
๒	เกล็ดสาระแหน่	-	๑๐ กรัม
๓	พิมเสน	-	๕ กรัม
๔	การบูร	-	๕ กรัม
๕	น้ำมันกานพลู	-	๕ กรัม
๖	น้ำมันเซียว	-	๑๐ กรัม
๗	น้ำมันมะพร้าว	-	๖๐ กรัม

* น้ำมันขมิ้นชันทอด มีส่วนผสมของผงดอกกานพลู ที่มีหน้าที่ป้องกันการเหิน

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันขมิ้นชันทอด

๑) นำแห้งขมิ้นชันสด ล้างทำความสะอาด ผึ่งลมจนสะเด็ดน้ำ

๒) หั่นขมิ้นชัน เป็นชิ้นเล็กๆ และชั่งน้ำหนัก ๒ กิโลกรัม

๓) นำน้ำมันมะพร้าว ๑ กิโลกรัม ตั้งไฟร้อนปานกลาง ประมาณไม่เกิน ๑๖๐ องศาเซลเซียส

๔) เมื่อน้ำมันเริ่มร้อน ใส่ขมิ้นชันที่หั่นเป็นชิ้น ๑ กิโลกรัม ทอดจนเนื้อขมิ้นชันแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อขมิ้นชันออก เติมขมิ้นชันที่เหลืออีก ๑ กิโลกรัม ลงไปในน้ำมันเดิม ทอดจนเนื้อขมิ้นชันแห้ง กรอบ เป็นสีน้ำตาล ปิดไฟ ใช้ตะแกรงตักเฉพาะเนื้อขมิ้นชันออก (อัตราส่วนขมิ้นชันต่อน้ำมันมะพร้าว เท่ากับ ๒ ต่อ ๑)

๕) ยกออกจากเตา และเติมผงดอกกานพลู ๕ กรัม ทิ้งไว้พออุ่น กรอง และชั่งน้ำหนักน้ำมันที่ได้ และบันทึกเก็บไว้ โดยมีปริมาณน้ำมันที่เหลือไม่น้อยกว่า ๖๐๐ กรัม

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดสาระแหน่ การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย เติมน้ำมันระกำ คนจนละลายหมด

๓) เติมน้ำมันขมิ้นชันทอด และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนเข้ากัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕.สรรพคุณ

บรรเทาอาการแมลงกัดต่อย

๖. วิธีใช้

ทาบริเวณที่แมลงกัดต่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๓๓. ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๗

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๗

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกล็ดสะระแหน่	-	๖ กรัม
๒	น้ำมันสะระแหน่	-	๕ กรัม
๓	พิมเสน	-	๓ กรัม
๔	การบูร	-	๓ กรัม
๕	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๒ กรัม
๖	น้ำมันระกำ	-	๒ กรัม
๗	น้ำมันอบเชย	-	๑ กรัม
๘	น้ำมันมะพร้าว	-	๗๘ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดสะระแหน่ การบูร และพิมเสน คนจนเริ่มละลาย

๓) เติมน้ำมันสะระแหน่ น้ำมันยูคาลิปตัส น้ำมันระกำ น้ำมันอบเชย และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการแมลงกัดต่อย

๖. วิธีใช้

ทาบริเวณที่แมลงกัดต่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

ปิดฝาให้สนิท และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๓๔. ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๘

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการแมลงกัดต่อย สูตร ๘

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกล็ดสะระแหน่	-	๓๐ กรัม
๒	พิมเสน	-	๒๐ กรัม
๓	การบูร	-	๑๐ กรัม
๔	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๕ กรัม
๕	น้ำมันมะพร้าว	-	๒๕ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกล็ดสะระแหน่ พิมเสน และการบูร คนจนละลายบางส่วน
- ๓) เติมน้ำมันยูคาลิปตัส และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการแมลงกัดต่อย

๖. วิธีใช้

ทาบริเวณที่แมลงกัดต่อย

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

ปิดฝาให้สนิท และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๓๕. ยาน้ำมันบรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด สูตร ๑

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกลือดีสอะระแทน	-	๓๐
๒	พิมเสน	-	๒๐
๓	การบูร	-	๑๐
๔	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๕
๕	น้ำมันสะระแทน	-	๑๐
๖	น้ำมันมะพร้าว	-	๑๕

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกลือดีสอะระแทน พิมเสน และการบูร คนจนละลายบางส่วน
- ๓) เติม น้ำมันยูคาลิปตัส น้ำมันสะระแทน ตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน
- ๔) เติมน้ำมันมะพร้าว คนจนเป็นเนื้อเดียวกัน บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด

๖. วิธีใช้

สูดดม หรือทาบางๆ ตามคอและหน้าอก

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

ปิดฝาให้สนิท และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๓๖. ยาน้ำมันบรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด สูตร ๒

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกล็ดสาระแหน่	-	๓๐ กรัม
๒	พิมเสน	-	๒๐ กรัม
๓	การบูร	-	๑๐ กรัม
๔	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๕ กรัม
๕	น้ำมันมะพร้าว	-	๒๕ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกล็ดสาระแหน่ พิมเสน และการบูร คนจนละลายบางส่วน
- ๓) เติมน้ำมันยูคาลิปตัส และน้ำมันมะพร้าวตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด

๖. วิธีใช้

สูดดม หรือทาบางๆ ตามคอและหน้าอก

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

ปิดฝาให้สนิท และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๓๗. ยาน้ำมันบรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด สูตร ๓

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด สูตร ๓

๒. สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๓๐ กรัม
๑	เกล็ดสาระแหน่	-	๘ กรัม
๒	พิมเสน	-	๒ กรัม
๓	การบูร	-	๔ กรัม
๔	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๑๖ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๔. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร
- ๒) ผสมเกล็ดสาระแหน่ พิมเสน และการบูร คนจนละลายบางส่วน
- ๓) เติมน้ำมันยูคาลิปตัสตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน
- ๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด

๖. วิธีใช้

สูดดม หรือทาบางๆ ตามคอและหน้าอก

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

ปิดฝาให้สนิท และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๓๘. ยาน้ำมันบรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด สูตร ๔

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันบรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด สูตร ๔

๒ สูตรตำรับยา

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ต่อ ๑๐๐ กรัม
๑	เกล็ดสาระแหน่	-	๒๐ กรัม
๒	พิมเสน	-	๕ กรัม
๓	การบูร	-	๑๐ กรัม
๔	น้ำมันยูคาลิปตัส	-	๕ กรัม
๕	น้ำมันระกำ	-	๕ กรัม
๖	น้ำมันสาระแหน่	-	๕ กรัม
๗	น้ำมันหอมระเหยจากผิวผลมะกรูด	-	๕ กรัม
๘	น้ำมันมะพร้าว	-	๔๕ กรัม

๓. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

น้ำมันหอมระเหยจากผิวผลมะกรูด ได้จากการกลั่นด้วยน้ำหรือไอน้ำ

๔. กรรมวิธีการผลิต

๑) ชั่งส่วนผสมทุกชนิด น้ำหนักตามสูตร

๒) ผสมเกล็ดสาระแหน่ พิมเสน และการบูร คนจนละลายบางส่วน

๓) เติมน้ำมันสาระแหน่ น้ำมันยูคาลิปตัส น้ำมันระกำ น้ำมันหอมระเหยจากผิวผลมะกรูด และน้ำมันมะพร้าว ตามสูตร คนจนละลายและเป็นเนื้อเดียวกัน

๔) บรรจุลงภาชนะบรรจุที่เหมาะสม

๕. สรรพคุณ

บรรเทาอาการคัดจมูกเนื่องจากหวัด

๖. วิธีใช้

สูดดม หรือทาบางๆ ตามคอและหน้าอก

๗. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๘. คำเตือน

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

ปิดฝาให้สนิท และป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๓๙. ยาน้ำมันมหาจักร สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันมหาจักร สูตร ๑

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๒.๕ กรัม*
๑	การบูร	-	๓๐ กรัม
๒	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๕ กรัม
๓	เทียนขาว	ผล	๗.๕ กรัม
๔	เทียนขาวเปลือก	ผล	๗.๕ กรัม
๕	เทียนดำ	เมล็ด	๗.๕ กรัม
๖	เทียนแดง	เมล็ด	๗.๕ กรัม
๗	เทียนตาคีแตน	ผล	๗.๕ กรัม
๘	น้ำมันงา**	เมล็ด	๙๒๙ มิลลิลิตร
๙	มะกรูด	เปลือกผล***	๕๔๔ กรัม

* ไม่รวมน้ำหนัก น้ำมันงาและเปลือกผลมะกรูด

** น้ำมันที่บีบได้จากการบีบเมล็ดงาแบบเย็น

*** เปลือกผล หมายถึง เปลือกผลชั้นนอก (exocarp) และเปลือกผลชั้นกลาง (mesocarp)

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์ธาตุพระนารายณ์ ฉบับโบราณ

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมานานทุกชนิด ยกเว้นมะกรูด การบูร และน้ำมันงา ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำผลมะกรูดมาผ่าเป็น ๔ ซีก แล้วเอาเนื้อข้างในออก เอาแต่เปลือกผลชั้นกลางและเปลือกผลชั้นนอกมาใช้
- ๔) ชั่งน้ำหนักตัวยาสมนไพร รวมทั้งเปลือกผลมะกรูด การบูร น้ำมันงา ตามสูตรตำรับ
- ๕) นำเทียนดำ เทียนแดง เทียนขาว เทียนขาวเปลือก เทียนตาคีแตน และดีปลี มาบดเป็นผงแล้ว ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๖๐ แยกไว้
- ๖) นำการบูรมาบดให้ละเอียดแยกไว้
- ๗) ตวงน้ำมันงา ๙๒๙ มิลลิลิตร ตั้งไฟปานกลาง เมื่อน้ำมันอุณหภูมิได้ราว ๗๐ องศาเซลเซียส ให้ใส่เปลือกผลมะกรูดที่เตรียมไว้ลงไปเคี่ยว ควบคุมอุณหภูมิประมาณ ๑๑๐ องศาเซลเซียส (น้ำมันสมุนไพรมีอุณหภูมิไม่เกิน ๑๒๐ องศาเซลเซียส)

- ๘) เคี้ยวเปลือกผลมะกรูดและควบคุมอุณหภูมิตามข้อ ๗ จนกระทั่งเปลือกผลมะกรูดเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแล้วจึงปิดไฟ ยกออกจากเตา
- ๙) กรองน้ำมันมะกรูดด้วยผ้าขาวบางที่ซึ่งตั้งขณะยังร้อนอยู่ จะได้น้ำมันมะกรูด จากนั้นใส่ดีปรีแล้วตามด้วยเทียนดำ เทียนแดง เทียนขาว เทียนข้าวเปลือก และเทียนตาตุ๊กแทนคนให้เข้ากัน ทิ้งไว้ให้น้ำมันอุ่น
- ๑๐) ใส่การบูรที่บดไว้ลงในน้ำมัน คนจนการบูรละลาย แช่ทิ้งไว้อย่างน้อย ๒๔ ชั่วโมง โดยคนผสมุนไพรมีเป็นระยะ แล้วกรองเอาแต่น้ำมันไว้ใช้
- ๑๑) บรรจุน้ำมันลงภาชนะบรรจุขวดสีชา ไม่เกินขวดละ ๒๐๐ มิลลิลิตร
- ๖. สรรพคุณ**
ทาแก้ปวดเมื่อยตามร่างกาย รักษาแผลสด แผลเปื่อยลาม ยอนหูแก้คัน
- ๗. วิธีใช้**
- ๗.๑ แก้ปวดเมื่อยตามร่างกาย**
ทา ถู นวด บริเวณที่มีอาการ วันละ ๒-๓ ครั้ง
- ๗.๒ รักษาแผลสด แผลเปื่อยลาม**
ทาบริเวณที่มีอาการ วันละ ๒-๓ ครั้ง
- ๗.๓ แก้คันในหู**
ใช้ไม้พันสำลีจุ่มในน้ำมัน ยอนหู วันละ ๒-๓ ครั้ง
- ๘. ข้อห้ามใช้**
ไม่มี
- ๙. คำเตือน**
ไม่มี
- ๑๐. ข้อควรระวัง**
กรณีรักษาแผลสด ระหว่างใช้ยาห้ามแผลถูกน้ำ ๓ วัน
- ๑๑. อาการไม่พึงประสงค์**
ยังไม่มีรายงาน
- ๑๒. การเก็บรักษา**
เก็บในที่แห้ง
- ๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม**
ไม่มี

๑๔๐. ยาน้ำมันมหาจักร สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาน้ำมันมหาจักร สูตร ๒

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๒.๕ กรัม*
๑	การบูร	-	๓๐ กรัม
๒	ดีปรี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๒.๕ กรัม*
๓	เทียนขาว	ผล	๗.๕ กรัม
๔	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๗.๕ กรัม
๕	เทียนดำ	เมล็ด	๗.๕ กรัม
๖	เทียนแดง	เมล็ด	๗.๕ กรัม
๗	เทียนตาตุ๊กแตน	ผล	๗.๕ กรัม
๘	น้ำมันงา**	เมล็ด	๑ ลิตร
๙	มะกรูด	ผิวสด***	๓๓๐ กรัม

* ไม่รวมน้ำหนัก น้ำมันงาและผิวมะกรูด

** น้ำมันที่บีบได้จากการบีบเมล็ดงาแบบเย็น

*** ผิวสด หมายถึง เปลือกผลชั้นนอก (exocarp) ซึ่งอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ตัดมาบ้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์ธาตุพระนารายณ์ ฉบับโบราณ

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นมะกรูด การบูร และน้ำมันงา ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำมะกรูดสดปอกหรือขูดเอาแต่เปลือกผลชั้นนอกสีเขียวมาใช้เตรียมน้ำมันผิวมะกรูด
- ๔) ชั่งน้ำหนักตัวยาสมนไพร รวมทั้งผิวมะกรูด การบูร น้ำมันงา ตามสูตรตำรับ
- ๕) นำเทียนดำ เทียนแดง เทียนขาว เทียนข้าวเปลือก เทียนตาตุ๊กแตน และดีปลี่ มาบดเป็นผง แล้วร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ แยกไว้
- ๖) นำการบูรมาบดให้ละเอียดแยกไว้
- ๗) ตวงน้ำมันงา ๖๐๐ มิลลิลิตร ตั้งไฟปานกลาง จนมีอุณหภูมิประมาณ ๑๕๐ องศาเซลเซียส จากนั้นค่อย ๆ ใส่ผิวมะกรูดลงไปพร้อมคนเป็นระยะจนหมด
- ๘) เคี่ยวผิวมะกรูดด้วยไฟปานกลาง จนกระทั่งฟองในน้ำมันยุบตัวลงเป็นฟองละเอียดแล้ว ยกออกจากเตา คนน้ำมันผิวมะกรูดจนกระทั่งอุ่น จะได้น้ำมันผิวมะกรูดที่มีสีน้ำตาลเข้ม
- ๙) กรองน้ำมันผิวมะกรูดด้วยผ้าขาวบางที่มีเนื้อละเอียด ตั้งทิ้งไว้ให้เย็นที่อุณหภูมิห้อง จะได้น้ำมันผิวมะกรูดสีน้ำตาลเข้มใส ประมาณ ๔๒๕ มิลลิลิตร (ประมาณ ๓๘๐ กรัม)
- ๑๐) ตวงน้ำมันงา ๔๐๐ มิลลิลิตร ใส่ลงไปนน้ำมันผิวมะกรูดแล้วตั้งไฟปานกลาง จนมีอุณหภูมิประมาณ ๑๕๐ องศาเซลเซียส จากนั้นค่อย ๆ ใส่ดีปลี่ แล้วตามด้วยเทียนดำ เทียนแดง เทียนขาว เทียนข้าวเปลือก เทียนตาตุ๊กแตน พร้อมทั้งคนเป็นระยะจนกระทั่งฟองยุบ แล้วยกออกจากเตา

๑๑) นำการบูรจากข้อ ๖ ใส่ในหม้อสแตนเลส แล้วกรองน้ำมันสมุนไพรด้วยผ้าขาวบางที่มีเนื้อละเอียดลงในหม้อสแตนเลส คนจนกระทั่งการบูรละลายหมด ตั้งทิ้งไว้ให้เย็น จะได้น้ำมันมหาจักรประมาณ ๘๒๕ มิลลิลิตร (ประมาณ ๗๑๙ กรัม)

๑๒) บรรจุน้ำมันลงภาชนะบรรจุขวดสีชา ไม่เกินขวดละ ๒๐๐ มิลลิลิตร

๖. สรรพคุณ

ทาแก้ปวดเมื่อยตามร่างกาย รักษาแผลสด แผลเปื่อยลาม ยอนหูแก้คัน

๗. วิธีใช้

๗.๑ แก้ปวดเมื่อยตามร่างกาย

ทา ถู นวด บริเวณที่มีอาการ วันละ ๒-๓ ครั้ง

๗.๒ รักษาแผลสด แผลเปื่อยลาม

ทาบริเวณที่มีอาการ วันละ ๒-๓ ครั้ง

๗.๓ แก้คันในหู

ใช้ไม้พันสำลีจุ่มในน้ำมัน ยอนหู วันละ ๒-๓ ครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

กรณีรักษาแผลสด ระหว่างใช้ยาห้ามแผลถูกน้ำ ๓ วัน

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๔๑. ยาเบญจกูล

๑. ชื่อยา ยาเบญจกูล ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	ขิงแห้ง	แห้ง	๒๐ กรัม
๒	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒๐ กรัม
๓	ข้าพลุ	ราก	๒๐ กรัม
๔	ดีปลี	ช่อผลที่โตเต็มที่	๒๐ กรัม
๕	สะค้าน	เถา	๒๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวง รัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสุนไพรมุขนิค มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๘๐๐ มิลลิกรัม หรือ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๘๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง หลังอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็กเล็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ไม่ควรรับประทานติดต่อกันนานเกิน ๗ วัน
- ควรระมัดระวังการใช้ในผู้ที่ร้อนในง่าย และการใช้ในฤดูร้อน เนื่องจากอาจทำให้ธาตุไฟกำเริบ

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๔๒. ยาเบญจกูล

๑. ชื่อยา ยาเบญจกูล ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	ชิงแห้ง	แห้ง	๒๐ กรัม
๒	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒๐ กรัม
๓	ข้าพลุ	ราก	๒๐ กรัม
๔	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๒๐ กรัม
๕	สะค้าน	เถา	๒๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวง รัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมานึ่งทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๐๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๘๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง หลังอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็กเล็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ไม่ควรรับประทานติดต่อกันนานเกิน ๗ วัน
- ควรระมัดระวังการใช้ในผู้ที่ร้อนในง่าย และการใช้ในฤดูร้อน เนื่องจากอาจทำให้ธาตุไฟกำเริบ

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๔๓. ยาเบญจธาตุ

๑. ชื่อยา ยาเบญจธาตุ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑,๒๐๐ กรัม
๑	ขมิ้นเครือ	เถา	๑๐๐ กรัม
๒	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๑๐๐ กรัม
๓	ข่า	เหง้า	๑๐๐ กรัม
๔	ขิง	เหง้า	๑๐๐ กรัม
๕	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑๐๐ กรัม
๖	ข้าพลุ	ราก	๑๐๐ กรัม
๗	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๐๐ กรัม
๘	ตะไคร้	เหง้าและกาบใบ	๑๐๐ กรัม
๙	บอระเพ็ด	เถา	๑๐๐ กรัม
๑๐	พริกไทย	ผลแก่	๑๐๐ กรัม
๑๑	สะค้าน	เถา	๑๐๐ กรัม
๑๒	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๑๐๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ ร.ศ. ๑๒๖ พระยาพิศณุประสาทเวช

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมานำมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงชองกันความชื้น ชองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

ขับลม บำรุงธาตุ เจริญอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม ละลายน้ำผึ้งหรือน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในเด็ก สตรีมีครรภ์ และผู้มีไข้

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๔๔. ยาเบญจธาตุ

๑. ชื่อยา ยาเบญจธาตุ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑,๒๐๐ กรัม
๑	ขมิ้นเครือ	เถา	๑๐๐ กรัม
๒	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๑๐๐ กรัม
๓	ข่า	เหง้า	๑๐๐ กรัม
๔	ขิง	เหง้า	๑๐๐ กรัม
๕	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑๐๐ กรัม
๖	ข้าพลุ	ราก	๑๐๐ กรัม
๗	ตีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๐๐ กรัม
๘	ตะไคร้	เหง้าและกาบใบ	๑๐๐ กรัม
๙	บอระเพ็ด	เถา	๑๐๐ กรัม
๑๐	พริกไทย	ผลแก่	๑๐๐ กรัม
๑๑	สะค้าน	เถา	๑๐๐ กรัม
๑๒	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๑๐๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ ร.ศ. ๑๒๖ พระยาพิศณุประสาทเวช

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๓๕๐-๔๐๐ มิลลิกรัม
๖. สรรพคุณ
ขับลม บำรุงธาตุ เจริญอาหาร
๗. ขนาดและวิธีใช้
รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น
๘. ข้อห้ามใช้
ห้ามใช้ในเด็ก สตรีมีครรภ์ และผู้ที่มิใช่
๙. คำเตือน
ไม่มี
๑๐. ข้อควรระวัง
ไม่มี
๑๑. อาการไม่พึงประสงค์
ยังไม่มีรายงาน
๑๒. การเก็บรักษา
เก็บในที่แห้ง
๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม
ไม่มี

๑๔๕. ยาธาตุสำเร็จ

๑. ชื่อยา ยาธาตุสำเร็จ ชนิดผง
๒. สูตรตำรับยา
- ๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑,๔๐๐ กรัม
๑	กระเทียม	หัว	๗๐๐ กรัม
๒	ขิง	เหง้า	๑๐๐ กรัม
๓	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๐๐ กรัม
๔	เปราะหอม	เหง้า	๑๐๐ กรัม
๕	แฝกหอม	ราก	๑๐๐ กรัม
๖	พริกไทย	ผลแก่	๑๐๐ กรัม
๗	ว่านน้ำ	เหง้า	๑๐๐ กรัม
๘	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๑๐๐ กรัม

- ๒.๒ ส่วนประกอบ
ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา
ตำรายาเกร็ด
๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา
ไม่มี
๕. กรรมวิธีการผลิต
- ๑) นำตัวยาสมนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
 - ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
 - ๓) นำสมุนไพรมานึ่งที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
 - ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
 - ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
 - ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม
๖. สรรพคุณ
ขับลม แก้ปวดท้อง จุกเสียด แน่นท้อง
๗. ขนาดและวิธีใช้
รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม ละลายน้ำร้อน วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น
๘. ข้อห้ามใช้
ไม่มี
๙. คำเตือน
ไม่มี
๑๐. ข้อควรระวัง
ไม่มี
๑๑. อาการไม่พึงประสงค์
ยังไม่มีรายงาน
๑๒. การเก็บรักษา
เก็บในที่แห้ง
๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม
ยานานนี้เป็นการต่อยอดจากตำรับยาแก้ธาตุระส่ำระสายในรายการตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑๔๖. ยารธาตุสำเร็จ

๑. ชื่อยา ยารธาตุสำเร็จ ชนิดแคปซูล
๒. สูตรตำรับยา
- ๒.๑. ตัวยาสาคัญ

ลำดับ	ตัวยาสาคัญ	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑,๔๐๐ กรัม
๑	กระเทียม	หั่ว	๗๐๐ กรัม
๒	ขิง	เหง้า	๑๐๐ กรัม
๓	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๐๐ กรัม
๔	เปราะหอม	เหง้า	๑๐๐ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑,๔๐๐ กรัม
๕	แฝกหอม	ราก	๑๐๐ กรัม
๖	พริกไทย	ผลแก่	๑๐๐ กรัม
๗	ว่านน้ำ	เหง้า	๑๐๐ กรัม
๘	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๑๐๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรายาเกร็ด

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมุทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมุที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนแรงเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

ขับลม แก้ปวดท้อง จุกเสียด แน่นท้อง

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ยานานนี้เป็นตำรับเดียวกับตำรับยาแก้ธาตุระส่ำระสายในรายการตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑๔๗. ยาแก้ไอไม่มีเสมหะ สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยาแก้ไอไม่มีเสมหะ สูตร ๑ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสําคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	กระเทียม	หัว	๒๕ กรัม
๒	ขิงแห้ง	เหง้า	๒๕ กรัม
๓	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๒๕ กรัม
๔	หอม	หัว	๒๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวง รัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมานึ่งทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ไอที่ไม่มีเสมหะ คอแห้ง เสียงแห้ง

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำดื่มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน เย็น
เมื่อมีอาการ เมื่อใช้ยาอาจแทรกเกลือเล็กน้อย

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในเด็ก สตรีมีครรภ์ ผู้ที่มีไข้ ร้อนใน และเจ็บคอ

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ยานานนี้เป็นตำรับเดียวกับยาแก้ไอคอคอบแห้งในรายการตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑๔๘. ยาแก้ไอไม่มีเสมหะ สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาแก้ไอไม่มีเสมหะ สูตร ๒ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวอย่างสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑,๐๐๐ กรัม
๑	กระวาน	ผล	๑๐๐ กรัม
๒	กะเพราแดง	ใบ	๑๐๐ กรัม
๓	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑๐๐ กรัม
๔	ขิงแห้ง	เหง้า	๑๐๐ กรัม
๕	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑๐๐ กรัม
๖	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๐๐ กรัม
๗	พริกไทย	ผลแก่	๑๐๐ กรัม
๘	มะขามเปียก	เนื้อในฝัก	๑๐๐ กรัม
๙	สมอไทย	เนื้อผล	๑๐๐ กรัม
๑๐	สะค้าน	เถา	๑๐๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ศิลาจารึกวัดราชโอรสารามราชวรวิหาร

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ไอ ระคายคอ เสียงแห้ง

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำมะนาว วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ สตรีมีครรภ์ และผู้ป่วยที่มีอาการไข้หรือเจ็บคอ

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ยาขนานนี้เป็นตำรับเดียวกับยาแก้ไอเพื่อลมในรายการตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑๔๙. ยาแก้ไอไม่มีเสมหะ สูตร ๓

๑. ชื่อยา ยาแก้ไอไม่มีเสมหะ สูตร ๓ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตัวยาสําคัญ

ลำดับ	ตัวยາ	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๓๗๘.๗๕ กรัม
๑	บอระเพ็ด	เถา	๖๐ กรัม
๒	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๔๕ กรัม
๓	ส้มกุ่มน้อย	ราก	๓๐ กรัม
๔	ส้มกุ่มใหญ่	ราก	๓๐ กรัม
๕	กระวาน	ผล	๑๘.๗๕ กรัม
๖	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑๘.๗๕ กรัม
๗	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑๘.๗๕ กรัม
๘	เทียนขาว	ผล	๑๘.๗๕ กรัม
๙	เทียนขาวเปลือก	ผล	๑๘.๗๕ กรัม
๑๐	เทียนดำ	เมล็ด	๑๘.๗๕ กรัม
๑๑	เทียนแดง	เมล็ด	๑๘.๗๕ กรัม
๑๒	เทียนตาตุ๊กแตน	ผล	๑๘.๗๕ กรัม
๑๓	ลูกจันทน์	เมล็ด	๑๘.๗๕ กรัม
๑๔	ขิงแห้ง	เหง้า	๑๕ กรัม
๑๕	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๕ กรัม
๑๖	พริกไทย	ผลแก่	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ไอที่ไม่มีเสมหะ

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำผึ้ง วันละ ๓ ครั้ง หลังอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น หรือเมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในเด็ก สตรีมีครรภ์ ผู้ที่มีไข้ ร้อนใน และเจ็บคอ

๙. คำเตือน

หากใช้ติดต่อกันเกิน ๗ วัน แล้วอาการไอยังไม่ดีขึ้น ให้ปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคแผลในกระเพาะอาหาร

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ยาขนานนี้เป็นตำรับเดียวกับตำรับยาแก้ไอ สูตร ๒ ในรายการตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑๕๐. ยาเบญจอำมฤต

๑. ชื่อยา ยาเบญจอำมฤต ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๑.๒๕ กรัม*
๑	ดีเกลือ	-	๖๐ กรัม
๒	หนदी	ราก	๑๕ กรัม
๓	รงทอง	ยางจากต้น	๗.๕ กรัม
๔	ชิงแห้ง	เหง้า	๓.๗๕ กรัม
๕	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๓.๗๕ กรัม
๖	พริกไทย	ผลแก่	๓.๗๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๑.๒๕ กรัม*
๗	มหาหิงคุ์	ยาง	๓.๗๕ กรัม
๘	ยาดำ	ยางจากใบ	๓.๗๕ กรัม
๙	มะกรูด	ผล	๓ ผล

*ไม่รวมปริมาณมะกรูด (ผล)

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำมหาหิงคุ์ ยาดำ และรงทอง ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา
- ๒) นำมหาหิงคุ์ ยาดำ และรงทอง บดให้ละเอียด แล้วใส่ในผลมะกรูดที่คว้านเอาเนื้อออกอย่างละเอียด ท่อด้วยดินเหนียว แล้วนำไปสุ่มไฟปานกลางให้สุก แกะดินเหนียวออก ทำความสะอาดผลมะกรูด
- ๓) นำตัวยาสมุนไพรมะพร้าวที่เหลื่อ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๔) อบตัวยาสมุนไพรมะพร้าวในข้อ ๓ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๕) นำสมุนไพรมะพร้าวที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกับเครื่องยาที่ได้จากข้อ ๒ จากนั้น บดให้ละเอียด
- ๖) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๗) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๘) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๓๐๐-๔๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

ถ่ายอุจจาระธาตุพิการและชำระเมือกมันในลำไส้

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๓๐๐ มิลลิกรัม - ๑.๒ กรัม วันละ ๑ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในเด็ก เนื่องจากยานี้มีฤทธิ์เป็นยาถ่ายที่ค่อนข้างแรง

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ตามตำราใช้มูลโคในการพอกผลมะกรูด

๑๕๑. ยาประสะผลสมอไทย

๑. ชื่อยา ยาประสะผลสมอไทย ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๓๒.๕๐ กรัม
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๙๓.๗๕ กรัม
๒	จิงจ้อเหลี่ยม	ราก	๓๐ กรัม
๓	โกฐเขมา	เหง้า	๑๕ กรัม
๔	โกฐหัวบัว	เหง้า	๑๕ กรัม
๕	มหาหิงค์สะตุ	ยาง	๑๕ กรัม**
๖	กระวาน	ผล	๑๑.๒๕ กรัม
๗	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑๑.๒๕ กรัม
๘	ลูกจันทน์	เมล็ด	๑๑.๒๕ กรัม
๙	เกลือสินเธาว์*	-	๓.๗๕ กรัม
๑๐	ขิงแห้ง	เหง้า	๓.๗๕ กรัม
๑๑	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๓.๗๕ กรัม
๑๒	ข้าพลุ	ราก	๓.๗๕ กรัม
๑๓	ตีป्ली	ข้อผลที่โตเต็มที่	๓.๗๕ กรัม
๑๔	ลูกผักชีลา	ผล	๓.๗๕ กรัม
๑๕	สะค้าน	เถา	๓.๗๕ กรัม
๑๖	อุตพิต	หัว	๓.๗๕ กรัม**

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมอุตพิต: ให้นำอุตพิตมานึ่งก่อน แล้วนำไปอบให้แห้ง หรือคั่วด้วยไฟอ่อน ๆ

การสะตุมหาหิงค์: นำมหาหิงค์ใส่หม้อดิน เอาใบกะเพราแดง ใส่น้ำต้มจนเดือด เทน้ำใบกะเพราแดง ขณะร้อน ๆ ลงในหม้อดินละลายมหาหิงค์ แล้วกรองให้สะอาด แล้วผึ่งหรืออบจนมหาหิงค์แห้ง

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

- ๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นมหาหิงค์สะตุและเกลือสินเธาว์ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งมหาหิงค์สะตุและเกลือสินเธาว์ ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมา รวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม
๖. สรรพคุณ
แก้ลมพานไส้ แก้ท้องผูกเป็นพรรตีก
๗. ขนาดและวิธีใช้
รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม ละลายน้ำตรีผลา วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น หรือเมื่อมีอาการ
๘. ข้อห้ามใช้
ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก
๙. คำเตือน
ไม่มี
๑๐. ข้อควรระวัง
ไม่มี
๑๑. อาการไม่พึงประสงค์
ยังไม่มีรายงาน
๑๒. การเก็บรักษา
เก็บในที่แห้ง
๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม
ไม่มี

๑๕๒. ยาประสะผลสมอไทย

๑. ชื่อยา ยาประสะผลสมอไทย ชนิดแคปซูล
๒. สูตรตำรับยา
- ๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๓๒.๕๐ กรัม
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๙๓.๗๕ กรัม
๒	จิงจ้อเหลี่ยม	ราก	๓๐ กรัม
๓	โกฐเขมา	เหง้า	๑๕ กรัม
๔	โกฐหัวบัว	เหง้า	๑๕ กรัม
๕	มหาหิงค์สะตุ	ยาง	๑๕ กรัม**
๖	กระวาน	ผล	๑๑.๒๕ กรัม
๗	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑๑.๒๕ กรัม
๘	ลูกจันทน์	เมล็ด	๑๑.๒๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๓๒.๕๐ กรัม
๙	เกลือสินเธาว์*	-	๓.๗๕ กรัม
๑๐	ขิงแห้ง	เหง้า	๓.๗๕ กรัม
๑๑	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๓.๗๕ กรัม
๑๒	ข้าพลุ	ราก	๓.๗๕ กรัม
๑๓	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๓.๗๕ กรัม
๑๔	ลูกผักชีลา	ผล	๓.๗๕ กรัม
๑๕	สะค้าน	เถา	๓.๗๕ กรัม
๑๖	อุตพิ	หัว	๓.๗๕ กรัม**

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

แพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมอุตพิ: ให้นำอุตพิมานึ่งก่อน แล้วนำไปอบให้แห้ง หรือคั่วด้วยไฟอ่อน ๆ

การสะตุมหาหิงค์: นำมหาหิงค์ใส่หม้อดิน เอาใบกะเพราแดง ใส่น้ำต้มจนเดือด เทน้ำใบกะเพราแดง ขณะร้อน ๆ ลงในหม้อดินละลายมหาหิงค์ แล้วกรองให้สะอาด แล้วผึ่งหรืออบจนมหาหิงค์แห้ง

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นมหาหิงค์สะตุและเกลือสินเธาว์ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งมหาหิงค์สะตุและเกลือสินเธาว์ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมา รวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ลมพานไส้ แก้ท้องผูกเป็นพรรดึก

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น หรือเมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง
ไม่มี
๑๑. อาการไม่พึงประสงค์
ยังไม่มีรายงาน
๑๒. การเก็บรักษา
เก็บในที่แห้ง
๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม
ไม่มี

๑๕๓. ยาประสะน้ำมัน

๑. ชื่อยา ยาประสะน้ำมัน ชนิดยาต้ม
๒. สูตรตำรับยา
- ๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔๕ กรัม
๑	ขิงแห้ง	เหง้า	๑๕ กรัม
๒	สมอไทย	เนื้อผล	๑๕ กรัม
๓	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๑๕ กรัม

- ๒.๒ ส่วนประกอบ
ไม่มี
๓. ที่มาของตำรับยา
ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวง รัชกาลที่ ๕ เล่ม ๑
๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา
ไม่มี
๕. กรรมวิธีการผลิต
- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมุทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
 - ๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรมุให้เล็กลง
 - ๓) อบสมุนไพรมุทุกชนิดที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
 - ๔) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรมุทุกชนิดตามสูตรยา
 - ๕) นำตัวยาทั้งหมดมาผสมรวมกัน และบดหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรมุมีขนาดสม่ำเสมอ
 - ๖) บรรจุสมุนไพรมุทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง จากนั้นนำไปบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์
๖. สรรพคุณ
- ๖.๑ ประสะน้ำมัน บำรุงน้ำมัน (ขายเฉพาะสถานที่ที่มีใบอนุญาต)
 - ๖.๒ กรณีใช้ในสรรพคุณ “รับประทานแปรน้ำมันร้ายให้เป็นดี ในกรณีน้ำมันมีกลิ่นคาว มีกลิ่นเหม็น ดั่งสบาดปะ” ให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรมุขายเฉพาะให้กับสถานพยาบาล
๗. ขนาดและวิธีใช้
- ๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม
๑. นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสมุนไพรมุใส่ในหม้อต้ม

๒. เติมน้ำพอท่วม (โดยใช้มือกดบนยาเบา ๆ ให้ตัวยาจมอยู่ใต้น้ำ และให้น้ำท่วมหลังมือ)
นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือด แล้วหรี่ไฟลง ต้มต่ออีก ๑๐-๑๕ นาที แล้วยกลงจากเตา

๗.๒ วิธีรับประทาน

รินเอาน้ำต้มครั้งละ ๑๐๐-๑๕๐ มิลลิลิตร วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า และเย็น โดยควรอุ่นยา
ทุกครั้งก่อนรับประทานยา

ยา ๑ ห่อ ใช้ติดต่อกันได้ประมาณ ๑-๒ วัน โดยเติมน้ำ แล้วนำมาต้มทุกวัน

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ระหว่างการใช้ยา ห้ามรับประทานอาหารหรือเครื่องดื่มที่มีรสเย็น

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๕๔. ยาประสะว่านนางคำ

๑. ชื่อยา ยาประสะว่านนางคำ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาลำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๓๐๐ กรัม
๑	ว่านนางคำ	เหง้า	๑๕๐ กรัม
๒	เทียนดำ	เมล็ด	๑๕ กรัม
๓	เปราะหอม	เหง้า	๑๕ กรัม
๔	ไพล	เหง้า	๑๕ กรัม
๕	มะกรูด	ผิว*	๑๕ กรัม
๖	ว่านน้ำ	เหง้า	๑๕ กรัม
๗	แสมทะเล	แก่น	๑๕ กรัม
๘	แสมสาร	แก่น	๑๕ กรัม
๙	การบูร	-	๗.๕ กรัม
๑๐	ชิงแห้ง	เหง้า	๗.๕ กรัม
๑๑	ดินประสี	-	๗.๕ กรัม
๑๒	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๗.๕ กรัม
๑๓	พริกไทย	ผลแก่	๗.๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๓๐๐ กรัม
๑๔	สารส้มสะอาด	-	๗.๕ กรัม**

* ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์แผนโบราณ ขุนโสภิตบรรณลักษณะ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะอาดสารส้ม: นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกออกจากไฟทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมานาน ๓ ชั่วโมง ยกเว้นการบุงดินประสิว และสารส้มสะอาด ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งการบุงดินประสิว และสารส้มสะอาด ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาบดรวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

- ๖.๑ ขับน้ำคาวปลา ช่วยให้มีดลูกเข้าอยู่ในสตรีหลังคลอด (ขายเฉพาะสถานที่ที่มีใบอนุญาต)
- ๖.๒ กรณีใช้ในสรรพคุณ “ขับโลหิตและน้ำคาวปลาในสตรีหลังคลอด” ให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษาเฉพาะให้กับสถานพยาบาล

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า เย็น รับประทานติดต่อกัน ๑ สัปดาห์ หรือจนกว่าน้ำคาวปลา จะหมด แต่ไม่ควรเกิน ๑๕ วัน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงตั้งครรภ์ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบุงและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๕๕. ยาประสะว่านนางคำ

๑. ชื่อยา ยาประสะว่านนางคำ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๓๐๐ กรัม
๑	ว่านนางคำ	เหง้า	๑๕๐ กรัม
๒	เทียนดำ	เมล็ด	๑๕ กรัม
๓	เปราะหอม	เหง้า	๑๕ กรัม
๔	ไพล	เหง้า	๑๕ กรัม
๕	มะกรูด	ผิว*	๑๕ กรัม
๖	ว่านน้า	เหง้า	๑๕ กรัม
๗	แสมทะเล	แก่น	๑๕ กรัม
๘	แสมสาร	แก่น	๑๕ กรัม
๙	การบูร	-	๗.๕ กรัม
๑๐	ขิงแห้ง	เหง้า	๗.๕ กรัม
๑๑	ดินประสี	-	๗.๕ กรัม
๑๒	ตีป्ली	ข้อผลที่โตเต็มที่	๗.๕ กรัม
๑๓	พริกไทย	ผลแก่	๗.๕ กรัม
๑๔	สารส้มสะตุ	-	๗.๕ กรัม**

* ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์แผนโบราณ ชุนไสภิตบรรณลักษณะ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุสารส้ม : นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารส้มฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกลงจากไฟทิ้งให้แห้ง จึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นการบูร ดินประสี และสารส้มสะตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ดินประสิว และสารส้มสะอาด ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

- ๖.๑ ขับน้ำคาวปลา ช่วยให้มีมดลูกเข้าอู่ในสตรีหลังคลอด (ขายเฉพาะสถานที่ที่มีใบอนุญาต)
- ๖.๒ กรณีใช้ในสรรพคุณ “ขับโลหิตและน้ำคาวปลาในสตรีหลังคลอด” ให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพร ขายเฉพาะให้กับสถานพยาบาล

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๙๐๐ มิลลิกรัม – ๑ กรัม วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า เย็น รับประทานติดต่อกัน ๑ สัปดาห์ หรือจนกว่าน้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่ควรเกิน ๑๕ วัน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ หญิงตั้งครรภ์ หญิงผ่าคลอด และหญิงที่มีเลือดออกมากผิดปกติหลังคลอด

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้จ่ายต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๕๖. ยาทาแก้เรื้อนมูลนก

๑. ชื่อยา ยาทาแก้เรื้อนมูลนก ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๑	กรวยป่า	ใบ	๑๐ กรัม
๒	กุ่มน้ำ	ใบ	๑๐ กรัม
๓	กุ่มบก	ใบ	๑๐ กรัม
๔	ขอบชะนางขาว	ใบ	๑๐ กรัม
๕	ขอบชะนางแดง	ใบ	๑๐ กรัม
๖	ข้าหลวง	เหง้า	๑๐ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๐ กรัม
๗	พลูแก	ใบ	๑๐ กรัม
๘	ลำโพง	ใบ	๑๐ กรัม
๙	เอื้องเพ็ดม้า	ทั้งต้น	๑๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ศิลาจารึกวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมุขนิค มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุขนิค ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมุขนิคที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงขวดพลาสติก/ขวดแก้วที่ปิดสนิท ไม่เกินขวดละ ๒๕๐ หรือ ๕๐๐ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้โรคเรื้อนมูลนก

๗. วิธีใช้

ผสมสุรา ทาวันละ ๒ ครั้ง เข้าและเย็น
กระสายยาที่ใช้ เหล้าขาว ๓๕ หรือ ๔๐ ดีกรี

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

เป็นยาใช้ภายนอก ห้ามรับประทาน

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ยาขนานนี้เป็นตำรับเดียวกับยาทาแก้เรื้อนขึ้นกในรายการตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑๕๗. ยาทาแก้เรื้อนวิลา

๑. ชื่อยา ยาทาแก้เรื้อนวิลา ชนิดน้ำมัน

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวอย่างสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๕๐ กรัม
๑	กรวยป่า	ใบ	๑๐ กรัม
๒	ขอบชะนางขาว	ใบ/ทั้งต้น	๑๐ กรัม
๓	ขอบชะนางแดง	ใบ/ทั้งต้น	๑๐ กรัม
๔	น้ำมันงา*	เมล็ด	๑๐๐ กรัม
๕	รักขาว	ใบ	๑๐ กรัม
๖	ลำโพงแดง	ผล	๑๐ กรัม

*น้ำมันที่ได้จากการบีบเมล็ดงาแบบเย็น

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ศิลาจารึกตำรายาวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) โดยปรับน้ำมันดิบเป็นน้ำมันงาแทน เนื่องจากน้ำมันดิบมีปัญหาในเรื่องการระคายเคืองและกลิ่นไม่พึงประสงค์

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมานาน ๒ ชั่วโมง ยกเว้นน้ำมันงา ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งสมุนไพรมานาน ๒ ชั่วโมง รวมทั้งน้ำมันงาตามสูตรยา โดยมีสัดส่วนของน้ำมันงาเป็นสองเท่าของน้ำหนักสมุนไพรมานาน
- ๔) นำสมุนไพรมานานมาผสมรวมกัน ยกเว้นน้ำมันงา บดให้ละเอียดร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) นำสมุนไพรมานานในข้อ ๔ มาผสมกับน้ำมันงา ให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุขวดแก้วสีชา ไม่เกินขวดละ ๒๐๐ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้เรื้อนวิลา เรื้อนมูลนก เรื้อนกวาง เรื้อนหูด และโรคสะเก็ดเงิน

๗. วิธีใช้

ทาวันละ ๒ ครั้ง เช้าและเย็น เขย่าขวดก่อนใช้ยา

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

- เป็นยาใช้ภายนอก ห้ามรับประทาน
- บริเวณที่ทายาอาจมีสีเขียว

๑๐. ข้อควรระวัง
ไม่มี
๑๑. อาการไม่พึงประสงค์
ยังไม่มีรายงาน
๑๒. การเก็บรักษา
เก็บในที่แห้ง
๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม
ไม่มี

๑๕๘. ยาแก้ไข้เพื่อเสมหะ

๑. ชื่อยา ยาแก้ไข้เพื่อเสมหะ ชนิดผง
๒. สูตรตำรับยา
- ๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	จวง	ราก	๑๐ กรัม
๒	จุกโรหิณี	ราก	๑๐ กรัม
๓	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๐ กรัม
๔	บอระเพ็ด	เถา	๑๐ กรัม
๕	เปราะหอม	เหง้า	๑๐ กรัม
๖	มะตูม	ราก	๑๐ กรัม
๗	มะแว้งต้น	ราก	๑๐ กรัม
๘	ว่านน้ำ	เหง้า	๑๐ กรัม
๙	สะเดา	ราก	๑๐ กรัม
๑๐	สะเดาดิน	ราก	๑๐ กรัม

- ๒.๒ ส่วนประกอบ
ไม่มี
๓. ที่มาของตำรับยา
ศิลาจารึกตำรายาวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)
ชื่อตำรับยาแก้ไข้เพื่อเสมหะ สูตร ๑ ในรายการตำรับแผนไทยแห่งชาติ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๔
๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา
ไม่มี
๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม
๖. สรรพคุณ
แก้ไข้เพื่อเสมหะ (อาการใช้ที่มีอาการระบัดร้อนสะท้านหนาว เป็นหวัด)
๗. ขนาดและวิธีใช้
รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น
๘. ข้อห้ามใช้
ไม่มี
๙. คำเตือน
ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก
๑๐. ข้อควรระวัง
หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์
๑๑. อาการไม่พึงประสงค์
ไม่มี
๑๒. การเก็บรักษา
เก็บในที่แห้ง
๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม
ไม่มี

๑๕๙. ยาแก้ไข้เพื่อเสมหะ

๑. ชื่อยา ยาแก้ไข้เพื่อเสมหะ ชนิดแคปซูล
๒. สูตรตำรับยา
- ๒.๑ ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	จวง	ราก	๑๐ กรัม
๒	จุกโรหิณี	ราก	๑๐ กรัม
๓	ตีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๐ กรัม
๔	บอระเพ็ด	เถา	๑๐ กรัม
๕	เปราะหอม	เหง้า	๑๐ กรัม
๖	มะตูม	ราก	๑๐ กรัม
๗	มะแว้งต้น	ราก	๑๐ กรัม
๘	ว่านน้ำ	เหง้า	๑๐ กรัม
๙	สะเดา	ราก	๑๐ กรัม
๑๐	สะเดาดิน	ราก	๑๐ กรัม

- ๒.๒ ส่วนประกอบ
ไม่มี
๓. ที่มาของตำรับยา

ศิลาจารึกตำรายาวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)

ชื่อตำรับยาแก้ไข้เพื่อเสมหะ สูตร ๑ ในรายการตำรับแผนไทยแห่งชาติ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๓๐๐-๔๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ไข้เพื่อเสมหะ (อาการไข้ที่มีอาการสัตรีร้อนสะท้านหนาว เป็นหวัด)

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๖๐. ยาแก้ไข้เพื่อเสมหะ

๑. ชื่อยา ยาแก้ไข้เพื่อเสมหะ ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	จวง	ราก	๑๐ กรัม
๒	จุกโรหินี	ราก	๑๐ กรัม
๓	ตีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๐ กรัม
๔	บอระเพ็ด	เถา	๑๐ กรัม
๕	เปราะหอม	เหง้า	๑๐ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๖	มะตูม	ราก	๑๐ กรัม
๗	มะแว้งต้น	ราก	๑๐ กรัม
๘	ว่านน้ำ	เหง้า	๑๐ กรัม
๙	สะเดา	ราก	๑๐ กรัม
๑๐	สะเดาดิน	ราก	๑๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ศิลาจารึกตำรายาวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)

ชื่อตำรับยาแก้ไข้เพื่อเสมหะ สูตร ๑ ในรายการตำรับแผนไทยแห่งชาติ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรรให้เล็กลง
- ๓) อบสมุนไพรรทุกชนิดที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๔) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรรทุกชนิดตามสูตรยา
- ๕) นำตัวยาทั้งหมดมาผสมรวมกัน และบดหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรรมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๖) บรรจุสมุนไพรรทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง จากนั้นนำไปบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

แก้ไข้เพื่อเสมหะ (อาการไข้ที่มีอาการสัตรีร้อนสัตรีหนาว เป็นหวัด)

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม

- ๑) นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสมุนไพรรใส่ในหม้อต้ม
- ๒) เติมน้ำพอท่วม (โดยใช้มีอกคบนยาเบา ๆ ให้ตัวยาจมอยู่ใต้น้ำ และให้น้ำท่วมหลังมือ)
นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือด แล้วหรี่ไฟลง ต้มต่ออีก ๑๐-๑๕ นาที แล้วยกลงจากเตา

๗.๒ วิธีรับประทาน

รินเอาน้ำดื่มครั้งละ ๑๐๐-๑๕๐ มิลลิลิตร วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น โดยควรดื่มขณะยังอุ่นอยู่

ยา ๑ ห่อ ใช้ติดต่อกันได้ ๒-๓ วัน โดยเติมน้ำ แล้วนำมาต้มรับประทานทุกวัน

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๑๐. ข้อควรระวัง

หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๖๑. ยาถ่ายพยาธิพรหมกิจ

๑. ชื่อยา ยาถ่ายพยาธิพรหมกิจ ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๓๕ กรัม
๑	ราชพฤกษ์	เนื้อในฝัก	๖๗.๕ กรัม
๒	ขี้กาขาว	ราก	๗.๕ กรัม
๓	ขี้กาแดง	ราก	๗.๕ กรัม
๔	ตองแตก	ราก	๗.๕ กรัม*
๕	มะขาม	ใบ	๗.๕ กรัม
๖	มะขามป้อม	เนื้อผล	๗.๕ กรัม
๗	ส้มป่อย	ใบ	๗.๕ กรัม
๘	สมอไทย	เนื้อผล	๗.๕ กรัม
๙	หอม	หัว	๗.๕ กรัม
๑๐	สมอพิเภก	เนื้อผล	๗.๕ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ศิลาจารึกตำรายาวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การคั่วตองแตก : นำตองแตกไปคั่ว แล้วจึงนำไปใช้ปรุงยาได้ หรือ หั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ คลุกเคล้าด้วยสุราให้ชุ่ม แล้วตั้งไฟคั่วให้แห้ง แล้วจึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรมีขนาดเล็กกลง

๓) อบสมุนไพรมีอุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) นำสมุนไพรมีอบจนแห้งแล้ว มาบดหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรมีขนาดสม่ำเสมอ

- ๕) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรตามสูตรยา
- ๖) บรรจุสมุนไพรลงในผ้าขาวบาง จากนั้นนำไปบรรจุลงบรรจุภัณฑ์
๖. สรรพคุณ
- ๖.๑ ถ่ายพยาธิ (ขยายเฉพาะสถานที่ที่มีใบอนุญาต)
- ๖.๒ กรณีใช้ในสรรพคุณ “ถ่ายพยาธิ ตานโจร” ให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรขยายเฉพาะให้กับสถานพยาบาล
๗. ขนาดและวิธีใช้
- ๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม
๑. นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม
 ๒. เติมน้ำพอท่วม (โดยใช้มือกดบนยาเบา ๆ ให้ตัวยาจมอยู่ใต้น้ำ และให้น้ำท่วมหลังมือ) นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือด แล้วหรี่ไฟลง ต้มต่ออีก ๑๐-๑๕ นาที แล้วยกลงจากเตา
- ๗.๒ วิธีรับประทาน
- เด็ก อายุ ๕-๑๒ ปี รินเอาน้ำดื่มครั้งละ ๒-๔ ช้อนโต๊ะ (๓๐-๖๐ มิลลิลิตร) ตามกำลังธาตุ หนักเบา วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า และเย็น โดยควรดื่มขณะยังอุ่นอยู่
- ยา ๑ ห่อ ใช้ติดต่อกันได้ ๕-๗ วัน โดยเติมน้ำ แล้วนำมาต้มทุกวัน
๘. ข้อห้ามใช้
- ไม่มี
๙. คำเตือน
- ไม่มี
๑๐. ข้อควรระวัง
- ไม่มี
๑๑. อาการไม่พึงประสงค์
- ยังไม่มีรายงาน
๑๒. การเก็บรักษา
- ไม่มี
๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม
- ไม่มี

๑๖๒. ยาบำรุงโลหิต

๑. ชื่อยา ยาบำรุงโลหิต ชนิดผง
๒. สูตรตำรับยา
- ๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๕ กรัม
๑	ฝางเสน	แก่น	๑๐ กรัม
๒	คำไทย	ดอก	๑๐ กรัม
๓	ครั่ง	สารคัดหลั่งจากครั่งตัวผู้	๘ กรัม
๔	ขิงแห้ง	เหง้า	๒ กรัม
๕	ตีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๒ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๕ กรัม
๖	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒ กรัม
๗	สะค้าน	เถา	๒ กรัม
๘	ข้าพลุ	ราก	๒ กรัม
๙	ขมิ้นเครือ	เถา	๒ กรัม
๑๐	มวกแดง	เถา	๒ กรัม
๑๑	กำลังวัวเถลิง	แก่น	๒ กรัม
๑๒	สารภี	ดอก	๒ กรัม
๑๓	พิกุล	วงกลีบดอก	๒ กรัม
๑๔	บุรณาค	ดอก	๒ กรัม
๑๕	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๒ กรัม
๑๖	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑ กรัม
๑๗	ลูกจันทน์	เมล็ด	๑ กรัม
๑๘	กระวาน	ผล	๑ กรัม
๑๙	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑ กรัม
๒๐	เทียนดำ	เมล็ด	๑ กรัม
๒๑	เทียนแดง	เมล็ด	๑ กรัม
๒๒	เทียนขาว	ผล	๑ กรัม
๒๓	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๑ กรัม
๒๔	เทียนตาตุ๊กแตน	ผล	๑ กรัม
๒๕	โกฐสอ	ราก	๑ กรัม
๒๖	โกฐเขมา	เหง้า	๑ กรัม
๒๗	โกฐหัวบัว	เหง้า	๑ กรัม
๒๘	โกฐเชียง	รากแขนง	๑ กรัม
๒๙	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๑ กรัม
๓๐	สมอไทย	เนื้อผล	๑ กรัม
๓๑	สมอติงู	เนื้อผล	๑ กรัม
๓๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๑ กรัม
๓๓	ชะลูด	เปลือกเถา	๑ กรัม
๓๔	อบเชยเทศ	เปลือกต้น	๑ กรัม
๓๕	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๑ กรัม
๓๖	แสมสาร	แก่น	๑ กรัม
๓๗	แสมทะเล	แก่น	๑ กรัม
๓๘	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บำรุงโลหิต

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ยากับผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้
- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ยานานนี้เป็นตำรับเดียวกับยาบำรุงเลือด สูตร ๓ ในรายการตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑๖๓. ยาบำรุงโลหิต

๑. ชื่อยา ยาบำรุงโลหิต ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๕ กรัม
๑	ฝางเสน	แก่น	๑๐ กรัม
๒	คำไทย	ดอก	๑๐ กรัม
๓	ครั่ง	สารคัดหลั่งจากครั่ง ตัวผู้	๘ กรัม
๔	ชิงแห้ง	เหง้า	๒ กรัม
๕	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๒ กรัม
๖	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒ กรัม
๗	สะค้าน	เถา	๒ กรัม
๘	ข้าพลุ	ราก	๒ กรัม
๙	ขมิ้นเครือ	เถา	๒ กรัม
๑๐	มวกแดง	เถา	๒ กรัม
๑๑	กำลั่งวัวเถลิง	แก่น	๒ กรัม
๑๒	สารภี	ดอก	๒ กรัม
๑๓	พิกุล	วงกลีบดอก	๒ กรัม
๑๔	บุนนาค	ดอก	๒ กรัม
๑๕	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๒ กรัม
๑๖	ดอกจันทร์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑ กรัม
๑๗	ลูกจันทร์	เมล็ด	๑ กรัม
๑๘	กระวาน	ผล	๑ กรัม
๑๙	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑ กรัม
๒๐	เทียนดำ	เมล็ด	๑ กรัม
๒๑	เทียนแดง	เมล็ด	๑ กรัม
๒๒	เทียนขาว	เมล็ด	๑ กรัม
๒๓	เทียนข้าวเปลือก	ผล	๑ กรัม
๒๔	เทียนตาคั่ว	ผล	๑ กรัม
๒๕	โกฐสอ	ราก	๑ กรัม
๒๖	โกฐเขมา	เหง้า	๑ กรัม
๒๗	โกฐหัวบัว	ราก	๑ กรัม
๒๘	โกฐเชียง	รากแขนง	๑ กรัม
๒๙	โกฐจุฬาลัมพา	ส่วนเหนือดิน	๑ กรัม
๓๐	สมอไทย	เนื้อผล	๑ กรัม
๓๑	สมอติง	เนื้อผล	๑ กรัม
๓๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๑ กรัม
๓๓	ชะลูด	เปลือกเถา	๑ กรัม
๓๔	อบเชยเทศ	เปลือกต้น	๑ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๕ กรัม
๓๕	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๑ กรัม
๓๖	แสมสาร	แก่น	๑ กรัม
๓๗	แสมทะเล	แก่น	๑ กรัม
๓๘	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรมุทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมุที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บำรุงโลหิต

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ยากับผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้
- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ยาขนานนี้เป็นตำรับเดียวกับยาบำรุงเลือด สูตร ๓ ในรายการตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑๖๔. ยาริตสีดวงทางเดินปัสสาวะ

๑. ชื่อยา ยาริตสีดวงทางเดินปัสสาวะ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑,๕๐๐ กรัม
๑	กันเกรา	เปลือกต้น	๑๐๐ กรัม
๒	โกฐกระดูก	ราก	๑๐๐ กรัม
๓	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๑๐๐ กรัม
๔	โกฐพุงปลา	ปุ่มหู	๑๐๐ กรัม
๕	ข่า	เหง้า	๑๐๐ กรัม
๖	ขิงแห้ง	เหง้า	๑๐๐ กรัม
๗	ขี้เหล็ก	แก่น	๑๐๐ กรัม
๘	โคกกระสุน	ราก	๑๐๐ กรัม
๙	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๐๐ กรัม
๑๐	เถาว์ลย์เปรียง	เถา	๑๐๐ กรัม
๑๑	เทียนขาว	ผล	๑๐๐ กรัม
๑๒	เบ็ญผู้	-	๑๐๐ กรัม*
๑๓	พริกไทย	ผลแก่	๑๐๐ กรัม
๑๔	ไพล	เหง้า	๑๐๐ กรัม
๑๕	สน	แก่น	๑๐๐ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ศิลาจารึกตำรายาวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุเบ็ญผู้: นำตัวยาไปเผาจนสุก แล้วนำไปบดจนกลายเป็นผงสีขาว

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมุทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมุที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๓ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ริดสีดวงทางเดินปัสสาวะ ซึ่งทำให้มีอาการปัสสาวะขัด ปัสสาวะเป็นเลือดหรือเป็นหนอง

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๓ กรัม ละลายน้ำร้อนแทรกการบูร วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

โดยปกติโกฐน้ำเต้าที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งแล้ว

๑๖๕. ยาแก้ริดสีดวงลำไส้

๑. ชื่อยา ยาแก้ริดสีดวงลำไส้ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒,๔๐๐ กรัม
๑	ชิงแห้ง	แห้ง	๔๐๐ กรัม
๒	ตีป्ली	ข้อผลที่โตเต็มที่	๔๐๐ กรัม
๓	พริกไทย	ผลแก่	๔๐๐ กรัม
๔	มะแว้งเครือ	ราก	๒๐๐ กรัม
๕	มะแว้งต้น	ราก	๒๐๐ กรัม
๖	กะทือ	แห้ง	๑๐๐ กรัม
๗	ขมิ้นเครือ	เถา	๑๐๐ กรัม
๘	ขมิ้นอ้อย	แห้ง	๑๐๐ กรัม
๙	ชำตัน	เนื้อไม้	๑๐๐ กรัม
๑๐	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑๐๐ กรัม
๑๑	ไพล	แห้ง	๑๐๐ กรัม
๑๒	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๑๐๐ กรัม
๑๓	อบเชยเทศ	เปลือกต้น	๑๐๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ศิลาจารึกตำรายาวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมอบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ริดสีดวงลำไส้ที่มีอาการท้องเสียบ่อย มีลมออกมามากขณะถ่าย บางครั้งมีมูกปน ทำให้รู้สึกอ่อนเพลีย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๖๖. ยาแก้ริดสีดวงลำไส้

๑. ชื่อยา ยาแก้ริดสีดวงลำไส้ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒,๔๐๐ กรัม
๑	ชิงแห้ง	แห้ง	๔๐๐ กรัม
๒	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๔๐๐ กรัม
๓	พริกไทย	ผลแก่	๔๐๐ กรัม
๔	มะแว้งเครือ	ราก	๒๐๐ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒,๔๐๐ กรัม
๕	มะแว้งต้น	ราก	๒๐๐ กรัม
๖	กะทือ	เหง้า	๑๐๐ กรัม
๗	ขมิ้นเครือ	เถา	๑๐๐ กรัม
๘	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๑๐๐ กรัม
๙	ข่าต้น	เนื้อไม้	๑๐๐ กรัม
๑๐	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑๐๐ กรัม
๑๑	ไพล	เหง้า	๑๐๐ กรัม
๑๒	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๑๐๐ กรัม
๑๓	อบเชยเทศ	เปลือกต้น	๑๐๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ศิลาจารึกตำรายาวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมุทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมุที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ริดสีดวงลำไส้ที่มีอาการท้องเสียบ่อย มีลมออกมามากขณะถ่าย บางครั้งมีมูกปน ทำให้รู้สึกอ่อนเพลีย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๖๗. ยาแก้ริดสีดวงจมูก สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยาแก้ริดสีดวงจมูก สูตร ๑ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวอย่างสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑,๖๐๐ กรัม
๑	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒๐๐ กรัม
๒	กระวาน	ผล	๑๐๐ กรัม
๓	โกฐสอ	ราก	๑๐๐ กรัม
๔	ชะเอมเทศ	รากและเหู้	๑๐๐ กรัม
๕	ดองดึง	หัว	๑๐๐ กรัม*
๖	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๐๐ กรัม
๗	เทียนขาว	ผล	๑๐๐ กรัม
๘	เทียนยาวพาดณี	ผล	๑๐๐ กรัม
๙	เทียนสัตตบุษย์	ผล	๑๐๐ กรัม
๑๐	บุงกรอ	หัว	๑๐๐ กรัม*
๑๑	มะกล่ำใหญ่	ผล	๑๐๐ กรัม
๑๒	มะขามป้อม	เนื้อผล	๑๐๐ กรัม
๑๓	สมอเทศ	เนื้อผล	๑๐๐ กรัม
๑๔	สมอไทย	เนื้อผล	๑๐๐ กรัม
๑๕	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๑๐๐ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ศิลาจารึกตำรายาวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมตัวยาดองดึงและบุงกรอ : ให้นำตัวยาสมนุไพรแต่ละชนิดมานึ่งก่อน แล้วนำไปอบให้แห้ง หรือคั่วด้วยไฟอ่อน ๆ

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนุไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม
๖. สรรพคุณ
แก้ริดสีดวงจมูก
๗. ขนาดและวิธีใช้
รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น
๘. ข้อห้ามใช้
ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก
๙. คำเตือน
ไม่มี
๑๐. ข้อควรระวัง
ไม่มี
๑๑. อาการไม่พึงประสงค์
ยังไม่มีรายงาน
๑๒. การเก็บรักษา
เก็บในที่แห้ง
๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม
ไม่มี

๑๖๘. ยาแก้ริดสีดวงจมูก สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยาแก้ริดสีดวงจมูก สูตร ๑ ชนิดแคปซูล
๒. สูตรตำรับยา
- ๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑,๖๐๐ กรัม
๑	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๒๐๐ กรัม
๒	กระวาน	ผล	๑๐๐ กรัม
๓	โกฐสอ	ราก	๑๐๐ กรัม
๔	ชะเอมเทศ	รากและเห้	๑๐๐ กรัม
๕	ดองดึง	หัว	๑๐๐ กรัม*
๖	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๐๐ กรัม
๗	เทียนขาว	ผล	๑๐๐ กรัม
๘	เทียนขาวพानी	ผล	๑๐๐ กรัม
๙	เทียนสัตตบุษย์	ผล	๑๐๐ กรัม
๑๐	บุกหรือ	หัว	๑๐๐ กรัม*
๑๑	มะกล่ำใหญ่	ผล	๑๐๐ กรัม
๑๒	มะขามป้อม	เนื้อผล	๑๐๐ กรัม
๑๓	สมอเทศ	เนื้อผล	๑๐๐ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑,๖๐๐ กรัม
๑๔	สมอไทย	เนื้อผล	๑๐๐ กรัม
๑๕	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๑๐๐ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ศิลาจารึกตำรายาวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมตัวยาดองดึงและบุงรอก : ให้นำตัวยาสุมุนไพรมะละขนิศมาล้างก่อน แล้วนำไปอบให้แห้ง หรือคั่วด้วยไฟอ่อน ๆ

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสุมุนไพรมะละขนิศ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสุมุนไพรมะละขนิศ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสุมุนไพรมะละขนิศที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาบดรวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๐๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ริดสีดวงจมูก

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๖๙. ยาแก้ริดสีดวงจมูก สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาแก้ริดสีดวงจมูก สูตร ๒ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑,๖๐๐กรัม
๑	พริกไทย	ผลแก่	๘๐๐ กรัม
๒	กระดาดขาว	หัว	๑๐๐ กรัม*
๓	กระดาดแดง	หัว	๑๐๐ กรัม*
๔	กระวาน	ผล	๑๐๐ กรัม
๕	กลอย	หัว	๑๐๐ กรัม*
๖	ขิงแห้ง	เหง้า	๑๐๐ กรัม
๗	ดองดึง	หัว	๑๐๐ กรัม*
๘	บุงรอก	หัว	๑๐๐ กรัม*
๙	อุตพิต	หัว	๑๐๐ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ศิลาจารึกตำรายาวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมตัวยากระดาดขาว กระดาดแดง ดองดึง กลอย บุงรอก และอุตพิต: ให้นำตัวยาสมุนไพรแต่ละชนิดมานึ่งก่อน แล้วนำไปอบให้แห้ง หรือคั่วด้วยไฟอ่อน ๆ

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๐๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ริดสีดวงจมูก

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin propranolol theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยในปริมาณสูง
- ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ยาขนานนี้เป็นตำรับเดียวกับยาแก้ริดสีดวงจมูก สูตร ๒ ในรายการตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑๗๐. ยาผสมเถาวัลย์เปรียง สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยาผสมเถาวัลย์เปรียง สูตร ๑ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	เถาวัลย์เปรียง	เถา	๒๕ กรัม
๒	มะตูม	แก่น	๒๕ กรัม
๓	ชันทองพญาบาท	แก่น	๒๕ กรัม
๔	โพล	เหง้า	๒๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรมุมนทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุมนที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมุมนที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑.๕ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง เข้า กลางวัน และเย็น หลังอาหารทันที

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยที่เป็นแผลในกระเพาะอาหาร เนื่องจากเถาวัลย์เปรียงมีกลไกออกฤทธิ์เช่นเดียวกับยาแก้ปวดในกลุ่มยาต้านการอักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ (Non-Steroidal Anti-Inflammatory Drugs: NSAIDs)
- การใช้ยานี้อาจทำให้เกิดการระคายเคืองของระบบทางเดินอาหาร

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ปวดท้อง ท้องผูก ปัสสาวะบ่อย คอแห้ง ใจสั่น

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๗๑. ยาผสมเถาวัลย์เปรียง สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยาผสมเถาวัลย์เปรียง สูตร ๑ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำรับยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	เถาวัลย์เปรียง	เถา	๒๕ กรัม
๒	มะตูม	แก่น	๒๕ กรัม
๓	ชันทองพญาบาท	แก่น	๒๕ กรัม
๔	ไพล	เหง้า	๒๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรมุทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมุที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

- ๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๘๐-๑๐๐
 ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
 ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๐๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม - ๑.๕ กรัม วันละ ๓ ครั้ง เช้า กลางวัน และเย็น หลังอาหารทันที

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยที่เป็นแผลในกระเพาะอาหารเนื่องจากเภทาลยัเปรียรงมีกลไกออกฤทธิ์เช่นเดียวกับยาแก้ปวดในกลุ่มยาต้านการอักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ (Non-Steroidal Anti-Inflammatory Drugs: NSAIDs)
- การใช้ยานี้อาจทำให้เกิดการระคายเคืองของระบบทางเดินอาหาร

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ปวดท้อง ท้องผูก ปัสสาวะบ่อย คอแห้ง ใจสั่น

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๗๒. ยาผสมเภทาลยัเปรียรง สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยาผสมเภทาลยัเปรียรง สูตร ๑ ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	เภทาลยัเปรียรง	เถา	๒๕ กรัม
๒	มะตุก	แก่น	๒๕ กรัม
๓	ชันทองพยาบาท	แก่น	๒๕ กรัม
๔	ไพล	เหง้า	๒๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

- น้ำผึ้ง

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเคี่ยวน้ำผึ้ง: นำน้ำผึ้งเคี่ยวด้วยไฟแรง จนเดือดเป็นฟองใหญ่ เคี่ยวจนกระทั่งฟองมีขนาดเล็ก และละเอียด ยกออกจากเตา ได้น้ำผึ้งสีน้ำตาลเข้มขึ้น

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาผสมเถาวัลย์เปรียง สูตร ๑ ชนิดลูกกลอน ความแรง ๒๔๐ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ (น้ำหนัก ๖๕๐ มิลลิกรัม/เม็ด)
ผงยาผสมเถาวัลย์เปรียง สูตร ๑	๒๔๐ มิลลิกรัม
น้ำผึ้ง	๔๑๐ มิลลิกรัม

การเตรียมยาลูกกลอน

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมานึ่งทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมันที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมันที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งน้ำผึ้งที่เคี่ยวแล้ว ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท
- ๔) นำสมุนไพรมันที่อบแห้งแล้วมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๕) ชั่งผงยา ผสมกับน้ำผึ้ง ผสมจนได้ตัวยาสมุนไพรมันที่สม่ำเสมอ
- ๖) นำตัวยาสมุนไพรมันที่ได้ปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน
- ๗) นำยาลูกกลอนที่ได้ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๒ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๔-๖ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง เข้า กลางวัน และเย็น หลังอาหารทันที

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยที่เป็นแผลในกระเพาะอาหารเนื่องจากเถาวัลย์เปรียงมีกลไกออกฤทธิ์ เช่นเดียวกับยาแก้ปวดในกลุ่มยาต้านการอักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ (Non-Steroidal Anti-Inflammatory Drugs: NSAIDs)

- การใช้ยานี้อาจทำให้เกิดการระคายเคืองของระบบทางเดินอาหาร

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ปวดท้อง ท้องผูก ปัสสาวะบ่อย คอแห้ง ใจสั่น

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๗๓. ยาผสมเถาวัลย์เปรียง สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาผสมเถาวัลย์เปรียง สูตร ๒ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	ไพล	เหง้า	๔๐ กรัม
๒	เถาวัลย์เปรียง	เถา	๒๐ กรัม
๓	มะตุ๊ก	แก่น	๒๐ กรัม
๔	ชันทองพญาบาท	แก่น	๒๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖
เภสัชตำรับโรงพยาบาลกุดชุม จังหวัดยโสธร

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรมุทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมุที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑.๕ กรัม ละลายน้ำดื่มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง เข้า กลางวัน และเย็น หลังอาหารทันที

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยที่เป็นแผลในกระเพาะอาหารเนื่องจากเถาวัลย์เปรียงมีกลไกออกฤทธิ์เช่นเดียวกับยาแก้ปวดในกลุ่มยาต้านการอักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ (Non-Steroidal Anti-Inflammatory Drugs: NSAIDs)
- การใช้ยานี้ อาจทำให้เกิดการระคายเคืองของระบบทางเดินอาหาร

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ปวดท้อง ท้องผูก ปัสสาวะบ่อย คอแห้ง ใจสั่น

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๗๔. ยาผสมเถาวัลย์เปรียง สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาผสมเถาวัลย์เปรียง สูตร ๒ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	ไพล	เหง้า	๔๐ กรัม
๒	เถาวัลย์เปรียง	เถา	๒๐ กรัม
๓	มะตูม	แก่น	๒๐ กรัม
๔	ชันทองพญาบาท	แก่น	๒๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖
เภสัชตำรับโรงพยาบาลกุดชุม จังหวัดยโสธร

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรมุทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมุที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๙๐๐ มิลลิกรัม - ๑.๕ กรัม วันละ ๓ ครั้ง เข้า กลางวัน และเย็น หลังอาหารทันที

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยที่เป็นแผลในกระเพาะอาหารเนื่องจากเภสัชภัณฑ์เพรียงมีกลไกออกฤทธิ์เช่นเดียวกับยาแก้ปวดในกลุ่มยาต้านการอักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ (Non-Steroidal Anti-Inflammatory Drugs: NSAIDs)
- การใช้ยานี้อาจทำให้เกิดการระคายเคืองของระบบทางเดินอาหาร

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ปวดท้อง ท้องผูก ปัสสาวะบ่อย คอแห้ง ใจสั่น

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๗๕. ยาผสมเภสัชภัณฑ์เพรียง สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาผสมเภสัชภัณฑ์เพรียง สูตร ๒ ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๐ กรัม
๑	โพล	แห้ง	๔๐ กรัม
๒	เภสัชภัณฑ์เพรียง	เถา	๒๐ กรัม
๓	มะตุ๊ก	แก่น	๒๐ กรัม
๔	ชันทองพยาบาท	แก่น	๒๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

- น้ำผึ้ง

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖
เภสัชตำรับโรงพยาบาลกุดชุม จังหวัดยโสธร

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเคี่ยวน้ำผึ้ง: นำน้ำผึ้งเคี่ยวด้วยไฟแรง จนเดือดเป็นฟองใหญ่ เคี่ยวจนกระทั่งฟองมีขนาดเล็กและละเอียด ยกออกจากเตา ได้น้ำผึ้งสีน้ำตาลเข้มข้น

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาผสมเภสัชภัณฑ์เพรียง สูตร ๒ ชนิดลูกกลอน ความแรง ๒๖๘ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ (น้ำหนัก ๖๗๐ มิลลิกรัม/เม็ด)
ผงยาผสมเภสัชภัณฑ์เพรียง สูตร ๒	๒๖๘ มิลลิกรัม
น้ำผึ้ง	๔๐๒ มิลลิกรัม

การเตรียมยาลูกกลอน

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมุขนิค มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุขนิค ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมุขนิคที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งน้ำผึ้งที่เคี้ยวแล้ว ซึ่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท
- ๔) นำสมุนไพรมุขนิคที่อบแห้งแล้วมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๕) ชั่งผงยา ผสมกับน้ำผึ้ง ผสมจนได้ตัวยาสมุนไพรมุขนิค
- ๖) นำตัวยาสมุนไพรมุขนิคที่ได้ปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน
- ๗) นำยาลูกกลอนที่ได้ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๒ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๔-๖ เม็ด วันละ ๓ ครั้ง เช้า กลางวัน และเย็น หลังอาหารทันที

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยที่เป็นแผลในกระเพาะอาหารเนื่องจากเภสัชภัณฑ์เปรี๊ยะมีกลไกออกฤทธิ์ เช่นเดียวกับยาแก้ปวดในกลุ่มยาต้านการอักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ (Non-Steroidal Anti-Inflammatory Drugs: NSAIDs)
- การใช้ยานี้อาจทำให้เกิดการระคายเคืองของระบบทางเดินอาหาร

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ปวดท้อง ท้องผูก ปัสสาวะบ่อย คอแห้ง ใจสั่น

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๗๖. ยาแก้ปวด

๑. ชื่อยา ยาแก้ปวด ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำรับยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยานี้	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๓๖ กรัม
๑	ดีปาลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๔๐ กรัม
๒	ขิง	เหง้า	๒๐ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๓๖ กรัม
๓	ข้าพลุ	ราก	๒๔ กรัม
๔	สะค้าน	เถา	๑๒ กรัม
๕	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๘ กรัม
๖	โคคลาน	เถา	๑๐ กรัม
๗	กำลังวัวเถลิง	เถา	๑๐ กรัม
๘	เถาวัลย์เปรียง	เถา	๑๐ กรัม
๙	พริกไทย	เถา	๑๐ กรัม
๑๐	ม้ากระต๊อบโรง	เถา	๑๐ กรัม
๑๑	กระชาย	รากและเหง้า	๑๐ กรัม
๑๒	แสมสาร	แก่น	๑๐ กรัม
๑๓	ไพล	เหง้า	๑๐ กรัม
๑๔	การบูร	-	๖ กรัม
๑๕	ลูกจันทน์	เมล็ด	๔ กรัม
๑๖	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๔ กรัม
๑๗	ว่านน้ำ	เหง้า	๔ กรัม
๑๘	กะทือ	เหง้า	๔ กรัม
๑๙	กระวาน	ผล	๔ กรัม
๒๐	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๔ กรัม
๒๑	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๔ กรัม
๒๒	อบเชยเทศ	เปลือกต้น	๔ กรัม
๒๓	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๒ กรัม
๒๔	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๒ กรัม
๒๕	มะลิ	ดอก	๒ กรัม
๒๖	พิกุล	วงกลีบดอก	๒ กรัม
๒๗	บุณฑาค	ดอก	๒ กรัม
๒๘	สารภี	ดอก	๒ กรัม
๒๙	บัวหลวง	เกสรตัวผู้	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖
เภสัชตำรับโรงพยาบาลสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุขชนิด ยกเว้นการบูร ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมุขที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย ปวดหลัง ปวดเอว

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๔ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น และก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้กับหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร และเด็กอายุต่ำกว่า ๑๒ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้
- ควรระวังการร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

แสบร้อนยอดอก

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

โดยปกติโกฐน้ำเต้าที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งแล้ว

๑๗๗. ยาภษัยเส้น

๑. ชื่อยา ยาภษัยเส้น ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยาสำคัญ	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๓๖ กรัม
๑	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๔๐ กรัม
๒	ชิง	เหง้า	๒๐ กรัม
๓	ข้าพลุ	ราก	๒๔ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๓๖ กรัม
๔	สะค้าน	เถา	๑๒ กรัม
๕	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๘ กรัม
๖	โคคลาน	เถา	๑๐ กรัม
๗	กำลังวัวเถลิง	เถา	๑๐ กรัม
๘	เถาวัลย์เปรียง	เถา	๑๐ กรัม
๙	พริกไทย	เถา	๑๐ กรัม
๑๐	ม้ากระทืบโรง	เถา	๑๐ กรัม
๑๑	กระชาย	รากและเหง้า	๑๐ กรัม
๑๒	แสมสาร	แก่น	๑๐ กรัม
๑๓	ไพล	เหง้า	๑๐ กรัม
๑๔	การบูร	-	๖ กรัม
๑๕	ลูกจันทน์	เมล็ด	๔ กรัม
๑๖	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๔ กรัม
๑๗	ว่านน้ำ	เหง้า	๔ กรัม
๑๘	กะทือ	เหง้า	๔ กรัม
๑๙	กระวาน	ผล	๔ กรัม
๒๐	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๔ กรัม
๒๑	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๔ กรัม
๒๒	อบเชยเทศ	เปลือกต้น	๔ กรัม
๒๓	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๒ กรัม
๒๔	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๒ กรัม
๒๕	มะลิ	ดอก	๒ กรัม
๒๖	พิกุล	วงกลีบดอก	๒ กรัม
๒๗	บุนนาค	ดอก	๒ กรัม
๒๘	สารภี	ดอก	๒ กรัม
๒๙	บัวหลวง	เกสรตัวผู้	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖
เภสัชตำรับโรงพยาบาลสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

- ๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นการบูร ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย ปวดหลัง ปวดเอว

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๗๕๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม วันละ ๔ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น และก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้กับหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร และเด็กอายุต่ำกว่า ๑๒ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้
- ควรระวังการร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

แสบร้อนยอดอก

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

โดยปกติโกฐน้ำเต้าที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งแล้ว

๑๗๘. ยาക്ഷยเส้น

๑. ชื่อยา ยาക്ഷยเส้น ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๓๖ กรัม
๑	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๔๐ กรัม
๒	ขิง	เหง้า	๒๐ กรัม
๓	ข้าพลุ	ราก	๒๔ กรัม
๔	สะค้าน	เถา	๑๒ กรัม
๕	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๘ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๓๖ กรัม
๖	โคคลาน	เถา	๑๐ กรัม
๗	กำลังวัวเถลิง	เถา	๑๐ กรัม
๘	เถาวัลย์เปรียง	เถา	๑๐ กรัม
๙	พริกไทย	เถา	๑๐ กรัม
๑๐	ม้ากระที่บโรง	เถา	๑๐ กรัม
๑๑	กระชาย	รากและเหง้า	๑๐ กรัม
๑๒	แสมสาร	แก่น	๑๐ กรัม
๑๓	ไพล	เหง้า	๑๐ กรัม
๑๔	การบูร	-	๖ กรัม
๑๕	ลูกจันทน์	เมล็ด	๔ กรัม
๑๖	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๔ กรัม
๑๗	ว่านน้ำ	เหง้า	๔ กรัม
๑๘	กะทือ	เหง้า	๔ กรัม
๑๙	กระวาน	ผล	๔ กรัม
๒๐	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๔ กรัม
๒๑	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๔ กรัม
๒๒	อบเชยเทศ	เปลือกต้น	๔ กรัม
๒๓	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๒ กรัม
๒๔	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๒ กรัม
๒๕	มะลิ	ดอก	๒ กรัม
๒๖	พิภูล	วงกลีบดอก	๒ กรัม
๒๗	บุนนาค	ดอก	๒ กรัม
๒๘	สารภี	ดอก	๒ กรัม
๒๙	บัวหลวง	เกสรตัวผู้	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

- น้ำผึ้ง

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖
เภสัชตำรับโรงพยาบาลสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเคี่ยวน้ำผึ้ง: นำน้ำผึ้งเคี่ยวด้วยไฟแรง จนเดือดเป็นฟองใหญ่ เคี่ยวจนกระทั่งฟองมีขนาดเล็ก และละเอียด ยกออกจากเตา ได้น้ำผึ้งสีน้ำตาลเข้มขึ้น

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาแก้ขับเสมหะ ชนิดลูกกลอน ความแรง ๒๗๕ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ (น้ำหนัก ๕๖๕ มิลลิกรัม/เม็ด)
ผงยาแก้อักเสบ	๒๗๕ มิลลิกรัม
น้ำผึ้ง	๒๙๐ มิลลิกรัม

การเตรียมยาลูกกลอน

- ๑) นำตัวยาสุนัขมาทำ ความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นการบูร ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูรและน้ำผึ้งที่เคี่ยวแล้ว ซึ่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท
- ๔) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้วมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐ ผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๕) ชั่งผงยา ผสมกับน้ำผึ้ง ผสมจนได้ตัวยาน้ำผึ้งที่สม่ำเสมอ
- ๖) นำตัวยาน้ำผึ้งที่ได้ปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน
- ๗) นำยาลูกกลอนที่ได้ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๒ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย ปวดหลัง ปวดเอว

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๓-๔ เม็ด วันละ ๔ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน เย็น และก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้กับหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร และเด็กอายุต่ำกว่า ๑๒ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้
- ควรระวังการร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

แสบร้อนยอดอก

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

โดยปกติโกฐน้ำเต้าที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งแล้ว

๑๗๙. ยาบรรเทาโรคเลือดจางหวางหนัก

๑. ชื่อยา ยาบรรเทาโรคเลือดจางหวางหนัก ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๕๖ กรัม
๑	เหงื่ออกปลาหมอ	ใบ	๓๐ กรัม
๒	เพชรสังฆาต	เถา	๓๐ กรัม
๓	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๔	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๓๐ กรัม
๕	ราชดัด	ผล	๑๕ กรัม
๖	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๑๕ กรัม
๗	ขมิ้นชัน	เหง้า	๖ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๑๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๑๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๑๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรมทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๑๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการโรคเลือดจางหวางหนัก

๑๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำดื่มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๔ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน เย็น และก่อนนอน

๑๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๑๙. คำเตือน

ไม่มี

๒๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ยาในหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร

- ควรระวังในผู้ป่วยที่มีภาวะไตบกพร่อง
- ไม่ควรรับประทานติดต่อกันเป็นเวลานาน เนื่องจากอาจเกิดพิษต่อไตจาก oxalate ในเถาเพชรสังฆาต

๒๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๒๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

โดยปกติโกฐน้ำเต้าที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งแล้ว

๑๘๐. ยาบรรเทาโรคผิวหนัง

๑. ชื่อยา ยาบรรเทาโรคผิวหนัง ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวอย่างสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๕๖ กรัม
๑	เหงือกปลาหมอ	ใบ	๓๐ กรัม
๒	เพชรสังฆาต	เถา	๓๐ กรัม
๓	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๔	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๓๐ กรัม
๕	ราชดัด	ผล	๑๕ กรัม
๖	โกฐน้ำเต้า	รากและเหง้า	๑๕ กรัม
๗	ขมิ้นชัน	เหง้า	๖ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการโรคผิวหนัง

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๗๕๐ มิลลิกรัม - ๑.๒๕ กรัม วันละ ๔ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน เย็น และก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ยาในหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร
- ควรระวังในผู้ป่วยที่มีภาวะไตบกพร่อง
- ไม่ควรรับประทานติดต่อกันเป็นเวลานาน เนื่องจากอาจเกิดพิษต่อไตจาก oxalate ในเภสัชภัณฑ์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

โดยปกติโกลูต้าไมน์ที่ใช้ตามตำรายาแผนไทยผ่านกระบวนการนึ่งแล้ว

๑๘๑. ยาแก้ไข้ผสมกานพลู

๑. ชื่อยา ยาแก้ไข้ผสมกานพลู ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวอย่างสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๒ กรัม
๑	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๔๘ กรัม
๒	บัว	เนื้อผล	๑๖ กรัม
๓	มะนาว	ผลดอง	๑๐ กรัม
๔	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๒ กรัม
๕	ว่านน้ำ	เหง้า	๒ กรัม
๖	มะแว้งเครือ	ผล	๒ กรัม
๗	สมอพิเภก	เนื้อผล	๒ กรัม
๘	อบเชยเทศ	เปลือกต้น	๒ กรัม
๙	มะขามป้อม	เนื้อผล	๒ กรัม
๑๐	เก็กฮวย	ดอก	๒ กรัม
๑๑	หล่อฮั้งก้วย	ผล	๒ กรัม
๑๒	ส้มจีน	ผิวเปลือกผล	๒ กรัม
๑๓	น้ำตาลกรวด	-	๔ กรัม
๑๔	พิมเสน	-	๓ กรัม
๑๕	เกิล็ดสระระแห่น	-	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

- น้ำผึ้ง

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖
เภสัชตำรับโรงพยาบาลอุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมน้ำผึ้ง: นำน้ำผึ้งเคี่ยวด้วยไฟแรง จนเดือดเป็นฟองใหญ่ เคี่ยวจนกระทั่งฟองมีขนาดเล็ก และละเอียด ยกออกจากเตา ได้น้ำผึ้งสีน้ำตาลเข้มขึ้น

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาแก้ไอผสมกานพลู ชนิดลูกกลอน ความแรง ๓๗๘ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ (น้ำหนัก ๖๘๐ มิลลิกรัม/เม็ด)
ผงยาแก้ไอผสมกานพลู	๓๗๘ มิลลิกรัม
น้ำผึ้ง	๓๐๒ มิลลิกรัม

การเตรียมยาลูกกลอน

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุทุกชนิด ยกเว้นมะนาวดอง น้ำตาลกรวด พิมเสน เกล็ดสระระแหง ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำผลมะนาวดองมาผ่า นำเมล็ดออก จากนั้นสับเป็นชิ้นเล็ก ๆ
- ๔) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งมะนาวดอง น้ำตาลกรวด พิมเสน เกล็ดสระระแหง และน้ำผึ้ง ที่เคี่ยวแล้ว ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท
- ๕) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้วมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ผสมกับน้ำตาลกรวด พิมเสน เกล็ดสระระแหง และเนื้อมะนาวดองที่เตรียมไว้
- ๖) นำส่วนผสมที่ได้จากข้อ ๕ ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๒ ชั่วโมง หรือจนแห้ง ร้อนผ่านแรงเบอร์ ๘๐
- ๗) ชั่งผงยา ผสมกับน้ำผึ้ง ผสมจนได้ตัวยาสสมุนไพรม่าเสมอ
- ๘) นำตัวยาสสมุนไพรม่าเป็นเม็ดลูกกลอน
- ๙) นำยาลูกกลอนที่ได้ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๒ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไอ ขับเสมหะ ทำให้ชุ่มคอ

๗. ขนาดและวิธีใช้

อมครั้งละ ๑ เม็ด เมื่อมีอาการไอ ทุก ๔ ชั่วโมง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๘๒. ยาแก้ไอผสมมะนาวดอง

๑. ชื่อยา ยาแก้ไอผสมมะนาวดอง ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวอย่างสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๙๙ กรัม
๑	บัว	เนื้อผล	๓๕ กรัม
๒	มะนาว	ผลดอง	๓๕ กรัม
๓	ชะเอมเทศ	รากและเหง้า	๑๗ กรัม
๔	ชะเอมไทย	เถาหรือต้น	๓ กรัม
๕	อบเชยญวน	เปลือกต้น	๓ กรัม
๖	มะแว้งเครือ	ผล	๒ กรัม
๗	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๑ กรัม
๘	มะขามป้อม	เนื้อผล	๑ กรัม
๙	เกล็ดสระแหน่	-	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

- น้ำผึ้ง

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖
เภสัชตำรับโรงพยาบาลพล จังหวัดขอนแก่น

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเคี่ยวน้ำผึ้ง: นำน้ำผึ้งเคี่ยวด้วยไฟแรง จนเดือดเป็นฟองใหญ่ เคี่ยวจนกระทั่งฟองมีขนาดเล็ก และละเอียด ยกออกจากเตา ได้น้ำผึ้งสีน้ำตาลเข้มขึ้น

๕. กรรมวิธีการผลิต

สูตรแม่บท ยาแก้ไอผสมมะนาวดอง ชนิดลูกกลอน ความแรง ๓๓๐ มิลลิกรัมต่อเม็ด

สูตรตำรับ	ปริมาณ (น้ำหนัก ๖๖๐ มิลลิกรัม/เม็ด)
ผงยาแก้ไอผสมมะนาวดอง	๓๓๐ มิลลิกรัม
น้ำผึ้ง	๓๓๐ มิลลิกรัม

การเตรียมยาลูกกลอน

๑) นำตัวยาสุนัขมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

- ๒) ออบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นมะนาวดองและเกล็ดสะระแหน่ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำผลมะนาวดองมาผ่า นำเมล็ดออก จากนั้นสับเป็นชิ้นเล็ก ๆ
- ๔) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งมะนาวดอง เกล็ดสะระแหน่ และน้ำผึ้งที่เคี่ยวแล้ว ชั่งน้ำหนักตามปริมาณที่ต้องการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับสูตรแม่บท
- ๕) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้วมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ผสมกับเกล็ดสะระแหน่ และเนื้อมะนาวดองที่เตรียมไว้
- ๖) นำส่วนผสมที่ได้จากข้อ ๕ ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๒ ชั่วโมง หรือจนแห้ง ร้อนผ่านแรงเบอร์ ๘๐
- ๗) ชั่งผงยา ผสมกับน้ำผึ้ง ผสมจนได้ตัวยาที่สม่ำเสมอ
- ๘) นำตัวยาที่ได้ปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน
- ๙) นำยาลูกกลอนที่ได้ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๒ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการไอ ขับเสมหะ ทำให้ชุ่มคอ

๗. ขนาดและวิธีใช้

อมครั้งละ ๑ เม็ด เมื่อมีอาการไอ ทุก ๔ ชั่วโมง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยต้องจำกัดการได้รับโซเดียมต่อวัน เช่น ผู้ป่วยโรคไต ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง หากใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน
- ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน ๑๕ วัน หากอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๘๓. ยาชिरนัคคีจร

๑. ชื่อยา ยาชिरนัคคีจร ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๒๐ กรัม
๑	กระเทียม	ราก	๖๐ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๒๐กรัม
๒	ดีป्ली	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๐ กรัม
๓	เปราะหอม	เหง้า	๑๐ กรัม
๔	แฝกหอม	ราก	๑๐ กรัม
๕	พริกไทย	ผลแก่	๑๐ กรัม
๖	ว่านน้ำ	เหง้า	๑๐ กรัม
๗	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๑๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวง รัชกาลที่ ๕ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมุขนิต มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุขนิตที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมุขนิตที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

๖.๑ ขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ (ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมุขนิต)

๖.๒ กรณีที่ใช้ในสรรพคุณ “แก้ลมอัมพาต ลมราทักซ์ และลมปัตฆาต” ให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรมุขนิต

ขายเฉพาะให้กับสถานพยาบาล

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๙๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้าและเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ เด็ก และหญิงตั้งครรภ์

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๘๔. ยาสุวรรณเกษรา

๑. ชื่อยา ยาสุวรรณเกษรา ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔๐๕ กรัม
๑	กระลำพัก	แก่นที่มีราลง	๑๕ กรัม
๒	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๑๕ กรัม
๓	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๑๕ กรัม
๔	โกฐเขมา	เหง้า	๑๕ กรัม
๕	โกฐเชียง	รากแขนง	๑๕ กรัม
๖	โกฐสอ	ราก	๑๕ กรัม
๗	โกฐหัวบัว	เหง้า	๑๕ กรัม
๘	ขอนดอก	แก่นที่มีราลง	๑๕ กรัม
๙	จันทน์ขาว	แก่น	๑๕ กรัม
๑๐	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๑๕ กรัม
๑๑	ชะลูด	เปลือกเถา	๑๕ กรัม
๑๒	เทพทาโร	เนื้อไม้	๑๕ กรัม
๑๓	เทียนขาว	ผล	๑๕ กรัม
๑๔	เทียนดำ	เมล็ด	๑๕ กรัม
๑๕	เทียนแดง	เมล็ด	๑๕ กรัม
๑๖	เทียนยาวพानी	ผล	๑๕ กรัม
๑๗	เทียนสัตตบุษย์	ผล	๑๕ กรัม
๑๘	บัวจงกลนี	ดอก	๑๕ กรัม
๑๙	บัวนิลุปล	ดอก	๑๕ กรัม
๒๐	บัวลินจง	ดอก	๑๕ กรัม
๒๑	บัวสัตตบรรณ	ดอก	๑๕ กรัม
๒๒	บัวสัตตบุษย์	ดอก	๑๕ กรัม
๒๓	สน	แก่น	๑๕ กรัม
๒๔	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๒๕	สักขี้	แก่น	๑๕ กรัม
๒๖	รากสามสิบ	ราก	๑๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔๐๕ กรัม
๒๗	อบเชย	เปลือกต้น	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ศิลาจารึกตำรายาวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมุขนิค มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรมุขนิคให้เล็กลง
- ๓) อบสมุนไพรมุขนิคที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๔) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรมุขนิคตามสูตรยา
- ๕) นำตัวยาทั้งหมดมาผสมรวมกัน และบดหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรมุขนิคมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๖) บรรจุสมุนไพรมุขนิคทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง จากนั้นนำไปบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

บำรุงครรภ์ แก้ไขในครรภ์รักษา

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม

- ๑) นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสมุนไพรมุขนิคใส่ในหม้อต้ม
- ๒) เติมน้ำพอท่วม (โดยใช้มือกดบนยาเบา ๆ ให้ตัวยาจมอยู่ใต้น้ำ และให้น้ำท่วมหลังมือ) นำไปตั้งบนเตาต้มจนเดือด แล้วหรี่ไฟลง ต้มต่ออีก ๑๐-๑๕ นาที แล้วยกออกจากเตา

๗.๒ วิธีรับประทาน

รินเอาน้ำดื่มครั้งละ ๑๐๐-๒๐๐ มิลลิลิตร วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า และเย็น โดยควรดื่มขณะยังอุ่นอยู่

กรณีที่มีไข้

รินเอาน้ำดื่มครั้งละ ๑๐๐-๒๐๐ มิลลิลิตร วันละ ๔ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน เย็น และก่อนนอน โดยควรดื่มขณะย่ำอุ่นอยู่

ยา ๑ ห่อ ใช้ติดต่อกันได้ ๕ วัน โดยเติมน้ำ แล้วนำมาต้มทุกวัน

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระมัดระวังการใช้ยาและควรอยู่ภายใต้การดูแลของแพทย์
- ไม่ควรใช้ยานี้ติดต่อกันเกิน ๕ วัน

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

ไม่มี

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๘๕. ยาแก้ลมอัมพฤกษ์

๑. ชื่อยา ยาแก้ลมอัมพฤกษ์ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๐ กรัม
๑	กระเทียม	หัว	๕ กรัม
๒	การบูร	-	๕ กรัม
๓	กุ่มน้ำ	เปลือกต้น	๕ กรัม
๔	กุ่มบก	เปลือกต้น	๕ กรัม
๕	เกลือสินเธาว์*	-	๕ กรัม
๖	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๕ กรัม
๗	ข่า	เหง้า	๕ กรัม
๘	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๕ กรัม
๙	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๕ กรัม
๑๐	ทองหลางใบมน	เปลือกต้น	๕ กรัม
๑๑	ผักเสี้ยนผี	ทั้งต้น	๕ กรัม
๑๒	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๕ กรัม
๑๓	ไพล	เหง้า	๕ กรัม
๑๔	ลูกจันทน์	เมล็ด	๕ กรัม

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอปอเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย และอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรทุกชนิด ยกเว้นการบูรและเกลือสินเธาว์ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูรและเกลือสินเธาว์ ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดตามเส้นเอ็นและกล้ามเนื้อ มือเท้าตึงหรือชา

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ละลายน้ำต้มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ หญิงตั้งครรภ์ และเด็กอายุต่ำกว่า ๑๒ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไตเนื่องจาก อาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

- ควรระมัดระวังการใช้อย่างต่อเนื่อง ในผู้ป่วยที่จำกัดการใช้เกลือ

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

แสบร้อนยอดอก

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ตำรับนี้มีสูตรใกล้เคียงกับคัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ เล่ม ๒ ขุนโสภิตบรรณลักษณ์ โดยตำรับยานี้ ไม่มีตัวยามะกรูด น้ำมันงา น้ำมันาว

๑๘๖. ยาแก้ลมอัมพฤกษ์

๑. ชื่อยา ยาแก้ลมอัมพฤกษ์ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๐ กรัม
๑	กระเทียม	หัว	๕ กรัม
๒	การบูร	-	๕ กรัม
๓	กุ่มน้ำ	เปลือกต้น	๕ กรัม
๔	กุ่มบก	เปลือกต้น	๕ กรัม
๕	เกลือสินเธาว์*	-	๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๐ กรัม
๖	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๕ กรัม
๗	ข่า	เหง้า	๕ กรัม
๘	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๕ กรัม
๙	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๕ กรัม
๑๐	ทองกลางใบมน	เปลือกก้าน	๕ กรัม
๑๑	ผักเสี้ยนผี	ทั้งต้น	๕ กรัม
๑๒	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๕ กรัม
๑๓	ไพล	เหง้า	๕ กรัม
๑๔	ลูกจันทน์	เมล็ด	๕ กรัม

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอปอเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย และอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรมุทุกชนิด ยกเว้นการบูรและเกลือสินเธาว์ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูรและเกลือสินเธาว์ ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดตามเส้นเอ็นและกล้ามเนื้อ มือเท้าตึงหรือชา

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มิใช่ หญิงตั้งครรภ์ และเด็กอายุต่ำกว่า ๑๒ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับและไตเนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้
- ควรระมัดระวังการใช้อย่างต่อเนื่อง ในผู้ป่วยที่จำกัดการใช้เกลือ

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

แสบร้อนยอดดอก

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ตำรับนี้มีสูตรใกล้เคียงกับคัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ เล่ม ๒ ขุนโสภิตบรรณลักษณ์ โดยตำรับยานี้ไม่มีตัวยามะกรูด น้ำมะงั่ว น้ำมะนาว

๑๘๗. ยาแก้ลมอัมพฤกษ์อัมพาต

๑. ชื่อยา ยาแก้ลมอัมพฤกษ์อัมพาต ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๗๐ กรัม
๑	กระเทียม	ราก	๑๐ กรัม
๒	การบูร	-	๑๐ กรัม
๓	กุ่มน้ำ	เปลือกต้น	๑๐ กรัม
๔	กุ่มบก	เปลือกต้น	๑๐ กรัม
๕	เกลือสะอาด	-	๑๐ กรัม*
๖	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๑๐ กรัม
๗	ข่า	เหง้า	๑๐ กรัม
๘	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๑๐ กรัม
๙	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๑๐ กรัม
๑๐	ทองกลางใบมน	เปลือกต้น	๑๐ กรัม
๑๑	ผักเสี้ยนผี	ทั้งต้น	๑๐ กรัม
๑๒	พริกไทย	ผลแก่	๑๐ กรัม
๑๓	ไพล	เหง้า	๑๐ กรัม
๑๔	มะกรูด	ผล	๑๐ กรัม**
๑๕	มะงั่ว	ผล	๑๐ กรัม**
๑๖	มะนาว	ผล	๑๐ กรัม**
๑๗	ลูกจันทน์	เมล็ด	๑๐ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

** น้ำหนักของน้ำคั้นจากผล

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวง รัชกาลที่ ๕ เล่ม ๓

ชื่อตำรับยาแก้ลมอัมพฤกษ์อัมพาต สูตร ๑ ในรายการตำรับแผนไทยแห่งชาติ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุเกลือ: นำเกลือสะอาดหรือบริสุทธิ์ใส่ในหม้อดินปิดฝา ตั้งไฟ ให้ความชื้นและน้ำระเหยออกหมด จนเกลือกรอบ แล้วจึงนำมาใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำผลมะกรูด ผลมะงั่ว และผลมะนาว มาคั้นเอาน้ำ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา

๒) นำตัวยาสมนไพรอื่น ยกเว้นการบูรและเกลือ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๓) อบตัวยานในข้อ ๒ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) นำตัวยานในข้อ ๓ รวมทั้งการบูรและเกลือ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา มาบดรวมกันแบบหยาบ

๕) ผสมผงยาที่ได้จากข้อ ๔ กับน้ำมะกรูด น้ำมะงั่ว น้ำมะนาว ให้เข้ากัน แล้วนำยาที่ได้ไปอบที่ อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๖) นำผงยาที่ได้ไปบดให้ละเอียด ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐

๗) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ลมอัมพฤกษ์อัมพาต

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๒ กรัม ละลายน้ำดื่มสุกที่ยังอุ่นอยู่ วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจาก อาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๘๘. ยาปะโตลาธิคุณ

๑. ชื่อยา ยาปะโตลาธิคุณ ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๒.๕ กรัม
๑	มะขามป้อม	เนื้อผล	๑๕ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๑๕ กรัม
๓	ชิงแห้ง	เหง้า	๗.๕ กรัม
๔	ราชพฤกษ์	เนื้อในฝัก	๗.๕ กรัม
๕	กระดอม	ผล*	๓.๗๕ กรัม
๖	จันทน์ขาว	แก่น	๓.๗๕ กรัม
๗	บอระเพ็ด	เถา	๓.๗๕ กรัม
๘	ลูกผักชีล้อม	ผล	๓.๗๕ กรัม
๙	แฝกหอม	ราก	๓.๗๕ กรัม
๑๐	มะคำดีควาย	เนื้อผล	๓.๗๕ กรัม**
๑๑	มะตูม	ผลอ่อน	๓.๗๕ กรัม
๑๒	สะค้าน	เถา	๓.๗๕ กรัม
๑๓	เสนียด	ราก	๓.๗๕ กรัม
๑๔	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๓.๗๕ กรัม

* ผลกระดอมไม่ใช้ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ ขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมผลมะคำดีควาย: นำผลมะคำดีควายไปย่างหรือปิ้งไฟ จนมียางเฝิ้มออกมา แกะเอาแต่เนื้อ
จึงนำไปใช้ปรุงยาได้

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๓) อบสมุนไพรทุกชนิดที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๔) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรทุกชนิดตามสูตรยา
- ๕) นำตัวยาทั้งหมดมาผสมรวมกัน และบดหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๖) บรรจุสมุนไพรทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง จากนั้นนำไปบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

แก้ไข้เพื่อกำเดาและเสมหะ แก้ไข้จับวันเว้นวัน

๗. ขนาดและวิธีใช้**๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม**

๑) นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสมุนไพรรสในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำพอท่วม โดยใช้มือกดบนยาเบา ๆ ให้ตัวยางมออยู่ที่น้ำ และให้น้ำท่วมหลังมือ) นำไปตั้งบนเตาต้มจนเดือด แล้วหรี่ไฟลง ต้มต่ออีก ๑๐-๑๕ นาที แล้วยกกลงจากเตา

๗.๒ วิธีรับประทาน

รินเอาน้ำดื่มครั้งละ ๑๕๐ มิลลิลิตร วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้าและเย็น ให้ดื่มตามอาการของโรค และกำลังของผู้ป่วย โดยควรดื่มขณะยังอุ่นอยู่

ยา ๑ ห่อ ใช้ติดต่อกันได้ ๒ วัน โดยเติมน้ำ แล้วนำมาอุ่นรับประทานทุกวัน

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๘๙. ยาปะโตลาธิคุณ**๑. ชื่อยา ยาปะโตลาธิคุณ ชนิดผง****๒. สูตรตำรับยา****๒.๑ ตัวยาสําคัญ**

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๒.๕ กรัม
๑	มะขามป้อม	เนื้อผล	๑๕ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๑๕ กรัม
๓	ชิงแห้ง	เหง้า	๗.๕ กรัม
๔	ราชพฤกษ์	เนื้อในฝัก	๗.๕ กรัม
๕	กระดอม	ผล*	๓.๗๕ กรัม
๖	จันทน์ขาว	แก่น	๓.๗๕ กรัม
๗	บอระเพ็ด	เถา	๓.๗๕ กรัม
๘	ลูกผักชีล้อม	ผล	๓.๗๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๒.๕ กรัม
๙	แฝกหอม	ราก	๓.๗๕ กรัม
๑๐	มะคำดีควาย	เนื้อผล	๓.๗๕ กรัม**
๑๑	มะตูม	ผลอ่อน	๓.๗๕ กรัม
๑๒	สะค้าน	เถา	๓.๗๕ กรัม
๑๓	เสนียด	ราก	๓.๗๕ กรัม
๑๔	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๓.๗๕ กรัม

* ผลกระดอมไม่ใช้ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ ชุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมผลมะคำดีควาย: นำผลมะคำดีควายไปล้างหรือปิ้งไฟ จนมียางเยิ้มออกมา แกะเอาแต่เนื้อ
จึงนำไปใช้ปรุงยาได้

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นมะคำดีควาย ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง
หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ไข้เพื่อกำเดาและเสมหะ แก้ไข้จับวันเว้นวัน

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๑.๕ กรัม วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหารเช้าและเย็น ตามอาการของโรคหรือกำลังของผู้ป่วย

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๙๐. ยาปะโตลาธิคุณ

๑. ชื่อยา ยาปะโตลาธิคุณ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๒.๕ กรัม
๑	มะขามป้อม	เนื้อผล	๑๕ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๑๕ กรัม
๓	ขิงแห้ง	เหง้า	๗.๕ กรัม
๔	ราชพฤกษ์	เนื้อในฝัก	๗.๕ กรัม
๕	กระดอม	ผล*	๓.๗๕ กรัม
๖	จันทน์ขาว	แก่น	๓.๗๕ กรัม
๗	บอระเพ็ด	เถา	๓.๗๕ กรัม
๘	ลูกผักชีล้อม	ผล	๓.๗๕ กรัม
๙	แฝกหอม	ราก	๓.๗๕ กรัม
๑๐	มะคำดีควาย	เนื้อผล	๓.๗๕ กรัม**
๑๑	มะตูม	ผลอ่อน	๓.๗๕ กรัม
๑๒	สะค้าน	เถา	๓.๗๕ กรัม
๑๓	เสนียด	ราก	๓.๗๕ กรัม
๑๔	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๓.๗๕ กรัม

* ผลกระดอมไม่ใช้ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ ขุนโสภิตบรรณลักษณะ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมผลมะคำดีควาย: นำผลมะคำดีควายไปย่างหรือปิ้งไฟ จนมียางเฝิ้มออกมา แกะเอาแต่เนื้อ
จึงนำไปใช้ปรุงยาได้

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นมะคำดีควาย ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง
หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ไข้เพื่อกำเดาและเสมหะ แก้ไข้จับวันเว้นวัน

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๑.๕ กรัม วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหารเช้าและเย็น ตามอาการของโรคหรือกำลังของผู้ป่วย

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๙๑. ยาถ่ายใช้พิษใช้กาฬ

๑. ชื่อยา ยาถ่ายใช้พิษใช้กาฬ ชนิดยาต้ม

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๗๗.๕๐ กรัม
๑	คูน	เนื้อในฝัก	๑๐๕ กรัม
๒	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๑๕ กรัม
๓	ข่า	เหง้า	๑๕ กรัม
๔	ไผ่ป่า	ใบ	๑๕ กรัม
๕	มะกา	ใบ	๑๕ กรัม
๖	มะขาม	ใบ	๑๕ กรัม
๗	มะเฟือง	ใบ	๑๕ กรัม
๘	มะยม	ใบ	๑๕ กรัม
๙	ยาดำ	ยางจากใบ	๑๕ กรัม
๑๐	ส้มป่อย	ใบ	๑๕ กรัม
๑๑	หญ้าปากควาย	ทั้งต้น	๑๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๗๗.๕๐ กรัม
๑๒	หญ้าแพรก	ทั้งต้น	๑๕ กรัม
๑๓	ดินประสิว	-	๗.๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ ขุนโสภิตบรรณลักษณะ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมานึ่งทุกชนิด มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรมานึ่งให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๓) อบสมุนไพรมานึ่งทุกชนิด ยกเว้นยาดำและดินประสิ่วที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๔) นำสมุนไพรมานึ่งที่อบจนแห้งแล้ว ยกเว้นยาดำและดินประสิ่ว มาบดหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๕) ชั่งน้ำหนักสมุนไพรมานึ่งตามสูตรยา และบรรจุสมุนไพรมานึ่งทั้งหมดที่บดแล้วในถุงผ้าขาวบาง
- ๖) ชั่งน้ำหนักตัวยาดำและดินประสิ่วตามสูตร แล้วแยกบรรจุใส่ในถุงพลาสติกปิดให้สนิท
- ๗) จากนั้นนำถุงผ้าขาวบางและถุงพลาสติกไปบรรจุลงบรรจุภัณฑ์

๖. สรรพคุณ

ถ่ายไข้พิษ ไข้กาฬ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมยาต้ม

- ๑) นำถุงผ้าขาวบางที่บรรจุสมุนไพรมานึ่งและเครื่องยาในถุงพลาสติกใส่ในหม้อต้ม
- ๒) เติมน้ำพอท่วม (โดยใช้มือกดบนยาเบา ๆ ให้ตัวยาจมอยู่ใต้น้ำ และให้น้ำท่วมหลังมือ) นำไปตั้งบนเตา ต้มจนเดือด แล้วหรี่ไฟลง ต้มต่ออีก ๑๐-๑๕ นาที แล้วยกลงจากเตา

๗.๒ วิธีรับประทาน

รินเอาน้ำดื่มครั้งละ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร วันละ ๑ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า ให้ดื่มตามอาการและกำลังของผู้ป่วย โดยควรดื่มขณะยังอุ่นอยู่

ยา ๑ ห่อ ใช้ติดต่อกัน ๕-๗ วัน โดยให้อุ่นน้ำสมุนไพรมานึ่งทุกครั้งก่อนใช้ยา

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีอาการท้องเสีย

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๙๒. ยาทาพระเส้น

๑. ชื่อยา ยาทาพระเส้น ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔๓ กรัม
๑	มะค่าไก่	ใบ	๑๖ กรัม
๒	ขี้เหล็ก	ใบ	๔ กรัม
๓	ตองแตก	ใบ	๔ กรัม
๔	ตะไคร้หอม	เหง้าและกาบใบ	๔ กรัม
๕	มะขาม	ใบ	๔ กรัม
๖	เลี่ยน	ใบ	๔ กรัม
๗	กระชาย	รากและเหง้า	๑ กรัม
๘	กระเทียม	หัว	๑ กรัม
๙	ข่า	เหง้า	๑ กรัม
๑๐	พริกไทย	ผลแก่	๑ กรัม
๑๑	มหาหิงคุ์	ยาง	๑ กรัม
๑๒	ยาดำ	ยางจากใบ	๑ กรัม
๑๓	หอม	หัว	๑ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์ธาตุพระนารายณ์ ฉบับใบลาน

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมานำมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๖๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงขวดพลาสติก/ขวดแก้วที่ปิดสนิท ขวดละ ๑๐๐ กรัม

๖. สรรพคุณ

๖.๑ บรรเทาอาการปวดเมื่อย เคล็ด ขัดยอก (ขายเฉพาะสถานที่ที่มีใบอนุญาต)

๖.๒ ในกรณีใช้ในสรรพคุณ “แก้เส้นพิการ แก้ลมอัมพาต ลมปัตฆาต กล่อน ตะคริว ลมจับโปง ปวดเมื่อย” ให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรขายเฉพาะให้กับสถานพยาบาล

๗. วิธีใช้

ผสมเหล้าหรือน้ำส้มสายชู แล้วแบ่งทาหรือพอก วันละ ๒-๓ ครั้ง

กระสายยาที่ใช้

- เหล้าขาว ๓๕ หรือ ๔๐ ดีกรี

- น้ำส้มสายชู ที่ใช้เป็นกระสายยานั้น ควรเป็นน้ำส้มสายชูที่ได้จากการหมักตามธรรมชาติ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- การใช้ยานี้พอกเป็นเวลานานเกิน ๑ ชั่วโมง อาจทำให้ผิวหนังบริเวณที่พอกลอกเป็นขุยได้ แต่ไม่ทำให้เกิดอันตราย

- ห้ามทาหรือพอกบริเวณผิวหนังที่มีบาดแผลหรือมีแผลเปิด

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

- การใช้ยานานนี้พอกเข้าเป็นเวลานานเกิน ๑ ชั่วโมง อาจทำให้ผิวหนังบริเวณที่พอกลอกเป็นขุย

- น้ำส้มสายชู ที่ใช้เป็นกระสายยานั้น ควรเป็นน้ำส้มสายชูที่ได้จากการหมักตามธรรมชาติ

๑๙๓. ยาทาพระเส้น ชนิดของเหลวสำหรับใช้ภายนอก สูตร ๑

๑. ชื่อยา ยาทาพระเส้น ชนิดของเหลวสำหรับใช้ภายนอก สูตร ๑

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๗.๕ กรัม*
๑	มะค่าไก่	ใบสด	๔๐ กรัม
๒	ขี้เหล็ก	ใบสด	๑๐ กรัม
๓	ตองแตก	ใบสด	๑๐ กรัม
๔	ตะไคร้หอม	เหง้าและกาบใบสด	๑๐ กรัม
๕	มะขาม	ใบสด	๑๐ กรัม
๖	เลี่ยน	ใบสด	๑๐ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๐๗.๕ กรัม*
๗	กระชาย	รากและเหง้าสด	๒.๕ กรัม
๘	กระเทียม	หัวสด	๒.๕ กรัม
๙	ข่า	เหง้าสด	๒.๕ กรัม
๑๐	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๒.๕ กรัม
๑๑	มหาหิงค์	ยาง	๒.๕ กรัม
๑๒	ยาดำ	ยางจากใบ	๒.๕ กรัม
๑๓	หอม	หัวสด	๒.๕ กรัม
๑๔	เหล้าขาว ๔๐ ดีกรี ปรับปริมาตรจนครบ	-	๓๐๐ มิลลิลิตร

* ไม่รวมน้ำหนัก เหล้าขาว ๔๐ ดีกรี

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์ธาตุพระนารายณ์ ฉบับใบลาน

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) นำสมุนไพรมานวดซังน้ำหนักตามสูตรตำรับ
- ๓) นำมหาหิงค์ ยาดำ และพริกไทยล่อน มาตำรวมกันให้ละเอียด แยกไว้
- ๔) นำใบมะค่าไก่สด ใบขี้เหล็กสด ใบตองแตกสด เหง้าและกาบใบตะไคร้หอมสด ใบมะขามสด ใบเทียนสด รากและเหง้ากระชายสด หัวกระเทียมสด เหง้าข่าสด และหัวหอมสด มาหั่นพอหยาบ และตำให้ละเอียด
- ๕) นำสมุนไพรมานวดในข้อ ๓ และข้อ ๔ ใส่ในโหลแก้ว ผสมเหล้าขาว ๔๐ ดีกรี ๔๐๐ มิลลิลิตร คนส่วนผสมให้ทั่วแล้วปิดฝาให้สนิท ตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้อง โดยคนวันละ ๑-๒ ครั้ง ให้สมุนไพรมักรวดแห้งเป็นเวลา ๗-๑๔ วัน
- ๖) นำส่วนผสมในข้อ ๕ มากรองด้วยผ้าสาหลูหรือผ้าขาวบางที่วางสลับกับตะแกรง ๒ ชั้น จะได้น้ำยาสมุนไพรมีปริมาณ ๒๙๐ มิลลิลิตร ปรับปริมาตรด้วยเหล้าขาว ๔๐ ดีกรี ให้ครบ ๓๐๐ มิลลิลิตร
- ๗) บรรจุน้ำยาสมุนไพรมลงขวดพลาสติกทึบแอลกอฮอล์/ขวดแก้วที่ปิดสนิท ไม่เกินขวดละ ๑๒๐ มิลลิลิตร

๖. สรรพคุณ

- ๖.๑ บรรเทาอาการปวดเมื่อย (ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมานวดทั่วไป)
- ๖.๒ กรณีที่ใช้ในสรรพคุณ “แก้ลมจับโปง บรรเทาอาการปวดเมื่อย เคล็ด ขัด ยอก” ให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรมานวดเฉพาะสถานที่ที่มีใบอนุญาต

๗. วิธีใช้

ใช้ยาประมาณ ๒ มิลลิลิตร ทาบริเวณที่ปวด วันละ ๓ ครั้ง เข้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามทาบริเวณผิวหนังที่มีบาดแผลหรือมีแผลเปิด

๙. คำเตือน

เป็นยาใช้ภายนอก ห้ามรับประทาน

๑๐. ข้อควรระวัง

ยานี้อาจทำให้เกิดผิวหนังระคายเคือง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

๑๒.๑ ยานี้มีอายุหลังจากผลิตไม่เกิน ๒ ปี

๑๒.๒ เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๙๔. ยาทาพระเส้น ชนิดของเหลวสำหรับใช้ภายนอก สูตร ๒

๑. ชื่อยา ยาทาพระเส้น ชนิดของเหลวสำหรับใช้ภายนอก สูตร ๒

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๕๒ กรัม*
๑	มะค่าไก่	ใบ	๑๖ กรัม
๒	ขี้เหล็ก	ใบ	๔ กรัม
๓	ตองแตก	ใบ	๔ กรัม
๔	ตะไคร้หอม	เหง้าและกาบใบ	๔ กรัม
๕	มะขาม	ใบ	๔ กรัม
๖	เลี่ยน	ใบ	๔ กรัม
๗	กระชาย	รากและเหง้าสด	๔ กรัม
๘	กระเทียม	หัวสด	๔ กรัม
๙	ข่า	เหง้า	๑ กรัม
๑๐	พริกไทย	ผลแก่	๑ กรัม
๑๑	มหาหิงคุ์	ยาง	๑ กรัม
๑๒	ยาดำ	ยางจากใบ	๑ กรัม
๑๓	หอม	หัวสด	๔ กรัม
๑๔	การบูร	-	๒๐ กรัม
๑๕	พิมเสน	-	๔๒ กรัม
๑๖	เกลิ็ดสระระแห่น	-	๘๔ กรัม
๑๗	เอทิลแอลกอฮอล์ ร้อยละ ๙๕	-	๘๐๐ มิลลิลิตร

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๕๒ กรัม*
	ปรับปริมาตรจนครบ		

* ไม่รวมน้ำหนัก การบูร พิมเสน เกล็ดสะระแห่น และเอทิลแอลกอฮอล์ ร้อยละ ๙๕

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ปรับปรุงจากสูตรยาทาพระเส้นในคัมภีร์ธาตุพระนารายณ์ ฉบับโบราณ (โดยการเพิ่มการบูร พิมเสน และเกล็ดสะระแห่น)

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรถูกชนิด ยกเว้นกระชาย กระเทียม หอม มหาหิงค์ ยาดำ การบูร พิมเสน และเกล็ดสะระแห่น ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรีบอบแห้งแล้ว รวมทั้งกระชาย กระเทียม หอม มหาหิงค์ และยาดำ ซึ่งน้ำหนักตามสูตรตำรับ จากนั้นนำมาบดพอยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๔) นำสมุนไพรรีบอบแห้งในข้อ ๓ ใส่ในโหลแก้ว ผสมเอทิลแอลกอฮอล์ ร้อยละ ๙๕ ปริมาตร ๖๒๕ มิลลิลิตร คนส่วนผสมให้ทั่วแล้วปิดฝาให้สนิท ตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้อง โดยคนวันละ ๑-๒ ครั้ง ให้สมุนไพรรีบอบแห้งแห้งเป็นเวลา ๗-๑๔ วัน
- ๕) นำส่วนผสมในข้อ ๔ มากรองด้วยผ้าสาหลูหรือผ้าขาวบางที่วางสลับกับตะแกรง ๒ ชั้น จะได้น้ำยาสมุนไพรมีปริมาณ ๖๐๐ มิลลิลิตร
- ๖) ชั่งการบูร พิมเสน และเกล็ดสะระแห่น ตามสูตรตำรับ จากนั้นนำมาแยกบดให้ละเอียด
- ๗) นำการบูร พิมเสน และเกล็ดสะระแห่น ในข้อ ๖ ผสมและละลายให้เป็นสารละลายเนื้อเดียวกัน ได้สารละลายประมาณ ๑๘๐ มิลลิลิตร
- ๘) นำสารละลายในข้อ ๗ ผสมกับน้ำยาสมุนไพรรีบอบแห้งในข้อ ๕ คนให้เข้ากัน ปรับปริมาตรด้วยเอทิลแอลกอฮอล์ ร้อยละ ๙๕ ให้ครบ ๘๐๐ มิลลิลิตร
- ๙) บรรจุน้ำยาสมุนไพรรีบอบแห้งขวดพลาสติกทนแอลกอฮอล์/ขวดแก้วที่ปิดสนิท ไม่เกินขวดละ ๑๒๐ มิลลิลิตร

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดเมื่อย

๗. วิธีใช้

ทา ถู นวด บริเวณที่มีอาการ วันละ ๒-๓ ครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามทาบริเวณผิวหนังที่มีบาดแผลหรือมีแผลเปิด

๙. คำเตือน

เป็นยาใช้ภายนอก ห้ามรับประทาน

๑๐. ข้อควรระวัง

ยานี้อาจทำให้เกิดผิวหนังระคายเคือง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

๑๒.๑ ยานี้มีอายุหลังจากผลิตไม่เกิน ๒ ปี

๑๒.๒ เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๙๕. ยาทาพระเส้น ชนิดของเหลวสำหรับใช้ภายนอก สูตร ๓

๑. ชื่อยา ยาทาพระเส้น ชนิดของเหลวสำหรับใช้ภายนอก สูตร ๓

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔๓ กรัม*
๑	มะค้ำไก่	ใบ	๑๖ กรัม
๒	ขี้เหล็ก	ใบ	๔ กรัม
๓	ตองแตก	ใบ	๔ กรัม
๔	ตะไคร้หอม	เหง้าและกาบใบ	๔ กรัม
๕	มะขาม	ใบ	๔ กรัม
๖	เลี่ยน	ใบ	๔ กรัม
๗	กระชาย	รากและเหง้า	๑ กรัม
๘	กระเทียม	หัว	๑ กรัม
๙	ข่า	เหง้า	๑ กรัม
๑๐	พริกไทย	ผลแก่	๑ กรัม
๑๑	มหาหิงคุ์	ยาง	๑ กรัม
๑๒	ยาดำ	ยางจากใบ	๑ กรัม
๑๓	หอม	หัว	๑ กรัม
๑๔	เหล้าขาว ๔๐ ดีกรี ปรับปริมาตรจนครบ	-	๓๕๐ มิลลิลิตร

* ไม่รวมน้ำหนัก เหล้าขาว ๔๐ ดีกรี

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

คัมภีร์ธาตุพระนารายณ์ ฉบับโบราณ

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

- ๒) ออบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นมหาหิงค์และยาดำ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งมหาหิงค์และยาดำ ชั่งน้ำหนักตามสูตรตำรับ จากนั้นนำมาบดพอยหยาบให้ชิ้นส่วนสมุนไพรมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๔) นำสมุนไพรในข้อ ๓ ใส่ในโหลแก้ว ผสมเหล้าขาว ๔๐ ดีกรี ๔๓๐ มิลลิลิตร คนส่วนผสมให้ทั่วแล้ว ปิดฝาให้สนิท ตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้อง โดยคนวันละ ๑-๒ ครั้ง ให้สมุนไพรเข้ากันดี หมักเป็นเวลา ๗-๑๔ วัน
- ๕) นำส่วนผสมในข้อ ๔ มากรองด้วยผ้าสาหลูหรือผ้าขาวบางที่วางสลับกับตะแกรง ๒ ชั้น
- ๖) จะได้น้ำยาสมุนไพร ประมาณ ๓๓๐ มิลลิลิตร ปรับปริมาตรด้วยเหล้าขาว ๔๐ ดีกรี จนครบ ๓๕๐ มิลลิลิตร
- ๗) บรรจุน้ำยาสมุนไพรลงภาชนะบรรจุขวดพลาสติกทึบแอลกอฮอล์/ขวดแก้วที่ปิดสนิท ไม่เกินขวดละ ๑๒๐ มิลลิลิตร

๖. สรรพคุณ

- ๖.๑ บรรเทาอาการปวดเมื่อย (ผลิตภัณฑ์สมุนไพรขายทั่วไป)
- ๖.๒ กรณีที่ใช้ในสรรพคุณ “แก้ลมจับโปง บรรเทาอาการปวดเมื่อย เคล็ด ชัด ยอด” ให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรขายเฉพาะสถานที่ที่มีใบอนุญาต

๗. วิธีใช้

ทา ถู นวด บริเวณที่มีอาการ วันละ ๒-๓ ครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามทาบริเวณผิวหนังที่มีบาดแผลหรือมีแผลเปิด

๙. คำเตือน

เป็นยาใช้ภายนอก ห้ามรับประทาน

๑๐. ข้อควรระวัง

ยานี้อาจทำให้เกิดผิวหนังระคายเคือง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

๑๒.๑ ยานี้มีอายุหลังจากผลิตไม่เกิน ๒ ปี

๑๒.๒ เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๙๖. ยาแก้ปวดตอซิม

๑. ชื่อยา ยาแก้ปวดตอซิม ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๕ กรัม
๑	ฝิ่นต้น	เปลือกต้น	๑ กรัม
๒	ทองต้น	เปลือกต้น	๑ กรัม
๓	แคแสด	เปลือกต้น	๑ กรัม
๔	ขหนู	เปลือกต้น	๑ กรัม
๕	กระท่อม	ใบ	๑ กรัม
๖	กระวาน	ผล	๑ กรัม
๗	เร่ว	ผล	๑ กรัม
๘	การบูร	-	๑ กรัม
๙	คนทีสอ	ผล	๑ กรัม
๑๐	ผักชีลา	ผล	๑ กรัม
๑๑	ผักชีล้อม	ผล	๑ กรัม
๑๒	หอมแดง	หัว	๑ กรัม
๑๓	กระเทียม	หัว	๑ กรัม
๑๔	ว่านน้ำ	เหง้า	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรายาศิลาจารึกในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพร ยกเว้นการบูร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรทุกชนิด ยกเว้นการบูร ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งการบูร ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้อาการท้องเสียที่มีอาการใช้ร่วมด้วย จากการรับประทานอาหารแสลง

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ ชอง ละลายน้ำรากลยอต้มแทรกพิมเสน หรือน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น หรือเมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้
- หากอาการไม่ดีขึ้น ภายใน ๓ วัน ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ปิดตอซิม หมายถึง อซินธาดูโรคอติสารประเภทหนึ่ง เกิดจากปิตตะ ทำให้เกิดโทษผู้ป่วยมีอาการท้องเสียอย่างแรงในเวลากลางวัน อุจจาระมีสีแดง กลิ่นเหมือนปลาเน่า นอกจากนี้ยังมีอาการร้อนในอก สิวใส มีไข้ เป็นต้น

๑๙๗. ยาแก้ปิตตอซิม

๑. ชื่อยา ยาแก้ปิตตอซิม ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๕ กรัม
๑	ฝิ่นต้น	เปลือกต้น	๑ กรัม
๒	ทองต้น	เปลือกต้น	๑ กรัม
๓	แคแดง	เปลือกต้น	๑ กรัม
๔	ขหนู	เปลือกต้น	๑ กรัม
๕	กระท่อม	ใบ	๑ กรัม
๖	กระวาน	ผล	๑ กรัม
๗	เร่ว	ผล	๑ กรัม
๘	การบูร	-	๑ กรัม
๙	คนทีสอ	ผล	๑ กรัม
๑๐	ผักชีลา	ผล	๑ กรัม
๑๑	ผักชีล้อม	ผล	๑ กรัม
๑๒	หอมแดง	หัว	๑ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๕ กรัม
๑๓	กระเทียม	หัว	๑ กรัม
๑๔	ว่านน้ำ	เหง้า	๒ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรายาศิลาจารึกในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรร ยกเว้นการบูร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๐๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

แก้อาการท้องเสียที่มีอาการใช้ร่วมด้วย จากการรับประทานอาหารแสลง

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๘๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น หรือเมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของการบูรและเกิดพิษได้
- หากอาการไม่ดีขึ้น ภายใน ๓ วัน ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ปิดต่อซิม หมายถึง อซิณธาตุโรคคอตีบประเภทหนึ่ง เกิดจากปิดตะ ทำให้เกิดโทษผู้ป่วยมีอาการท้องเสียอย่างแรงในเวลากลางวัน อุจจาระมีสีแดง กลิ่นเหมือนปลาเน่า นอกจากนี้ยังมีอาการร้อนในอก สวิงสวาย มีไข้ เป็นต้น

๑๙๘. แก้ป่วง

๑. ชื่อยา แก้ป่วง ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวอย่างสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๖ กรัม
๑	เบญจกานี	ปุ่มหูด	๑ กรัม
๒	กล้วยตีบ	ผลอ่อน	๑ กรัม
๓	ทับทิม	ผลอ่อน	๑ กรัม
๔	ทับทิม	ใบ	๑ กรัม
๕	สะแก	ใบ	๑ กรัม
๖	ดินกิน**	-	๑ กรัม*
๗	กรวด	ทั้ง ๕	๑ กรัม
๘	สะเดา	ใบ	๑ กรัม
๙	ทองหลางใบมน	ใบ	๑ กรัม
๑๐	มะตูม	ใบ	๑ กรัม
๑๑	กัญชา	ใบ	๑ กรัม
๑๒	กะเม็ง	ใบ	๑ กรัม
๑๓	กระเทียม	ใบ	๒ กรัม
๑๔	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๓ กรัม
๑๕	ไพล	เหง้า	๔ กรัม
๑๖	เทียนดำ	เมล็ด	๕ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

** ดินกิน อาจใช้เป็นดินสอพองสะอาด หรือดินโป่งสะอาดได้

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรายาศิลาจารึกในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมดินกิน

- การเตรียมดินสอพองสะอาด

นำดินสอพองใส่ในหม้อดินเผา ปิดฝา นำไปตั้งไฟจนดินสอพองสุกดีแล้ว จึงนำมาใช้ปรุงยา

- การเตรียมดินโป่งสะอาด

นำดินโป่งละลายน้ำ กรองด้วยผ้าขาวบางให้ตกตะกอน แล้วนำมาทำเป็นแผ่น จากนั้นนำไปปิ้งไฟ

การเตรียมใบกัญชา (การสะตุใบกัญชา)

๑. นำใบกัญชาไปล้างด้วยน้ำสะอาด ๓ น้ำ แล้วผึ่งบนตะแกรงให้สะเด็ดน้ำ

๒. นำใบกัญชาไปคั่วไฟอ่อนเป็นเวลาประมาณ ๓-๕ นาที หรือจนกว่าใบกัญชาจะแห้งกรอบ

๓. นำใบกัญชาที่ผ่านการสะตุไปเทใส่ถาด รอจนกว่าจะเย็น ก่อนนำบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านแร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงชองกันความชื้น ชองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

แก้ท้องเสีย ที่มีอาการผะอืดผะอม คลื่นไส้ อาเจียน

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ ชอง ละลายน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น หรือเมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- หากอาการไม่ดีขึ้น ภายใน ๓ วัน ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

๑. ป่วง หมายถึง กลุ่มโรคระบบทางเดินอาหารประเภทหนึ่ง ผู้ป่วยมีอาการท้องร่วง อาเจียน และอาจมีอาการทางระบบประสาทร่วมด้วยมักเกิดจากการรับประทานอาหารผิดสำแดง
๒. ป่วงหิว เป็นโรคป่วงชนิดหนึ่ง ตามตำรายาศิลาจารึกในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม “๑ สิทธิการิยะ จะกล่าวลักษณะป่วงหิว อันบังเกิดแต่กองปัสสาวะตอติสาร เป็นคำรพ ๔ นั้นดูวิเศษ และลักษณะป่วงหิว นั้น กระทำให้ลง ให้ราก ให้ตัวเย็นเป็นเหน็บ ให้เหงื่อตกเซ็ดมิได้ขาด ให้สวิงสวายในอก เป็นกำลัง”

๑๙๙. แก้ป่วง

๑. ซี่อยา แก้ป่วง ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๖ กรัม
๑	เบญจानी	ปุ่มหูด	๑ กรัม
๒	กล้วยตีบ	ผลอ่อน	๑ กรัม
๓	ทับทิม	ผลอ่อน	๑ กรัม
๔	ทับทิม	ใบ	๑ กรัม
๕	สะแก	ใบ	๑ กรัม
๖	ดินกิน**	-	๑ กรัม*
๗	กรวด	ทั้ง ๕	๑ กรัม
๘	สะเดา	ใบ	๑ กรัม
๙	ทองหลางใบมน	ใบ	๑ กรัม
๑๐	มะตูม	ใบ	๑ กรัม
๑๑	กล้วยชา	ใบ	๑ กรัม
๑๒	กะเม็ง	ใบ	๑ กรัม
๑๓	กระท่อม	ใบ	๒ กรัม
๑๔	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๓ กรัม
๑๕	ไพล	เหง้า	๔ กรัม
๑๖	เทียนดำ	เมล็ด	๕ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

** ดินกิน อาจใช้เป็นดินสอพองสะอาด หรือดินโป่งสะอาดได้

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรายาศิลาจารึกในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมดินกิน

- การเตรียมดินสอพองสะอาด

นำดินสอพองใส่ในหม้อดินเผา ปิดฝา นำไปตั้งไฟจนดินสอพองสุกดีแล้ว จึงนำมาใช้ปรุงยา

- การเตรียมดินโป่งสะอาด

นำดินไปละลายน้ำ กรองด้วยผ้าขาวบางให้ตกตะกอน แล้วนำมาทำเป็นแผ่น จากนั้นนำไปปิ้งไฟ

การเตรียมใบกล้วยชา (การสะตุใบกล้วยชา)

๑. นำใบกล้วยชาไปล้างด้วยน้ำสะอาด ๓ น้ำ แล้วผึ่งบนตะแกรงให้สะเด็ดน้ำ

๒. นำใบกล้วยชาไปคั่วไฟอ่อนเป็นเวลาประมาณ ๓-๕ นาที หรือจนกว่าใบกล้วยชาจะแห้งกรอบ

๓. นำใบกล้วยชาที่ผ่านการสะตุไปเทใส่ถาด รอจนกว่าจะเย็น ก่อนนำบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

- ๔) นำผงยาร้อนผ่านแรงเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๐๐-๕๐๐ มิลลิกรัม
- ๖. สรรพคุณ**
แก้ท้องเสีย ที่มีอาการผะอืดผะอม คลื่นไส้ อาเจียน
- ๗. ขนาดและวิธีใช้**
รับประทานครั้งละ ๘๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น หรือ
เมื่อมีอาการ
- ๘. ข้อห้ามใช้**
ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี
- ๙. คำเตือน**
ไม่มี
- ๑๐. ข้อควรระวัง**
- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- หากมีอาการไม่ดีขึ้น ภายใน ๓ วัน ควรปรึกษาแพทย์
- ๑๑. อาการไม่พึงประสงค์**
ยังไม่มีรายงาน
- ๑๒. การเก็บรักษา**
เก็บในที่แห้ง บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท
- ๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม**
๑. ปวंग หมายถึง กลุ่มโรคระบบทางเดินอาหารประเภทหนึ่ง ผู้ป่วยมีอาการท้องร่วง อาเจียน และอาจมีอาการทางระบบประสาทร่วมด้วยมักเกิดจากการรับประทานอาหารปนเปื้อน
๒. ปวंगหิว เป็นโรคปวंगชนิดหนึ่ง ตามตำรายาตีลาจารึกในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม “๑ สิทธิการิยะ จะกล่าวลักษณะปวंगหิว อันบังเกิดแต่กองปัสสาวะตอติสาร เป็นคำรพ ๔ นั้นดูวิเศษ และลักษณะปวंगหิว นั้น กระทำให้หลง ให้ราก ให้ตัวเย็นเป็นเหน็บ ให้เหงื่อตกเซ็ดมิได้ขาด ให้สวิงสวยในอก เป็นกำลัง”

๒๐๐. ยาสมุนไพรจกถนนปิดมหาสมุท

๑. ชื่อยา ยาสมุนไพรจกถนนปิดมหาสมุท ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๑ กรัม
๑	เบญจกานี	ปุมหุด	๑ กรัม
๒	กล้วยตีบ	ผล	๑ กรัม
๓	กระท่อม	ใบ	๑ กรัม
๔	กระพังโหม	ใบ	๑ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๑ กรัม
๕	ทับทิม	ใบ	๑ กรัม
๖	ทับทิม	ผล	๑ กรัม
๗	กรวด	เปลือกเถา	๑ กรัม
๘	สะแก	ใบ	๑ กรัม
๙	ชันย้อย	ยางไม้	๑ กรัม
๑๐	ดินกิน**	-	๑ กรัม*
๑๑	กระเทียม	หัว	๑ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

** ดินกิน อาจใช้เป็นดินสอพองสะอาด หรือดินโป่งสะอาดได้

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

เวชศาสตร์วิถึนณา

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมดินกิน

- การเตรียมดินสอพองสะอาด

นำดินสอพองใส่ในหม้อดินเผา ปิดฝา นำตั้งไฟจนดินสอพองสุกดีแล้ว จึงนำมาใช้ปรุงยา

- การเตรียมดินโป่งสะอาด

นำดินไปละลายน้ำ กรองด้วยผ้าขาวบางให้ตกตะกอน แล้วนำมาทำเป็นแผ่น จากนั้นนำไปปิ้งไฟ

การเตรียมกระเทียมกรอบ

นำกระเทียมสดไปสับแล้วนำไปคั่วไฟจนกรอบ

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐

๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน

๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน ท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้ เป็นต้น

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ ซอง ละลายน้ำเปลือกขาง หรือน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น หรือเมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- หากอาการไม่ดีขึ้น ภายใน ๓ วัน ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

-

๒๐๑. ยาสมุนไพรจางถนนปิดมหาสมุท

๑. ชื่อยา ยาสมุนไพรจางถนนปิดมหาสมุท ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๒ ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๑ กรัม
๑	เบญจกานี	ปุ่มหูด	๑ กรัม
๒	กล้วยตีบ	ผล	๑ กรัม
๓	กระท่อม	ใบ	๑ กรัม
๔	กระพังโหม	ใบ	๑ กรัม
๕	ทับทิม	ใบ	๑ กรัม
๖	ทับทิม	ผล	๑ กรัม
๗	กรวด	เปลือกเถา	๑ กรัม
๘	สะแก	ใบ	๑ กรัม
๙	ชันย้อย	ยางไม้	๑ กรัม
๑๐	ดินกิน	-	๑ กรัม*
๑๑	กระเทียม	หัว	๑ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

* ดินกิน อาจใช้เป็นดินสอพองสะอาด หรือดินโป่งสะอาดได้

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

เวชศาสตร์วิถันณา

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การเตรียมดินกิน

- การเตรียมดินสอพองสะอาด

นำดินสอพองใส่ในหม้อดินเผา ปิดฝา นำไปตั้งไฟจนดินสอพองสุกดีแล้ว จึงนำมาใช้ปรุงยา

- การเตรียมดินโป่งสด

นำดินโป่งละลายน้ำ กรองด้วยผ้าขาวบางให้ตกตะกอน แล้วนำมาทำเป็นแผ่น จากนั้นนำไปปิ้งไฟ

การเตรียมกระเทียมกรอบ

นำกระเทียมสดไปสับแล้วนำไปคั่วไฟจนกรอบ

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๐๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน ท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้ เป็นต้น

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๘๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น หรือเมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- หากอาการไม่ดีขึ้น ภายใน ๓ วัน ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

-

๒๐๒. ยาเหลืองใหญ่

๑. ชื่อยา ยาเหลืองใหญ่ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๓๖ กรัม
๑	ดีปลี	ช่อผล	๑ กรัม
๒	พริกไทย	ผลแก่	๑ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๓๖ กรัม
๓	ชิง	เหง้า	๑ กรัม
๔	กระชาย	รากและเหง้า	๑ กรัม
๕	เช่า	เหง้า	๑ กรัม
๖	มะตาด	เปลือกต้น	๑ กรัม
๗	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๑ กรัม
๘	ขมิ้นชัน	เหง้า	๑ กรัม
๙	จันทน์แดง หรือ ลักจัน	แก่น (จันทน์แดง) หรือแก่นที่มีราลง (ลักจัน)	๑ กรัม
๑๐	จันทน์ขาว	แก่น	๑ กรัม
๑๑	ฝาง	แก่น	๑ กรัม
๑๒	แกแล	แก่น	๑ กรัม
๑๓	เนื้อไม้	แก่นที่มีราลงจนเกิด เป็นสีดำเต็มพื้นที่	๑ กรัม
๑๔	โกฐหัวบัว	เหง้า	๑ กรัม
๑๕	โกฐเชียง	รากแขนง	๑ กรัม
๑๖	เทียนดำ	เมล็ด	๑ กรัม
๑๗	ว่านกีบแรด	เหง้าและโคนกาบใบ	๑ กรัม
๑๘	ว่านร้อนทอง	เหง้า	๑ กรัม
๑๙	กระท่อม	ใบ	๑๘ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรายาสภาอุณาโลมแดง ร.ศ. ๑๑๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมานำมาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมั้ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมั้ที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาบดรวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่แ่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงชองกันความชื้น ชองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน ท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้ เป็นต้น ที่มีอาการแน่นท้อง ท้องอืดท้องเฟ้อ

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ ซอง ละลายน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น หรือเมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยและดีป्लीเป็นส่วนประกอบ
- หากอาการไม่ดีขึ้น ภายใน ๓ วัน ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

-

๒๐๓. ยาเหลืองใหญ่

๑. ชื่อยา ยาเหลืองใหญ่ ยาแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๓๖ กรัม
๑	ดีป्ली	ข้อผล	๑ กรัม
๒	พริกไทย	ผลแก่	๑ กรัม
๓	ชิง	เหง้า	๑ กรัม
๔	กระชาย	รากและเหง้า	๑ กรัม
๕	ข่า	เหง้า	๑ กรัม
๖	มะตาด	เปลือกต้น	๑ กรัม
๗	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๑ กรัม
๘	ขมิ้นชัน	เหง้า	๑ กรัม
๙	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือแก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๑ กรัม
๑๐	จันทน์ขาว	แก่น	๑ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๓๖ กรัม
๑๑	ผง	แก่น	๑ กรัม
๑๒	แกแล	แก่น	๑ กรัม
๑๓	เนื้อไม้	แก่นที่มีราลงจนเกิด เป็นสีดำเต็มพื้นที่	๑ กรัม
๑๔	โกฐหัวบัว	เหง้า	๑ กรัม
๑๕	โกฐเชียง	รากแขนง	๑ กรัม
๑๖	เทียนดำ	เมล็ด	๑ กรัม
๑๗	ว่านกีบแรด	เหง้าและโคนกาบใบ	๑ กรัม
๑๘	ว่านร้อนทอง	เหง้า	๑ กรัม
๑๙	กระท่อม	ใบ	๑๘ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรายาสภาอุณาโลมแดง ร.ศ. ๑๑๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๐๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน ท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้ เป็นต้น ที่มีอาการแน่นท้อง ท้องอืดท้องเฟ้อ

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๘๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น หรือเมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรร ยกเว้นสารสัมผัส มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรร ยกเว้นสารสัมผัส ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสารสัมผัส ซึ่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน ท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้ เป็นต้น

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ ซอง ละลายน้ำเปลือกมะเดื่อ หรือน้ำเปลือกแคแดง หรือน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น หรือเมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

- ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี
- ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่ใช้ยาที่เมตาบอลิซึมผ่านเอนไซม์ cytochrome P๔๕๐ เช่น ยากลุ่มต้านการแข็งตัวของเลือด ยาที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ยาระงับปวดกลุ่มโอปิออยด์
- ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีโรคหัวใจและหลอดเลือด ผู้ป่วยโรคเบาหวาน และผู้ป่วยจิตเวช
- ห้ามใช้ในผู้ที่มีภาวะนอนไม่หลับ
- ห้ามใช้ในผู้ที่มีความผิดปกติของตับ และไต
- ห้ามใช้ในผู้ที่มีภาวะไตรอยด์ผิดปกติ

๙. คำเตือน

- ใช้ไม่เกิน ๒ วันหากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์
- ห้ามใช้ในผู้ที่มีประวัติแพ้กระท่อม
- ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ร่วมกับผลิตภัณฑ์อื่นที่มีส่วนประกอบของกระท่อม
- ไม่ควรรับประทานร่วมกับผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของแอลกอฮอล์

๑๐. ข้อควรระวัง

- หากเกิดอาการผิดปกติให้รีบปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

- ท้องผูก
- คลื่นไส้อาเจียน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง เก็บในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

-

๒๐๕. ยาประสะกระท่อม

๑. ชื่อยา ยาประสะกระท่อม ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๕ กรัม
๑	ว่านกีบแรด	เหง้าและโคนกาบใบ	๓.๗๕ กรัม
๒	เนระพูสี	เหง้า	๓.๗๕ กรัม
๓	จันทน์แดง (ล็กจั่น)	แก่น แก่นที่มีราลง (ล็กจั่น)	๓.๗๕ กรัม
๔	จันทน์ขาว	แก่น	๓.๗๕ กรัม
๕	เบญจกานี	ปุ่มหูด	๓.๗๕ กรัม
๖	สารส้มสะตุ	-	๓.๗๕ กรัม*
๗	กะทือ	เหง้า	๓.๗๕ กรัม
๘	ไพล	เหง้า	๓.๗๕ กรัม
๙	ข่า	เหง้า	๓.๗๕ กรัม
๑๐	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๓.๗๕ กรัม
๑๑	กระท่อม	ใบ	๓๗.๕ กรัม

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรายาผีตาซุ้ หมวด เวชศาสตร์ เลขที่ ๑๕๙ มัดที่ ๑๕ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๑/๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

การสะตุสารส้ม

นำสารส้มมาบดให้ละเอียด ใส่ในหม้อดินหรือกระทะเหล็ก ตั้งไฟจนสารสมฟูและมีสีขาว แล้วจึงยกลงจากไฟ
ทิ้งให้แห้งจึงนำไปใช้ปรุงยา

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนุไพร ยกเว้นสารส้มสะตุ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรร ยกเว้นสารส้มสะตุ ที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรรที่อบแห้งแล้ว รวมทั้งสารส้มสะตุ ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๐๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน ท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้ เป็นต้น

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๘๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น หรือเมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

- ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี
- ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่ใช้ยาที่เมตาบอลิซึมผ่านเอนไซม์ cytochrome P๔๕๐ เช่น ยากลุ่มต้านการแข็งตัวของเลือด ยาที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ยาระงับปวดกลุ่มโอปิออยด์
- ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีโรคหัวใจและหลอดเลือด ผู้ป่วยโรคเบาหวาน และผู้ป่วยจิตเวช
- ห้ามใช้ในผู้ที่มีภาวะนอนไม่หลับ
- ห้ามใช้ในผู้ที่มีความผิดปกติของตับ และไต
- ห้ามใช้ในผู้ที่มีภาวะไตรอยด์ผิดปกติ

๙. คำเตือน

- ใช้ไม่เกิน ๒ วันหากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์
- ห้ามใช้ในผู้ที่มีประวัติแพ้กระท่อม
- ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ร่วมกับผลิตภัณฑ์อื่นที่มีส่วนประกอบของกระท่อม
- ไม่ควรรับประทานร่วมกับผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของแอลกอฮอล์

๑๐. ข้อควรระวัง

- หากเกิดอาการผิดปกติให้รีบปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

- ท้องผูก
- คลื่นไส้อาเจียน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง เก็บในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

-

๒๐๖. ยาเหลืองนายอยู่

๑. ชื่อยา ยาเหลืองนายอยู่ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตำยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๖๐ กรัม
๑	ชิง	แห้ง	๗ กรัม
๒	ติป्ली	ข้อผลที่โตเต็มที่	๗ กรัม
๓	กระชาย	รากและแห้ง	๗ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๖๐ กรัม
๔	หอม	หัว	๑ กรัม
๕	กระเทียม	หัว	๑ กรัม
๖	กระเทียม	ใบ	๑ กรัม
๗	กะทือ	เหง้า	๑ กรัม
๘	ไพล	เหง้า	๑ กรัม
๙	มะกรูด	ผิว*	๑ กรัม
๑๐	มะนาว	ผิว*	๑ กรัม
๑๑	ขอบชะนางแดง	ใบ	๑ กรัม
๑๒	ขอบชะนางขาว	ใบ	๑ กรัม
๑๓	ขมิ้นชัน	เหง้า	๓๐ กรัม

* ผิวมะกรูด และผิวมะนาวอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ตัดมาบ้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรายาเกร็ด เลขที่ ๕๒๘

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน ท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้ เป็นต้น

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ ซอง ละลายน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่) วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น หรือเมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ มีไข้ และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

- ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีตีป्लीเป็นส่วนประกอบ

- หากอาการไม่ดีขึ้น ภายใน ๓ วัน ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง เก็บในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

-

๒๐๗. ยาเหลืองนายอยู่

๑. ชื่อยา ยาเหลืองนายอยู่ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑. ตำรายาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๖๐ กรัม
๑	ชิง	เหง้า	๗ กรัม
๒	ตีป्ली	ข้อผลที่โตเต็มที่	๗ กรัม
๓	กระชาย	รากและเหง้า	๗ กรัม
๔	หอม	หัว	๑ กรัม
๕	กระเทียม	หัว	๑ กรัม
๖	กระท่อม	ใบ	๑ กรัม
๗	กะทือ	เหง้า	๑ กรัม
๘	ไพล	เหง้า	๑ กรัม
๙	มะกรูด	ผิว*	๑ กรัม
๑๐	มะนาว	ผิว*	๑ กรัม
๑๑	ขอบชะนางแดง	ใบ	๑ กรัม
๑๒	ขอบชะนางขาว	ใบ	๑ กรัม
๑๓	ขมิ้นชัน	เหง้า	๓๐ กรัม

* ผิวมะกรูด และผิวมะนาวอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรายาเกร็ด เลขที่ ๕๒๘

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๐๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน ท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้ เป็นต้น

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๘๐๐ มิลลิกรัม - ๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น หรือเมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ มีไข้ และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีตีปัสเป็นส่วนประกอบ
- หากอาการไม่ดีขึ้น ภายใน ๓ วัน ควรปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง เก็บในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

-

๒๐๘. ยาแก้ท้อง

๑. ชื่อยา ยาแก้ท้อง ชนิดผง

๒. สูตรตำรับยา

๒.๑ ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๗๐ กรัม
๑	หว่า	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๒	พิกุล	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๓	มะกอก	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๔	มะเดื่อ	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๕	ทับทิม	เปลือกผล	๑๕ กรัม
๖	ฝรั่ง	ใบ	๑๕ กรัม
๗	ชองแมว	ใบ	๑๕ กรัม
๘	มังคุด	เปลือกผล	๑๕ กรัม
๙	ขิงแห้ง	เหง้า	๑๕ กรัม
๑๐	กระเทียม	ใบ	๑๓๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับยา

ตำรายาเกร็ด เลขที่ ๕๓๙

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

-

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำตัวยาสมุนไพร มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่อบแห้งแล้ว ชั่งน้ำหนักตามสูตรยา แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) นำผงยาร้อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) ผสมผงยาให้เข้ากัน
- ๖) บรรจุผงยาลงซองกันความชื้น ซองละ ๕๐๐ มิลลิกรัม หรือ ๑ กรัม

๖. สรรพคุณ

บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน ท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้ เป็นต้น

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ ซอง ละลายน้ำกระสายยา วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น หรือเมื่อมีอาการ

กระสายยาที่ใช้

- น้ำร้อนแทรกขมิ้นชัน หรือแทรกลูกเบญจกานี หรือน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่)

- ถ้าปวดมวนหนัก ละลายน้ำปูนใสแทรกกะทือหมกไฟ หรือแทรกไฟลหมกไฟ หรือน้ำต้มสุก (ควรใช้ขณะยังอุ่นอยู่)

๘. ข้อห้ามใช้

- ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี
- ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่ใช้ยาที่เมตาบอลิซึมผ่านเอนไซม์ cytochrome P๔๕๐ เช่น ยากลุ่มต้านการแข็งตัวของเลือด ยาที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ยาระงับปวดกลุ่มโอปิออยด์
- ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีโรคหัวใจและหลอดเลือด ผู้ป่วยโรคเบาหวาน และผู้ป่วยจิตเวช
- ห้ามใช้ในผู้ที่มีภาวะนอนไม่หลับ
- ห้ามใช้ในผู้ที่มีความผิดปกติของตับ และไต
- ห้ามใช้ในผู้ที่มีภาวะไตรอยด์ผิดปกติ

๙. คำเตือน

- ใช้ไม่เกิน ๒ วันหากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์
- ห้ามใช้ในผู้ที่มีประวัติแพ้กระท่อม
- ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ร่วมกับผลิตภัณฑ์อื่นที่มีส่วนประกอบของกระท่อม
- ไม่ควรรับประทานร่วมกับผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของแอลกอฮอล์

๑๐. ข้อควรระวัง

- หากเกิดอาการผิดปกติให้รีบปรึกษาแพทย์

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

- ท้องผูก
- คลื่นไส้อาเจียน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง เก็บในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

-

บัญชี ๒ ท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพรซึ่งการผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย
ต้องได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้งรายละเอียดหรือใบรับจดทะเบียน และชื่อ ปริมาณ
และเงื่อนไขของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอจดทะเบียน
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๙

ยาจากสมุนไพร ประเภทตำรับยาพัฒนาจากสมุนไพร

๑. ยากล้วย

๑. ชื่อยา ยากล้วย
๒. รูปแบบยา ยาผง
๓. ตำยาสําคัญ ผงกล้วยน้ำว้าหรือผงกล้วยหักมุก
 - ๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Musa ABB group cv. "Kluai Namwa"* หรือ *Musa ABB group cv. "Kluai Hakmuk"*
 - ๓.๒ ส่วนที่ใช้ ผลกล้วยน้ำว้าดิบชนิดแก่จัด หรือผลกล้วยหักมุกดิบชนิดแก่จัด
๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖
๕. กรรมวิธีการผลิต

ยาผง

 - ๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ปอกเปลือก ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลง แล้วผึ่งให้แห้ง
 - ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
 - ๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๑๐๐
 - ๔) บรรจุผงยาลงซองที่กันความชื้นได้ ซองละ ๕, ๑๐ กรัม
๖. ข้อบ่งใช้

รักษาแผลในกระเพาะอาหาร บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน
๗. ขนาดและวิธีใช้
 - ๗.๑ ขนาดบรรจุซองละ ๕ กรัม

รับประทาน ครั้งละ ๒ ซอง ชงในน้ำร้อน ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น
 - ๗.๒ ขนาดบรรจุซองละ ๑๐ กรัม

รับประทาน ครั้งละ ๑ ซอง ชงในน้ำร้อน ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น
๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี
๙. ข้อควรระวัง
 - ๙.๑ ไม่ควรใช้กับผู้ที่ท้องผูก หรือผู้ที่มีภาวะลำไส้อุดตัน
 - ๙.๒ การรับประทานยานี้ติดต่อกันนาน ๆ อาจทำให้ท้องอืดได้

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องอืด

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒. ยาขิง**๑. ชื่อยา ยาขิง****๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง ยาขง****๓. ตัวอย่างสำคัญ** ผงจากเหง้าขิง ที่มีน้ำมันหอมระเหย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒.๐ โดยปริมาตรต่อน้ำหนัก (v/w)**๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์** *Zingiber officinale* Rosc.**๓.๒ ส่วนที่ใช้** เหง้าแก่**๔. ที่มาของสูตรยา**

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๕. กรรมวิธีการผลิต**๕.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง**

๑) นำตัวอย่างสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลึง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๑๐๐

๔) ชั่งผงยาขิงปริมาณ ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล และ lactose (ถ้ามี) ผสมในเครื่องผสม จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) ชั่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕ - ๑ % โดยน้ำหนักของผงยา

๖) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยาขิงที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๕.๒ ยาขง

๑) นำตัวอย่างสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลึง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๘๐

๔) บรรจุผงยาลงของเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

๖.๑ บรรเทาอาการท้องอืด ขับลม แน่นจุกเสียด

๖.๒ ป้องกันและบรรเทาอาการคลื่นไส้ อาเจียน ที่มีสาเหตุจากการเมาเรือ

๖.๓ ป้องกันอาการคลื่นไส้ อาเจียน หลังการผ่าตัด

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ บรรเทาอาการท้องอืด ขับลม แน่นจุกเสียด

ยาแคปซูลชนิดแข็ง รับประทานวันละ ๒ - ๔ กรัม โดยแบ่งรับประทานวันละ ๓ ครั้ง หลังอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น

ยาขง รับประทานวันละ ๒ - ๔ กรัม แช่ในน้ำร้อน ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที วันละ ๓ ครั้ง หลังอาหาร เข้า กลางวัน และเย็น

๗.๒ ป้องกันและบรรเทาอาการคลื่นไส้ อาเจียน ที่มีสาเหตุจากการเมารถ เมาเรือ

ยาแคปซูลชนิดแข็ง รับประทานวันละ ๑ - ๒ กรัม ก่อนเดินทาง ๓๐ นาที - ๑ ชั่วโมง หรือเมื่อมีอาการ

ยาขง รับประทานวันละ ๑ - ๒ กรัม แช่ในน้ำร้อน ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที รับประทาน ก่อนเดินทาง ๓๐ นาที - ๑ ชั่วโมง หรือเมื่อมีอาการ

๗.๓ ป้องกันอาการคลื่นไส้ อาเจียน หลังการผ่าตัด

ยาแคปซูลชนิดแข็ง รับประทานครั้งละ ๑ กรัม ก่อนการผ่าตัด ๑ ชั่วโมง

ยาขง รับประทานครั้งละ ๑ กรัม แช่ในน้ำร้อน ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที ก่อนการผ่าตัด ๑ ชั่วโมง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

๙.๑ ควรระวังการใช้ยานี้ร่วมกับสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๙.๒ ควรระวังการใช้กับผู้ป่วยโรคหัวใจในถุงน้ำดี ยกเว้นภายใต้การดูแลของแพทย์

๙.๓ ไม่แนะนำให้รับประทานในเด็กอายุต่ำกว่า ๖ ขวบ

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

อาการแสบร้อนบริเวณทางเดินอาหาร อาการระคายเคืองบริเวณปากและคอ

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓. ยาขมื่นชัน

๑. ชื่อยา ยาขมื่นชัน

๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง

๓. ตัวยาสําคัญ ผงจากเหง้าขมื่นชัน ที่มีสารสำคัญ curcuminoids ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕.๐ โดยน้ำหนัก (w/w) และน้ำมันระเหยง่ายไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖.๐ โดยปริมาตรต่อน้ำหนัก (v/w)

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma longa* L.

๓.๒ ส่วนที่ใช้ เหง้า

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๕. กรรมวิธีการผลิต

ยาแคปซูลชนิดแข็ง

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลึง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

- ก) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๑๐๐
- ข) ชั่งผงยาขมชั้นปริมาณ ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล และ lactose (ถ้ามี) ผสมในเครื่องผสม จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ค) ชั่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕ - ๑ % โดยน้ำหนักของผงยา
- ง) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- จ) นำผงยาขมชั้นที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๖. ข้อบ่งใช้

บรรเทาอาการแน่นจุกเสียด ท้องอืด ท้องเฟ้อ

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๒ - ๔ แคปซูล วันละ ๔ ครั้ง หลังอาหารเช้า กลางวัน เย็น และก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้กับผู้ที่มีท่อน้ำดีอุดตัน หรือผู้ที่ไวต่อยา

๙. ข้อควรระวัง

๙.๑ ควรระวังการใช้กับผู้ป่วยโรคนี้ในถุงน้ำดี ยกเว้นภายใต้การดูแลของแพทย์

๙.๒ ควรระวังการใช้กับหญิงตั้งครรภ์ ยกเว้นภายใต้การดูแลของแพทย์

๙.๓ ควรระวังการใช้กับเด็ก เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลด้านประสิทธิภาพและความปลอดภัย

๙.๔ ควรระวังการใช้ยานี้ร่วมกับสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๙.๕ ควรระวังการใช้ยานี้ร่วมกับยาที่กระบวนกรเมแทบอลิซึม ผ่านเอนไซม์ Cytochrome P450 (CYP 450) เนื่องจากสาร curcumin ยับยั้ง CYP 3A4, CYP 1A2 แต่กระตุ้น เอนไซม์ CYP 2A6

๙.๖ ควรระวังการใช้ร่วมกับยารักษาโรคมะเร็งบางชนิด เช่น doxorubicin, chlormethine, cyclophosphamide และ camptothecin เนื่องจาก curcumin อาจมีผลต้านฤทธิ์ยา ดังกล่าว

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ผิวหนังอักเสบจากการแพ้

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔. ยาขมเห็ดเทศ

๑. ชื่อยา ยาขมเห็ดเทศ

๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง ยาขง

๓. ตัวยาสำคัญ ผงใบขมเห็ดเทศ ที่มีสารสำคัญ hydroxyanthracene derivatives โดยคำนวณเป็น rhein-๘-glucoside ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑.๐ โดยน้ำหนัก (w/w)

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Senna alata* (L.) Roxb. (ชื่อพ้อง *Cassia alata* L.)

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ใบ

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๕. กรรมวิธีการผลิต

๕.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง

- ๑) นำตัวยาสมนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลึง แล้วผึ่งให้แห้ง
- ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมานึ่งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๑๐๐
- ๔) ชั่งผงยาชุนเห็ดเทศปริมาณ ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล และ lactose (ถ้ามี) ผสมในเครื่องผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) ชั่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕ - ๑ % โดยน้ำหนักของผงยา

๖) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยาชุนเห็ดเทศที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๕.๒ ยาขง

- ๑) นำตัวยาสมนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลึง แล้วผึ่งให้แห้ง
- ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมานึ่งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๘๐
- ๔) บรรจุผงยาลงซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๓ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

บรรเทาอาการท้องผูก

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง รับประทานครั้งละ ๑๒ - ๒๔ เม็ด วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

๗.๒ ยาขง รับประทานครั้งละ ๑ - ๒ ซอง แช่ในน้ำร้อน ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ผู้ป่วยที่มีภาวะทางเดินอาหารอุดตัน (gastrointestinal obstruction) หรือปวดท้องโดยไม่ทราบสาเหตุ

๙. ข้อควรระวัง

๙.๑ ควรระวังการใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า ๑๒ ปี หรือผู้ป่วย inflammatory bowel disease

๙.๒ การรับประทานยานี้ในขนาดสูงอาจทำให้เกิดไตอักเสบ (nephritis)

๙.๓ ไม่ควรใช้ยานี้ติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน เพราะจะทำให้ท้องเสีย ซึ่งส่งผลให้มีการสูญเสียน้ำและเกลือแร่มากเกินไปโดยเฉพาะโพแทสเซียม และทำให้ลำไส้ใหญ่ชินต่อยา ถ้าไม่ใช้ยาจะไม่ถ่าย

๙.๔ ควรระวังการใช้ในหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการปวดมวนท้อง เนื่องจากการบีบตัวของลำไส้ใหญ่

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕. ยาบัวบก

๑. ชื่อยา ยาบัวบก

๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง ยาขง

๓. ตัวยาสําคัญ ผงจากส่วนเหนือดินบัวบก

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Centella asiatica* (L.) Urb.

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ส่วนเหนือดิน

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๕. กรรมวิธีการผลิต

๕.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลึง แล้วผึ่งให้แห้ง
- ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมานำมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๑๐๐
- ๔) ชั่งผงยาบัวบกปริมาณ ๔๐๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล และ lactose (ถ้ามี) ผสมในเครื่องผสม จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) ชั่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕ - ๑ % โดยน้ำหนักของผงยา

๖) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยาบัวบกที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๕.๒ ยาขง

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลึง แล้วผึ่งให้แห้ง
- ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมานำมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๘๐
- ๔) บรรจุผงยาลงซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

แก้ไข้ แก้ร้อนใน ขับน้ำ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง รับประทานครั้งละ ๑ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง หลังอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๗.๒ ยาขง รับประทานครั้งละ ๒ - ๔ ซอง แช่น้ำร้อนประมาณ ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที รับประทานวันละ ๓ ครั้ง หลังอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้กับผู้ป่วยที่แพ้สมุนไพรรวมวงศ์ Apiaceae (Umbelliferae)

๙. ข้อควรระวัง

- ๙.๑ ไม่แนะนำให้ใช้กับผู้สูงอายุที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออกเนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก
- ๙.๒ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาแพทย์
- ๙.๓ หลีกเลี่ยงการใช้ยานี้ติดต่อกันเป็นเวลานาน เพราะอาจทำให้เกิดพิษต่อตับได้ในผู้ป่วยบางราย
- ๙.๔ ควรระวังการใช้ยานี้ร่วมกับยาที่มีผลต่อตับ ยาขับปัสสาวะ และยาที่มีผลข้างเคียงทำให้ง่วงนอน เพราะอาจเสริมฤทธิ์กันได้

๙.๕ บั้วบอาจเพิ่มระดับน้ำตาลและคอเลสเตอรอลในเลือด และทำให้ประสิทธิภาพของยาลดน้ำตาลและยาลดคอเลสเตอรอลลดลง

๙.๖ ควรระวังการใช้ร่วมกับยาที่มีกระบวนการเมแทบอลิซึมผ่าน Cytochrome P450 (CYP 450) เนื่องจากบั้วบมีฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ CYP 2C9 และ CYP 2C19

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ง่วงนอน คลื่นไส้ อาเจียน แสบท้อง มวนท้อง ท้องอืด และปัสสาวะบ่อย

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖. ยาฟ้าทะลายโจร

๑. ชื่อยา ยาฟ้าทะลายโจร

๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง

๓. **ตัวยาสําคัญ** ผงจากส่วนเหนือดินของฟ้าทะลายโจร ที่มีสารสำคัญ total lactone โดยคำนวณเป็น andrographolide ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖.๐ โดยน้ำหนัก (w/w) และปริมาณ andrographolide ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑.๐ โดยน้ำหนัก (w/w)

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Andrographis paniculata* (Burm. f.) Wall. ex Nees

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ส่วนเหนือดิน

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๕. กรรมวิธีการผลิต

ยาแคปซูลชนิดแข็ง

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๑๐๐

๔) ชั่งผงยาฟ้าทะลายโจรปริมาณ ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล และ lactose (ถ้ามี) ผสมในเครื่องผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) ชั่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕ - ๑ % โดยน้ำหนักของผงยา

๖) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยาฟ้าทะลายโจรที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๖. ข้อบ่งใช้

๖.๑ บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูก หรือมีเลือดปน

๖.๒ บรรเทาอาการเจ็บคอ

๖.๓ บรรเทาอาการของโรคหวัด (common cold) เช่น เจ็บคอ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ รับประทานครั้งละ ๒-๘ แคปซูล วันละ ๔ ครั้ง หลังอาหารเช้า กลางวัน เย็น และก่อนนอน

๗.๒ บรรเทาอาการหวัด เจ็บคอ รับประทานครั้งละ ๖ - ๑๒ แคปซูล วันละ ๔ ครั้ง หลังอาหารเช้า กลางวัน เย็น และก่อนนอน

๘. คำเตือน

๘.๑ ห้ามใช้ในสตรีมีครรภ์ และสตรีให้นมบุตร

๘.๒ ห้ามใช้ในผู้ที่เคยแพ้ฟ้าทะลายโจร เช่น มีผื่น ปากบวม ตาบวม หน้าบวม

๘.๓ หากใช้ยานี้แล้วมีผื่น ปากบวม ตาบวม หน้าบวม ให้หยุดยาทันที และพบแพทย์

๘.๔ หากใช้ติดต่อกันเกิน ๓ วัน แล้วไม่ดีขึ้น หรืออาการรุนแรงขึ้นระหว่างการใช้อย่า ควรหยุดใช้ และพบแพทย์

๘.๕ หากใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน อาจทำให้แขนขามีอาการอ่อนแรง

๙. ข้อห้ามใช้

๙.๑ ห้ามใช้ในผู้ที่มีอาการแพ้ฟ้าทะลายโจร

๙.๒ ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร เนื่องจากอาจทำให้เกิดทารกวิรูปได้

๙.๓ ห้ามใช้ฟ้าทะลายโจรสำหรับแก้อาการเจ็บคอในกรณีต่าง ๆ ต่อไปนี้

- ผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บคอ เนื่องจากติดเชื้อ *Streptococcus* group A
- ผู้ป่วยที่มีประวัติเป็นโรคไตอักเสบ เนื่องจากเคยติดเชื้อ *Streptococcus* group A
- ผู้ป่วยที่มีประวัติเป็นโรคหัวใจรูห์มาติก
- ผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บคอเนื่องจากมีการติดเชื้อแบคทีเรีย และมีอาการรุนแรง เช่น มีตุ่มหนองในคอ

มีไข้สูง และหนาวสั่น

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ร่วมกับสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ร่วมกับยาลดความดันเลือดเพราะอาจเสริมฤทธิ์กันได้

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยาที่กระบวนกรเมแทบอลิซึม ผ่านเอนไซม์ Cytochrome P450 (CYP 450) เนื่องจากฟ้าทะลายโจรมีฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ CYP 1A2, CYP 2C9 และ CYP 3A4

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการผิดปกติของทางเดินอาหาร เช่น ปวดท้อง ท้องเดิน คลื่นไส้ เบื่ออาหาร วิงเวียนศีรษะ ใจสั่น และอาจเกิดลมพิษได้

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗. ยามะขามแขก

๑. ชื่อยา ยามะขามแขก

๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง ยาชง

๓. ตัวยาสาคัญ ผงใบ หรือผงใบและฝักมะขามแขก โดยมีสารสำคัญ hydroxyanthracene glycoside ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒.๕ คำนวณเป็น sennoside B

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Senna alexandrina* Mill.

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ใบ ใบและฝัก

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๕. กรรมวิธีการผลิต

๕.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลอง แล้วผึ่งให้แห้ง
- ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๑๐๐
- ๔) ชั่งผงยามะขามแขกปริมาณ ๔๐๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล และ lactose (ถ้ามี) ผสมในเครื่องผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๕) ชั่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕ - ๑ % โดยน้ำหนักของผงยา
- ๖) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๗) นำผงยามะขามแขกที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๕.๒ ยาขง

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลอง แล้วผึ่งให้แห้ง
- ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๘๐
- ๔) บรรจุผงยาลงซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

บรรเทาอาการท้องผูก

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง รับประทานครั้งละ ๒ - ๓ แคปซูล วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

๗.๒ ยาขง รับประทานครั้งละ ๒ ซอง แขน้ำร้อนประมาณ ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที รับประทานวันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ผู้ป่วยที่มีภาวะทางเดินอาหารอุดตัน (gastrointestinal obstruction) หรือปวดท้องโดยไม่ทราบสาเหตุ

๙. ข้อควรระวัง

๙.๑ ควรระวังการใช้ยานี้ในเด็กอายุต่ำกว่า ๑๒ ปี หรือในผู้ป่วย inflammatory bowel disease

๙.๒ การรับประทานยานี้ในขนาดสูง อาจทำให้เกิดไตอักเสบ (nephritis)

๙.๓ ไม่ควรใช้ยานี้ติดต่อกันเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้ท้องเสีย ซึ่งส่งผลให้มีการสูญเสีย น้ำและเกลือแร่มากเกินไปโดยเฉพาะโพแทสเซียม และการใช้ติดต่อกันเป็นระยะเวลาานจะทำให้ลำไส้ใหญ่ชินต่อยา ถ้าไม่ใช้ยาจะไม่ถ่าย

๙.๔ ควรระวังการใช้ยานี้กับหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ปวดมวนท้อง ผื่นคัน

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘. ยามะระขึ้นก

๑. ชื่อยา ยามะระขึ้นก

๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง ยาซอง

๓. ตัวยาสําคัญ ผงจากเนื้อผลแก่ที่ยังไม่สุกของมะระขึ้นก

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Momordica charantia* L.

๓.๒ ส่วนที่ใช้ เนื้อผลแก่ที่ยังไม่สุก

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๕. กรรมวิธีการผลิต

๕.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลึง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรมานึ่งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๑๐๐

๔) ชั่งผงยามะระขึ้นกปริมาณ ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล และ lactose (ถ้ามี) ผสมในเครื่องผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) ชั่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕ - ๑ % โดยน้ำหนักของผงยา

๖) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยามะระขึ้นกที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๕.๒ ยาซอง

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลึง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรมานึ่งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๘๐

๔) บรรจุผงยาลงซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

แก้ไข้ แก้ร้อนใน เจริญอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง รับประทานครั้งละ ๒ - ๔ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๗.๒ ยาซอง รับประทานครั้งละ ๑ - ๒ ซอง แช่น้ำร้อนประมาณ ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที รับประทานวันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในเด็กหรือหญิงให้นมบุตร เนื่องจากมีรายงานว่าทำให้ระดับน้ำตาลในเลือดลดลงอย่างมากจนเกิดอาการชักได้

๙. ข้อควรระวัง

๙.๑ ไม่แนะนำให้ใช้กับผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๙.๒ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๙.๓ ควรระวังการใช้ยานี้ร่วมกับยาลดน้ำตาลในเลือดชนิดรับประทาน (oral hypoglycemic agents) อื่น ๆ หรือร่วมกับการฉีดอินซูลิน เพราะอาจทำให้เกิดการเสริมฤทธิ์กันได้

๙.๔ ควรระวังการใช้ยานี้ในผู้ป่วยโรคตับ เพราะเคยมีรายงานว่าทำให้เกิดตับอักเสบได้

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

คลื่นไส้ วิงเวียน ชาปลายมือปลายเท้า hypoglycemic coma อาการชักในเด็ก ท้องเดิน ท้องอืด ปวดศีรษะ และอาจเพิ่มระดับเอนไซม์ gamma-glutamyl transferase และ alkaline phosphatase ในเลือดได้

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๙. ยารางจืด

๑. ชื่อยา ยารางจืด

๒. รูปแบบยา ยาขง

๓. ตัวยาสําคัญ ผงใบรางจืดโตเต็มที่

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Thunbergia laurifolia* Lindl.

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ใบโตเต็มที่

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๕. กรรมวิธีการผลิต

ยาขง

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลอง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรมที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่งเบอร์ ๖๐ - ๘๐

๔) บรรจุผงยาลงซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

บรรเทาพิษยาฆ่าแมลงหรือโลหะหนัก

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๒ - ๓ ซอง แช่ในน้ำร้อน ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น หรือเมื่อมีอาการ

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

๙.๑ ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๙.๒ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วันแล้ว อาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๙.๓ ควรระวังการใช้ยานี้กับผู้ป่วยเบาหวาน เพราะอาจเกิดภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ

๙.๔ ควรระวังการใช้ยานี้กับผู้ป่วยที่ต้องใช้ยารักษาโรคมะเร็งอย่างต่อเนื่อง เพราะยาร่างจืดอาจเร่งการขยาย
เหล่านั้นออกจากร่างกาย ทำให้ประสิทธิผลของยาลดลง

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ในทางการแพทย์แผนไทย จะใช้ใบหรือราก ตำและคั้นน้ำชาเขียว รับประทานแก้พิษผิดสำแดง

๑๐. ยาหญ้าดอกขาว

๑. ชื่อยา ยาหญ้าดอกขาว

๒. รูปแบบยา ยาขง

๓. ตัวยาสําคัญ ผงหญ้าดอกขาว

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vernonia cinerea* (L.) Less.

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ส่วนเหนือดิน

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๕. กรรมวิธีการผลิต

ยาขง

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลึง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรมที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่งเบอร์ ๖๐ - ๘๐

๔) บรรจุผงยาลงซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑
ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

ลดความอยากบุหรี่

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๒ ซอง แชน้ำร้อนประมาณ ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที รับประทานวันละ

๓ - ๔ ครั้ง หลังอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้กับผู้ป่วยโรคหัวใจ โรคไต เนื่องจากยาหญ้าดอกขาวมีโพแทสเซียมสูง

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ปากแห้ง คอแห้ง

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑. ยาหญ้าปักกิ่ง

๑. ชื่อยา ยาหญ้าปักกิ่ง

๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง ยาขง

๓. ตัวยาสำคัญ ผงหญ้าปักกิ่ง

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Murdannia loriformis* (Hassk.) R.S. Rao & Kammathy

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ส่วนเหนือดิน

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๕. กรรมวิธีการผลิต

๕.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลิ้ง แล้วผึ่งให้แห้ง
- ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมานึ่งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๑๐๐
- ๔) ชั่งผงยาหญ้าปักกิ่งปริมาณ ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล หรือ ๔๐๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล และ lactose (ถ้ามี) ผสมในเครื่องผสม จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๕) ชั่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕ - ๑ % โดยน้ำหนักของผงยา
- ๖) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ
- ๗) นำผงยาหญ้าปักกิ่งที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๕.๒ ยาขง

- ๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลิ้ง แล้วผึ่งให้แห้ง
- ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมานึ่งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐ - ๘๐
- ๔) บรรจุผงยาลงซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

แก้ไข้ แก้ร้อนใน แก้น้ำเหลืองเสีย

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง ขนาด ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล

รับประทานครั้งละ ๒ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๗.๒ ยาแคปซูลชนิดแข็ง ขนาด ๔๐๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล

รับประทานครั้งละ ๑ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๗.๓ ยาขง รับประทานครั้งละ ๒ - ๓ ซอง แช่น้ำร้อนประมาณ ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที

รับประทานวันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

- ๙.๑ ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออกเนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก
 ๙.๒ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาแพทย์

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ตามภูมิปัญญาเดิมใช้ทั้งต้น คั้นน้ำแล้วตั้งทิ้งไว้เพื่อให้ตกตะกอน แล้วนำส่วนใสไป รับประทาน

๑๒. ยาหญ้าหนวดแมว

๑. ชื่อยา ยาหญ้าหนวดแมว

๒. รูปแบบยา ยาขง

๓. ตัวยาสำคัญ ผงจากใบและส่วนยอดของหญ้าหนวดแมว

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Orthosiphon aristatus* (Blume) Miq.

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ใบและส่วนยอด

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๕. กรรมวิธีการผลิต

ยาขง

- ๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลง แล้วผึ่งให้แห้ง
- ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
- ๓) นำสมุนไพรมที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่งเบอร์ ๖๐ - ๘๐
- ๔) บรรจุผงยาลงซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑

ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

ขับปัสสาวะ แก้ขัดเบา ขับนิ่วขนาดเล็ก

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๒ - ๓ ซอง แชน้ำร้อนประมาณ ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที ดื่มน้ำวันละ ๒ - ๓ ครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้กับผู้ป่วยที่มีการทำงานของหัวใจและ/หรือไตบกพร่อง

๙. ข้อควรระวัง

๙.๑ ควรระวังการใช้ยานี้กับผู้ป่วยที่ต้องจำกัดปริมาณโพแทสเซียม เช่น ผู้ที่เป็นโรคหัวใจ เนื่องจากยาหญ้าหนวดแมวมีปริมาณโพแทสเซียมสูง

๙.๒ ควรระวังการใช้ยานี้ร่วมกับยาลดน้ำตาลในเลือดชนิดรับประทาน (oral hypoglycemic agents) หรือร่วมกับการฉีดอินซูลิน เพราะอาจเสริมฤทธิ์กันได้

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๓. ยาฟ้าทะลายโจร**๑. ชื่อยา ยาฟ้าทะลายโจร****๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง**

๓. ตัวอย่างสำคัญ ผงจากส่วนเหนือดินของฟ้าทะลายโจร ที่มีสารสำคัญ total lactone โดยคำนวณเป็น andrographolide ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖.๐ โดยน้ำหนัก (w/w) และปริมาณ andrographolide ไม่น้อยกว่า ร้อย ละ ๑.๐ โดยน้ำหนัก (w/w)

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Andrographis paniculata* (Burm. f.) Wall. ex Nees

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ส่วนเหนือดิน

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๕. กรรมวิธีการผลิต**ยาแคปซูลชนิดแข็ง**

๑) นำตัวยาสสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลอง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐-๑๐๐

๔) ชั่งผงยาฟ้าทะลายโจร (ปริมาณ ๕๐๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล) และ lactose (ถ้ามี) ผสมในเครื่องผสม จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) ชั่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕% -๑% โดยน้ำหนักของผงยา

๖) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยาฟ้าทะลายโจรที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๖. ข้อบ่งใช้

๖.๑ บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน

๖.๒ บรรเทาอาการเจ็บคอ

๖.๓ บรรเทาอาการของโรคหวัด (common cold) เช่น เจ็บคอ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ รับประทานครั้งละ ๑ - ๔ แคปซูล วันละ ๔ ครั้ง หลังอาหารเช้า กลางวัน เย็นและก่อนนอน

๗.๒ บรรเทาอาการหวัด เจ็บคอ รับประทานครั้งละ ๓ - ๖ แคปซูลวันละ ๔ ครั้ง หลังอาหารเช้า กลางวัน เย็น และก่อนนอน

๘. คำเตือน

๘.๑ ห้ามใช้ในสตรีมีครรภ์ และสตรีให้นมบุตร

- ๘.๒ ห้ามใช้ในผู้ที่เคยแพ้ฟ้าทะลายโจร เช่น มีผื่น ปากบวม ตาบวม หน้าบวม
- ๘.๓ หากใช้ยานี้แล้วมีผื่น ปากบวม ตาบวม หน้าบวม ให้หยุดยาทันที และพบแพทย์
- ๘.๔ หากใช้ติดต่อกันเกิน ๓ วัน แล้วไม่ดีขึ้น หรือมีอาการรุนแรงขึ้นระหว่างการใช้ยา ควรหยุดใช้และพบแพทย์
- ๘.๕ หากใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน อาจทำให้แขนขามีอาการอ่อนแรง

๙. ข้อห้ามใช้

- ๙.๑ ห้ามใช้ในผู้ที่มีอาการแพ้ฟ้าทะลายโจร
- ๙.๒ ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร เนื่องจากอาจทำให้เกิดทารกวิรูปได้
- ๙.๓ ห้ามใช้ฟ้าทะลายโจรสำหรับแก้เจ็บคอในกรณีต่าง ๆ ต่อไปนี้
- ผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บคอ เนื่องจากติดเชื้อ *Streptococcus* group A
 - ผู้ป่วยที่มีประวัติเป็นโรคไตอักเสบ เนื่องจากเคยติดเชื้อ *Streptococcus* group A
 - ผู้ป่วยที่มีประวัติเป็นโรคหัวใจรูห์มาติก
 - ผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บคอเนื่องจากมีการติดเชื้อแบคทีเรีย และมีอาการรุนแรง เช่น มีตุ่มหนองในคอ

มีไข้สูง และหนาวสั่น

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ร่วมกับสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ร่วมกับยาลดความดันเลือดเพราะอาจเสริมฤทธิ์กันได้

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยาที่กระบวนการเมแทบอลิซึม ผ่านเอนไซม์ Cytochrome P450 (CYP 450) เนื่องจากฟ้าทะลายโจรมีฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ CYP 1A2, CYP 2C9 และ CYP 3A4

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการผิดปกติของทางเดินอาหาร เช่น ปวดท้อง ท้องเดิน คลื่นไส้ เบื่ออาหาร วิงเวียนศีรษะ ใจสั่น และอาจเกิดลมพิษได้

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๔. ยารางจืด

๑. ชื่อยา ยารางจืด

๒. รูปแบบยา ยาแคปซูลชนิดแข็ง ยาขง

๓. ตัวยาสำคัญ ผงใบรางจืดโตเต็มที่

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Thunbergia laurifolia* Lindl.

๓.๒ ส่วนที่ใช้ ใบโตเต็มที่

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๕. กรรมวิธีการผลิต

๕.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลง แล้วผึ่งให้แห้ง

- ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
 ๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐-๑๐๐
 ๔) ชั่งผงยารางจืด (ปริมาณ ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล หรือ ๕๐๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล) และ lactose (ถ้ามี)
 ผสมในเครื่องผสม จนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๕) ชั่ง magnesium stearate (ถ้ามี) โดยมีปริมาณ ๐.๕% -๑% โดยน้ำหนักของผงยา

๖) นำไปผสมจนได้ผงยาที่สม่ำเสมอ

๗) นำผงยารางจืดที่ผสมแล้วบรรจุลงในแคปซูล โดยใช้เครื่องบรรจุแคปซูล

๕.๒ ยาขง

๑) นำตัวยาสุมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลอง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรที่แห้งแล้วมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร่อนเบอร์ ๖๐-๘๐

๔) บรรจุผงยาลงซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซอง
 เยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

ถอนพิษไข้ แก้อ่อนใน

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ ยาแคปซูลชนิดแข็ง ขนาด ๒๕๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล รับประทานครั้งละ ๒ - ๔ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง
 ก่อนอาหารเช้า กลางวัน เย็น

๗.๒ ยาแคปซูลชนิดแข็ง ขนาด ๕๐๐ มิลลิกรัมต่อแคปซูล รับประทานครั้งละ ๑ - ๒ แคปซูล วันละ ๓ ครั้ง
 ก่อนอาหารเช้า กลางวัน เย็น

๗.๓ ยาขง รับประทานครั้งละ ๒ - ๓ ซอง (๒ - ๓ กรัม) แช่ในน้ำร้อนประมาณ ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร
 นาน ๑๐ นาที วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า กลางวัน เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. ข้อควรระวัง

๙.๑ ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๙.๒ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วันแล้ว อาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

๙.๓ ควรระวังการใช้ยานี้กับผู้ป่วยเบาหวาน เพราะอาจเกิดภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ

๙.๔ ควรระวังการใช้ยานี้กับผู้ป่วยที่ต้องใช้ยารักษาโรคอย่างต่อเนื่อง เพราะยารางจืดอาจเร่งการขับยา
 เหล่านั้นออกจากร่างกาย ทำให้ประสิทธิผลของยาลดลง

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๕. ยากระเจี๊ยบแดง

๑. ชื่อยา ยากระเจี๊ยบแดง

๒. รูปแบบยา ยาชง

๓. ตัวยาสำคัญ ผงจากกลีบเลี้ยงและร็วประดับของกระเจี๊ยบแดง

๓.๑ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hibiscus sabdariffa* L.

๓.๒ ส่วนที่ใช้ กลีบเลี้ยงและร็วประดับ

๔. ที่มาของสูตรยา

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๕. กรรมวิธีการผลิต

ยาชง

๑) นำตัวยาสมุนไพรมาล้างทำความสะอาด ทำให้เป็นชิ้นขนาดเล็กกลอง แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำสมุนไพรมานำมาบดให้ละเอียด แล้วนำผงยามาผ่านร็วเบอร์ ๖๐-๘๐

๔) บรรจุผงยาลงในซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑ กรัม แล้วบรรจุในภาชนะบรรจุที่กันความชื้น ซองละ ๑ ซองเยื่อกระดาษ

๖. ข้อบ่งใช้

ขับปัสสาวะ แก้ขัดเบา

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทาน ครั้งละ ๒ - ๓ ซอง แช่น้ำร้อน ๑๒๐ - ๒๐๐ มิลลิลิตร นาน ๑๐ นาที วันละ ๓ ครั้ง หลังอาหาร เข้า กลางวันและเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้กับผู้ป่วยที่มีการทำงานของไตบกพร่อง

๙. ข้อควรระวัง

กระเจี๊ยบแดงอาจทำให้เกิดอาการท้องเสียได้

๑๐. อาการไม่พึงประสงค์

อาจมีอาการปวดมวนท้องได้

๑๑. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง ใสในภาชนะบรรจุปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

๑๒.๑ ควรหลีกเลี่ยงการรับประทานกระเจี๊ยบแดงติดต่อกันเป็นเวลานาน เนื่องจากผลการศึกษาในสัตว์ทดลอง พบว่า ทำให้เกิดพิษต่อเซลล์ของอวัยวะและตัวอสุจิได้

๑๒.๒ ควรหลีกเลี่ยงการรับประทานกระเจี๊ยบแดงติดต่อกันเป็นเวลานานในหญิงมีครรภ์และหญิงให้นมบุตร เนื่องจากผลการศึกษาในหนูขาว (rat) พบว่าอาจทำให้ลูกหนูเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์ช้าลง

บัญชี ๓ ทำยประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์สมุนไพรซึ่งการผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย ต้องได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ใบรับแจ้งรายละเอียดหรือใบรับจดทะเบียน และชื่อ ปริมาณ และเงื่อนไขของวัตถุที่อาจใช้เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขอจดทะเบียน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๙

ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ

๑. กระเทียม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร กระเทียม ชนิดเม็ด หรือ กระเทียม ชนิดแคปซูล หรือ กระเทียม ชนิดแคปซูลนิ่ม
- ๑.๑ ชื่อสามัญไทย กระเทียมหรือกระเทียมโทน
- ๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Garlic
- ๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Allium sativum* L.
- ๑.๔ ส่วนที่ใช้ หัวกระเทียม (Bulb)

๒. กรรมวิธีการผลิต

- บดเป็นผง
- ปีบหรือกลั่นด้วยไอน้ำเพื่อให้ได้น้ำมัน
- สกัดด้วยน้ำ กรณีมีสารสำคัญต้องระบุเป็นอัลลิอิน (alliin) หรือ อัลลิซิน (allicin)

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

- ๓.๑ กรรมวิธีการผลิตปีบหรือกลั่นด้วยไอน้ำเพื่อให้ได้น้ำมัน
- มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด
- ๓.๒ กรรมวิธีการผลิตบดเป็นผง ปีบหรือกลั่นด้วยไอน้ำเพื่อให้ได้น้ำมัน หรือสกัดด้วยน้ำ
- มีส่วนช่วยคงสภาวะปกติของระดับไขมันหลอดเลือดในผู้ใหญ่

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานพร้อมอาหาร วันละ ๒ - ๕ กรัม (คำนวณเป็นน้ำหนักหัวกระเทียมสด) โดยหากระบุสารสำคัญ ต้องมีปริมาณอัลลิอิน (alliin) วันละ ๔ - ๑๒ มิลลิกรัม หรืออัลลิซิน (allicin) วันละ ๒ - ๕ มิลลิกรัม

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

- ๖.๑ เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน
- ๖.๒ ผู้ที่รับประทานยาต้านการแข็งตัวของเลือดหรือยายับยั้งเอนไซม์โปรตีเอส (Protease inhibitors) ยาลดความดันโลหิตสูง ยาลดน้ำตาลในเลือด ยาหรือผลิตภัณฑ์สุขภาพที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของเลือด เช่น แปะก๊วย ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

- ๗.๑ หยุดรับประทานหากมีอาการแพ้
- ๗.๒ ผู้ที่จะเข้ารับการผ่าตัดให้หยุดรับประทาน และปรึกษาแพทย์ก่อนเข้ารับการผ่าตัด

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ระคายเคืองทางเดินอาหาร อาจทำให้เกิดอาการแพ้

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒. บุก

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร บุก ชนิดแคปซูล หรือ บุก ชนิดผง

๑.๑ ชื่อสามัญไทย -

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Konjac

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ที่เป็นแหล่งวัตถุดิบ

Amorphophallus brevispathus Gagnep.

Amorphophallus konjac K.Koh

ชื่อพ้อง *Amorphophallus rivieri*

Amorphophallus muelleri Blume

ชื่อพ้อง *Amorphophallus oncophyllus* Prain ex Hook.f.

๑.๔ ส่วนที่ใช้ หัวบุก (Tuber)

๒. กรรมวิธีการผลิต

- บดเป็นผง

- สกัดด้วยน้ำ

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

๓.๑ มีส่วนช่วยในการลดน้ำหนักในผู้ที่จำกัดการบริโภคอาหารพลังงานต่ำ

๓.๒ การรับประทานอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนช่วยคงค่าปกติของระดับไขมันในเลือด ในผู้ใหญ่สุขภาพดี

๔. ขนาดและวิธีใช้

คำนวณขนาดและวิธีใช้เป็นปริมาณสารสำคัญกลูโคแมนแนน ดังนี้

๔.๑ ขนาดการใช้สำหรับการมีส่วนช่วยในการลดน้ำหนักในผู้ที่จำกัดการบริโภคอาหารพลังงานต่ำ

ชนิดแคปซูล

รับประทานกลูโคแมนแนนครั้งละ ๑ กรัม ร่วมกับน้ำเปล่าอย่างน้อย ๒๔๐ มิลลิลิตร วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร ๓๐ นาที - ๑ ชั่วโมง

ชนิดผง

รับประทานกลูโคแมนแนนครั้งละ ๑ กรัม ผสมน้ำอย่างน้อย ๒๔๐ มิลลิลิตร วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร ๓๐ นาที - ๑ ชั่วโมง

๔.๒ ขนาดสำหรับมีส่วนช่วยคงค่าปกติของระดับไขมันในเลือด ในผู้ใหญ่สุขภาพดี

ชนิดแคปซูล

รับประทานกลูโคแมนแนนอย่างน้อยวันละ ๔ กรัม ร่วมกับน้ำเปล่าอย่างน้อย ๒๔๐ มิลลิลิตร โดยแบ่งรับประทาน วันละ ๑ - ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร ๓๐ นาที - ๑ ชั่วโมง

ชนิดผง

รับประทานกลูโคแมนแนนอย่างน้อยวันละ ๔ กรัม ผสมน้ำอย่างน้อย ๒๔๐ มิลลิลิตร โดยแบ่งรับประทาน วันละ ๑ - ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร ๓๐ นาที - ๑ ชั่วโมง

๕. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการกลืน

๖. คำเตือน

- ๖.๑ ควรรับประทานห่างจากยา อย่างน้อย ๒ ชั่วโมง และไม่ควรรับประทานก่อนนอน
- ๖.๒ หญิงให้นมบุตร ผู้ป่วยเบาหวานควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนรับประทาน
- ๖.๓ เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

- ๗.๑ หากต้องการรับประทานติดต่อกันนานกว่า ๘ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร
- ๗.๒ ควรปรึกษาแพทย์ทันที หากมีอาการเจ็บหน้าอก อาเจียน กลืนหรือหายใจลำบากหลังรับประทานผลิตภัณฑ์

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ถ่ายเหลว ท้องอืด ท้องเสีย ไม่สบายท้อง

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓. ขมิ้นชัน

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร	ขมิ้นชัน ชนิดเม็ด หรือ ขมิ้นชัน ชนิดแคปซูล
๑.๑ ชื่อสามัญไทย	ขมิ้นชัน
๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ	Turmeric
๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Curcuma longa</i> L.
๑.๔ ส่วนที่ใช้	ชื่อพ้อง <i>Curcuma domestica</i> Valetton
เหง้า
๒. กรรมวิธีการผลิต	
บดเป็นผง	

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยลดอาการที่เกิดจากสภาวะอาหารไม่ย่อย

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานวันละไม่เกิน ๒ กรัมต่อวัน (คำนวณเป็นน้ำหนักแห้งไขมันแห้ง)

๕. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้กับผู้ที่มีท่อน้ำดีอุดตัน หรือผู้ที่ไวต่อไขมันชั้น

๖. คำเตือน

เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

๗.๑ ควรระวังการใช้กับผู้ป่วยโรคนี้้วนในถุงน้ำดี ยกเว้นภายใต้การดูแลของแพทย์

๗.๒ ควรระวังการใช้ไขมันชั้นร่วมกับสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๗.๓ ควรระวังการใช้ไขมันชั้นร่วมกับยาที่กระบวนการเมแทบอลิซึม ผ่านเอนไซม์ Cytochrome P450 (CYP 450) เนื่องจากสาร curcumin ยับยั้ง CYP 3A4, CYP 1A2 แต่กระตุ้น เอนไซม์ CYP 2A6

๗.๔ ควรระวังการใช้ไขมันชั้นร่วมกับยารักษาโรคมะเร็งบางชนิด เช่น doxorubicin, chlormethine, cyclophosphamide และ camptothecin เนื่องจาก curcumin อาจมีผลต้านฤทธิ์ยาดังกล่าว

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ผิวหนังอักเสบจากการแพ้

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔. ขิง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ขิง ชนิดเม็ด หรือ ขิง ชนิดแคปซูล หรือ ขิง ชนิดผง

๑.๑ ชื่อสามัญไทย ขิง

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Ginger

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Zingiber officinale* Roscoe

๑.๔ ส่วนที่ใช้ เหง้า

๒. กรรมวิธีการผลิต

บดเป็นผง

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยลดอาการที่เกิดจากสภาวะอาหารไม่ย่อย

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานวันละ ๐.๓ - ๓ กรัม (คำนวณเป็นเหง้าแห้ง)

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

๗.๑ ควรระวังการใช้ผลิตภัณฑ์นี้ร่วมกับสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๗.๒ ควรระวังการใช้กับผู้ป่วยโรคนี้่วในถุงน้ำดี ยกเว้นภายใต้การดูแลของแพทย์

๘. อาการไม่พึงประสงค์

อาการแสบร้อนบริเวณทางเดินอาหาร อาการระคายเคืองบริเวณปากและคอ

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕. แครอต

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร แครอต ชนิดเม็ด หรือ แครอต ชนิดแคปซูล

๑.๑ ชื่อสามัญไทย -

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Carrot

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Daucus carota* L. subsp. *sativus*

๑.๔ ส่วนที่ใช้ ราก

๒. กรรมวิธีการผลิต

- สกัดด้วยน้ำ โดยมีสารสำคัญเบต้า-แคโรทีน (Beta-carotene)

- สกัดด้วยน้ำและเอทานอล โดยมีสารสำคัญเบต้า-แคโรทีน (Beta-carotene)

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

๓.๑ เป็นแหล่งสารตั้งต้นของวิตามินเอในร่างกาย ที่ช่วยบำรุงรักษาสุขภาพ

๓.๒ เป็นแหล่งสารตั้งต้นของวิตามินเอในร่างกาย ที่มีส่วนช่วยพัฒนาและคงสภาพปกติของการมองเห็นตอนกลางคืน

๓.๓ เป็นแหล่งสารตั้งต้นของวิตามินเอในร่างกาย ที่มีส่วนช่วยคงสภาพปกติของการมองเห็น ผิว เนื้อเยื่อ และการทำงานของระบบภูมิคุ้มกัน

๔. ขนาดและวิธีใช้

ปริมาณเบต้า-แคโรทีน (Beta-carotene) วันละ ๓๙๐ - ๔,๘๐๐ ไมโครกรัม

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ในผู้ที่ใช้อยู่นุพันธ์ของวิตามินเอ เนื่องจากอาจเกิดภาวะวิตามินเอมากเกินไป

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖. ซิตรัสไปโอเฟลวานอยด์

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซิตรัสไปโอเฟลวานอยด์ ชนิดเม็ด หรือ ซิตรัสไปโอเฟลวานอยด์ ชนิดแคปซูล

๑.๑ ชื่อสามัญไทย -

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Citrus bioflavonoids

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ของแหล่งวัตถุดิบ *Citrus aurantiifolia*

Citrus limon

Citrus hystrix DC.

๑.๔ ส่วนที่ใช้ ผล

๒. กรรมวิธีการผลิต

สกัดด้วยน้ำ

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

เป็นแหล่งของสารต้านอนุมูลอิสระ

๔. ขนาดและวิธีใช้

ปริมาณซิตรัสไปโอเฟลวานอยด์ ไม่เกินวันละ ๖๐๐ มิลลิกรัม และมีปริมาณเฮสเพอริดีน ไม่เกิน ๒๐ มิลลิกรัมต่อวัน

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

๖.๑ เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน

๖.๒ ผู้ที่ได้รับยารักษาโรค หากต้องการรับประทานผลิตภัณฑ์ซิตรัสไปโอเฟลวานอยด์ ขนาดตั้งแต่ ๕๐ มิลลิกรัมต่อวันขึ้นไป ต้องปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนรับประทาน เนื่องจากซิตรัสไปโอเฟลวานอยด์ อาจทำให้ประสิทธิภาพการรักษาลดลง

๗. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗. ถั่วเหลือง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร	ถั่วเหลือง ชนิดเม็ด หรือ ถั่วเหลือง ชนิดแคปซูล
๑.๑ ชื่อสามัญไทย	ถั่วเหลือง
๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ	Soybean
๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Glycine max</i> (L.) Merr.
๑.๔ ส่วนที่ใช้	เมล็ด

๒. กรรมวิธีการผลิต

บดเป็นผง โดยต้องมีกรรมวิธีผ่านความร้อน

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

- ๓.๑ เป็นแหล่งของโปรตีนที่ช่วยบำรุงรักษาสุขภาพ
- ๓.๒ เป็นแหล่งของโปรตีนที่ช่วยเสริมสร้างและซ่อมแซมเนื้อเยื่อ
- ๓.๓ เป็นแหล่งของกรดอะมิโนที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์โปรตีนในกล้ามเนื้อ
- ๓.๔ เป็นแหล่งของกรดอะมิโนจำเป็นที่ช่วยบำรุงรักษาสุขภาพ

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทาน วันละ ๗.๕ - ๘ กรัม

๕. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่แพ้โปรตีน

๖. คำเตือน

เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘. เทียนเกล็ดหอย

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร เทียนเกล็ดหอย ชนิดขง
- ๑.๑ ชื่อสามัญไทย เทียนเกล็ดหอย
- ๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Psyllium
- ๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Plantago ovata* Forssk.
- ๑.๔ ส่วนที่ใช้ เมล็ดหรือเยื่อหุ้มเมล็ด

๒. กรรมวิธีการผลิต

บดเป็นผง

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

- ๓.๑ เพิ่มกากใยอาหารที่อาจส่งผลให้ช่วยในการขับถ่าย
- ๓.๒ มีส่วนช่วยส่งเสริมการเคลื่อนไหวของลำไส้ โดยการเพิ่มมวลและปริมาณน้ำ

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานวันละ ๒.๕ - ๗ กรัม (คำนวณเป็นเมล็ดหรือเยื่อหุ้มเมล็ด) โดย ๑ กรัม ผสมน้ำ ๒๔๐ มิลลิลิตร คนให้เข้ากันและดื่มทันที

๕. ข้อห้ามใช้

- ๕.๑ ห้ามใช้ในผู้ที่มีภาวะกลืนลำบาก
- ๕.๒ ห้ามใช้ในผู้ป่วยเบาหวานที่มีปัญหาในการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด
- ๕.๓ ห้ามใช้ในผู้ที่เคยรับประทานยาระบายหรือผลิตภัณฑ์ที่ช่วยในการขับถ่ายแล้วทำให้ระบบขับถ่ายอุจจาระผิดปกติอย่างทันทีโดยมีอาการมากกว่า ๒ สัปดาห์ หรือมีอาการเลือดออกทางทวารหนักโดยไม่ทราบสาเหตุ หรือไม่ถ่ายเมื่อใช้ยาระบายชนิดอื่น

๖. คำเตือน

- ๖.๑ เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน
- ๖.๒ ผู้ที่มีอาการปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน หรือเป็นไข้ ควรปรึกษาแพทย์ก่อนรับประทาน
- ๖.๓ รับประทานห่างจากยาหรือผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่นอย่างน้อย ๒-๓ ชั่วโมง
- ๖.๔ ไม่ควรรับประทานก่อนนอน

๗. ข้อควรระวัง

- ๗.๑ หยุดรับประทานหากมีอาการแพ้
- ๗.๒ ควรดื่มน้ำตามมากๆ หลังรับประทาน เพื่อป้องกันลำไส้อุดตัน
- ๗.๓ ควรปรึกษาแพทย์ทันที หากมีอาการเจ็บหน้าอก อาเจียน กลืนหรือหายใจลำบากหลังรับประทานผลิตภัณฑ์
- ๗.๔ ถ้ามีอาการปวดท้องภายใน ๒๔ ชั่วโมง หลังจากรับประทาน ให้หยุดใช้และปรึกษาแพทย์

๘. อาการไม่พึงประสงค์

- ๘.๑ อาจทำให้เกิดลมในกระเพาะอาหาร หรือมีอาการท้องอืด
- ๘.๒ อาจเกิดอาการแพ้จากการสัมผัสหรือสูดดม

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๙. พริกไทย

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร

พริกไทย ชนิดเม็ด หรือ พริกไทย ชนิดแคปซูล

๑.๑ ชื่อสามัญไทย

พริกไทย

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ

Pepper/black pepper

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์

Piper nigrum L.

๑.๔ ส่วนที่ใช้

ผล

๒. กรรมวิธีการผลิต

บดเป็นผง

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการย่อยอาหาร

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานวันละ ๒๕๐ - ๕๒๐ มิลลิกรัม (คำนวณเป็นผลแห้ง) และต้องมีปริมาณพิเพอริน (piperine) ไม่เกิน ๕ มิลลิกรัมต่อวัน

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

๖.๑ เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน

๖.๒ หญิงให้นมบุตรควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนรับประทาน

๖.๓ หากต้องการรับประทานผลิตภัณฑ์พริกไทยร่วมกับยาหรือผลิตภัณฑ์สุขภาพอื่น ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนรับประทาน เนื่องจากพริกไทยอาจทำให้ประสิทธิภาพการรักษาลดลง

๗. ข้อควรระวัง

๗.๑ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๑๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่สบายท้องหรือมีอาการผิดปกติของระบบทางเดินอาหาร

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๐. พริก

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร พริก ชนิดเม็ด หรือ พริก ชนิดแคปซูล
- ๑.๑ ชื่อสามัญไทย พริก
- ๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Chili, peppers
- ๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Capsicum annuum* L.
- ๑.๔ ส่วนที่ใช้ ผล

๒. กรรมวิธีการผลิต

- บดเป็นผง
- สกัดด้วยน้ำ

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

- ๓.๑ มีส่วนช่วยในการย่อยอาหาร
- ๓.๒ มีส่วนช่วยส่งเสริมระบบไหลเวียนโลหิต

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานวันละ ๑๕ - ๓๖๐ มิลลิกรัม (คำนวณเป็นผลแห้ง) และปริมาณแคปไซซิน ไม่เกิน ๑๕ มิลลิกรัมต่อวัน

๕. ข้อห้ามใช้

เด็กห้ามรับประทาน

๖. คำเตือน

- ๖.๑ สตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน
- ๖.๒ หญิงให้นมบุตร ผู้ที่มีแผลในกระเพาะอาหารหรือมีการอักเสบ ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๘. อาการไม่พึงประสงค์

อาจเกิดการระคายเคืองกระเพาะอาหาร

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๑. เห็ดหลินจือ

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร เห็ดหลินจือ ชนิดเม็ด หรือ เห็ดหลินจือ ชนิดแคปซูล
- ๑.๑ ชื่อสามัญไทย เห็ดหลินจือ
- ๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Reishi mushroom
- ๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ganoderma lucidum* (Curtis) P. Karst.
- ๑.๔ ส่วนที่ใช้ ดอกเห็ด

๒. กรรมวิธีการผลิต

- สกัดด้วยเอทานอล โดยมีสารสำคัญพอลิแซ็กคาไรด์ ร้อยละ ๔๐
- สกัดด้วยน้ำและเอทานอล โดยมีสารสำคัญพอลิแซ็กคาไรด์ ร้อยละ ๔๐

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

- ๓.๑ มีส่วนช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน
- ๓.๒ มีส่วนช่วยลดอาการอ่อนเพลียที่มีสาเหตุจากภาวะเครียด

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานพร้อมอาหาร วันละไม่เกิน ๑.๕ - ๒ กรัม (คำนวณเป็นดอกเห็ดแห้ง)

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

เด็ก สตรีมีครรภ์ และหญิงให้นมบุตรไม่ควรรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

หยุดรับประทานหากมีอาการแพ้

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ผู้ที่รับประทานติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน ๓ - ๖ เดือน อาจทำให้เกิดอาการปากแห้ง จมูกและคอแห้ง คัน ท้องเสีย มึนงง ปวดศีรษะ เลือดกำเดาไหล ไม่สบายท้อง หรือมีเลือดปนออกมากับอุจจาระ

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒. เห็ดหอม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร เห็ดหอม ชนิดเม็ด หรือ เห็ดหอม ชนิดแคปซูล
- ๑.๑ ชื่อสามัญไทย เห็ดหอม
- ๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Shiitake
- ๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Lentinula edodes* (Berk.) Pegler
- ๑.๔ ส่วนที่ใช้ ดอกเห็ด

๒. กรรมวิธีการผลิต

- บดเป็นผง
- สกัดด้วยเอทานอล กรณีระบุสารสำคัญต้องมีพอลิแซ็กคาไรด์ ร้อยละ ๔๐

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานวันละ ๑.๖ - ๖ กรัม (คำนวณเป็นดอกเห็ดแห้ง)

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

- ๖.๑ เด็กและสตรีมีครรภ์ไม่ควรรับประทาน
- ๖.๒ หญิงให้นมบุตร ผู้ที่รับประทานยาต้านการแข็งตัวของเลือด ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

หยุดรับประทานหากมีอาการแพ้

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๓. กระจายใบแดง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร	กระจายใบแดง ชนิดชง
๑.๑ ชื่อสามัญไทย	กระจายใบแดง
๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ	Roselle, Hibiscus, Jamaica Sorrel, Red Sorrel
๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Hibiscus sabdariffa</i> L.
๑.๔ ส่วนที่ใช้	กลีบเลี้ยงและริ้วประดับที่เจริญติดกับผล

๒. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำกลีบเลี้ยงและริ้วประดับที่เจริญติดกับผลที่มีสีแดงมาล้างทำความสะอาด แล้วผึ่งให้แห้ง
- ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
- ๓) นำมาย่อยขนาดให้มีขนาดเล็กลง
- ๔) บรรจุผงกลีบเลี้ยงและริ้วประดับที่เจริญติดกับผลลงในซองเยื่อกระดาษหรือซองปิดสนิท แล้วบรรจุลงภาชนะปิดสนิท

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยยกระดับความดันโลหิตให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ ในผู้ใหญ่สุขภาพดี

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑.๒๕-๒.๕ กรัม ชงในน้ำร้อน วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า เย็น

๕. ข้อห้ามใช้

๕.๑ หยุดใช้ก่อนผ่าตัด ๒ สัปดาห์

๕.๒ ห้ามใช้กับผู้ป่วยที่มีการทำงานของไตบกพร่อง

๖. คำเตือน

๖.๑ หญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร หรือเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ไม่ควรรับประทาน

๖.๒ ไม่ควรใช้ร่วมกับยากกลุ่มลดความดันโลหิต chloroquine, diclofenac และ simvastatin

๗. ข้อควรระวัง

๗.๑ กระเจี๊ยบแดงอาจทำให้เกิดอาการท้องเสียได้ เนื่องจากมีฤทธิ์เป็นยาระบาย

๗.๒ ควรระวังการใช้ร่วมกับยาลดน้ำตาลในเลือด

๘. อาการไม่พึงประสงค์

อาจมีอาการปวดมวนท้องได้

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๔. กระชาย**๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร**

กระชาย ชนิดชง

๑.๑ ชื่อสามัญไทย

กระชาย

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ

Fingerroot

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์

Boesenbergia rotunda (L.) Mansf.

๑.๔ ส่วนที่ใช้

เหง้าและราก

๒. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำเหง้าและรากมาล้างทำความสะอาด แล้วผึ่งให้แห้ง

๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง

๓) นำมาย่อยขนาดให้มีขนาดเล็กลง

๔) บรรจุลงเหง้าและรากของเยื่อกระดาษหรือซองปิดสนิท แล้วบรรจุลงภาชนะปิดสนิท

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยลดอาการที่เกิดจากสภาวะอาหารไม่ย่อย

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๓-๕ กรัม ชงในน้ำร้อน เมื่อมีอาการ

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

ไม่มี

๗. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๕. กระจายดำ

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร กระจายดำ ชนิดเม็ด หรือ กระจายดำ ชนิดแคปซูล

๑.๑ ชื่อสามัญไทย กระจายดำ

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Black galingale

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Kaempferia parviflora* Wall. ex Baker

๑.๔ ส่วนที่ใช้ เหง้า

๒. กรรมวิธีการผลิต

สารสกัดจากเหง้าด้วยเอทานอล ๙๕% ที่มีสาร 5,7-dimethoxyflavone ไม่น้อยกว่า ๒% w/w

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

เสริมสมรรถภาพทางกาย (physical fitness)

๔. ขนาดและวิธีใช้

๔.๑ ชนิดเม็ดหรือแคปซูล สารสกัดกระจายดำ ๙๐ มิลลิกรัม

- รับประทาน ครั้งละ ๒ เม็ดหรือแคปซูล วันละ ๑ ครั้ง ก่อนอาหาร

๔.๒ ชนิดเม็ดหรือแคปซูล สารสกัดกระจายดำ ๑๘๐ มิลลิกรัม

- รับประทาน ครั้งละ ๑ เม็ดหรือแคปซูล วันละ ๑ ครั้ง ก่อนอาหาร

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

๖.๑ เด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี และสตรีมีครรภ์ ไม่ควรรับประทาน

๗. ข้อควรระวัง

๗.๑ ถ้ารับประทานสารสกัดกระจายดำแล้วมีอาการคล้ายเป็นหวัด ไอ ปวดหลัง ให้หยุดรับประทาน

๗.๒ ควรระวังการใช้ผลิตภัณฑ์นี้ร่วมกับยาที่ผ่านกระบวนการเมแทบอลิซึม (metabolism) ผ่านเอนไซม์ cytochrome P450 (CYP1A1, CYP1A2, CYP2B, และ CYP2E1) เนื่องจากกระชายดำมีผลปานกลางต่อเอนไซม์ดังกล่าว โดยเฉพาะยา acetaminophen ที่มีการเผาผลาญผ่านเอนไซม์ CYP2E1

๘. อาการไม่พึงประสงค์

อาจจะพบอาการคล้ายเป็นหวัด ไอ ปวดหลัง

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๖. กะเพรา

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร	กะเพรา ชนิดชง
๑.๑ ชื่อสามัญไทย	กะเพรา
๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ	Holy basil
๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Ocimum tenuiflorum</i> L.
๑.๔ ส่วนที่ใช้	ใบ

๒. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำใบมาล้างทำความสะอาด แล้วผึ่งให้แห้ง
- ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
- ๓) นำมาย่อยขนาดให้มีขนาดเล็กกลง
- ๔) บรรจุผงใบลงในซองปิดสนิท แล้วบรรจุลงภาชนะปิดสนิท

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยลดอาการที่เกิดจากสภาวะอาหารไม่ย่อย

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานวันละ ๔ กรัม ชงน้ำดื่ม เมื่อมีอาการ

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

ไม่มี

๗. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๗. ทับทิม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ทับทิม ชนิดน้ำ

๑.๑ ชื่อสามัญไทย ทับทิม

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Pomegranate

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Punica granatum* L.

๑.๔ ส่วนที่ใช้ เนื้อหุ้มเมล็ด (aril)

๒. กรรมวิธีการผลิต

คั้นน้ำจากเนื้อหุ้มเมล็ด โดยมี total phenolic content ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ mg GAE/๑๐๐ ml

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีผลต้านอนุมูลอิสระ

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานน้ำทับทิม ครั้งละ ๒๕๐ มิลลิลิตร วันละ ๑ ครั้ง หลังอาหาร

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

ไม่มี

๗. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ในผู้ที่มีภาวะความดันโลหิตสูง

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๘. มะขามป้อม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มะขามป้อม ชนิดเม็ด มะขามป้อม ชนิดแคปซูล หรือ มะขามป้อม ชนิดผง
 - ๑.๑ ชื่อสามัญไทย มะขามป้อม
 - ๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Indian gooseberry, Emblic Myrobalan, Emblic, Amla
 - ๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Phyllanthus emblica* L.
ชื่อพ้อง *Emblica officinalis* Gaertn.
 - ๑.๔ ส่วนที่ใช้ ผล
๒. กรรมวิธีการผลิต
 - ๒.๑ บดเป็นผง
 - ๒.๒ สกัดด้วยน้ำ
๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ
 - ๓.๑ มีส่วนช่วยคงค่าปกติของระดับไขมันในเลือด ในผู้ใหญ่สุขภาพดี
 - ๓.๒ มีผลต้านอนุมูลอิสระ
๔. ขนาดและวิธีใช้
 - ๔.๑ กรณีมีส่วนช่วยคงค่าปกติของระดับไขมันในเลือด ในผู้ใหญ่สุขภาพดี
 - รับประทานวันละ ๒-๖ กรัม (คำนวณเป็นผลแห้ง) วันละ ๑ ครั้ง หลังอาหารเช้า
 - ๔.๒ กรณีมีผลต้านอนุมูลอิสระ (สารสกัดด้วยน้ำ ที่มีสารสำคัญ total polyphenols ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ คำนวณเทียบเท่ากับ gallic acid)
 - รับประทานสารสกัดครั้งละ ๒๕๐ มิลลิกรัม วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหารเช้า เย็น
๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี
๖. คำเตือน
 - ๖.๑ เด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ไม่ควรรับประทาน
 - ๖.๒ หญิงตั้งครรภ์ หรือหญิงให้นมบุตรควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนรับประทาน
 - ๖.๓ ผู้ป่วยเบาหวาน ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนรับประทาน
๗. ข้อควรระวัง
 - ๗.๑ ควรรับประทานห่างจากยา อย่างน้อย ๒ ชั่วโมง
 - ๗.๒ ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร หากมีอาการปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน หรือมีไข้
 - ๗.๓ ควรระวังการใช้กับผู้ที่มีภาวะเสี่ยงของการมีเลือดออกใช้ยาต้านเกล็ดเลือด และควรหยุดใช้ก่อนการผ่าตัด
 - ๗.๔ ควรระวังการใช้ผลิตภัณฑ์นี้ร่วมกับยาที่ผ่านกระบวนการเมแทบอลิซึม (metabolism) ผ่านเอนไซม์ CYP1A2, CYP2C9, CYP2D6, CYP2E1 และ CYP3A4
๘. อาการไม่พึงประสงค์

รู้สึกไม่สบายในท้อง อาหารไม่ย่อย
๙. ส่วนประกอบอื่นๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท ป้องกันแสง

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๙. ข่า

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ข่า ชนิดขง
- ๑.๑ ชื่อสามัญไทย ข่า
- ๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Galangal
- ๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Alpinia galanga* (L.) Willd. ชื่อพ้อง *Languas galanga* (L.) Stuntz
- ๑.๔ ส่วนที่ใช้ เหง้า
๒. กรรมวิธีการผลิต
- ๑) นำเหง้ามาล้างทำความสะอาด แล้วผึ่งให้แห้ง
 - ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
 - ๓) นำมาย่อยขนาดให้มีขนาดเล็กกลง
 - ๔) บรรจุลงถุงล่างของเยื่อกระดาษ แล้วบรรจุลงภาชนะปิดสนิท
๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ
- มีส่วนช่วยลดอาการที่เกิดจากสภาวะอาหารไม่ย่อย
๔. ขนาดและวิธีใช้
- รับประทานครั้งละ ๒ กรัม แขน้ำร้อน ๒๕๐ มิลลิลิตร เมื่อมีอาการ
๕. ข้อห้ามใช้
- ไม่มี
๖. คำเตือน
- ไม่มี
๗. ข้อควรระวัง
- ไม่มี
๘. อาการไม่พึงประสงค์
- ยังไม่มีรายงาน
๙. ส่วนประกอบอื่นๆ
- ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients
๑๐. การเก็บรักษา
- เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท
๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม
- ไม่มี

๒๐. มะรุม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มะรุม ชนิดเม็ด หรือ มะรุมชนิดแคปซูล
 - ๑.๑ ชื่อสามัญไทย มะรุม
 - ๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Ben moringa/Drumstick tree
 - ๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Moringa oleifera* Lam.
 - ๑.๔ ส่วนที่ใช้ ใบในช่วงที่เป็นใบเพสลาด
๒. กรรมวิธีการผลิต
 - ๑) เก็บใบในช่วงที่เป็นใบเพสลาด
 - ๒) นำมาอบความร้อนด้วยอุณหภูมิไม่เกิน ๕๐ องศาเซลเซียส จนกว่าจะแห้ง
 - ๓) นำมาบดเป็นผง
 - ๔) บรรจุผงใบลงแคปซูลหรือตอกเป็นเม็ด แล้วบรรจุลงภาชนะปิดสนิท
๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ บำรุงเลือด บำรุงน้ำนม สำหรับสตรีหลังคลอดบุตร
๔. ขนาดและวิธีใช้
 - ๔.๑ บำรุงเลือด สำหรับสตรีหลังคลอดบุตร
 - รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม วันละ ๑ ครั้ง ก่อนอาหาร
 - ๔.๒ บำรุงน้ำนม สำหรับสตรีหลังคลอดบุตร
 - รับประทานครั้งละ ๒๕๐ มิลลิกรัม วันละ ๒ ครั้ง เช้า และเย็น
๕. ข้อห้ามใช้ ห้ามใช้ในผู้ที่มึนประวัติแพ้มะรุม
๖. คำเตือน
 - ๖.๑ ไม่ควรใช้ร่วมกับยาลดน้ำตาลในเลือด
 - ๖.๒ ไม่ควรใช้ในผู้ป่วยไทรอยด์
๗. ข้อควรระวัง
 - ๗.๑ ไม่ควรรับประทานต่อเนื่องกันนานเกิน ๖ เดือน
 - ๗.๒ ควรระวังการใช้ผลิตภัณฑ์นี้ร่วมกับยาที่ผ่านกระบวนการเมแทบอลิซึม (metabolism) ผ่านเอนไซม์ CYP1A2, CYP2C9, CYP2C19, CYP3A4 และ p-glycoprotein
๘. อาการไม่พึงประสงค์ ยังไม่มีรายงาน
๙. ส่วนประกอบอื่นๆ ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients
๑๐. การเก็บรักษา เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท
๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม ไม่มี

๒๑. น้ำมันรำข้าว

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร น้ำมันรำข้าว ชนิดแคปซูลนิ่ม
- ๑.๑ ชื่อสามัญไทย น้ำมันรำข้าว
- ๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Rice bran oil
- ๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Oryza sativa* L.
- ๑.๔ ส่วนที่ใช้ เมล็ด
๒. กรรมวิธีการผลิต
- ๒.๑ ปีบอัด
- ๒.๒ การสกัดด้วยเฮกเซน
- ๒.๓ การสกัดด้วยวิธี Supercritical fluid CO₂ หรือ CO₂ ที่ผสมเฮกเซน หรือ CO₂ ที่ผสมเอทานอล
๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ
- มีส่วนช่วยคงค่าปกติของระดับไขมันในเลือด ในผู้ใหญ่สุขภาพดี
๔. ขนาดและวิธีใช้
- รับประทานน้ำมันรำข้าว ให้ได้ γ -oryzanol วันละ ๓๐๐ มิลลิกรัม
๕. ข้อห้ามใช้
- ไม่มี
๖. คำเตือน
- ไม่มี
๗. ข้อควรระวัง
- ไม่มี
๘. อาการไม่พึงประสงค์
- ยังไม่มีรายงาน
๙. ส่วนประกอบอื่นๆ
- ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients
๑๐. การเก็บรักษา
- เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท
๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม
- ไม่มี

๒๒. สารสกัดขมิ้นชัน ชนิดเม็ด หรือ สารสกัดขมิ้นชัน ชนิดแคปซูล

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร สารสกัดขมิ้นชัน ชนิดเม็ด หรือ สารสกัดขมิ้นชัน ชนิดแคปซูล
- ๑.๑ ชื่อสามัญไทย ขมิ้นชัน
- ๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Turmeric
- ๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma longa* L.
- ๑.๔ ส่วนที่ใช้ เหง้า

๒. กรรมวิธีการผลิต

สกัดเหง้าขมิ้นชันด้วยเอทานอล ให้ได้สารสกัดที่มี total curcuminoids content (คำนวณในรูป curcumin) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ในผู้ที่มีภาวะก่อนเบาหวาน

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานสารสกัดขมิ้นชัน ในขนาดที่มีปริมาณเคอร์คูมินอยด์ ครั้งละ ๗๕๐ มิลลิกรัม วันละ ๒ ครั้ง

๕. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้กับผู้ที่มีท่อน้ำดีอุดตัน หรือผู้ที่ไวต่อขมิ้นชัน

๖. คำเตือน

- เด็ก สตรีมีครรภ์ และหญิงให้นมบุตร ไม่ควรรับประทาน
- ไม่ควรรับประทานติดต่อกันนานเกินกว่า ๙ เดือน
- ไม่ควรใช้ในผู้ที่ภาวะการทำงานของตับบกพร่อง
- ห้ามใช้ร่วมกับผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของพริกไทยหรือดีปลีในปริมาณสูง เนื่องจากอาจเพิ่มการดูดซึมของเคอร์คูมินอยด์เข้าสู่ร่างกายและเพิ่มความเสี่ยงในการเกิดพิษ

๗. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้กับผู้ป่วยโรคนี้่วในถุงน้ำดี ยกเว้นภายใต้การดูแลของแพทย์
- ควรระวังการใช้กับหญิงตั้งครรภ์ ยกเว้นภายใต้การดูแลของแพทย์
- ควรระวังการใช้กับเด็ก เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลด้านประสิทธิผลและความปลอดภัย
- ควรระวังการใช้ยานี้ร่วมกับสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- ควรระวังการใช้ยานี้ร่วมกับยาที่กระบวนการเมแทบอลิซึม ผ่านเอนไซม์ Cytochrome P๔๕๐ (CYP๔๕๐) เนื่องจากสาร curcumin ยับยั้ง CYP๓A๔, CYP๑A๒ แต่กระตุ้นเอนไซม์ CYP๒A๖
- ควรระวังการใช้ร่วมกับยารักษาโรคมะเร็งบางชนิด เช่น doxorubicin, chlormethine, cyclophosphamide และ camptothecin เนื่องจาก curcumin อาจมีผลต้านฤทธิ์ยาดังกล่าว
- หากเกิดภาวะผิดปกติ เช่น ตัวเหลือง ตาเหลือง ปัสสาวะมีสีเข้ม ให้หยุดใช้ผลิตภัณฑ์ทันทีและปรึกษาแพทย์

๘. อาการไม่พึงประสงค์

- ผื่นอักเสบจากการแพ้

๙. ส่วนประกอบอื่น ๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหารและ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๓. ครีมสารสกัดจากกัญชา หรือ กัญชง

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๑.๑ ชื่อสามัญไทย	กัญชา หรือ กัญชง
๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ	Cannabis
๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Cannabis sativa</i> L.
๑.๔ ส่วนที่ใช้	ทุกส่วนของต้น (whole plant)
๒. กรรมวิธีการผลิต

ผลิตภัณฑ์ครีม ที่มีส่วนผสมของสารสกัดกัญชาหรือกัญชง ซึ่งมี CBD ร้อยละ ๐.๑๓-๒.๕๐ โดยน้ำหนักของผลิตภัณฑ์ โดยสารสกัดจากกัญชาหรือกัญชงต้องมี THC น้อยกว่า ร้อยละ ๐.๒ โดยน้ำหนัก
๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ลดความรุนแรงของสิว
๔. ขนาดและวิธีใช้

ทาบริเวณที่เป็นสิว วันละ ๒ ครั้ง อย่างน้อยเป็นระยะเวลา ๒-๔ สัปดาห์
๕. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีประวัติแพ้กัญชาหรือกัญชง
๖. คำเตือน

ไม่มี
๗. ข้อควรระวัง

ไม่มี
๘. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มีรายงาน
๙. ส่วนประกอบอื่น ๆ

เคยได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ให้ใช้เป็นส่วนประกอบในเครื่องสำอางหรือปรากฏอยู่ในฐานข้อมูลของ Cosing หรือ CTFA
๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท
๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๔. มะระขี้นก ชนิดเม็ด หรือ มะระขี้นก ชนิดแคปซูล

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๑.๑ ชื่อสามัญไทย	มะระขี้นก
๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ	Bitter gourd, Bitter melon
๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Momordica charantia</i> L.
๑.๔ ส่วนที่ใช้	เนื้อผลโตเต็มที่แต่ยังไม่สุก
๒. กรรมวิธีการผลิต

บดผง

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ในผู้ที่มีภาวะก่อนเบาหวาน

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทาน วันละ ๒.๕ กรัม แบ่งรับประทาน วันละ ๑-๒ ครั้ง ก่อนอาหาร

๕. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในเด็กหรือหญิงให้นมบุตร เนื่องจากมีรายงานว่าทำให้ระดับน้ำตาลในเลือดลดลงอย่างมาก จนเกิดอาการชักได้

๖. คำเตือน

- ควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรก่อนใช้ผลิตภัณฑ์นี้
- ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในผู้ป่วยโรคตับ เพราะเคยมีรายงานว่าทำให้การเกิดตับอักเสบได้
- ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ร่วมกับยาหรือผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรอื่นที่มีฤทธิ์ลดน้ำตาลในเลือด เพราะอาจทำให้เกิดการเสริมฤทธิ์กันได้

๗. ข้อควรระวัง

ไม่แนะนำให้ใช้กับผู้ที่มีอาการเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

๘. อาการไม่พึงประสงค์

คลื่นไส้ วิงเวียน ชาปลายมือปลายเท้า hypoglycemic coma ท้องอืด ท้องเสีย ปวดศีรษะ และอาจเพิ่มระดับเอนไซม์ gamma-glutamyl transferase และ alkaline phosphatase ในเลือดได้

๙. ส่วนประกอบอื่น ๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๕. บัวบก ชนิดเม็ด หรือ บัวบก ชนิดแคปซูล

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร บัวบก ชนิดเม็ด หรือ บัวบก ชนิดแคปซูล

๑.๑ ชื่อสามัญไทย บัวบก

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Asiatic pennywort, Gotu Kola

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Centella asiatica* (L.) Urb.

๑.๔ ส่วนที่ใช้ ส่วนเหนือดิน

๒. กรรมวิธีการผลิต

สารสกัดน้ำคั้นจากบัวบก ที่มีสาร asiaticoside และ asiatic acid รวมกันไม่น้อยกว่า ๕.๐ %w/w และ Total phenolic เทียบเท่า tannic acid ไม่น้อยกว่า ๓.๐ %w/w

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยเสริมสร้างความจำระยะสั้นในผู้สูงอายุ

๔. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานสารสกัดบัวบก ๗๕๐ มิลลิกรัม วันละ ๑ ครั้ง โดยรับประทานติดต่อกันอย่างน้อย ๒ เดือน

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

ไม่มี

๗. ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ยานี้ร่วมกับยาที่มีผลต่อดับ ยาขับปัสสาวะ และยาที่มีผลข้างเคียงทำให้ง่วงนอน เพราะอาจเสริมฤทธิ์กันได้

- บั้วบกอาจเพิ่มระดับน้ำตาลและคอเลสเตอรอลในเลือด และทำให้ประสิทธิภาพของยาลดน้ำตาลและยาลดคอเลสเตอรอลลดลง

- ควรระวังการใช้ร่วมกับยาที่มีกระบวนการเมแทบอลิซึมผ่าน Cytochrome P๔๕๐ (CYP๔๕๐) เนื่องจากบั้วบกมีฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ CYP๒C๙ และ CYP๒C๑๙

- ไม่แนะนำให้ใช้กับผู้สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออกเนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก

- หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน ๓ วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาแพทย์

- หลีกเลี่ยงการใช้ยานี้ติดต่อกันเป็นเวลานาน เพราะอาจทำให้เกิดพิษต่อดับได้ในผู้ป่วยบางราย

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ง่วงนอน คลื่นไส้ อาเจียน แสบท้อง มวนท้อง ท้องอืด และปัสสาวะบ่อย

๙. ส่วนประกอบอื่น ๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๖. ดาวเรือง ชนิดเมล็ด หรือ ดาวเรือง ชนิดแคปซูล

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ดาวเรือง ชนิดเมล็ด หรือ ดาวเรือง ชนิดแคปซูล

๑.๑ ชื่อสามัญไทย ดาวเรือง

๑.๒ ชื่อสามัญอังกฤษ Marigold

๑.๓ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tagetes erecta* L.

๑.๔ ส่วนที่ใช้ ดอก

๒. กรรมวิธีการผลิต

สกัดด้วยเฮกเซน โดยมีสารละลายเฮกเซนตกค้าง ไม่เกิน ๐.๑ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม (ppm)

๓. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

- เป็นแหล่งของสารต้านอนุมูลอิสระ

- เป็นแหล่งของสารลูทีน ที่ช่วยชะลอความเสื่อมของจอประสาทตา

๔. ขนาดและวิธีใช้

- รับประทานสารสกัดจากดอกดาวเรือง ที่คำนวณอยู่ในรูปสารลูทีนรวมซีแซนทีน ๑๐-๒๐ มิลลิกรัมต่อวัน

๕. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๖. คำเตือน

ไม่มี

๗. ข้อควรระวัง

ไม่มี

๘. อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มี

๙. ส่วนประกอบอื่น ๆ

ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องวัตถุเจือปนอาหาร และ Handbook of Pharmaceutical Excipients

๑๐. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง และบรรจุในภาชนะปิดสนิท

๑๑. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๑๒. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๒๗. ตรีผลา

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีผลา ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำรายาศิลาจารย์กในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)

๓.๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

- ๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม
๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ
ช่วยปรับสมดุลธาตุ
๗. ขนาดและวิธีใช้
ครั้งละ ๑.๕ กรัม ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที รับประทานวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่
๘. ข้อห้ามใช้
ไม่มี
๙. คำเตือน
ไม่มี
๑๐. ข้อควรระวัง
๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย
๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย
๑๑. อาการไม่พึงประสงค์
ท้องเสีย
๑๒. การเก็บรักษา
เก็บในที่แห้ง
๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม
ไม่มี

๒๘. ตรีผลา

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีผลา ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำรายาศิลาจารึกในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)

๓.๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) บรรจุผสมสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม
๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ
ช่วยปรับสมดุลธาตุ
๗. ขนาดและวิธีใช้
รับประทานครั้งละ ๑-๑.๕ กรัม วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น
๘. ข้อห้ามใช้
ไม่มี
๙. คำเตือน
ไม่มี
๑๐. ข้อควรระวัง
๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย
๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย
๑๑. อาการไม่พึงประสงค์
ท้องเสีย
๑๒. การเก็บรักษา
เก็บในที่แห้ง
๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม
ไม่มี

๒๙. ตรีผลา

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีผลา ชนิดต้ม
๒. สูตรตำรับ
๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๓๐ กรัม

- ๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ
ไม่มี
๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร
๓.๑ ตำรายาศิลาจารึกในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์)
๓.๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๖
๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์
ไม่มี
๕. กรรมวิธีการผลิต
๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

- ๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ
- ๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม
ห่อละ ๙๐ กรัม
- ๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์ หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

- ๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม
- ๒) เติมน้ำ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร ต้มจนเดือดด้วยไฟกลาง แล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟอ่อน ต้มต่อไปอีก ๓๐ นาที ยกออกจากเตา นำห่อสมุนไพรที่บรรจุในผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษออก
- ๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เช้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่
น้ำสมุนไพรที่ได้ ควรเก็บในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น)
สำหรับต้ม ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย
- ๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๐. มหาพิกัตตรีผลาสำหรับกึ่งสมุฏฐาน

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มหาพิกัตตรีผลาสำหรับกึ่งสมุฏฐาน ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะขามป้อม	เนื้อผล	๔๕ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	สมอไทย	เนื้อผล	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวงรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านแร่งเบอร์ ๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ ช่วยให้ชุ่มคอ

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑.๕ กรัม ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที รับประทานวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสีย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๑. มหาพิกัตตรีผลาสำหรับกองเสมหะสมุฏฐาน

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มหาพิกัตตรีผลาสำหรับกองเสมหะสมุฏฐาน ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะขามป้อม	เนื้อผล	๔๕ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	สมอไทย	เนื้อผล	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวงรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร้อนผ่านแรงเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๑.๕ กรัม วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๒. มหาพิกัตตรีผลาสำหรับกึ่งสมมุติฐาน

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มหาพิกัตตรีผลาสำหรับกึ่งสมมุติฐาน ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะขามป้อม	เนื้อผล	๔๕ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	สมอไทย	เนื้อผล	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวงรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม
ห่อละ ๙๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์ หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ ช่วยให้ชุ่มคอ

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร ต้มจนเดือดด้วยไฟกลาง แล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟอ่อน ต้มต่อไป
อีก ๓๐ นาที ยกออกจากเตา นำห่อสมุนไพรที่บรรจุในผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษออก

๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่

น้ำสมุนไพรที่ได้ ควรเก็บในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น)

สำหรับต้ม ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๓. มหาพิกัตตรีผลสำหรับกองปิดตะสมภูฐาน

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มหาพิกัตตรีผลสำหรับกองปิดตะสมภูฐาน ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอพิเภก	เนื้อผล	๔๕ กรัม
๒	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวงรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตร แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ มีส่วนช่วยในการย่อยอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑.๕ กรัม ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที รับประทานวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๔. มหาพิกัตตรีผลสำหรับกองปิดตะสมภูฐาน

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มหาพิกัตตรีผลสำหรับกองปิดตะสมภูฐาน ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอพิเภก	เนื้อผล	๔๕ กรัม
๒	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวงรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ มีส่วนช่วยในการย่อยอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๑.๕ กรัม วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๕. มหาพิกัตตรีผลสำหรับกองปิดตะสมฐฐาน

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มหาพิกัตตรีผลสำหรับกองปิดตะสมฐฐาน ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอพิเภก	เนื้อผล	๔๕ กรัม
๒	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวงรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม
ห่อละ ๙๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์ หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ มีส่วนช่วยในการย่อยอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

- ๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรรสในหม้อต้ม
- ๒) เติมน้ำ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร ต้มจนเดือดด้วยไฟกลาง แล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟอ่อน ต้มต่อไปอีก ๓๐ นาที ยกออกจากเตา นำห่อสมุนไพรรสในผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษออก
- ๓) ปรับปริมาณด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ต้มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เช้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่ น้ำสมุนไพรรสที่ได้ ควรเก็บในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น) สำหรับต้ม ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๖. มหาพิกัตตรีผลสำหรับกองวาตะสมุฏฐาน

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรรส มหาพิกัตตรีผลสำหรับกองวาตะสมุฏฐาน ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๔๕ กรัม
๒	มะขามป้อม	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	สมอพิเภก	เนื้อผล	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรรส

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวงรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรรสที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

- ๒) อบที่อุณหภูมิตั้ง ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร่อนผ่านแรเงเบอร์ ๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม
- ๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ**
ช่วยปรับสมดุลธาตุ มีส่วนช่วยในการขับถ่าย
- ๗. ขนาดและวิธีใช้**
ครึ่งละ ๑.๕ กรัม ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที รับประทานวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่
- ๘. ข้อห้ามใช้**
ไม่มี
- ๙. คำเตือน**
ไม่มี
- ๑๐. ข้อควรระวัง**
๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย
๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย
- ๑๑. อาการไม่พึงประสงค์**
ท้องเสีย
- ๑๒. การเก็บรักษา**
เก็บในที่แห้ง
- ๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม**
ไม่มี

๓๗. มหาพิภักดิ์ตรีผลาสำหรับกองวาตะสมมุฏฐาน

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร มหาพิภักดิ์ตรีผลาสำหรับกองวาตะสมมุฏฐาน ชนิดแคปซูล
๒. สูตรตำรับ
- ๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๔๕ กรัม
๒	มะขามป้อม	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	สมอพิเภก	เนื้อผล	๑๕ กรัม

- ๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ
ไม่มี
๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร
ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวงรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒
๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์
ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรมะเขือเทศที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร้อนผ่านแรงเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรรองแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๑.๕ กรัม วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย
- ๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๘. มหาพิกัดตรีผลาสำหรับกองวาตะสมมุฏฐาน**๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรมหาพิกัดตรีผลาสำหรับกองวาตะสมมุฏฐาน ชนิดต้ม****๒. สูตรตำรับ**

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๔๕ กรัม
๒	มะขามป้อม	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	สมอพิเภก	เนื้อผล	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรมหาพิกัดตรีผลา

ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวงรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรมะพร้าวที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรมะพร้าวให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ
- ๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มห่อละ ๙๐ กรัม
- ๖) บรรจุห่อสมุนไพรมะพร้าวลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์ หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

- ๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรมะพร้าวใส่ในหม้อต้ม
- ๒) เติมน้ำ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร ต้มจนเดือดด้วยไฟกลาง แล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟอ่อน ต้มต่อไปอีก ๓๐ นาที ยกออกจากเตา นำห่อสมุนไพรมะพร้าวที่บรรจุในผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษออก
- ๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เช้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่
น้ำสมุนไพรมะพร้าวที่ได้ ควรเก็บในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น)
 สำหรับต้ม ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่ม

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย
- ๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๓๙. ตรีกฏุก

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีกฏุก ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	พริกไทย	ผลแก่	๓๐ กรัม
๒	ขิง	เหง้า	๓๐ กรัม
๓	ดีปลี	ช่อผลที่โตเต็มที่	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด และมีส่วนช่วยลดอาการที่เกิดจากสภาวะอาหารไม่ย่อย

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑.๕ กรัม ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที รับประทานวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เช้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในฤดูร้อน เพราะอาจส่งผลให้ไพธาทูกาเริบ

๑๐.๒ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากผลิตภัณฑ์นี้มีพริกไทยและดีปลีในปริมาณสูง

๑๐.๔ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ และผู้มีความดันโลหิตสูง

๑๐.๕ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๐. ตริโกฎก

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตริโกฎก ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	พริกไทย	ผลแก่	๓๐ กรัม
๒	ขิง	เหง้า	๓๐ กรัม
๓	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด และมีส่วนช่วยลดอาการที่เกิดจากสภาวะอาหารไม่ย่อย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๑.๕ กรัม วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในฤดูร้อน เพราะอาจส่งผลให้ไฟธาตุกำเริบ

๑๐.๒ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากผลิตภัณฑ์นี้มีพริกไทยและดีป्लीในปริมาณสูง

๑๐.๔ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ และผู้มีความดันโลหิตสูง

๑๐.๕ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๑. ตริโกฎก

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตริโกฎก ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	พริกไทย	ผลแก่	๓๐ กรัม
๒	ขิง	เหง้า	๓๐ กรัม
๓	ดีป्ली	ข้อผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มห่อละ ๙๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์ หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด และมีส่วนช่วยลดอาการที่เกิดจากสภาวะอาหารไม่ย่อย

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

- ๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรในห่อต้ม
- ๒) เติมน้ำ ๒,๐๐๐ มิลลิลิตร ต้มจนเดือดด้วยไฟแรง แล้วลดอุณหภูมิลง ต้มเคี่ยวต่อไปด้วยไฟอ่อน จนเหลือปริมาตรประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร ยกออกจากเตา นำห่อสมุนไพรที่บรรจุในผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษออก
- ๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เช้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่
น้ำสมุนไพรที่ได้ ควรเก็บในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น)
 สำหรับต้ม ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ไม่ควรใช้ผลิตภัณฑ์นี้ในฤดูร้อน เพราะอาจส่งผลให้ไพธาคูกำเริบ
- ๑๐.๒ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- ๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากผลิตภัณฑ์นี้มีพริกไทยและตีป्लीในปริมาณสูง
- ๑๐.๔ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ และผู้มีความดันโลหิตสูง
- ๑๐.๕ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๒. ตรีผลสมภูฐาน

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีผลสมภูฐาน ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะตูม	ผลอ่อน	๓๐ กรัม
๒	ยอ	ผลอ่อน	๓๐ กรัม
๓	ลูกผักชีลา	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ มีส่วนช่วยในการขับลม และช่วยเพิ่มความอยากอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑.๕ กรัม ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที รับประทานวันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๓. ตรีผลสมมุฏฐาน

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีผลสมมุฏฐาน ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะตูม	ผลอ่อน	๓๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๒	ยอ	ผลอ่อน	๓๐ กรัม
๓	ลูกผักชีลา	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ มีส่วนช่วยในการขับลม และช่วยเพิ่มความอยากอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๑.๕ กรัม วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๔. ตรีผลสมภูฐาน

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีผลสมภูฐาน ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะตูม	ผลอ่อน	๓๐ กรัม
๒	ยอ	ผลอ่อน	๓๐ กรัม
๓	ลูกผักชีลา	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มห่อละ ๙๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์ หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ มีส่วนช่วยในการขับลม และช่วยเพิ่มความอยากอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำ ๒,๐๐๐ มิลลิลิตร ต้มจนเดือดด้วยไฟแรง แล้วลดอุณหภูมิลง ต้มเคี่ยวต่อไปด้วยไฟอ่อน จนเหลือปริมาตรประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร ยกออกจากเตา นำห่อสมุนไพรที่บรรจุในผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษออก

๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ดื่มวันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่

น้ำสมุนไพรที่ได้ ควรเก็บไว้ในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น)

สำหรับต้ม ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๕. ตรีกาลพิช

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีกาลพิช ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	กระชาย	เหง้าและราก	๓๐ กรัม
๒	ข่า	เหง้า	๓๐ กรัม
๓	กะเพรา	ราก	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตร แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ และมีส่วนช่วยในการขับลม

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑.๕ กรัม ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที รับประทานวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหารเช้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๖. ตริกาลพิษ

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตริกาลพิษ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๘๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	กระชาย	เหง้าและราก	๓๐ กรัม
๒	ข่า	เหง้า	๓๐ กรัม
๓	กะเพรา	ราก	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ และมีส่วนช่วยในการขับลม

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๑.๕ กรัม วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๗. ตริกาลพิษ

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตริกาลพิษ ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	กระชาย	เหง้าและราก	๓๐ กรัม
๒	ข่า	เหง้า	๓๐ กรัม
๓	กะเพรา	ราก	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม
ห่อละ ๙๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์ หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยปรับสมดุลธาตุ และมีส่วนช่วยในการขับลม

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

- ๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรในหม้อต้ม
- ๒) เติมน้ำ ๒,๐๐๐ มิลลิลิตร ต้มจนเดือดด้วยไฟแรง แล้วลดอุณหภูมิลง ต้มเคี่ยวต่อไปด้วยไฟอ่อนจนเหลือปริมาตรประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร ยกออกจากเตา นำห่อสมุนไพรที่บรรจุในผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษออก

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เช้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่
น้ำสมุนไพรที่ได้ ควรเก็บไว้ในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น)
 สำหรับต้ม ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๘. ตริสังฆนิบาตผล

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตริสังฆนิบาตผล ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	พริกไทย	ราก	๓๐ กรัม
๒	ดีปลี	ช่อผลที่โตเต็มที่	๓๐ กรัม
๓	กะเพรา	ราก	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑.๕ กรัม ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที รับประทานวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เช้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากผลิตภัณฑ์นี้มีตีป्लीในปริมาณสูง

๑๐.๓ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ และผู้มีความดันโลหิตสูง

๑๐.๔ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๔๙. ตริ์สันนิบาตผล

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตริ์สันนิบาตผล ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	พริกไทย	ราก	๓๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๒	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๓๐ กรัม
๓	กะเพรา	ราก	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๑.๕ กรัม วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากผลิตภัณฑ์นี้มีดีปลีในปริมาณสูง

๑๐.๓ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ และผู้มีความดันโลหิตสูง

๑๐.๔ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๐. ตรีสันนิบาตผล

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีสันนิบาตผล ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	พริกไทย	ราก	๓๐ กรัม
๒	ดีปลี	ช่อดอกที่โตเต็มที่	๓๐ กรัม
๓	กะเพรา	ราก	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม
ห่อละ ๙๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์ หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำ ๒,๐๐๐ มิลลิลิตร ต้มจนเดือดด้วยไฟแรง แล้วลดอุณหภูมิลง ต้มเคี่ยวต่อไปด้วยไฟอ่อน จนเหลือปริมาตรประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร ยกออกจากเตา นำห่อสมุนไพรที่บรรจุในผ้าขาวบาง หรือซองเยื่อกระดาษออก

๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เช้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่

น้ำสมุนไพรที่ได้ ควรเก็บในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น)
สำหรับต้ม ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๒ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากผลิตภัณฑ์นี้มีตีป्लीในปริมาณสูง

๑๐.๓ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ และผู้มีความดันโลหิตสูง

๑๐.๔ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๑. ตรีพิษจักร**๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีพิษจักร ชนิดผง****๒. สูตรตำรับ**

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	ลูกจันทน์	เมล็ด	๓๐ กรัม
๒	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๓๐ กรัม
๓	ลูกผักชีล้อม	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

- ๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม
๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ
มีส่วนช่วยในการขับลม
๗. ขนาดและวิธีใช้
ครั้งละ ๑.๕ กรัม ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที รับประทานวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่
๘. ข้อห้ามใช้
ไม่มี
๙. คำเตือน
ไม่มี
๑๐. ข้อควรระวัง
หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย
๑๑. อาการไม่พึงประสงค์
ยังไม่มีรายงาน
๑๒. การเก็บรักษา
เก็บในที่แห้ง
๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม
ไม่มี

๕๒. ตรีพิษจักร

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีพิษจักร ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	ลูกจันทน์	เมล็ด	๓๐ กรัม
๒	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๓๐ กรัม
๓	ลูกผักชีล้อม	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

- ๔) ร้อนผ่านแรงเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) บรรจุถุงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม
๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ
มีส่วนช่วยในการขับลม
๗. ขนาดและวิธีใช้
รับประทานครั้งละ ๑-๑.๕ กรัม วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น
๘. ข้อห้ามใช้
ไม่มี
๙. คำเตือน
ไม่มี
๑๐. ข้อควรระวัง
หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย
๑๑. อาการไม่พึงประสงค์
ยังไม่มีรายงาน
๑๒. การเก็บรักษา
เก็บในที่แห้ง
๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม
ไม่มี

๕๓. ตรีพิษจักร

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีพิษจักร ชนิดต้ม
๒. สูตรตำรับ
๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	ลูกจันทน์	เมล็ด	๓๐ กรัม
๒	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๓๐ กรัม
๓	ลูกผักชีล้อม	ผล	๓๐ กรัม

- ๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ
ไม่มี
๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร
๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑
๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑
๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์
ไม่มี
๕. กรรมวิธีการผลิต
๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ
๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

- ๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ
 ๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม
 ห่อละ ๕๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์ หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลม

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

- ๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรในห่อต้ม
 ๒) เติมน้ำ ๒,๐๐๐ มิลลิลิตร ต้มจนเดือดด้วยไฟแรง แล้วลดอุณหภูมิลง ต้มเคี่ยวต่อไปด้วยไฟอ่อน
 จนเหลือปริมาตรประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร ยกออกจากเตา นำห่อสมุนไพรที่บรรจุในผ้าขาวบาง
 หรือซองเยื่อกระดาษออก
 ๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เช้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่
น้ำสมุนไพรที่ได้ ควรเก็บไว้ในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น)
 สำหรับต้ม ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๔. ตริสมอ

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตริสมอ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๕๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	สมอเทศ	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑.๕ กรัม ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที รับประทานวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เช้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๕. ตรีสมอ

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีสมอ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๓	สมอเทศ	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๑.๕ กรัม วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๖. ตริ์สมอ

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตริ์สมอ ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	สมอเทศ	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราเวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม
ห่อละ ๙๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์ หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำ ๒,๐๐๐ มิลลิลิตร ต้มจนเดือดด้วยไฟแรง แล้วลดอุณหภูมิลง ต้มเคี่ยวต่อไปด้วยไฟอ่อน จนเหลือปริมาตรประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร ยกออกจากเตา นำห่อสมุนไพรที่บรรจุในผ้าขาวบาง หรือซองเยื่อกระดาษออก

๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่

น้ำสมุนไพรที่ได้ ควรเก็บในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น)

สำหรับต้ม ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๗. ตรีสัตตกุลา

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีสัตตกุลา ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	ขิงแห้ง	เหง้า	๓๐ กรัม
๒	ลูกผักชีลา	ผล	๓๐ กรัม
๓	เทียนดำ	เมล็ด	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑.๕ กรัม ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที รับประทานวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เช้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๘. ตรีสัตตกุลา**๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีสัตตกุลา ชนิดแคปซูล****๒. สูตรตำรับ****๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม**

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	ขิงแห้ง	เหง้า	๓๐ กรัม
๒	ลูกผักชีลา	ผล	๓๐ กรัม
๓	เทียนดำ	เมล็ด	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๑.๕ กรัม วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๕๙. ตรีสัตตกุลา**๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีสัตตกุลา ชนิดต้ม****๒. สูตรตำรับ**

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	ขิงแห้ง	เหง้า	๓๐ กรัม
๒	ลูกผักชีลา	ผล	๓๐ กรัม
๓	เทียนดำ	เมล็ด	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มห่อละ ๙๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์ หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้**๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม**

๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำ ๒,๐๐๐ มิลลิลิตร ต้มจนเดือดด้วยไฟแรง แล้วลดอุณหภูมิลง ต้มเคี่ยวต่อไปโดยใช้ไฟอ่อน จนเหลือปริมาตรประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร ยกออกจากเตา นำห่อสมุนไพรที่บรรจุในผ้าขาวบาง หรือซองเยื่อกระดาษออก

๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เช้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่

น้ำสมุนไพรที่ได้ ควรเก็บในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น)

สำหรับดื่ม ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๐. ตรีคันทวารัต

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีคันทวารัต ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	เร่วใหญ่	เมล็ด	๓๐ กรัม
๒	ลูกจันทน์	เมล็ด	๓๐ กรัม
๓	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
 ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
 ๔) ร่อนผ่านแรเงเบอร์ ๑๐๐
 ๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑.๕ กรัม ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที รับประทานวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เช้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๑. ตรีคันทวารัต

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีคันทวารัต ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	เร่วใหญ่	เมล็ด	๓๐ กรัม
๒	ลูกจันทน์	เมล็ด	๓๐ กรัม
๓	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๑.๕ กรัม วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๒. ตรีคันทวารัต**๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตรีคันทวารัต ชนิดต้ม****๒. สูตรตำรับ**

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	เร่วใหญ่	เมล็ด	๓๐ กรัม
๒	ลูกจันทน์	เมล็ด	๓๐ กรัม
๓	กานพลู	ดอกตูมก่อนบาน	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

- ๓.๑ ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑
- ๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุง

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ
- ๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ
- ๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม
ห่อละ ๙๐ กรัม
- ๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์ หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลมและลดอาการท้องอืด

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

- ๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม
- ๒) เติมน้ำ ๒,๐๐๐ มิลลิลิตร ต้มจนเดือดด้วยไฟแรง แล้วลดอุณหภูมิลงต้มเคี่ยวต่อไป โดยใช้ไฟอ่อนจนเหลือปริมาตรประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร ยกออกจากเตา นำห่อสมุนไพรที่บรรจุในผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษออก
- ๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เช้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่
น้ำสมุนไพรที่ได้ เก็บไว้ในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น)
สำหรับต้ม ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๓. จุดผลลาธิกะ

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร จุดผลลาธิกะ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๑๒๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๔	สมอเทศ	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑.๕ กรัม ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๔. จตุผลลาถิกะ

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร จตุผลลาถิกะ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๑๒๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๔	สมอเทศ	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด

๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑-๑.๕ กรัม วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เข้า และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม
ไม่มี

๖๕. จตุผลาธิกะ

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร จตุผลาธิกะ ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๑๒๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๓	มะขามป้อม	เนื้อผล	๓๐ กรัม
๔	สมอเทศ	ผล	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๓.๑ ตำราแพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช

๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๑

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม
ห่อละ ๑๒๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรลงในซองอะลูมิเนียมพอยล์ หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีการเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

๑) นำห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม ที่บรรจุสมุนไพรใส่ในหม้อต้ม

๒) เติมน้ำ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร ต้มจนเดือดด้วยไฟกลาง แล้วลดอุณหภูมิลงโดยใช้ไฟอ่อน ต้มต่อไป
อีก ๓๐ นาที ยกออกจากเตา นำห่อสมุนไพรที่บรรจุในผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษออก

๓) ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุก จนครบ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ดื่มวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหาร เช้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่

น้ำสมุนไพรที่ได้ ควรเก็บในภาชนะที่ปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น) สำหรับดื่ม ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในผู้ที่ท้องเสียง่าย

๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ท้องเสีย

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๖. เกสรทั้ง ๕

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร เกสรทั้ง ๕ ชนิดขง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๑๕๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะลิ	ดอก	๓๐ กรัม
๒	พิกุล	ดอก	๓๐ กรัม
๓	บุณฑริก	ดอก	๓๐ กรัม
๔	สารภี	ดอก	๓๐ กรัม
๕	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราประมวลหลักเภสัช

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดหยาบ

๔) บรรจุผงสมุนไพรในซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยให้รู้สึกสดชื่น แจ่มใส

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑.๕ กรัม แช่น้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที ดื่มวันละ ๒-๓ ครั้ง หลังอาหารเช้า-(กลางวัน)-เย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้กับผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้เกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๗. เกสรทั้ง ๗

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร เกสรทั้ง ๗ ชนิดชง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๒๑๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะลิ	ดอก	๓๐ กรัม
๒	พิกุล	ดอก	๓๐ กรัม
๓	บุณฑริก	ดอก	๓๐ กรัม
๔	สารภี	ดอก	๓๐ กรัม
๕	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๓๐ กรัม
๖	จำปา	ดอก	๓๐ กรัม
๗	กระดังงา	ดอก	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราประมวลหลักเภสัช

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
 ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดหยาบ
 ๔) บรรจุผงสมุนไพรในซองเยื่อกระดาษ ขนาด ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยทำให้รู้สึกสดชื่น แจ่มใส

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑.๕ กรัม แช่ในน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที ดื่มวันละ ๒-๓ ครั้ง หลังอาหารเช้า-(กลางวัน)-เย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้อย่างในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๘. เกสรทั้ง ๙

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร เกสรทั้ง ๙ ชนิดขง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๒๗๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะลิ	ดอก	๓๐ กรัม
๒	พิกุล	ดอก	๓๐ กรัม
๓	บุณฑาค	ดอก	๓๐ กรัม
๔	สารภี	ดอก	๓๐ กรัม
๕	บัวหลวง	เกสรเพศผู้	๓๐ กรัม
๖	จำปา	ดอก	๓๐ กรัม
๗	กระดังงา	ดอก	๓๐ กรัม
๘	ลำเจียก	ดอก	๓๐ กรัม
๙	ลำดวน	ดอก	๓๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราประมวลหลักเภสัช

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดหยาบ

๔) บรรจุผงสมุนไพรในซองเยื่อกระดาษ ซองละ ๑.๕ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยทำให้รู้สึกสดชื่น แจ่มใส

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑.๕ กรัม แช่น้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที ดื่มวันละ ๒-๓ ครั้ง หลังอาหารเช้า-(กลางวัน)-เย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๖๙. ตำรับสมุนไพรบำรุงร่างกาย สูตร ๑

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตำรับสมุนไพรบำรุงร่างกาย สูตร ๑ ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๑๘๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	ทังถ่อน	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๒	ตะโกนา	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๓	บอระเพ็ด	เถา	๑๕ กรัม
๔	ข่อย	เมล็ด	๑๕ กรัม
๕	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๑๕ กรัม
๖	พริกไทยดำ	ผลแก่	๑๕ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	กิ่งอ่อน	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๗	น้ำผึ้ง	-	๙๐ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

- ๓.๑ ตำรายาพิเศษ กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์
- ๓.๒ คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๓
- ๓.๓ รายการตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

การเคี่ยวน้ำผึ้ง: นำน้ำผึ้งเคี่ยวด้วยไฟแรง จนเดือดเป็นฟองใหญ่ เคี่ยวนจนกระทั่งฟองมีขนาดเล็ก และละเอียด ยกออกจากเตา ได้น้ำผึ้งสีน้ำตาลเข้มขึ้น

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) นำผงยาในข้อ ๔ มาผสมกับน้ำผึ้งที่เคี่ยวแล้วให้เข้ากัน แล้วปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน
- ๖) นำยาลูกกลอนที่ได้ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง ได้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร น้ำหนักเม็ดละ ๘๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยบำรุงร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ เม็ด วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงวัยเจริญพันธุ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ
- ๑๐.๒ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- ๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากผลิตภัณฑ์นี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๐. ตำรับสมุนไพรรักษาร่างกาย สูตร ๒

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษาร่างกาย สูตร ๒ ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๒,๐๐๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะตูม نیم	ผล	๕๐๐ กรัม
๒	กล้วยน้ำไท	ผลสุก	๕๐๐ กรัม
๓	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๕๐๐ กรัม
๔	น้ำผึ้ง	-	๕๐๐ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยาตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษา

๓.๑ ตำรายาพิเศษ กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์

๓.๒ ตำราอายุรเวทศึกษา เล่ม ๒

๓.๓ รายการตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

การเคี่ยวน้ำผึ้ง: นำน้ำผึ้งเคี่ยวด้วยไฟแรง จนเดือดเป็นฟองใหญ่ เคี่ยวจนกระทั่งฟองมีขนาดเล็ก และละเอียด ยกออกจากเตา ได้น้ำผึ้งสีน้ำตาลเข้มข้น

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรรักษาที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม โดยมะตูม نیمและกล้วยน้ำไท ใช้เฉพาะส่วนเนื้อผล

๒) อบพริกไทยล่อนที่อุณหภูมิ ๔๐-๔๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๑-๒ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) นำพริกไทยล่อนจากข้อ ๒ บดละเอียด และนำไปผ่านร่อนเบอร์ ๘๐

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำเนื้อผลมะตูม نیم (สด) เนื้อผลกล้วยน้ำไท (สด) ผงพริกไทยล่อน และน้ำผึ้งที่เคี่ยวแล้ว ๔๕๐ กรัม มาบดผสมรวมกัน ให้เป็นเนื้อเดียวกัน

๖) นำส่วนผสมในข้อ ๕ นึ่งด้วยไฟแรงเป็นเวลา ๑๐ นาที

๗) นำส่วนผสมในข้อ ๖ มาบดผสมกับน้ำผึ้งที่เคี่ยวแล้ว ๕๐ กรัม จนสม่ำเสมอ ตั้งทิ้งไว้ ๑๒ ชั่วโมง

๘) นำส่วนผสมที่ได้ในข้อ ๗ มาปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน

๙) นำเม็ดลูกกลอนที่ได้ ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส นาน ๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง ได้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษา เม็ดละ ๔๕๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยบำรุงร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๒ เม็ด วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ

๑๐.๒ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากผลิตภัณฑ์นี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

๑๓.๑ ปริมาณของพริกไทย ในยาตำรับนี้เท่ากับปริมาณของผลมะตูม نیم ๑ ผล และผลกล้วยน้ำไท ๑ หัว

๑๓.๒ ตำรับนี้โบราณระบุให้ “ทำเป็นแผ่นตากแดดให้แห้งแล้วลงครกป่นให้แหลกละเอียดเอาผสมกับน้ำผึ้ง” แต่อาจทำเป็นรูปแบบยาลูกกลอนได้ เพื่อให้สะดวกในการรับประทานและเก็บไว้ได้นาน

๗๑. ตำรับสมุนไพรมะเร็งบำรุงร่างกาย สูตร ๓**๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรมะเร็งบำรุงร่างกาย สูตร ๓ ชนิดผง****๒. สูตรตำรับ**

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๓,๐๐๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	กระชาย	เหง้าและราก	๕๐๐ กรัม
๒	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๕๐๐ กรัม
๓	บัวบก	หัว	๕๐๐ กรัม
๔	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๑,๕๐๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรมะเร็ง

คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) นำกระชายและแห้วหมูไปต้มในน้ำสะอาด จนสุกดี
- ๓) อบกระชาย แห้วหมู และหัวบัวบก อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๔) อบพริกไทยอ่อนที่อุณหภูมิ ๔๐-๔๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๑-๒ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๕) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๖) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๗) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

ช่วยบำรุงร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑ กรัม ชงน้ำร้อน ๕๐-๑๐๐ มิลลิลิตร ผสมน้ำผึ้ง ๑ ช้อนชา ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที รับประทานวันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ
- ๑๐.๒ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- ๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากผลิตภัณฑ์นี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

บัวบกในผลิตภัณฑ์นี้ คือ พืชสมุนไพรที่มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Stephania erecta* Craib

๗๒. ตำรับสมุนไพรบำรุงร่างกาย สูตร ๓

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตำรับสมุนไพรบำรุงร่างกาย สูตร ๓ ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๓,๖๐๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	กระชาย	เหง้าและราก	๓๐๐ กรัม
๒	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๓๐๐ กรัม
๓	บัวบก	หัว	๓๐๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๔	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๙๐๐ กรัม
๕	น้ำผึ้ง	-	๑,๘๐๐ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์ตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภาภิรตบรรณลักษณะ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

การเคี้ยวน้ำผึ้ง: นำน้ำผึ้งเคี้ยวด้วยไฟแรง จนเดือดเป็นฟองใหญ่ เคี้ยวจนกระทั่งฟองมีขนาดเล็ก และละเอียด ยกออกจากเตา ได้น้ำผึ้งสีน้ำตาลเข้มข้น

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) นำกระชายและแห้วหมูไปต้มในน้ำสะอาด จนสุกดี

๓) อบกระชาย แห้วหมู และหัวบัวบก อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) อบพริกไทยล่อนที่อุณหภูมิ ๔๐-๔๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๑-๒ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๕) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๖) นำส่วนผสมในข้อ ๕ มาขนาดผสมกับน้ำผึ้งที่เคี้ยวแล้ว ๑,๘๐๐ กรัม จนสม่ำเสมอ แล้วปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน

๗) นำเม็ดลูกกลอนที่ได้ ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส นาน ๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง ได้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร น้ำหนักเม็ดละ ๖๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

บำรุงร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๒-๓ เม็ด วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหาร เข้า และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ

๑๐.๒ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับ phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากผลิตภัณฑ์นี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๐.๔ ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคแผลในกระเพาะอาหาร

๑๐.๕ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๓. ตำรับสมุนไพรรักษาร่างกาย สูตร ๔

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษาร่างกาย สูตร ๔ ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๑๐๕ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	รางแดง	เถา	๑๕ กรัม
๒	กระชาย	เหง้าและราก	๑๕ กรัม
๓	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๑๕ กรัม
๔	ตะโกนา	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๕	มะค่าไก่	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๖	แจง	ราก	๑๕ กรัม
๗	สมอไทย	เนื้อผล	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษา

ตำรายาพิเศษ กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรรักษาที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรรักษาให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม
ห่อละ ๑๐๕ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรรักษาลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์ หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

บำรุงร่างกาย มีส่วนช่วยเพิ่มความอยากอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

๑. นำห่อสมุนไพรรักษาที่บรรจุในผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษใส่ในหม้อต้ม

๒. เติมน้ำ ๓,๐๐๐ มิลลิลิตร ต้มจนเดือดด้วยไฟแรง แล้วลดอุณหภูมิลง ต้มเคี่ยวต่อไปด้วยไฟอ่อน จนเหลือปริมาตรประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร ยกออกจากเตา นำห่อสมุนไพรที่บรรจุในผ้าขาวบาง หรือซองเยื่อกระดาษออก

๓. ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุกจนได้ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ๑๐๐ มิลลิลิตร ต้มวันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่ น้ำสมุนไพรที่ได้ ควรเก็บในภาชนะปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น) สำหรับต้ม ๓ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๑ เดือน ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๔. ตำรับสมุนไพรบำรุงร่างกาย สูตร ๔

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตำรับสมุนไพรบำรุงร่างกาย สูตร ๔ ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๑๐๕ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	รางแดง	เถา	๑๕ กรัม
๒	กระชาย	เหง้าและราก	๑๕ กรัม
๓	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๑๕ กรัม
๔	ตะโกนา	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๕	มะค่าไก่	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๖	แจง	ราก	๑๕ กรัม
๗	สมอไทย	เนื้อผล	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำรายาพิเศษ กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) สมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

บำรุงร่างกาย มีส่วนช่วยเพิ่มความอยากอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑ ซอง ชงน้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร ทิ้งไว้ ๓-๕ นาที เติมน้ำผึ้ง ๑ ช้อนชา รับประทานวันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน เย็น ขณะยังอุ่นอยู่

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๑ เดือน ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๕. ตำรับสมุนไพรบำรุงร่างกาย สูตร ๔

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตำรับสมุนไพรบำรุงร่างกาย สูตร ๔ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๑๐๕ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	รางแดง	เถา	๑๕ กรัม
๒	กระชาย	เหง้าและราก	๑๕ กรัม
๓	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๑๕ กรัม
๔	ตะโกนา	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๕	มะค่าไก่	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๖	แจง	ราก	๑๕ กรัม
๗	สมอไทย	เนื้อผล	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำรายาพิเศษ กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

บำรุงร่างกาย มีส่วนช่วยเพิ่มความอยากอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๙๐๐ มิลลิกรัม-๑ กรัม วันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น
น้ำกระสายยา น้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร เติมน้ำผึ้ง ๑ ช้อนชา

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๑ เดือน ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๖. ตำรับสมุนไพรบำรุงร่างกาย สูตร ๕

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตำรับสมุนไพรบำรุงร่างกาย สูตร ๕ ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๓๐๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๑๐๐ กรัม
๒	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๑๐๐ กรัม
๓	บอระเพ็ด	เถา	๑๐๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราแพทยศาสตร์สงเคราะห์ (วัดโพธิ์) เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยเพิ่มความอยากอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๒๐๐ มิลลิกรัม วันละ ๑ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า
น้ำกระสายยา น้ำร้อน ๑๒๐-๒๐๐ มิลลิลิตร เติมน้ำผึ้ง ๑ ช้อนชา

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๑ เดือน ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๗. ตำรับสมุนไพรบำรุงร่างกาย สูตร ๕

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตำรับสมุนไพรบำรุงร่างกาย สูตร ๕ ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๓๖๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๖๐ กรัม
๒	แห้วหมู	หัวใต้ดิน	๖๐ กรัม
๓	บอระเพ็ด	เถา	๖๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๔	น้ำผึ้ง	-	๑๘๐ กรัม*

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์ตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำราแพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ (วัดโพธิ์) เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

การเตรียมน้ำผึ้ง: นำน้ำผึ้งเคี่ยวด้วยไฟแรง จนเดือดเป็นฟองใหญ่ เคี่ยวจนกระทั่งฟองมีขนาดเล็ก และละเอียด ยกออกจากเตา ได้น้ำผึ้งสีน้ำตาลเข้มขึ้น

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ร่อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๔) นำส่วนผสมในข้อ ๓ มาขนาดผสมกับน้ำผึ้งที่เคี่ยวแล้ว ๑๘๐ กรัม จนสม่ำเสมอ แล้วปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน

๕) นำเม็ดลูกกลอนที่ได้ ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส นาน ๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง ได้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร น้ำหนักเม็ดละ ๓๖๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยเพิ่มความอยากอาหาร

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ เม็ด วันละ ๑ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อความระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๑ เดือน ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๘. ตำรับสมุนไพรรักษาโรคร่างกาย สูตร ๖

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษาโรคร่างกาย สูตร ๖ ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๔๘๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะตูม	ผลอ่อน	๖๐ กรัม
๒	มะนาว	ผล	๖๐ กรัม
๓	สมอไทย	เนื้อผล	๖๐ กรัม
๔	กระชาย	เหง้าและราก	๖๐ กรัม
๕	น้ำผึ้ง	-	๒๔๐ กรัม*

* น้ำหนักของสมุนไพรรักษาโรคร่างกายที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์ตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษาโรคร่างกาย

ตำรายาเกร็ด

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

การเคี่ยวน้ำผึ้ง: นำน้ำผึ้งเคี่ยวด้วยไฟแรง จนเดือดเป็นฟองใหญ่ เคี่ยวจนกระทั่งฟองมีขนาดเล็ก และละเอียด ยกออกจากเตา ได้น้ำผึ้งสีน้ำตาลเข้มข้น

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรรักษาโรคร่างกายที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรักษาโรคร่างกายที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๔) นำส่วนผสมในข้อ ๓ มาผสมกับน้ำผึ้งที่เคี่ยวแล้ว ๒๔๐ กรัม จนสม่ำเสมอ แล้วปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน

๕) นำเม็ดลูกกลอนที่ได้ ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส นาน ๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง ได้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษาโรคร่างกาย น้ำหนักเม็ดละ ๒๕๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

บำรุงร่างกาย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๔ เม็ด วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๑ เดือน ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๗๙. ตำรับสมุนไพรรักษาโรคโลหิต

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษาโรคโลหิต ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๙๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	คำไทย	ดอก	๑๕ กรัม
๒	ผักเป็ดแดง	ทั้งต้น	๑๕ กรัม
๓	ครั่ง	สารคัดหลั่งจากครั่งตัวผู้	๑๕ กรัม
๔	บุนนาค	ดอก	๑๕ กรัม
๕	ฝางเสน	แก่น	๑๕ กรัม
๖	พริกไทย	ผลแก่	๑๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษาโรคโลหิต

คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณของขุนโสภิตบรรณลักษณ์ เล่ม ๒

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรรวมที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรรวมให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้ม

ห่อละ ๙๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรรวมลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการบำรุงโลหิต

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับต้ม

๑. นำห่อสมุนไพรรวมที่บรรจุในผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษใส่ในหม้อต้ม

๒. เติมน้ำ ๓,๐๐๐ มิลลิลิตร ต้มจนเดือดด้วยไฟแรง แล้วลดอุณหภูมิลง ต้มเคี่ยวต่อไปด้วยไฟอ่อนจนเหลือปริมาตรประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร ยกออกจากเตา นำห่อสมุนไพรที่บรรจุในผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษออก

๓. ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุกจนได้ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ๑๐๐ มิลลิลิตร ต้มวันละ ๓ ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน และเย็น ขณะยังอุ่นอยู่น้ำสมุนไพรที่ได้ ควรเก็บในภาชนะปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น) สำหรับต้ม ๓ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในผู้ที่มีไข้ สตรีมีครรภ์ และสตรีที่มีประจำเดือนมามากกว่าปกติ

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๑ เดือน ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘๐. ตำรับสมุนไพรช่วยในการขับถ่าย

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตำรับสมุนไพรช่วยในการขับถ่าย ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๓๐๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๑๐๐ กรัม
๒	สมอเทศ	เนื้อผล	๑๐๐ กรัม
๓	บอระเพ็ด	เถา	๑๐๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำรายาเกร็ด

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) สมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร่อนผ่านแร้งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๒๐๐ มิลลิกรัม
๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ
มีส่วนช่วยในการขับถ่าย
๗. ขนาดและวิธีใช้
รับประทานครั้งละ ๒๐๐ มิลลิกรัม วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน
๘. ข้อห้ามใช้
ไม่มี
๙. คำเตือน
ไม่มี
๑๐. ข้อควรระวัง
หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๑ เดือน ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย
๑๑. อาการไม่พึงประสงค์
ยังไม่มีรายงาน
๑๒. การเก็บรักษา
เก็บในที่แห้ง
๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม
ไม่มี

๘๑. ตำรับสมุนไพรช่วยในการขับถ่าย

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตำรับสมุนไพรช่วยในการขับถ่าย ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๓๖๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๖๐ กรัม
๒	สมอเทศ	เนื้อผล	๖๐ กรัม
๓	บอระเพ็ด	เถา	๖๐ กรัม
๔	น้ำผึ้ง	-	๑๘๐ กรัม *

* น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์ตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำรายาเกร็ด

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

การเตรียมน้ำผึ้ง: นำน้ำผึ้งเคี่ยวด้วยไฟแรง จนเดือดเป็นฟองใหญ่ เคี่ยวจนกระทั่งฟองมีขนาดเล็ก และละเอียด ยกออกจากเตา ได้น้ำผึ้งสีน้ำตาลเข้มข้น

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรมุขที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบสมุนไพรมุขที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ร้อนผ่านร่งเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๔) นำส่วนผสมในข้อ ๓ มาขนาดผสมกับน้ำผึ้งที่เคี้ยวแล้ว ๑๘๐ กรัม จนสม่ำเสมอ แล้วปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน
- ๕) นำเม็ดลูกกลอนที่ได้ ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส นาน ๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง ได้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมุข น้ำหนักเม็ดละ ๓๖๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑ เม็ด วันละ ๑ ครั้ง ก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๑ เดือน ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘๒. ตำรับสมุนไพรมุขช่วยขับลม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรมุข ตำรับสมุนไพรมุขช่วยขับลม ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๑๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	ขิง	เหง้า	๕ กรัม
๒	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรมุข

ตำรายาเกร็ด

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรในซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลม

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑ ซอง ละลายน้ำส้มซ่า น้ำมะกรูด น้ำมะนาว หรือน้ำต้มสุก ๑ ซอนโต๊ะ (๑๕ มิลลิลิตร) รับประทานวันละ ๒-๓ ครั้ง หลังอาหาร เข้า-(กลางวัน)-เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระวังการบริโภคในผู้ป่วยโรคแผลเปื่อยเพปติกและโรคกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นตำรับสร้อน
- ๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๑ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘๓. ตำรับสมุนไพรช่วยขับลม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตำรับสมุนไพรขับลม ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๑๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	ขิง	เหง้า	๕ กรัม
๒	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๕ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำรายาเกร็ด

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร้อนผ่านแรงเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) บรรจุถุงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลม

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๙๐๐ มิลลิกรัม-๑ กรัม วันละ ๒-๓ ครั้ง หลังอาหาร เข้า-(กลางวัน)-เย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ไม่มี

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระวังการบริโภคในผู้ป่วยโรคแผลเปื่อยเพปติกและโรคกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นตำรับสร้าร้อน
- ๑๐.๒ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๑ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘๔. ตำรับสมุนไพรมะขามช่วยขับลม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรมะขามช่วยขับลม ชนิดผง

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๓๐๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๑๐๐ กรัม
๒	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๐๐ กรัม
๓	พริกไทย	ผลแก่	๑๐๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรมะขามช่วยขับลม

ตำรายาเกร็ด

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรมะเขือเทศเป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ซังน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมาผสมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรมะเขือเทศในซองกันความชื้น ซองละ ๑ กรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลม

๗. ขนาดและวิธีใช้

ครั้งละ ๑ ซอง ผสมน้ำผึ้ง ๑ ช้อนชา รับประทานวันละ ๒ ครั้ง หลังอาหารเช้า และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ
- ๑๐.๒ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- ๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากผลิตภัณฑ์นี้มีพริกไทยในปริมาณสูง
- ๑๐.๔ ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคแผลในกระเพาะอาหาร
- ๑๐.๕ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๑ เดือน ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘๕. ตำรับสมุนไพรมะเขือเทศช่วยขับลม**๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรมะเขือเทศช่วยขับลม ชนิดแคปซูล****๒. สูตรตำรับ**

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักกรัม ๓๐๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๑๐๐ กรัม
๒	ดีปลี	ข้อผลที่โตเต็มที่	๑๐๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๓	พริกไทย	ผลแก่	๑๐๐ กรัม

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำรายาเกร็ด

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

ไม่มี

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลม

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๕๐๐ มิลลิกรัม-๑ กรัม วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหารเช้า และเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

- ๑๐.๑ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ
- ๑๐.๒ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- ๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยในปริมาณสูง
- ๑๐.๔ ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคแผลในกระเพาะอาหาร
- ๑๐.๕ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๑ เดือน ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘๖. ตำรับสมุนไพรรักษาช่วยขับลม

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษาช่วยขับลม ชนิดลูกกลอน

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๖๐๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	สมอไทย	เนื้อผล	๑๐๐ กรัม
๒	ดีปลี	ช่อผล	๑๐๐ กรัม
๓	พริกไทย	ผลแก่	๑๐๐ กรัม
๔	น้ำผึ้ง	-	๓๐๐ กรัม*

* น้ำหนักของสมุนไพรรักษาช่วยขับลมที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์ตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษาช่วยขับลม

ตำรายาเกร็ด

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

การเตรียมน้ำผึ้ง: นำน้ำผึ้งเคี่ยวด้วยไฟแรง จนเดือดเป็นฟองใหญ่ เคี่ยวจนกระทั่งฟองมีขนาดเล็ก และละเอียด ยกออกจากเตา ได้น้ำผึ้งสีน้ำตาลเข้มขึ้น

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรรักษาช่วยขับลมที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) อบสมุนไพรรักษาช่วยขับลมที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐

๔) นำส่วนผสมในข้อ ๓ มาผสมกับน้ำผึ้งที่เคี่ยวแล้ว ๓๐๐ กรัม จนสม่ำเสมอ แล้วปั้นเป็นเม็ดลูกกลอน

๕) นำเม็ดลูกกลอนที่ได้ ไปอบที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส นาน ๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง ได้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษาช่วยขับลม น้ำหนักเม็ดละ ๒๕๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับลม

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๒-๔ เม็ด วันละ ๒ ครั้ง หลังอาหารเช้าและเย็น

๘. ข้อห้ามใช้

ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ และเด็ก

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระมัดระวังการใช้ในผู้สูงอายุ

๑๐.๒ ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยในปริมาณสูง

๑๐.๔ ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคแผลในกระเพาะอาหาร

๑๐.๕ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๑ เดือน ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

ยังไม่มีรายงาน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘๗. ตำรับสมุนไพรรช่วยระบาย

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรรช่วยระบาย ชนิดต้ม

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๔๒๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะขาม	ใบ	๓๐ กรัม*
๒	มะกา	ใบ	๓๐ กรัม*
๓	ส้มป่อย	ฝัก	๓๐ กรัม*
๔	ราชพฤกษ์	ใบ	๓๐ กรัม
๕	ขี้เหล็ก	แก่น	๓๐๐ กรัม

*น้ำหนักของสมุนไพรรช่วยระบายที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์ตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรรช่วยระบาย

ตำรายาเกร็ด

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

การเตรียมใบมะขาม ใบมะกา และฝักส้มป่อย: นำไปคั่วด้วยไฟอ่อน ก่อนนำมาเตรียมผลิตภัณฑ์

๕. กรรมวิธีการผลิต

๑) นำสมุนไพรรช่วยระบายที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม

๒) ย่อยขนาดของสมุนไพรรช่วยระบายให้เล็กลงและมีขนาดสม่ำเสมอ

๓) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง

๔) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ

๕) นำส่วนประกอบทั้งหมดมาผสมรวมกัน แล้วบรรจุในห่อผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษสำหรับต้มห่อละ ๔๒๐ กรัม

๖) บรรจุห่อสมุนไพรรช่วยระบายลงในซองอะลูมิเนียมฟอยล์หรือซองที่กันความชื้นได้

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้

๗.๑ วิธีเตรียมผลิตภัณฑ์สำหรับดื่ม

๑. นำห่อสมุนไพรที่บรรจุในผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษใส่ในหม้อต้ม
๒. เติมน้ำ ๓,๐๐๐ มิลลิลิตร ต้มจนเดือดด้วยไฟแรง แล้วลดอุณหภูมิลง ต้มเคี่ยวต่อไปด้วยไฟอ่อนจนเหลือปริมาตรประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร ยกออกจากเตา นำห่อสมุนไพรที่บรรจุในผ้าขาวบางหรือซองเยื่อกระดาษออก
๓. ปรับปริมาตรด้วยน้ำต้มสุกจนได้ ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร

๗.๒ วิธีใช้

รินเอาน้ำ ๑๐๐ มิลลิลิตร ดื่มวันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า และก่อนนอน ขณะยังอุ่นอยู่ น้ำสมุนไพรที่ได้ ควรเก็บในภาชนะปิดสนิท ที่อุณหภูมิ ๒-๘ องศาเซลเซียส (แช่ไว้ในตู้เย็น) สำหรับดื่ม ๕ วัน โดยต้องอุ่นก่อนดื่มทุกครั้ง

๘. ข้อห้ามใช้

ผู้ป่วยที่มีภาวะทางเดินอาหารอุดตัน หรือ ปวดท้องโดยไม่ทราบสาเหตุ

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า ๑๒ ปี หรือ ในผู้ป่วยที่มีอาการอักเสบในทางเดินอาหาร (inflammatory bowel disease)

๑๐.๒ การรับประทานผลิตภัณฑ์ในขนาดสูงอาจทำให้เกิดไตอักเสบ

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ในหญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตร

๑๐.๔ ไม่ควรใช้ติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน เพราะจะทำให้ท้องเสีย ซึ่งส่งผลให้มีการสูญเสียน้ำ และเกลือแร่มากขึ้น โดยเฉพาะโพแทสเซียม และทำให้ลำไส้ชินต่อผลิตภัณฑ์ ถ้าไม่ใช้จะไม่ถ่าย

๑๐.๕ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการปวดมวนท้อง เนื่องจากการบีบตัวของลำไส้ ผื่นคัน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี

๘๘. ตำรับสมุนไพรรช่วยระบาย

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรรช่วยระบาย ชนิดแคปซูล

๒. สูตรตำรับ

๒.๑ ส่วนประกอบสำคัญ น้ำหนักรวม ๔๒๐ กรัม

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๑	มะขาม	ใบ	๓๐ กรัม*
๒	มะกา	ใบ	๓๐ กรัม*
๓	ส้มป่อย	ฝัก	๓๐ กรัม*

ลำดับ	ชื่อไทย	ส่วนที่ใช้	น้ำหนัก
๔	ราชพฤกษ์	ใบ	๓๐ กรัม
๕	ขี้เหล็ก	แก่น	๓๐๐ กรัม

*น้ำหนักของสมุนไพรที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์ตามข้อ ๔ แล้ว

๒.๒ ส่วนประกอบอื่น ๆ

ไม่มี

๓. ที่มาของตำรับผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตำรายาเกร็ด

๔. วิธีการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้เตรียมผลิตภัณฑ์

การเตรียมใบมะขาม ใบมะกา และฝักส้มป่อย: นำไปคว้ด้วยไฟอ่อน ก่อนนำมาปรุงผลิตภัณฑ์

๕. กรรมวิธีการผลิต

- ๑) นำสมุนไพรที่เป็นส่วนประกอบ มาทำความสะอาดตามความเหมาะสม
- ๒) อบที่อุณหภูมิ ๕๐-๕๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔-๖ ชั่วโมง หรือจนแห้ง
- ๓) ชั่งน้ำหนักส่วนประกอบตามสูตรตำรับ แล้วนำมารวมกัน จากนั้นบดให้ละเอียด
- ๔) ร่อนผ่านร่อนเบอร์ ๘๐-๑๐๐
- ๕) บรรจุผงสมุนไพรลงแคปซูล แคปซูลละ ๔๕๐-๕๐๐ มิลลิกรัม

๖. ข้อความกล่าวอ้างทางสุขภาพ

มีส่วนช่วยในการขับถ่าย

๗. ขนาดและวิธีใช้

รับประทานครั้งละ ๑.๕-๒ กรัม วันละ ๒ ครั้ง ก่อนอาหารเช้า และก่อนนอน

๘. ข้อห้ามใช้

ผู้ป่วยที่มีภาวะทางเดินอาหารอุดตัน หรือ ปวดท้องโดยไม่ทราบสาเหตุ

๙. คำเตือน

ไม่มี

๑๐. ข้อควรระวัง

๑๐.๑ ควรระวังการใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า ๑๒ ปี หรือ ในผู้ป่วยที่มีอาการอักเสบในทางเดินอาหาร (inflammatory bowel disease)

๑๐.๒ การรับประทานผลิตภัณฑ์ในขนาดสูงอาจทำให้เกิดไตอักเสบ

๑๐.๓ ควรระวังการใช้ในหญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตร

๑๐.๔ ไม่ควรใช้ติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน เพราะจะทำให้ท้องเสีย ซึ่งส่งผลให้มีการสูญเสียน้ำ และเกลือแร่มากเกินไปโดยเฉพาะโพแทสเซียม และทำให้ลำไส้ชินต่อผลิตภัณฑ์ ถ้าไม่ใช้จะไม่ถ่าย

๑๐.๕ หากต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ติดต่อกันนานกว่า ๒ สัปดาห์ ควรปรึกษาแพทย์แผนไทย

๑๑. อาการไม่พึงประสงค์

อาจทำให้เกิดอาการปวดมวนท้อง เนื่องจากการบีบตัวของลำไส้ ผื่นคัน

๑๒. การเก็บรักษา

เก็บในที่แห้ง

๑๓. ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่มี